

Karl May

DE PE TRON LA EȘAFOD

**Moartea
împăratului**

EDITURA PALLAS

Consilier editorial
NICULAE GHERAN

KARL MAY
DER STERBENDE KAISER

KARL MAY
Opere — 5

Moartea împăratului

din ciclul
„De pe tron la eșafod”

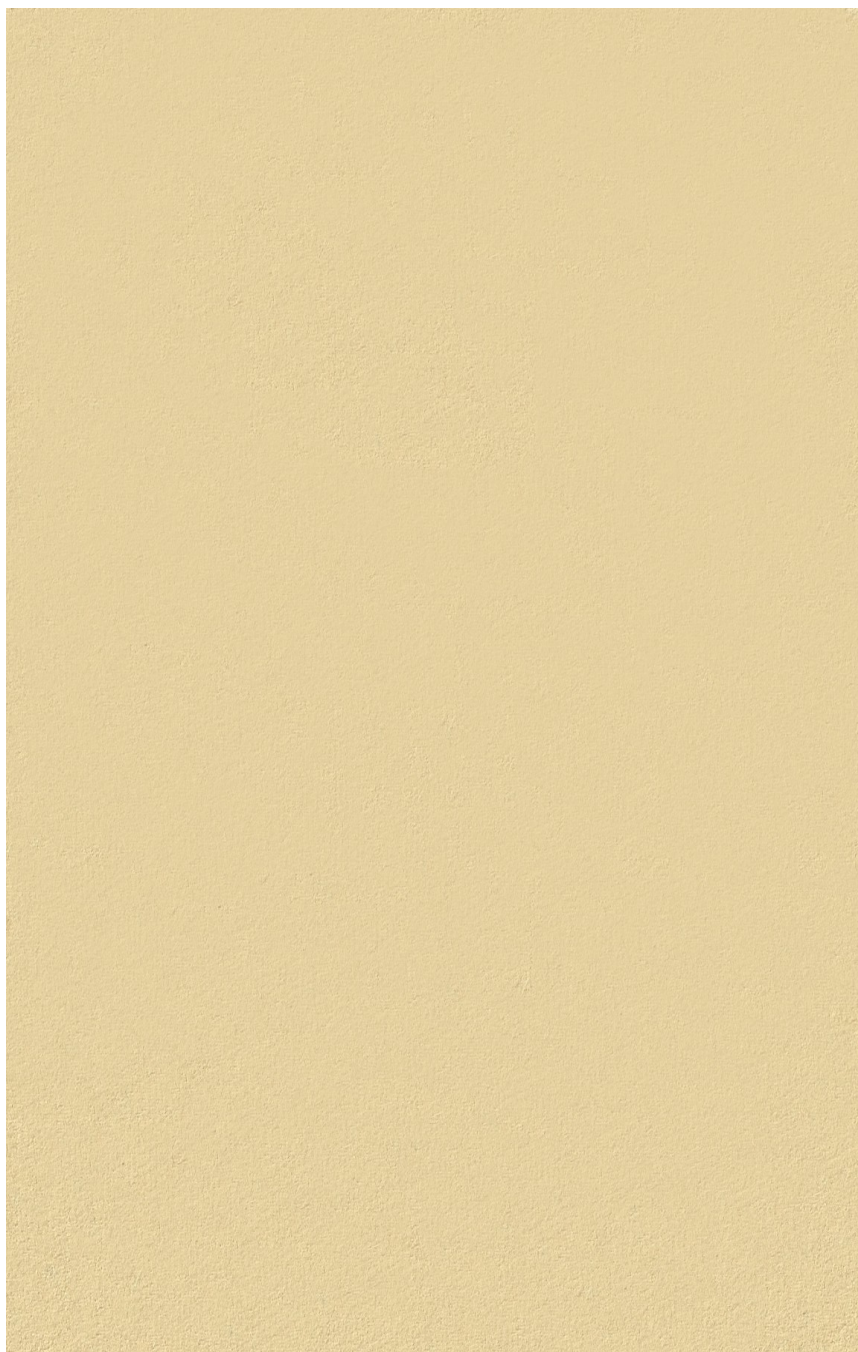
*****

Roman

EDITURA PALLAS
București, 1994

Coperta de
SERGIU GEORGESCU
Tehnoredactare de
CRISTINA STANCIU

ISBN 973-96430 -0-0
973 -96430 -5-1

CUPRINS

- 1. De la Barcelona la Veracruz**
- 2. Deghizarea**
- 3. Sicriul gol**
- 4. O aventură înfiorătoare**
- 5. O farsă reușită**
- 6. În mănăstirea Della Barbara**
- 7. O piedică neprevăzută**
- 8. Pirnero își atinge ținta**
- 9. În căutarea dispăruților**
- 10. Evadați din temniță**
- 11. În Zacatecas**
- 12. O hotărâre fatală**
- 13. Un atac neizbutit**
- 14. La „Izvorul diavolului”**
- 15. Asediul orașului Queretaro**
- 16. Osândit**
- 17. Ziua de 19 iunie**
18. Ecouri

1. De la Barcelona la Veracruz

Pe moșia întinsă, cu falnicul ei castel al vechii familii de Rodriganda y Sevilla, stăpânea, de șaptesprezece ani, falsul conte Alfonso și părinții săi, Clarissa și avocatul Gasparino Cortejo. Pe când aceștia doi din urmă stăteau, într-o seară de la începutul anului 1867, de vorbă într-una din somptuoasele încăperi ale castelului, unul din servitori veni să aducă scrisorile sosite. Cortejo cercetă plicurile și zise deodată cu mirare:

— A, uite ceva din Mexic!

Deschise scrisoarea și începu s-o citească. Pe măsură ce citea, chipul i se îngălbenea și, după ce sfârși, căzu zdrobit pe canapea. Clarissa îl privea încremenită. Luă și ea scrisoarea și începu să citească răspicat, cuvânt cu cuvânt, următoarele:

„Dragă unchiule,

Îți scriu în cea mai mare grabă de la hacienda del Erina, căci s-au petrecut evenimente foarte grave și importante. Conte Fernando a reușit să scape din sclavie și s-a întors aici. Și nu e singura lovitură pe care ne-o dă soarta. Toți ceilalți vrăjmași ai noștri, pe care îi credeam morți de mult, sunt cu el: Sternau, cei doi frați Unger, Ucigătorul-de-bivolii, Inimă-de-urs, Emma Arbellez, Karja, până și Mariano! Landola a fost un ticălos care ne-a tras pe sfoară. În loc să-i omoare, i-a debarcat pe o insulă pustie, de unde au scăpat, nu știu prin ce mijloace și acum se află toți la fortul Guadalupe, în tovărășia celui mai aprig dușman al nostru, Juarez.

Tata a plecat și am trimis pe cineva după el ca să ia măsuri grabnice pentru a înlătura pe acești neîmpăcați dușmani ai noștri. Dacă nu reușește, suntem pierduți!

*Nepoata ta,
Josefa”*

Atât Cortejo cât și demna lui tovarășă nu bănuiau nici pe

departe că evenimentele descrise de Josefa se petrecuseră cu mult înainte și că nu numai dușmanii lor, dar ei înșiși se aflau de câțva timp în puterea bizarului doctor Hillario.

— Trăiesc... toți... toți! bâigui Clarissa. În ce primejdie ne aflăm! Doamne! Doamne, nu ne putem și noi bucura în tihnă de fructele muncii noastre?

— Lasă bocetele, că nu folosesc la nimic. Acum trebuie să vedem ce e de făcut. Mai întâi cu don Fernando. Îngăduința lui Pablo se răzbună.

— N-a fost îngăduință. Tu singur mi-ai spus că era numai o prefăcătorie, ca să ne aibă pe noi în mână.

— Negreșit că își avea motivele lui. El are o fată și noi un băiat. Fiul meu e moștenitorul contelui; socotea să-și mărite fata cu Alfonso, ca să aibă și el parte la avere. Alfonso n-a vrut. Deși i-am lăsat pe Pablo și pe Josefa să se bucure de veniturile moșiilor din Mexic, nu ne-a iertat însă că fiul nostru n-a vrut să-i ia fata.

— Ai dreptate, Gasparino. Dar ce zici de reapariția celorlalți? Bănuiesc că-i o născocire de-a Josefei.

— Nu cred. Sunt încredințat că Landola i-a lăsat în viață cu un anumit scop.

— Ce interes avea? Ca să se pomenească într-o bună zi cu ei în spinare?

— La asta nu se aștepta el. Credea numai că atâta timp cât vor trăi ei, acolo în insula aceea părăsită, o să aibă cu ce mă amenința ca să-mi stoarcă bani, măcar că i-am plătit serviciile împărătește. Mă mir chiar că m-a lăsat în pace până acum.

— Lasă că o să te pomenești cu el la timp, fii pe pace.

— Pungașul! Când mă gândesc ce bine pusesem toate la cale! Rodriganzii înlăturați. Conte Manuel n-a putut face atâția ani nimic împotriva noastră. Să vadă cum corbii gonesc pe vulturi din cuib ca să se așeze ei în locul lor... Nu-ți venea să râzi? Și acum... tot ce-am clădit se năruie dintr-o dată din pricina lăcomiei acestui Landola. Îmi vine să înnebunesc, nu alta.

— Ce e de făcut? Trebuie să dispară toți, ca acum șaptesprezece ani și cât mai curând cu putință.

— Treaba asta o las în grija lui Pablo. Deocamdată

primejdia cea mai mare pentru mine e Landola. Fără mărturia lui nu se poate dovedi nimic împotriva noastră.

— Atunci omoară-l.

— Să vorbesc mai întâi cu el. Poate că e mai bine să-l las încă în viață, cel puțin cât mai pot trage foloase de pe urma lui.

— Tot la Barcelona e?

— Da. Se pare că a făcut o imprudență și asta îl silește să stea ascuns de frica poliției. Ia și scrie-i imediat lui Alfonso la Madrid. Trebuie să afle și el ce s-a întâmplat și să ne sfătuim ce e de făcut. Eu plec chiar azi la Barcelona. În astfel de împrejurări, cea mai mică zăbavă poate avea consecințe dezastruoase.

În aceeași noapte, Gasparino Cortejo se afla în drum spre Barcelona. Odată ajuns acolo, trase la un han și porni apoi pe jos pe străzile orașului. Ajunse într-o uliță mai dosnică și intră în cocioaba unui cârpaci care închiria o odăiță că vai de ea. Chiriașul era Henrico Landola sub un nume fals.

Îl găsi pe acesta plictisit de moarte.

— Lasă că îți aduc eu o afacere care o să te distreze, îi zise Gasparino Cortejo.

— Aș fi foarte bucuros, cu atât mai mult cu cât poliția văd că a mai slăbit cercetările și știi că mie îmi place mai mult munca și lupta decât pacea și trândăvia.

— Foarte bine. O să-ți dau eu imediat de lucru.

— Ce anume?

— O călătorie în Mexic. S-au ivit oarecare nemulțumiri că rămășițele contelui Fernando au rămas acolo, în loc să fie aduse și îngropate aici în cavoul familiei de Rodriganda. Ca să împiedicăm aceste imputări, trebuie să se ducă neapărat cineva în Mexic să aducă sicriul cu osemintele contelui. Vrei să te însărcinezi dumneata cu afacerea asta?

— Du-te dracului cu afacere cu tot... mormăi Landola. Un cadavru pe bord atrage nenorocire.

— Aș! Superstiții prostești. Nu te știam așa slab de înger.

— Lasă-l pe conte să se odihnească acolo unde e.

— Unde adică?

— Cum unde? În Mexic.

— Ori în sclavie.

Landola tresări și-l privi pe Cortejo încremenit.

— În sclavie? Ce vrea să zică asta?

— Că l-ai vândut pe conte ca sclav. Tăgăduiești cumva?

— Cine ți-a spus o minciună atât de gogonată?

— Minciună? Cunoscut fiecare amănunt al trădării dumitale și încă de mult.

— De la cine?

— De la Alfonso.

— Așadar, fratele dumitale nu și-a ținut pliscul și i-a spus nepotului său ce nu trebuia.

— Atunci, ai lucrat din ordinul lui Pablo? Eu nu mai însemnam nimic...

— Dumneata erai aici și el acolo unde se petrecea povestea. Trebuia să-l ascult de ce spune el.

— Hm... Tot așa ai făcut pe urmă, de pildă, cu Sternau și tovarășii săi?

— Aștia sunt morți.

— Sau sclavi...

— Prostii.

— Ori debarcați pe o insulă pustie...

— I-ascultă, senior, dumneata visezi ori vorbești aiurea.

— Așa e, am visat și știi ce? Că din anumite motive nu i-ai înecat, ci i-ai lăsat undeva pe o insulă, ca să mă ai la mână când ți-o veni să mă șantajezi. Toți se află acum liberi în Mexic, mai bine zis la cartierul general al lui Juarez, cu prietenii și partizanii președintelui.

Landola se făcu pământiu la față.

— Nu se poate! Poate stafiile lor...

— Atunci e și don Fernando un strigoi, deși recunoști că trăiește.

— Cum, e și el cu ei? Cine ți-a spus dumitale basmul ăsta, senior?

— Basm? Îndrăznești să mă și înfrunți? strigă Gasparino Cortejo înfuriat. Ce obraznicie! Crezi că am făcut drumul de la Rodriganda la Barcelona ca să-ți spun basme?

Landola se reculese. Văzu că totul fusese descoperit — pe ce cale nu știa nici el — și se gândi să ia o atitudine dârză ca să-l intimideze pe adversar.

— Obraznicie? zise el pe un ton rece, deși în pieptul lui

clocotea un adevărat vulcan. Te poftesc să nu mai întrebuințezi astfel de expresii dacă vrei să-ți răspund. Eu nu sunt un ticălos...

— Atunci cum numești dumneata un om căutat de poliție? zise Cortejo privindu-l cu dispreț.

— Senior, se indignă Landola, cercetările pornite împotriva mea sunt de ordin politic. Știi foarte bine că sunt trimis de guvernul spaniol să aflu situația statelor din Europa centrală și unul din aceste state are tot interesul să mă înlăture din cale.

— Ești un spion ordinar.

— Senior Cortejo!

— Spion și nu al Spaniei, altminteri n-ar avea ea nici un interes să te extrădeze, dimpotrivă, ar căuta să te ocrotească. De ce vrea atunci să te aresteze?

— În aparență numai ca să nu-și atragă neplăceri.

— Gogoși! Știu eu ce spun. Spania n-are nici un amestec în mârșăviile dumitale. Ai luat bani de la o putere străină — pentru ce, nu știu — și acum ești căutat să dai banii înapoi, o sumă foarte mare.

— Minciuni!

— Ei așa! Dar au să te prindă în cele din urmă și au să te extrădeze, fiindcă nu ești cetățean spaniol.

— Să poftească! N-au să pună ei mâna pe mine.

— Nu fi atât de sigur. Ce-ar fi să opresc pe cel dintâi sergent de stradă și să-i spun că ești Henrico Landola?

— Te-aș avea tovarăș în pușcărie, fiindcă aș spune și eu tot ce știu despre dumneata.

— Nu ți-ar conveni defel. Ești executorul tuturor planurilor mele, deci părtaș, ba încă și mai mult și pedeapsa ți-ar fi cel puțin ca și a mea.

— Crezi într-adevăr că asta m-ar împiedica să te denunț?

— Sunt sigur, zise Cortejo cu glas hotărât.

— Atunci te înșeli grozav. Spuneai chiar dumneata adineauri că poliția mă caută ca să mă aresteze și să mă înlăture pentru totdeauna; adică: sau să mă condamne la închisoare pe viață sau la moarte. Așa stând lucrurile, mi-e cu totul indiferent dacă denunțându-te pe dumneata soarta mea ar fi aceeași.

— N-ai decât s-o faci, tot n-o să te creadă nimeni.

— O s-aduc dovezi. Am destule la dispoziție. De pildă, scrisorile dumitale, în care îmi spui cum să procedez în cutare sau cutare chestie.

— Degeaba vrei să mă sperii. Scrisorile nu mai există.

— Zău? Așa crezi? hohoti Landola cu ironie.

— Convenisem amândoi ca să le distrugem reciproc după ce le vom citi.

— Așa e. Sunt sigur că pe-ale mele le-ai ars imediat.

— Bineînțeles!

— Adevărat? întrebă Landola privind-l iscoditor.

— Eu m-am ținut de cuvânt.

— Ai procedat foarte cinstit, recunosc, dar și prostește în același timp, zise Landola ușurat ca de o povară. Ar fi putut fi o dovadă împotriva mea.

Cortejo râse batjocoritor.

— Prostește, zici? Vezi mai bine de prostia dumitale! Scrisorile puteau fi în același timp și dăunătoare mie.

— Ai dreptate. Reieșea lămurit din ele că îți executasem ordinele. Si crezi, într-adevăr, că eu le-am distrus pe cele primite de la dumneata? Te înșeli, senior. Le am pe toate, nu lipsește nici una din ele.

— Atunci ești un mincinos și un trădător. Cu toate astea n-ai ce face nici dumneata cu ele, fiindcă te-ar putea acuza în egală măsură.

— Zău? Cine poate dovedi că nu ți-am executat ordinele?

— Eu. Te denunț, spunând că ești piratul Grandeprise.

— Întreprinderea ca și corabia erau ale dumitale. Capitalul era al dumitale și câștigul îl împărțeam.

— Pe din două; vorbă să fie! Sunt sigur că m-ai pungărit în mod ordinar.

Landola rânji.

— Tot ce se poate, stimat senior Cortejo. Se înțelege de la sine că nouăzeci la sută opream pentru mine.

— Nouăzeci! strigă Cortejo indignat.

— Era și firesc. Dumneata stăteai frumușel acasă, la adăpost și eu cu băieții mei ne puneam viața în primejdie. Las' că și așa ai câștigat destul.

— Nouăzeci la sută! mormăi cu disperare notarul. Trebuie

să se fi ridicat la sume fantastice... milioane... Și ce-ai făcut, pentru Dumnezeu, cu atâția bani?

— I-am băut, i-am jucat la cărți... mai știu eu ce!

— Mare dobitocie...

— Pentru ce? Când nu știi dacă mâine nu te vei bălăbăni în spânzurătoare, cauți să-ți trăiești viața. Dar ca să te liniștesc, află că am pus și ceva deoparte, atât cât să-mi petrec în tihnă bătrânețile.

— I-ai ascuns? Unde? Întrebă repede Cortejo.

— Nu cumva crezi că o să ți-i dau?

— Bine, păstrează-i, fii însă sigur că mă voi purta cu dumneata tot așa cum te vei purta dumneata cu mine.

— N-ai vrea să-mi spui și mie ce vrei să-nțelegi cu asta?

— Voi lăsa la o parte toate considerentele și-ți voi cere socoteală pentru faptul că l-ai lăsat în viață pe contele Fernando.

— Dovedește-mi mai întâi că trăiește.

— Așa mi-a scris nepoată-mea.

Landola păli.

— Nu l-am omorât, fiindcă fratele dumitale mi-a cerut să-l las în viață.

— Ți-a spus și pentru ce contele trebuia să dispară?

— Da, ca să-i lase locul lui Alfonso.

— Atunci știi și de ce nu te-a lăsat să-l omori.

— Nu, mi-am închipuit însă care e pricina. Dumneata știi că Josefa era îndrăgostită la nebunie de Alfonso? Vroia cu orice preț să fie contesă de Rodriganda. Dacă reușea, contele s-ar fi odihnit pe veci în mormântul lui. Dar Alfonso nu vroia să știe de ea.

— Nici eu. Bufnița aceea, contesă de Rodriganda!

— Poate că ai dreptate, ea însă și tatăl ei n-au zis tot așa. Alfonso și dumneata aveți tot, pe când ei n-aveau nimic. Vroiau și ei partea lor, adică să stăpânească moșiile și toată averea contelui din Mexic.

— Le-au și stăpânit, fiindcă nu mi-au trimis un gologan din veniturile pe care le-au încasat.

— Nici nu le-ai cerut.

— Ba da, dar degeaba.

— Atunci înțeleg de ce nu s-a mai interesat fratele

dumitale de conte. Dacă nu-l lăsa să se bucure în voie de venituri, mă trimitea să-l aduc. Atât dumneata cât și Alfonso ați fi fost pierduți.

— O să i-o plătesc eu lui Pablo, fii pe pace! Dar ce dracu' te-a făcut să te învoiești la o trădare împotriva mea?

— M-a plătit bine și eu sunt pentru cine dă mai mult.

— Ești un nemernic! Vezi acum care e rezultatul mișeliei dumitale: don Fernando s-a întors acasă.

— Cum a scăpat din sclavie?

— Nu știu. Unde îl lăsaseși?

— În Harar. Comunicarea cu țara aceea e foarte anevoioasă și o fugă e aproape imposibilă. Nici nu-mi vine să cred că e adevărat.

— O s-aflăm noi amănuntele. Dar cu ceilalți despre care îmi scriseseși că s-au înecat?...

— Pesemne că au scăpat înot, râse Landola.

Cortejo se înfurie.

— Mai îndrăznești să-ți bați acum și joc de mine? strigă el indignat. Dumitale îți arde de glume, când suntem amenințați din toate părțile. De ce nu i-ai înecat, după cum ne fusese înțelegerea?

— Mai întâi fiindcă îmi plătiseși prea puțin și apoi, pentru că o dată morți nu-mi mai puteau fi de nici un folos. Vezi că pungașii nu sunt întotdeauna sinceri. Noi suntem amândoi niște pungași. M-am gândit că poate o să vină o vreme când o să uiți recunoștința pe care mi-o datorezi. De aceea am dus pe prizonieri pe o insulă pustie din Oceanul Pacific și i-am lăsat acolo.

— Mare prostie ai făcut! Tocmai unde circulația vapoarelor e mai mare.

— Prostie? Te înșeli. Insula nu e cunoscută de nimeni, afară de mine.

— Vezi acum că o mai știau și alții, altminteri n-aveau cum fugi prizonierii. Ai procedat cu o nesocotință de neiertat.

— Afacerea e destul de neplăcută, recunosc și eu, zise Landola. Aș putea zice chiar primejdioasă.

— Și știi dumneata de ce e atât de primejdioasă? Fiindcă toți evadații se află acum la cartierul general al lui Juarez.

Landola se plimba îngândurat prin cameră. Deodată se

opri în fața lui Cortejo și zise hotărât:

— Cred că altceva mai bun n-am avea de făcut decât să plece cineva în Mexic și să pună în practică planul de odinioară.

— Adică să-i omoare? Și cine s-o facă?

— Eu.

— Dumneata? Hm... Să mă mai gândesc. Afacerea cere multă băgare de seamă. Nu mă pot învoi să pleci, decât după ce mă voi încredința pe deplin că nu o să mă tragi iar pe sfoară.

— Cât dai?

— Eu nu dau nimic. Cere dumneata.

— Ții minte cât mi-ai dat atunci? Zece mii de duros. Acum să îmi dai douăzeci.

— Nici un gologan mai mult de cinci mii.

— Da? Atunci să nu ne mai răcim gura degeaba, zise Landola și-i întoarse spatele.

— Oho! Se repezi Cortejo, stai că nu merge așa. Vrei? Bine. Nu? Mă duc singur, fiindcă acum am de gând să supraveghez eu executarea.

Landola se dădu un pas îndărăt și-l privi uluit.

— Cum, vrei să vii și dumneata?

— Da. Mai întâi, vreau să fac o vizită prea scumpului meu frate Pablo și pe urmă, să fac și eu cunoștință cu stimata mea nepoată.

— Bine, bine, dar de ce tocmai acum?

— Pentru că așa îmi place. M-ai tras pe sfoară. Pablo de asemenea. De data asta n-o să vă mai meargă.

— A, așa? Vrei să ne supraveghezi... Crezi că suntem noi oamenii care să ne lăsăm controlați de alții?

— N-am spus că vreau să vă controlez. Vreau să lucrez împreună cu voi.

— Hm... asta e altceva. Cum stau însă lucrurile, nu rămâne vreme multă de pierdut.

— Vom pleca la cea dintâi ocazie. O să mă interesez ce vapoare sunt în port.

— Pot să-ți spun și eu: unul singur care pleacă poimâine la Rio de Janeiro.

— Cu atât mai bine. Odată pe vapor, scapi de urmărirea

poliției și la Rio vom găsi destule ocazii ca să ne îndreptăm spre Mexic.

— Tot ce se poate, dar cum să mă urc pe bord? Pe mandatul de arestare sunt trecute toate semnalmentele mele și au să mă recunoască imediat.

— Foarte lesne de înlăturat primejdia. Știi ce înseamnă *colle de face*?

— A, ce-a făcut francezul acela care a transformat pe o babă într-o fată tânără, căreia i-au dispărut toate zbârciturile?

— Da. Pe urmă o perucă și o barbă false, un pașaport pe numele altuia și treaba s-a făcut. De altminteri, n-ar fi pentru întâia oară, nu e așa?

Landola rânji.

— Un pașaport pe numele altuia? Asta e o născocire a tartorului ca să-și ajute drăcușorii.

— O să ți le procur eu pe toate. O să am și eu trebuință de așa ceva; când vom merge în Mexic nu e nevoie să mă recunoască nici pe mine, nici Sternau și nici prietenii lui.

— Atunci deghizarea o vom face numai după ce vom ajunge acolo.

— Nu se poate. Pașapoartele și înfățișarea trebuie să fie de la început aceleași. Nu putem părași vaporul decât sub aspectul sub care ne-am îmbarcat.

— Bine zici.

— Atunci ascultă. Eu călătoresc sub numele de Antonio Veridante, avocat și împuternicitul contelui Alfonso de Rodriganda. Mă duc în Mexic ca să iau în primire raportul despre mersul afacerilor de acolo, cu acte în regulă...

— Pe care ți le vei fabrica singur...

— Nici cu pașaportul nu voi avea prea multă bătaie de cap. Cu toate astea o să-mi iau și actele mele adevărate de legitimare fiindcă s-ar putea să am nevoie de ele.

— Ești foarte prevăzător după cum văd.

— Bineînțeles că-mi trebuie și un secretar.

— Și conștopistul ăsta o să fiu eu? Știi că o să mi se urce la cap!

Discutară amândoi planul în toate amănuntele.

— Rămâne acum de hotărât când și unde să ne întâlnim, încheie Landola.

— Poți pleca din oraș la lumina zilei? îl întrebă Cortejo.

— Nu prea, mai ales că am și ceva bagaj cu mine.

— Atunci sunt silit să rămân până ce se înnoptează în Barcelona. Dumneata să te duci când s-o întuneca la marginea pădurii și să mă aștepti pe șoseaua care duce la Manreza. Dacă vezi o trăsură apropiindu-se, fluieră de trei ori, ca să știu că ești dumneata. Eu mă duc acum în port, să mă interesez de vapor. Adios.

— Adios, senior.

Se despărțiră.

— Afurisit lucru!... mormăi Landola. Cum dracu' or fi scăpat, nu pricep. Ce prostie din partea mea să nu mă interesez atâta timp de ei! Nu e vorbă, cui i-ar fi trecut prin gând... La urma urmei, mie n-au ce să-mi facă, mă ascund și atâta tot, dar Cortejo ăsta cu tot neamul lui e pierdut dacă nu reușește să înlăture din capul locului primejdia. Cinci mii de duros... Lasă că o să dea el mai mult... o să-i scot și dinții din gură. O să-mi caut pe urmă un colțișor de lume tăinuit, unde să mă bucur în tihnă de rodul muncii mele.

Cortejo află în port ce vroia să știe. Așteptă la un han până se întunecă, apoi porni spre casă.

Când ajunse la locul hotărât, auzi un fluierat repetat de trei ori. Opri trăsura, Landola își puse cufărul pe capră, lângă vizitiu, se sui lângă avocat și porniră mai departe.

— S-a isprăvit cu căpitanul! râse fostul pirat al mărilor. Când plecăm?

— Poimâine la nouă dimineață.

— Atunci avem destulă vreme să ajungem.

Până la Rodriganda nu mai schimbară nici o vorbă între ei. Ajunși aici, Landola se ținu tot la o parte, ca să nu fie văzut la lumina felinarelor. Cortejo îl duse într-una din camerele de musafiri și-i aduse singur de mâncare, pe urmă trecu în apartamentul Clarissei, care-l aștepta cu nerăbdare.

— Ah, cum mă neglijezi! se miorlăi ea. Ai sosit de mai bine de o jumătate de oră și de-abia acum vii să mă vezi.

— Am avut nițică treabă, răspunse el. Landola e aici.

— Vai de mine! Nu știi că e urmărit de poliție? Ce-ai făcut, pentru Dumnezeu?

— Nu-ți fie frică, n-o să vină nimeni să-l caute în castel.

— Și cât stă?
— Până mâine noapte, pe urmă plecăm.
— A mărturisit?
— Da, tot...
— Banditul! Pentru ce a făcut ticăloșia asta?
— Ca să mă aibă la mână. De altfel, fratele meu l-a plătit și el destul de bine ca în loc să-l omoare pe don Fernando, să-l ducă undeva departe.

— Așadar frate-tău a fost și el un ticălos care s-a purtat prost cu tine.

— Cam așa ceva! O să mă răfuiesc eu cu el, fii pe pace.

— Cum o să faci? Tu aici și el acolo...

— Piedica asta o s-o înlătur eu, n-avea grijă.

Clarissa se înspăimântă.

— Ce... nu cumva vrei să pleci în Mexic?

— Ai ghicit, mai ales că sunt silit s-o fac.

— Și când pleci?

— Mâine seară.

— Singur?

— Nu, cu Landola.

— Cu trădătorul ăsta! Te mai poți încrede tu în el?

— Întreabă-te mai bine dacă se poate încrede el în mine.

Clarissa îl privi întrebător.

— Ce înseamnă cuvintele tale?

Notarul zâmbi cu înțeleș.

— Mă știi pe mine că vorbesc fără rost?

— Hm... citesc în ochii tăi că ai ceva de gând.

— Fă-te cărturăreasă, dragă, râse el. Ce ghicești în ochii mei?

— Nimic bun.

— Tot ce se poate.

— Ai aflat de la Landola ceva ce nu știam noi?

Cortejo îi povesti amănunțit convorbirea pe care o avusese cu fostul pirat.

— Toate bune, zise ea la urmă, dar nu văd de ce te-ai deghiza și tu.

— Am eu motivele mele. Uiți că cei din Germania ne-au urmărit mereu fiecare mișcare.

— Ai dreptate. Poate că o fac și acum.

— Mai mult ca sigur. Sunt convinși că Alfonso nu e adevăratul fiu al contelui. Probabil au și aflat că dispăruții s-au reîntors. Cine știe ce le vor fi scris de pe acolo? Și apoi, nu știm cum stau lucrurile în Mexic. Frate-meu e suspectat, de aceea nu trebuie să se știe că sunt și eu un Cortejo.

— Bine zici. Nu înțeleg însă de ce trebuie să te duci și tu peste ocean.

— Zău? Ce crezi tu că o să facă don Fernando când s-o întoarce acasă?

— O să-și ceară îndărăt moșiile.

— Asta se-nțelege de la sine. Mai vine și chestia cu mormântul.

— A, o să pună să-l deschidă.

— Nici asta n-ar fi nimic. Fusesse îngropat fiind crezut mort, deși nu era decât o moarte aparentă. Știi tu ce este un somn cataleptic?

— Mi se pare că e ceva groaznic. Auzi tot ce se petrece în jurul tău.

— Așa e. Deci, contele era în somn cataleptic. Alfonso al nostru se afla acolo. Contele a auzit tot ce a vorbit el cu Pablo și Josefa lângă catafalcul și a aflat probabil cum stau lucrurile.

— Madonna! Atunci trebuie negreșit să moară de-a binelea.

— Moartea lui e o necesitate, un lucru bine stabilit, fiindcă nu numai că o să-și reclame averea, dar o să ceară autorităților o pedeapsă foarte aspră pentru noi. Pe urmă mai e și altceva. Doctorul acela Sternau e și el tot atât de primejdios.

— Bine zici. Bănuia el ceva atunci când a fost operat don Manuel.

— Da. Și-am observat eu bine. Era convins că Alfonso nu e veritabilul fiu al lui don Manuel.

— Să moară și el!

— Nici nu se poate altfel. De asemenea, nici una din persoanele amestecate în această afacere nu trebuie să scape.

— Doamne sfinte, pe câți i-ai condamnat la moarte, Gasparino dragă?

Cortejo se întinse cu voluptate pe divan și-și aprinse

tacticos o țigară.

— Stai să ți-i enumer: don Fernando, Pedro Arbellez, fiicăsa, Karja, Maria Hermoyes, Sternau, Mariano, cei doi Unger, Uciătorul-de-bivoli, Inimă-de-urs și Juarez.

— Cum și Juarez? Întrebă Clarissa înfiorându-se de plăcere.

— Da. La el se întâlnesc toate ițele. Știe tot. Acum e vorba să aflăm cine ne mai cunoaște secretul. Crezi că mă pot eu bizui, în împrejurarea asta, pe Landola și pe frate-meu?

— Nici vorbă nu poate să fie, amândoi sunt niște pungași și trădători.

— Și apoi Pablo e foarte urât acolo și surghiunit, așa că nu ne poate fi de nici un folos.

— Ai dreptate. Văd și eu că trebuie neapărat să pleci.

— Nu e așa? Să nu crezi că nu-mi vine greu să te părăsesc, Clarissa...

— Nici mie să te las să pleci, dar pentru copilul nostru trebuie să ne supunem sortii. Reușim? Va fi revederea cu atât mai plăcută. Te rog însă din suflet, Gasparino, ferește-te de acest Landola.

— Fii fără grijă.

— Vrei să-i dai banii înainte?

Un zâmbet diavolesc apăru pe buzele lui Cortejo.

— Banii? rânji el. N-o să-i vadă niciodată.

Clarissa îl privi nedumerită.

— Cum, vrei să-l tragi pe sfoară?

— Ai mai văzut tu să tragi cineva pe sfoară un mort? râse el.

— Ce... o să-l omori și pe el? Întrebă ea sărind de pe scaun.

— După ce nu voi mai avea nevoie de el, îl expediez la repezeală pe lumea cealaltă. Cine a îndrăznit să mă înșele pe mine, Gasparino Cortejo, acela trebuie să-și primească pedeapsa, chiar de-ar fi propriul meu frate.

— Adică... bâigui ea.

— Ce, adică?

— Și fratele tău te-a înșelat...

— Nu numai atât, el e singurul vinovat de tot ce s-a întâmplat, strigă Cortejo, izbind înfuriat cu pumnul în masă. L-

a plătit pe Landola ca să-l lase pe don Fernando în viață, ca să mă aibă la mână și ticălosul acela s-a gândit să facă același lucru cu ceilalți.

— Înțeleg că ai dreptate, dar vezi că e fratele tău... zise ea cu un zâmbet perfid pe buzele ei cărnoase.

— Așadar și aici suntem de aceeași părere, râse Cortejo. Nu te-ai supăra deloc dacă l-aș învăța nițel minte și pe fratele meu.

— Te miri? Auzi! Să ne păgubească băiatul de o grămadă de parale...

— Ca să-i arunce pe fereastră! În gura revoluției...

— S-a făcut de râs. Mai întâi vreau să mă slujesc de el pentru a mă scăpa de vrăjmașii mei neîmpăcați, pe urmă vine rândul lui și al lui Landola.

— Și cu Josefa ce vrei să faci? întrebă ea cu ochii sclipitori de ură.

— Ceea ce o să fac și cu ceilalți.

Clarissa îi puse atunci mâna pe umăr și zise răsufând adânc:

— Mulțumesc, Gasparino. Numai așa Alfonso al nostru poate fi adevăratul conte de Rodriganda, iar noi stăpânii unei averi imense.

2. Deghizarea

În rada portului din Rio de Janeiro, capitala Braziliei, se putea vedea într-una din zile un vapor ancorat, care, deși nu era mare, era însă foarte cochet și elegant. Se cunoștea imediat că vaporeșul nu era un vas comercial, ci particular, pentru excursii de plăcere. Vaporeșul se pregătea tocmai să ridice ancora, căci pe coș ieșea o trâmbă de fum gros, când marinarii de pe bord văzură o barcă, în care vâsleau cu putere patru oameni vânjoși, alunecând ca o săgeată pe apă și îndreptându-se spre vapor. Persoana care stătea pe banca din mijloc părea să fie un marinar adevărat. Ochii lui albaștri, cu privirea blajină, priveau cu plăcere la vaporeș și, când ajunse lângă el, sări sprinten pe scărișică și într-o clipă fu pe punte. Aici timonierul îi ieși înainte și-i zise:

— Domnule căpitan, au venit doi domni care vor să vorbească imediat cu dumneata. Au aflat că ne ducem la Veracruz și...

— Vor să vină și ei, nu e așa? Hm... vom vedea noi, adăugă căpitanul, înaintând spre cei doi străini.

— Ce doriți dumneavoastră, domnilor?

— Îmi dați voie să mă prezint: mă numesc Antonio Veridante, avocat în Barcelona, iar domnul acesta e secretarul meu, zise unul din ei. Am auzit că vă duceți la Veracruz și v-aș ruga să aveți bunătatea să ne luați și pe noi.

— Îmi pare rău, domnilor, dar nu se poate.

— De ce nu? întrebă avocatul încruntând sprâncenele. Plătim bine și...

— N-are importanță. Vasul nu e un vapor comercial și nici de pasageri, ci particular.

— Atunci ne refuzați?

— Regret, dar n-am încotro.

— Ne bizuisem atât de mult pe amabilitatea dumneavoastră încât adusesem și bagajul cu noi pe punte.

— Cum, ați trimis înapoi luntrea care v-a adus aici?

— Nu, nu, n-a vrut timonierul să ne lase. E de partea cealaltă a vasului.

— Atunci, domnilor, vă urez să găsiți cât mai curând o altă

ocazie.

— Bine ar fi, oftă avocatul, altminteri ar trebui să pierd o mulțime de bani într-o afacere care nu suferă întârziere.

— Aha, așa!

Căpitanul își aruncă ochii la cei doi străini. Păreau să fie oameni de treabă.

— Vreo bancă al cărei reprezentant sunteți? Întrebă el.

— Nu, afaceri cu totul particulare. Sunt trimis de o persoană din aristocrație pentru... în sfârșit, ce să fac dacă nu se poate!

— Îmi dați voie să vă întreb despre cine e vorba?

— Mă rog... contele de Rodriganda.

La cuvintele acestea căpitanul se dădu mai aproape.

— Cum, ce-ați spus? Contele de Rodriganda, care are un castel pe moșia cu același nume în Spania?

— Da.

— Știu că are și în Mexic câteva moșii întinse. Bine, vă iau. Aveți acte de legitimare la dumneavoastră?

— Cum să nu! Doriți să le vedeți?

— Nu acum, mai târziu. Vaporul e gata de plecare și mai am o grămadă de treabă. Trimiteți luntrea care v-a adus îndărăt la mal. Peters!

Un marinar veni în fugă.

— Du pe domnii în cabina din față. Tu vei avea grijă de dumnealor pe tot timpul călătoriei așa că ești dispensat de serviciu.

— Am înțeles, domnule căpitan! Salută marinarul, apoi întorcându-se spre cei doi străini, zise într-o spaniolească stricată: Urmați-mă!

Îi duse într-o încăpere mică, dar drăguță, cu două paturi suprapuse.

— Asta e cabina dumneavoastră. Pofțiți și vă instalați, eu mă duc s-aduc apă și ce mai trebuie.

Când îl văzură plecat, Cortejo întrebă mirat pe tovarășul său:

— Ce-o mai fi și asta, senior Landola? Căpitanul cunoaște familia Rodriganda.

— Deocamdată s-așteptăm, vom afla noi mai târziu ce și cum, răspunse Landola.

Peste puțin timp veni și Peters cu apă și prosoape.

— Sunteți de mult în Rio? Întrebă Cortejo.

— Numai de trei zile.

— De unde veniți?

— Dinspre capul Horn.

— Probabil din Australia.

— La drept vorbind da, acum însă din Mexic.

— Din ce port?

— Guyamas.

— Ați încărcat marfă?

— Nu. Am debarcat niște călători.

— Căpitanul spunea parcă adineauri că nu e vapor de pasageri.

— Nici nu e. E proprietatea contelui Fernando de Rodriganda.

Cei doi străini se priviră speriați. Marinarul nu băgă de seamă.

— Fernando de Rodriganda? Întrebă Cortejo stăpânindu-și cu greu emoția. Tu îl cunoști pe conte?

— Nu l-am văzut niciodată la față.

— Parcă spuneai că l-ați debarcat la Guyamas?

— Păi e adevărat, dar eu nu eram atunci pe bord. Avusesem un afurisit de căpitan și l-am dat dracului la Valparaíso. A venit căpitanul Wagner, ăsta de acum, cu vaporeșul pe care vă aflați și fiindcă i s-a îmbolnăvit un marinar pe care a trebuit să-l bage în spital, m-a angajat pe mine în locul lui.

— Atunci nu știi nimic despre vaporeș?

— Știu și eu ce-am aflat de la ceilalți marinari.

— Ce anume?

— Că vaporul era al unui englez și a fost cumpărat de contele de Rodriganda, undeva în Indii.

— Ce căuta contele în Indii?

— Păi fusese acolo cu Wagner, pe vasul „Sirena” din Germania, din Kiel. O întreagă poveste. Contele stătuse multă vreme în Harar ca sclav, dar a reușit să fugă. A dat pe urmă de „Sirena” undeva pe coastă și, după ce a cumpărat vaporul, s-a dus în Australia să-i ia și pe ceilalți.

— Care ceilalți?

— Hm... Omul îl măsură cu privirea și apoi tăcu.
— Pentru ce nu răspunzi? îl întrebă Cortejo.
— Fiindcă nu mai știu altceva.
— Așa! Până acum știai — și foarte bine.
— Vezi că omul uită lesne când vrea, îi tăie scurt vorba marinarul și ieși pe ușă.

Cortejo se uită nedumerit la Landola.

— Ce mai fu și asta? mormăi el. Pun capul meu că omul știa multe, dar n-a vrut să spună.

— Dumneata ești de vină, zise piratul. Prea te interesai de aproape de conte și i-ai trezit bănuiala. Dacă nu ești în stare să te stăpânești, să mă lași altă dată pe mine să vorbesc.

— Nu se poate, ești doar secretarul meu. Dar fiindcă zici așa, o să bag de seamă de acum înainte.

— Și foarte bine o să faci. Ai auzit cum stau lucrurile. Căpitanul ăsta l-a eliberat pe conte din sclavie și l-a dus în India. Numai un lucru nu înțeleg eu.

— Care?

— Vaporul ăsta trebuie să coste o avere.

— Bine zici. De unde a avut contele atâtea parale?

— În robie nu se câștigă bani, asta e sigur, în sfârșit, o să aflăm noi.

— Parcă spunea marinarul că s-au dus cu vaporul ăsta în Australia să-i ia și pe ceilalți. Cine să fie ăștia?

— Sternau și tovarășii săi — nu mai încapе îndoială. Dar cum a putut afla contele în izolatul Harar despre acest Sternau, mai ales că insula unde i-am debarcat nu e cunoscută de nimeni și nu e însemnată pe nici o hartă — vezi asta nu pricep eu.

— O să aflăm noi și asta.

— Te rog însă să iei bine seama la ce faci. I-ai spus căpitanului că ești administratorul contelui de Rodriganda. Cum o să ieși acum din buclucul în care te-ai vârat singur?

— Foarte lesne. Pot foarte bine să fiu omul de încredere al lui Alfonso, fără să fiu dușmanul celorlalți.

— Ar fi fost de dorit să-i spunem că l-am cunoscut pe bătrânul conte Manuel.

— Ideea nu e rea. Sper că din cele ce vom afla despre planurile lui Sternau să putem ajunge repede la țintă.

Nu trecu mult și vaporul ridică ancora. Căpitanul stătu pe puntea de comandă până ce ieșiră în larg, pe urmă coborî în cabina lui, lăsând comanda în grija timonierului. Peters intră după el, salută militărește și se opri lângă ușă.

— Ce vrei, băiete? îl întrebă Wagner deprins să fie cât se poate de prietenos cu oamenii săi.

— Pasagerii...

— Ei, ce e cu dânșii?

— Hm! Prea vor să știe multe...

— Da? Și ce vor să afle?

— Cât mai multe despre vaporeșul nostru.

— Nu face nimic, n-au decăt.

— Și despre conte.

— Nici asta nu face nimic, băiatule.

— Păi... vedeți că mai e și felul cum întrebau.

— Nu e de mirare, fiindcă îl cunosc și ei pe conte.

— Aha, așa!...

— Mai ai ceva de spus? Nu? Du-te și spune bucătarului că străinii mănâncă la mine în cabină, pe urmă poștește-i la masă.

„Hm... hm... gândi Peters după ce ieși. Zic că-l cunosc pe conte. O fi, dar mie mutrele lor nu-mi plac defel. Au ei ceva de gând, asta nu mi-o scoate nimeni din cap. Eu zic că n-ar strica să fiu cu ochii-n patru”.

Peters era din oamenii aceia care nu știu să se prefacă, au însă înăscut în ei simțul de-a ghici prefăcătorie altora. Când intră în cabina pasagerilor zise pe un ton pe care vroia să-l facă politicos, dar care suna mai mult a poruncă:

— Poftiți la căpitan, domnilor, dar acum, numaidecăt!

— Unde e? întrebă Cortejo.

— În cabina dumnealui.

— Bine, venim îndată.

— N-ar fi rău să vă luați și hârtiile, încheie el și plecă dar se puse la pândă.

Un marinar care trecea pe acolo îl întrebă râzând:

— Ce e, Peters? Parcă ai fi un motan care pândește șoarecele.

— Așa și e, răspunse el scurt.

— Cum adică, pândești un șobolan?

- Ba doi.
- A, de ăia de câmp?
- Ai ghicit. Sst, uite-i!

Chipurile celor doi străini se vedeau deslușit la lumina felinarelor. Landola mergea înainte și Cortejo după el.

- Ai văzut? Întrebă Peters pe camaradul său.

- Ce să văd, mă?

- Că unul din ei e marinar.

- După ce cunoști?

— După mers. Și apoi, am fost la ei să-i poftesc la căpitan. Alții ar fi întrebat imediat unde e cabina.

- Poate că au mai călătorit cu vaporul.

— N-are a face, pe al nostru n-au mai fost până acum. Numai un adevărat lup de mare găsește pe un vas străin și pe întuneric, drumul la cabina comandantului.

- Bine, bine, dar pentru ce îi pândești, ce-ai cu ei?

- Nu știu nici eu. Nu-i pot suferi.

Dacă ar fi bănuiră Landola că Peters avea un astfel de spirit de observație s-ar fi ferit, dar habar n-avea că e spionat.

Când intrară în cabina căpitanului, Wagner îi primi cu multă bunăvoință.

— Bine ați venit la bordul vasului meu, domnilor, le zise el. Să isprăvim mai întâi cu niște formalități destul de neplăcute. Aveți hârtiile de legitimare la dumneavoastră?

— Poftim, senior comandant, răspunse Cortejo și-i întinse pașapoartele.

— Dreptul meu ar fi să le opresc la mine, urmă căpitanul, după ce-și aruncă ochii pe ele, nu cred însă că e nevoie să fiu atât de sever. Luați-le îndărăt. Și acum, ședeți, vă rog, să bem un pahar cu vin. Să mai pălăvrăgim puțin.

După ce mâncară și dădură pe gât câteva pahare, conversația deveni foarte însuflețită.

Cortejo și Landola așteptau cu nerăbdare momentul să aducă vorba despre Rodriganda. În sfârșit, după multă vreme, căpitanul începu:

— Parcă ziceai, domnule Veridante, că ești administratorul contelui de Rodriganda. Îi cunoști bine toată familia?

- Cât se poate de bine.

- Aș vrea să aflu și eu câte ceva despre ei. Vrei să-mi

spui din câți membri se mai compune?

— Cu cea mai mare plăcere. Din nenorocire nu mai trăiesc astăzi decât doi dintre ei: contele Alfonso, care locuiește la Madrid și contesa Rosetta, măritată cu un medic Sternau, în Germania.

— Așadar o „mezalianță”.

Cortejo ridică din umeri.

— Hm... Se naște întrebarea ce înțelege dumneata prin „mezalianță”. Cunoștințele și reputația acestui medic valorează cât un titlu de conte.

— Așadar, dumneata îl cunoști pe acest Sternau, întrebă cu bucurie comandantul. Ia descrie-mi-l și mie, te rog.

— Cu plăcere. E înalt și voinic ca un uriaș.

— Perfect. Și unde l-ai cunoscut?

— Da Rodriganda. L-a operat pe contele Manuel de o tumoare foarte primejdioasă și cu prilejul acesta a cunoscut-o pe contesa Rosetta.

— Îl cunoșteai de mai înainte pe don Manuel?

— Da, demult.

— Mi se pare că administratorul lui era un avocat pe nume Cortejo.

Cortejo făcu o mutră ca și când ar fi auzit un nume cât se poate de disprețuit.

— Da, așa e. Cortejo era însărcinat cu afacerile mărunte, fleacuri aș putea să zic. Când era vorba însă de ceva mai important, contele îmi făcea cinstea să mă viziteze în biroul meu de la Barcelona.

— Așa! L-ai cunoscut probabil și pe Cortejo?

— Mai bine decât aș fi vrut.

— Pari să-l disprețuiești, după tonul cu care vorbești.

— Așa și e. N-aș putea să spun că-l urăsc, dar n-am nici cea mai mică stimă pentru el. Îl cred capabil de orice mișelie.

— Așa am auzit și eu. Mi se pare că mai are și un frate în Mexic?

— Da, pe unul îl cheamă Gasparino și pe celălalt Pablo.

— Ce fel de individ este acest Pablo?

— Un nemernic și un pungaș ordinar. Tocmai, din pricina lui mă duc acum în Mexic. Vreau să văd ce jaf a făcut din averea contelui.

Căpitanul privi îngândurat înaintea lui, pe urmă zise cu mahnire în glas:

— Vă doresc succes, căci am aflat și eu multe ticăloșii ale acestui Cortejo.

Avocatul se prefăcu mirat.

— De unde poți ști dumneata manevrele acestui ticălos? N-ai vrea să-mi spui și mie, poate că mi-ar fi de folos ce-aș afla de la dumneata.

— Nu vi s-a părut bizar când ați aflat atunci de moartea neașteptată a lui don Fernando?

— Ba da. Se zicea că l-a lovit damblaua. Eu, drept să-ți spun, n-am crezut nici un moment că e adevărat...

— Pentru ce?

— N-aș putea să-ți spun, senior. Omul mai gândește și unele lucruri pe care le păstrează pentru sine.

— Ești un om chibzuit, după cum văd. Dar cum se împacă prudența asta a dumitale cu slujba de administrator al contelui Alfonso?

Cortejo zâmbi cu înțeleș.

— Vrei să spui că ar fi vreo legătură între bănuiala mea și contele Alfonso, nu e așa? Poate că ai dreptate și nu mă dau înlături să-ți răspund. Mi-am propus să descopăr taina castelului Rodriganda și nu o pot face decât rămânând în relații cu locatarii lui. De aceea am continuat să mă ocup de afacerile tânărului conte, după cum o făceam înainte cu bătrânul.

Căpitanul nu se mai putu stăpâni.

— Atunci, zise el cu însuflețire, pot să-ți spun că-ți vei ajunge în curând scopul.

— Înțeleg eu bine sau mă înșel? Nu cumva vei fi dumneata în stare să mă ajuți? Mă minunam până adineauri de cunoștințele pe care vedeam că le ai despre situația Rodriganzilor, acum văd că știi mai mult decât mi-aș fi putut închipui. Atâta pot să-ți spun: vai și amar de acela care va fi dovedit vinovat. Nu există iertare pentru el.

Ticălosul se ridicase în picioare și vorbea cu atâta indignare încât Wagner se simți entuziasmat. Îi întinse amândouă mâinile și strigă:

— Foarte bine! Atunci o să fiu și eu sincer cu dumneata.

Știi dumneata cine e proprietarul acestui vas? Însuși contele Fernando de Rodriganda.

— Cu neputință! Contele a murit demult!

— Nu, trăiește!

— Ce spui dumneata, domnule? Nu se poate! Don Fernando trăiește? Pentru Dumnezeu, unde e acum?

— Așteaptă, o să mai afli și altele. Știi dumneata cine mai trăiește în afară de contele? Sternau și Mariano, presupusul moștenitor al contelui. Am petrecut zile și săptămâni întregi cu ei pe bordul acestui vapor.

— Povestește, senior, sau mai bine îngăduie-mi, rogu-te, să te întreb și dumneata să-mi răspunzi.

— Poftim, întreabă.

— Cunosc toate peripețiile prin care a trecut Sternau până la plecarea lui din Spania. Ce-a căutat în Mexic?

— Ca să dea de urma unuia Landola. Cred că n-ai auzit până acum de el.

— Nu. Cine e?

— Un căpitan de corabie. În realitate îl cheamă Grandeprise, temutul comandant al vasului pirat „Lion”, despre care nu se poate să nu fi auzit.

— Parcă.

— Adevărații instigatori sunt însă cei doi Cortejo. Cel dintâi și mai primejdios complice al lor a fost Landola, pe care l-aș face piftie dacă mi-ar cădea vreodată în mână.

— Așa i s-ar și cuveni, zise foarte calm Landola...

— Cunoști dumneata pe una Clarissa, care locuiește la castelul Rodriganda? urmă comandantul adresându-se lui Cortejo.

— Da, răspunse acesta.

— Era amanta lui Cortejo, cu care a avut un băiat. Părinții copilului s-au gândit să-și facă băiatul contele, de aceea l-au substituit adevăratului fiu al lui don Manuel.

— Auzi, domnule! Nici nu-ți vine să crezi...

— Și totuși e adevărat. Băiatul contelui Manuel fusese cerut de unchiul său din Mexic ca să-l crească și să-i lase toată averea. Ce și-au zis atunci ticăloșii? Hai să schimbăm copilul și să-l trimitem pe al nostru. Pe adevăratul fiu al contelui l-au dat unui șef de bandiți ca să-l omoare. Acesta a

fost însă mai milos decât Cortejo. A crescut copilul și l-a dat la învățătură. l-a pus numele de Mariano și, când s-a făcut mare, l-a trimis la castelul Rodriganda sub aparența unui locotenent de cavalerie francez, cu numele Lautreville.

Tot ce spunea căpitanul era atât de adevărat, încât lui Cortejo îi venea să răcnească de turbare. Totuși se stăpâni și zise cu o indignare bine simulată:

— Santa Madonna! Atunci acest Mariano e adevăratul conte de Rodriganda, nicidecum Alfonso, după cum se crede?!

— Da și o să se dovedească.

— Dacă aș fi știut... rosti nemernicul cu o părere de rău prefăcută.

— Mariano trebuia înlăturat, urmă căpitanul, a fost însă salvat la timp și a venit cu Sternau în Mexic, dar de-abia după ce se comisese o crimă odioasă împotriva contelui Fernando. l se dăduse o otravă care să-i provoace un somn cataleptic. Azea și vedea tot, fără să poată face o mișcare. L-au înmormântat, pe urmă l-au scos din coșciug, l-au băgat într-un coș și l-au dus pe o corabie a lui Landola, care l-a vândut ca sclav în Harar.

— Ce mașinație diabolică! Și ce-a mai fost cu el?

— Vai de capul lui ce-a pățimit, până ce s-a întâlnit acolo cu cineva care-l cunoștea.

— În Harar unde nu există picior de european? Imposibil!

— Și totuși a fost. Era unul, Mindrello din Manreza, care fusese adesea pe la castelul din Rodriganda.

Cei doi nemernici se îngălbeniră, dar căpitanul nu băgă de seamă.

— Și cum a ajuns omul acesta în Harar? întrebă Cortejo.

— Întocmai ca si contele. Aflase unele secrete de-ale lui Cortejo; ticălosul a prins de veste, l-a predat și pe el lui Landola, care l-a vândut ca sclav în Africa.

— Doamne, Doamne, minunate sunt căile Tale! se minună ticălosul împreunându-și mâinile și privind cu evlavie în tavan.

— Stai s-auzi ceva și mai de mirare. Într-una din zile, un negustor aduse de vânzare o sclavă albă foarte frumoasă. Fata plăcu sultanului și vru s-o cumpere, dar fiindcă nu

înțelegea limba țării, sultanul trimise după conte ca să-i slujească de interpret.

— Și contele a putut să se înțeleagă cu sclava? întrebă Cortejo, tremurând aproape de curiozitate.

— Da, foarte bine chiar. I-a spus și pe nume. S-ar putea zice o minune dumnezeiască, fiindcă sclava era — ghiciți, domnilor?...

— Imposibil de ghicit.

— Dacă spui că într-adevăr cunoști atât de bine situația Rodriganzilor, trebuie să fi auzit și de o moșie a lor, căreia i se zicea del Erina. Arendașul, acum proprietarul haciendei, Pedro Arbellez, are o fată, Emma. Ea era sclava.

Cortejo sări ca ars, se uită încremenit la căpitan, apoi bâigui:

— Emma Arbellez? Nu se poate! Fata a fost...

Era cât pe aici să se trădeze, dar Landola îl dădu un picior pe sub masă și-l făcu să tacă.

Din fericire, căpitanul nu băgă de seamă și urmă:

— Nu crezi? Stai să vezi.

După ce Wagner isprăvi de povestit cele ce știm și ajunse la aflarea insulei singuratice din mijlocul oceanului, Landola exclamă cu admirație:

— Dumneata ești un adevărat marinar! Să găsești o insulă atât de mică într-o întindere nesfârșită de apă, numai după indicațiile unei femei care a rătăcit atâta timp pe o plută șubredă, bătută de valuri, e într-adevăr ceva nemaipomenit.

— Nu, nu, ar fi fost cu neputință, răspunse căpitanul. Meritul e al lui Sternau, care calculase fără instrumente și aparate, latitudinea și longitudinea insulei și Emma și-o memorase din întâmplare.

— A, așa! exclamă piratul. În orice caz, Sternau ăsta trebuie să fie foarte inteligent.

— Așa și e. Ajungem deci în Indiile Răsăritene și ne procurăm, cu o părțică din comoara luată de la sultan, un vapor. Cu o altă sumă de bani, contele cumpără bonuri ale statului englez iar bijuteriile le păstrează pentru sine. Pornim la drum, găsim insula, imbarcăm pe nenorociții lăsați acolo de Landola și ne ducem în Mexic.

— De ce tocmai în Mexic?

— Fiindcă majoritatea celor salvați trebuia să pornească de acolo în urmărirea criminalilor și pentru că ne venea geograficește mai aproape. Ancorăm la Guyamas. Aici, am primit ordinul să ocolesc capul Horn și să mă duc la Veracruz, ca să aduc în patrie pe Sternau și pe ceilalți europeni.

— Când trebuie să fi la Veracruz?

— N-am hotărât o zi anumită. Cum voi ajunge, voi trimite pe cineva în Mexic. Cred că-i va găsi pe toți în palatul contelui de Rodriganda. Dacă nu, omul meu se va duce la hacienda del Erina, unde nu se poate să nu-i găsească. Dar acum, domnilor, vă rog să mă iertați că vă părăsesc, dar am o mulțime de ordine de dat.

Cu aceste cuvinte căpitanul se uită la ceas și se ridică apoi de la masă.

— Mulțumesc din suflet pentru cele ce mi-ai povestit, domnule comandant, zise Cortejo. Ceea ce am auzit m-a impresionat cât nu pot să-ți spun; aproape că nu mă mai țin picioarele.

— Duceți-vă în cabina dumneavoastră, domnilor și căutați să dormiți ca să vă treacă emoția. Vom mai discuta și mâine despre afacerea asta. Acum, noapte bună.

Cortejo și Landola plecară. În cabina lor vorbiră încă multă vreme cu aprindere despre cele ce aflaseră.

În vremea asta, Peters stătea rezemat de un stâlp din apropierea coșului și privea la stelele de pe cer. Nu știa dacă să-i spună sau nu căpitanului gândurile care îi frământau mintea. Auzi deodată pași în spatele lui și întoarse capul. Era căpitanul, care își făcea rondul de seară. Peters salută.

— Domnule căpitan... începu el.

— Ce e, băiete?

— Îmi dați voie să vă întreb cine sunt ăști doi pasageri?

— N-ai decât să-l întrebi pe timonier, nu pe mine.

— Știu, domnule căpitan, dar să vedeți... cu oamenii ăștia nu e lucru curat...

— De ce? Unul e avocat și celălalt secretarul lui.

— Nu cred. Avocatul o fi el avocat, dar secretarul e unul de ai noștri.

— A! După ce cunoști?

— A găsit cabina dumneavoastră pe întuneric, fără să mai

întrebe unde e.

— Da? Văd eu că oamenii ăștia nu-ți plac defel.

— Chiar așa, domnule căpitan.

— Află atunci că sunt două persoane foarte învățate și oameni cât se poate de cumsecade. Bănuielile tale n-au nici un rost și te rog să mă scutești de acum încolo de astfel de prostii.

— Am înțeles, domnule căpitan.

Peters plecă bombănind și se întinse în hamacul lui. Nu mai spuse un cuvânt căpitanului, dar nu-i slăbea din ochi pe cei doi pasageri.

Când ajunseră la Veracruz, îi văzu stând de vorbă pe punte cu căpitanul.

— Ziceți că vă duceți de-a dreptul în Mexic? întrebă Wagner pe Cortejo.

— Da. Dacă nu-l găsim acolo pe don Fernando, pornim călare spre hacienda del Erina.

— Tot într-acolo se duce și omul meu. Păcat, zău, că nu puteți face drumul împreună. Nu-l pot trimite decât abia mâine.

Ajunși în port, își lăsară bagajele la vamă și ei o luară pe jos în oraș, ca să se ducă la Gonzalvo Verdillo, agentul lui Cortejo, a cărui locuință Landola o știa foarte bine.

— Ce doriți, domnilor? îi întrebă agentul, nerecunoscându-i sub deghizarea lor.

— Am vrea să cerem o informație, răspunse piratul.

— Despre?

— Unul Landola, căpitanul unui vas-pirat.

Agentul se îngălbeni și bâigui speriat:

— Nu te înțeleg... senior.

— Ba mă înțelegi foarte bine, tâlharule. Agentului i se îmbrobonă fruntea de sudoare.

— Vă asigur, senior, că nu știu despre cine vorbiți.

— Zău? Despre mine, neghiobule! Ce, nu mă mai recunoști?

Landola, care își schimbase adineauri glasul, îi spuse aceste cuvinte râzând în hohote. Spaniolul îi întinse acum mâna, râzând și el.

— Trebuie într-adevăr să fiu tare schimbat sub deghizarea

mea, ca să nu mă poată recunoaște cineva care a călătorit doisprezece ani sub ordinele mele, zise piratul.

— Señor capitano, nici fratele dumitale nu te-ar putea recunoaște, îl asigură agentul.

— Dar domnul acesta știi cine e?

Agentul se uită lung la Cortejo, apoi clătină capul zicând:

— Nu l-am văzut în viața mea.

— Ba da, l-ai văzut, dar nu numai o dată.

— Unde?

— La Barcelona.

— Nu-mi aduc aminte.

— E armatorul nostru.

— Cum, senior Cortejo? Își împreună omul mâinile de mirare. Zău? Ce schimbare, domnule! Nici prin gând nu mi-ar fi trecut. Dar pentru ce deghizarea asta?

— Fiindcă avem nevoie de ea. Acum, ia spune, știi ceva despre senior Pablo ori Josefa?

— Nu.

— Cum se face că nu poți să-mi dai nici o informație despre ei?

— Seniorita mi-a trimis într-o zi o scrisoare, pe care s-o expediez lui senior Gasparino Cortejo. Am însemnat-o cu numărul 87. Ați primit-o?

— Da. Cu două zile înainte de plecarea noastră.

— De atunci nu mai știu nimic. Capitala țării mișună de francezi.

— Ei drăcia dracului! Așadar, omul nu mai e sigur de viața lui, zise cu spaimă Cortejo.

— Nu, nu, nu omoară pe nimeni, fiți pe pace. În orice caz, mai bine e să nu spuneți că vă cheamă Cortejo.

— Nici nu mă gândesc. Sunt Antonio Veridante, administratorul averii contelui Alfonso de Rodriganda, actualmente în Spania și domnul de colo e secretarul meu. Bagă la cap ce ți-am spus, fiindcă s-ar putea să fie nevoie s-o știi.

Agentul își însemnă numele și zise:

— Trebuie să vă mai spun încă un lucru, senior. De câtva timp se află aici în oraș un om, care vine zilnic să mă întrebe dacă n-a sosit vreo scrisoare de la senior Cortejo, din Spania.

Mi-a arătat o dovadă de la senior Pablo ca să-i eliberez scrisoarea. Individul vine întotdeauna la aceeași oră, adică la... apoi uitându-se la ceas... trebuie să sosească peste un minut.

— Sunt curios să-l văd și eu, murmură Cortejo.

De-abia își sfârși vorba și se auzi bătând în ușă.

— Intră! răspunse agentul.

Un individ înalt și vânjos păși pragul. Era Grandeprise, vânătorul.

— Mă rog, a venit scrisoarea? întrebă el politicos.

Landola își încleștă pumnii ca să nu țipe. Recunoscuse pe fratele său vitreg. Se stăpâni însă și zise, schimbându-și glasul:

— Aștepți degeaba, senior. În locul scrisorii am fost trimiși noi de senior Gasparino Cortejo, ca să tratăm personal cu fratele său. Deoarece ești omul lui, trebuie să știi negreșit unde se află.

— Da. E la doctorul Hillario, în mănăstirea della Barbara din Santa Jaga. Acolo trebuia să-i și duc scrisoarea, răspunse vânătorul.

— Înainte de a te întreba, luă acum cuvântul Cortejo, dacă vrei să ne duci la el, îngăduie-mi o altă întrebare: Dumneata ești unul din partizanii lui?

— Nu. Eu nu fac politică.

— Cum ai ajuns atunci la el?

— L-am găsit rănit pe malul lui Rio Grande del Norte și l-am tămăduit.

— Ce căuta acolo?

— Un englez aducea bani și arme pentru Juarez. Senior Cortejo vroia să i le ia și s-a iscat o luptă între oamenii lui și indienii. L-au rănit la amândoi ochii și a rămas leșinat în păpuriș, unde am dat din întâmplare eu de el.

— Dumnezeule, a orbit! strigă Cortejo.

— Nu de tot. A pierdut un ochi, dar pe celălalt am reușit să îl tămăduiesc cu o buruiană cunoscută de mine.

Grandeprise istorisi apoi cum s-a dus cu Cortejo la hacienda del Erina, pe care a găsit-o în stăpânirea mixtecașilor, cum a eliberat-o pe Josefa, fugind pe urmă cu toții de acolo.

— Cortejo nu știa încotro s-o ia, urmă el. La francezi nu putea să se ducă, la indieni de asemenea și nici mexicanii nu-i erau binevoitori. Unul din partizanii săi, Manfredo, îl sfătui să se ducă la mănăstirea din Santa Jaga, unde unchiul lui era medicul spitalului. Cortejo i-a urmat sfatul și ne-am dus cu toții acolo.

— De ce ai plecat?

— Trebuie mai întâi să vă mărturisesc că l-am urmat pe Cortejo numai fiindcă îmi făgăduise să mă pună față în față cu unul Landola, pe care-l caut de ani de zile. Cortejo mi-a spus că așteaptă o scrisoare de la un frate al lui din Spania, care îi va comunica unde se află Landola. Pentru scrisoarea asta am venit aici.

— Așa! Ce treabă ai dumneata cu Landola?

— Nu trebuie s-o afle nimeni afară de el.

— Pesemne că nu e ceva bun dacă nu vrei să spui.

Grandeprise înălță din umeri.

— Bine, zise piratul, dacă ne duci la mănăstirea della Barbara îți promit că o să-l vezi pe Landola. Mi-am dat și eu întâlnire cu el și va sosi mâine la mănăstire, chiar în aceeași zi cu noi.

— Atunci ne-am înțeles, vă duc la mănăstire.

— Trebuie să ne oprim mai întâi la México.

— N-am vreme.

— Atunci n-o să mai dai de Landola.

Vânătorul se uită cu băgare de seamă la cei doi străini, zise apoi izbind cu patul puștii în pământ:

— S-ar putea să vreți să mă trageți pe sfoară, senior; vă spun însă hotărât că dacă e așa, n-o să fie bine de dumneavoastră. Bine, mergem la México. Când plecăm?

— Cât mai curând. Au făcut francezii vreo cale ferată în direcția aceea?

— Da, ca să-și transporte repede trupele din Veracruz, unde bântuie frigurile galbene. În două ceasuri ajung la Lomalto, trecând prin La Soledad.

— La Lomalto nu mai bântuie molima?

— Nu, e zonă temperată.

— Foarte bine. Plecăm cu primul tren, după ce vom scoate bagajele de la vamă.

- Aveți nevoie de ajutorul meu?
- Nu. Dumneata să ne aștepți la gară.
- Am înțeles. Mă încred în cuvântul dumneavoastră.

Cu aceste cuvinte Grandeprișe înclină ușor capul și ieși pe ușă.

— Ce-o fi având cu dumneata? Întrebă Cortejo pe pirat când rămaseră singuri. De ce nu i-ai spus cine ești?

— Fiindcă n-am poftă să mă pomenesc cu un glonte în creier ori cu un pumnal în inimă.

— Zău? Atât de primejdios e individul? Îl cunoști?

— Și încă foarte bine, fiindcă e frate-meu.

Cortejo se uită uluit la pirat.

— Ți-e frate și vrea să te omoare?

— De douăzeci de ani mă caută, numai pentru plăcerea asta.

— Dar ce i-ai făcut, omule?

— Hm... treaba mea!

— Și care din voi doi are dreptate?

— În nici un caz eu. I-am suflat moștenirea rămasă de la tată-său.

— Trânțește-i un glonte în cap și scapă-te de el.

— Ei așa! Am nevoie de prea scumpul meu frate vitreg, care e o călăuză admirabilă.

— Cum adică, ți-e frate vitreg și mai stai la îndoială? Isprăvește mai repede cu el, ca să scapi de belea. Și acum, să dăm fuga la vamă, ca să ieșim o dată din afurisitul ăsta de orășel, cu aerul îmbâcsit de molimă.

Spuseră agentului ce mai aveau de spus, pe urmă se duseră să își scoată bagajele. Găsiră pe vânător așteptându-i la gară.

Curând după sosirea vaporului căpitanului Wagner, ancoră în radă încă un vas, dar ceva mai departe.

Wagner îndeplini în port formalitățile și după ce dădu ordinele trebuincioase pe bord, vru să se ducă nițel în oraș, deși știa că e bântuit de friguri. Când să coboare scările, văzu pe Peters rezemat de parapet și privind îngândurat înaintea lui. Se opri un moment și-i zise zâmbind:

— Ei, băiatule, așa e că te-ai înșelat în privința străinilor pe care i-am avut pe bord?

- Nu, domnule căpitan.
- Nu? exclamă Wagner impresionat.
- Tot eu am avut dreptate, domnule căpitan. Unul era marinăr ca și noi, iar celălalt un pungaș. Pot să vă dovedesc.
- În ce fel?
- Numai pungașii își iau nume false, nu-i așa?
- Adevărat, dar pașapoartele lor erau în regulă.
- Tot ce se poate, numai că, să vedeți dumneavoastră, când erau între ei își spuneau altfel.
- Ai auzit tu?
- Nu numai o dată și foarte deslușit chiar. Avocatului îi zicea celălalt senior Cortejo, iar acesta îi spunea lui când căpitane, când senior Landola.
- Căpitanul ameți, ca și când l-ar fi izbit cineva cu măciuca în cap.
- Bine mă, de ce nu mi-ai spus imediat?
- Am îndrăznit de două ori să vă vorbesc despre ei și dumneavoastră mi-ați spus să-mi țin gura.
- Afurisită treabă! mormăi căpitanul și începu să se plimbe agitat pe punte.
- Acum înțeleg eu... mormăi el. De aceea știau atâtea despre Rodriganda. Mare dobitocie am făcut! M-am lăsat păcălit ca un copil. Trebuie neapărat să îndrept lucrurile, Peters!
- La ordin, domnule căpitan!
- Îmbracă-te numaidecât și vino cu mine. I-ai putea recunoaște dacă i-ai vedea?
- Cale de o poștă, domnule căpitan.
- Bine. Repede, trebuie negreșit să-i găsim.
- Încântat de cinstea care i se făcea să meargă alături de căpitanul lui, Peters se duse în fugă să se schimbe și se întoarse imediat, gătit ca de paradă.
- Coborâra în luntre și se îndreptară spre mal. Văzură aici o întindere mare împrejmuită, cu morminte înșirate unele lângă altele.
- Asta e cimitirul francezilor pe care i-a secerat molima, zise căpitanul. Sărmanii, unde a fost să le putrezească oasele!...
- Porniră să cutreiere străzile orașului. Aflară la vamă că

domnul Veridante fusese acolo să i se controleze bagajul, atâta tot.

Intrară pentru a doua oară într-un restaurant unde mai fuseseră o dată și căpitanul vru să stea jos să se odihnească. Era zdrobit de oboseală. Se apropie de o masă pe care o văzu mai liberă, dar se dădu deodată îndărăt speriat. La masă stăteau doi inși, unul tânăr și altul mai bătrân, care avea un nas atât de grozav încât te înspăimântai de el la prima vedere.

Acesta scupă o dată printre dinți, se uită lung la căpitan, pe urmă zise cât se poate de calm:

— Nu-ți fie frică, senior, că nu-ți face nimic. E cel mai blând nas din câte sunt pe lume, zău așa.

— Atunci pot să iau loc la masă fără frică, râse Wagner.

— Poftim, n-avea grijă că nu te mănâncă.

Tânărul avea o aparență atât de distinsă încât Wagner se înclină fără să vrea și zise:

— Wagner, căpitan de marină.

Celălalt răspunse prezentându-se:

— Căpitan Unger!

Tovarășul lui se recomandă și el:

— Căpitanul de dragoni, Plisc-de-ului.

Wagner nu încercă să-și dea seama dacă vorbește serios sau glumește, căci privirile i se ațintiseră asupra tânărului și nu-și mai putea lua ochii de la el.

Acestuia i se păru curios și întrebă cu un zâmbet de politețe:

— Am avut poate plăcerea să ne fi cunoscut în altă parte?

— Nu cred, domnule, dar mă surprinde o asemănare pe care o aveți cu un camarad de-al meu. De altminteri purtați și același nume, răspunse Wagner.

Kurt deveni atent.

— Din ce loc era? Întrebă el cu încordare.

— Din Rheinswalden, Germania.

Vorbiseră până acum în spaniolă, dar omul se exprimă atât la bucurie cât și la durere mai ușor în limba lui maternă. Kurt sări în picioare și strigă în limba germană:

— Tata! Îl cunoști dumneata pe tata? Ce bine îmi pare!...

— Ești german? Întrebă mirat Wagner servindu-se de

aceeași limbă.

— Desigur că sunt german. Spune-mi repede, căpitane, unde l-ai cunoscut pe tata... când te-ai despărțit de el... unde se află acum?

— Nu știi nici eu bine, e însă mai mult ca sigur că e aici în Mexic. Am sosit adineauri cu vaporul meu în port ca să-l duc pe el și pe tovarășii săi în patrie.

— Domnule căpitan, zise Kurt potolindu-se, spune-mi, te rog, tot ce știi despre el.

— Cu plăcere, dragul meu, dar fii bun și ai nițică răbdare. Am intrat aici în restaurant să beau un pahar cu vin și să mă odihnesc nițel. Alerg de un ceas să găsesc niște criminali ca să pun să-i aresteze.

— Ce crimă au comis?

— Au... a, trebuie să-i cunoști și dumneata pe acești ticăloși. Unul e Gasparino Cortejo iar celălalt Landola, piratul.

Kurt păli.

— Cum, pe ei îi cauți? Sunt aici, în Veracruz?

— Da, domnule Unger. Uită-te bine la mine: ai în fața dumitale pe cel mai mare dobitoc de pe suprafața pământului. I-am avut de la Rio de Janeiro pe bordul vasului meu, fără să am habar cine sunt. Băiatul acesta simplu, un marinar de-al meu, a bănuț ceva și mi-a atras atenția, dar nu i-am dat ascultare. De-abia după ce au părăsit vaporul am aflat cine sunt și acum colind toate străzile, alerg din cârciumă în cârciumă, doar voi da de ei.

Kurt îl asculta cu încordare.

— Ești sigur că ei sunt? Întrebă el. Dacă e așa, atunci cu siguranță că au venit să pună iar la cale vreo crimă, pe care trebuie neapărat s-o împiedicăm. Aveai dreptate adineauri când ziceai că nu e timp de povestit. Se impune să-i prindem pe acești ticăloși. Cum erau îmbrăcați?

Wagner descrie cu amănunțime îmbrăcămintea și chipul lor.

— Să ne mulțumim deocamdată cu atât, zise Kurt. Spui că i-ai căutat pretutindeni?

— Da, dar degeaba, nu i-am găsit nicăieri.

— La gară ai fost?

— La gară? Nu, nu m-am gândit, răspunse bietul căpitan

cam rușinat.

— Cum? întrebă Kurt mirat. Țsta era cel dintâi drum pe care trebuia să-l faci. Grăbiți cum erau, nici vorbă nu putea fi să plece cu trăsura sau călare. Să mergem imediat la gară, domnilor, încheie tânărul sculându-se în grabă de la masă.

3. Sicriul gol

Cortejo, Landola și Grandeprise se interesară, imediat ce-au ajuns la gară, despre primul tren care pleca spre México. Slujbașul pe care-l întrebară se nimerise să fie chiar conductorul. Omul îi privi lung și zise dând din umeri:

— Trenul pleacă peste zece minute, vreți să plecați cu el?
Cortejo dădu din cap.

— Regret. Trebuie s-așteptați altă ocazie. Asta e numai pentru soldați și persoanele care fac parte din personalul nostru sau care au un permis special din partea ministerului.

— Neplăcut lucru, zise Cortejo necăjit. Suntem foarte grăbiți.

— Aveți ceva, vreo recomandatie?

— Din nenorocire nu. N-avem decât pașapoartele noastre.

— Hm! Din ce țară sunteți?

— Noi doi suntem supuși spanioli, iar domnul de colo un vânător american.

— Și mai rău. Pe spanioli n-avem voie să-i luăm în tren și pe americani încă și mai puțin.

Grandeprise scoase atunci din buzunar un portmoneu și zise:

— Eu am o astfel de hârtie, senior.

— Da? E valabilă?

— Așa sper.

— Ia s-o vedem.

— Poftim. Era o bancnotă de douăzeci de dolari. Ei, ce zici? E valabilă sau nu?

Slujbașul zâmbi și dădu din cap.

— Cât se poate de valabilă și dacă domnii ceilalți au și ei o astfel de legitimație, nu mai am nimic de zis.

Cortejo scoase atunci două hârtii de o sută de franci și le puse în mâna conductorului.

— Toate bune, trebuie însă să lucrăm cu prevedere. Aveți pașapoarte spaniole?

— Da. Eu sunt avocatul Antonio Veridante și dumnealui e secretarul meu.

— Bine, zise conductorul, vă iau, dar o să călătoriți în

compartimentul meu. Acum urcați-vă repede, că pleacă trenul, încheie el și îi vârî într-un compartiment rezervat, lăsându-i câteva momente singuri.

— Mare noroc am avut, murmură Cortejo.

Banul deschide și porțile raiului, își dădu cu părerea vânătorul.

— În orice caz a fost cam îndrăzneț lucru.

— Nu e nici o îndrăzneală să arunci douăzeci de dolari pe fereastră.

Cortejo înțelese aluzia, scoase iar o bancnotă din buzunar și o întinse americanului.

— Poftim. Ai cheltuit banii ăștia pentru noi.

— Poate la fel de bine și pentru mine, răspunse Grandeprise. Nu vreau însă să vă jignesc, de aceea îi primesc. Mulțumesc.

Băgă bancnota în buzunar și tăcu.

Locomotiva fluieră, conductorul dădu semnalul și trenul se puse în mișcare.

În Lomalto se știa de venirea lui, căci peronul era înțesat de soldați francezi care așteptau să fie trimiși îndărăt, în patrie, prin portul Veracruz. Vagoanele sosite fură cuplate cu cele din gară și trenul porni peste puțin timp înapoi.

Diligența, care făcea legătura între Lomalto și México, stătea gata de plecare. Cortejo și Landola luară loc înăuntru, pe când Grandeprise, căruia îi plăceau aerul și câmpul deschis, se urcă pe imperială, ceea ce dădu prilej celorlalți doi să poată discuta în voie. După ce porni diligența, Cortejo zise tovarășului său:

— Mare noroc ai avut că ești deghizat. Dacă te recunoștea vânătorul, cine știe ce s-ar fi întâmplat.

— Ei așa! Nu e vorbă, tot mai bine că nu bănuiește cine sunt, dar nu sunt eu omul care să se teamă de cineva, fiindcă, fie el cine o fi, nu l-aș povățui să intre-n cârd cu mine.

— Ce-ai de gând să faci?

— Deocamdată avem trebuință de el, pe urmă voi vedea eu.

— Crezi că e adevărată povestea cu doctorul Hillario?

— Fără îndoială.

— Atunci vom găsi la el pe fratele meu sau vreo urmă de-

a lui?

— Hotărât.

— Va trebui deci să terminăm cât mai curând afacerea noastră în capitală ca să ne ducem mai repede la Santa Jaga.

— Afacerea noastră în capitală? Hm! Ce înțelege dumneata cu asta?

— Povestea aceea afurisită cu mormântul.

— S-ar putea să te înșeli. Mai am eu și altele de făcut în México.

— Pot să știu și eu ce anume?

— Moșiile contelui de Rodriganda au rămas fără stăpân.

— Au ele stăpân, n-avea grijă.

— Uiți că don Fernando e considerat mort iar fratele meu exilat din țară, așa că, pentru moment, n-are cine se interesa de ele.

— Dar statul unde e?

— Vrei să spui că au fost confiscate?

— În nici un caz, căci contele Alfonso, adevăratul proprietar, nu a fost exilat și se bucură de toate drepturile lui.

— Așadar, crezi că statul le administrează numai? Mă îndoiesc.

— De ce? se interesă Landola.

— Hm... Cine reprezintă pentru dumneata statul?

— Împăratul.

— Împăratul e numai un om de paie al francezilor și nu poate face nici o mișcare fără învoirea mareșalului Bazaine.

— Atunci guvernul.

— Crezi că n-are altă treabă decât să se ocupe de moșiile Rodriganzilor? N-are el timp pentru așa ceva.

— Pentru bani se găsește întotdeauna vreme.

— Cum adică, se miră Cortejo.

— Puține parale a pus fratele dumitale de o parte? Din ce și-a făcut averea, nu din veniturile moșiei? Au să facă și cei de la guvern la fel. Noi nu putem întreprinde nimic în situația în care ne găsim.

— Cum să nu! Am doar în buzunar procura lui Alfonso pentru că să pun la punct chestia.

— Se poate, se naște însă întrebarea dacă o vor lua în seamă. În sfârșit, vom vedea noi.

— În orice caz, de îndată ce voi ajunge în México, mă voi duce să iscodesc ce e pe la palatul contelui Fernando.

— La ce bun? Ca să ne vârm în cine știe ce bucluc?

— De fel. Am hârtii în regulă și sub deghizarea asta nu mă recunoaște nici dracu.

— Bine, fă ce știi. Pe mine însă să nu mă târăști după dumneata, ci să mă lași să te aștept undeva într-un loc sigur.

Ajunși la México, Grandeprise și Landola rămaseră la hotel, în timp ce Cortejo se duse de-a dreptul la palatul contelui. Văzu lângă poartă două gherete în care păzeau santinelele. Înțelese că erau încartiruiți militari.

— Pe cine cauți? întrebă una din santinele.

— Cine locuiește în palat?

— Generalul Clausemonte.

— Mulțumesc, nu vreau să deranjez pe domnul general. Aș vrea însă să vorbesc cu proprietarul.

— Vrei să spui cu administratorul. Parter, la dreapta.

Cortejo intră în gang și văzu pe una din uși o tăbliță pe care scria „Administrator”. Bătu în ușă.

— „Intră!” îi răspunse cineva dinăuntru.

Se pomeni într-o încăpere cu mai multe birouri, la care lucrau câteva persoane.

— Ce doriți? îl întrebă una din ele.

— Să vorbesc cu domnul administrator.

— E ocupat, stă la masă.

— Anunță-mă, te rog.

— N-am voie, nu permite să fie deranjat când mănâncă.

Cortejo luă o poză mândră și zise dârz:

— Ți-am spus să mă anunți.

Omul îl privi cu mirare. Păru întrucâtva impresionat.

— Cine sunteți dumneavoastră, senior?

— Nu te privește pe dumneata. Spune-i că a sosit un domn din Spania, care dorește să-i vorbească în privința administrării averii contelui de Rodriganda.

— A, atunci e altceva. De ce n-ați spus de la început? Poftiți în camera de alături, eu mă duc să-l chem pe domnul administrator.

Camera în care intră Cortejo părea mai mult un salon de cucoană decât un birou de afaceri.

— Hm... mormăi spaniolul, domnului administrator îi place să trăiască bine, pe cât văd. Poate că are dreptate Landola.

De-abia după un sfert de ceas auzi pași și un domn îmbrăcat după ultima modă se ivi în prag. După cioc și mustață se cunoștea imediat că e francez. Se uită cercetător la Cortejo, apoi îl întrebă fără să-l salute:

— Cine ești dumneata, domnule?

— Numele meu e Antonio Veridante.

— Îmi pare bine. Spaniol, deci?

— Da. Avocat în Barcelona. Administratorul și împuternicitul contelui Alfons de Rodriganda.

— Așa! Ai dovezi?

— Da, poftiți procura mea, dată de conte și legitimația.

Cortejo întinse francezului hârtiile, acesta le examinează cu atenție, pe urmă i le dădu îndărăt zicând:

— Regret, dar hârtiile dumitale nu sunt valabile.

— Cum, vă îndoști de autenticitatea lor?

— Cătuși de puțin. Veniți direct din Rodriganda sau Barcelona?

— Da.

— N-ați trecut pe la Madrid sau Paris?

— Nu.

— Atunci ați făcut călătoria degeaba. Trebuia să vă prezentați mai întâi ambasadorului francez la Madrid sau celui spaniol la Paris.

— N-am crezut că e nevoie. Credeți că e nevoie de o confirmare a ambasadei?

— Nici nu se poate altfel.

— Avem și aici în México un ambasador al Spaniei.

— Așa e, dar autoritatea lui nu e de ajuns.

— Ah! O să mă informez.

— N-ai decât s-o faci, domnule, zise francezul zâmbind cu ironie.

— Sunt avocat și cunosc legile.

— Că ești avocat, se poate, dar că ești atât de versat în textele de legi, mă îndoiesc.

— Vreți să mă insultați, domnule?

— Nici nu mă gândesc! îi răspunse francezul cu dispreț.

Tonul acesta disprețuitor îl enervă pe spaniol.

— Văd însă că vă îndoîți de cunoștințele mele profesionale.

— Cam așa ceva. Convingerea dumitale că intervenția ambasadorului spaniol ar fi de ajuns, s-ar potrivi în alte timpuri, acum însă suntem pe picior de război și ne aflăm într-o situație excepțională.

— Fir-ar să fie legile astea ale dumitale!

— Expresia dumitale nu e tocmai cuviincioasă, dar să zicem că n-am auzit. Așadar suntem pe picior de război. Împăratul, văzând că averea contelui de Rodriganda a rămas fără stăpân, a găsit cu cale s-o treacă sub administrarea statului. Atâta vreme cât ne aflăm în această situație excepțională, nu pot recunoaște procura dumitale decât după ce va fi autentificată de statul francez. Această autentificare nu o poți avea decât prin ambasadorul dumneavoastră la Paris sau al nostru la Madrid.

— Atunci trebuie să fac călătoria înapoi? Îngăduie-mi cel puțin să-mi arunc nițel ochii în registre.

— Nu se poate.

— Administrarea averii se afla până acum în mâinile lui Pablo Cortejo. De ce i s-a luat?

— Fiindcă s-a dovedit că e trădător de țară și instigator la revoltă și a fost exilat.

— Unde se află acum?

— De unde vrei să știu eu? Nu fac parte din jandarmerie. De altminteri, mi-e perfect egal unde se află acest Cortejo, care e nu numai trădător, dar și escroc și un pungaș ordinar.

— Senior! strigă Cortejo fără să-și dea seama.

— Domnule?

— Insulți pe Pablo Cortejo. Ai dovezi împotriva lui?

— Câte poftești!

— Arată-le!

— Cui? Dumitale? râse francezul. Ți-am mai spus că n-ai ce să te amesteci. Văd însă că iei cu prea multă căldură apărarea acestui pungaș și devii și dumneata suspect.

— Eu nu suspectez pe nimeni fără dovezi...

— Nici eu. Repet numai că am mai multe dovezi decât ți-ai putea închipui. Aproape fiecare rând din registre, fiecare cifră e o dovadă. A pungășit pe contele de Rodriganda cu sume

fantastice. Dacă va fi prins, e de ajuns atât ca să-l ducă la spânzurătoare, fiindcă dobitocia pe care a făcut-o punându-și candidatura la președinție, e numai un caraghioslâc.

— Așadar, e într-adevăr plecat din țară?

— Nu știu. Mai dorești ceva?

— În situația de față, nu.

— Atunci regret că am lăsat să fiu deranjat. Bună ziua, domnule!

Cu aceste cuvinte francezul ieși mândru din cameră.

— Stai tu, nemernicule, o să vină vremea să mi-o plătești cu vârf și îndesat... mormăi printre dinți spaniolul.

Ieși în stradă și se interesă unde locuiește ambasadorul Spaniei. Află de la el că tot ce-i spusese actualul administrator era adevărat. Se întoarce la hotel și-l găsi pe Landola așteptându-l cu nerăbdare.

— Ei, ce-ai făcut? îl întrebă el. Văd după mutra dumitale că ți s-a întâmplat ceva neplăcut.

— Așa și e, răspunse cu ciudă Cortejo — și-i povesti cum stau lucrurile.

— Atunci, afacerea asta a dat deocamdată greș. Acum ce facem? zise Landola.

— Să umplem coșciugul, pe urmă plecăm la Santa Jaga.

— Cu ce să-l umplem?

Deși erau singuri în cameră, Cortejo șopti cu teamă:

— Nu așa tare ca să nu ne-audă cineva. Cu ce vrei să-l umplem? Cu un cadavru.

— Vrei să spui că ne informăm unde a murit cineva și-i punem leșul în coșciugul gol al lui don Fernando?

— Ar fi cea mai mare nebunie pe care am putea face-o. Recunoști și dumneata că vrăjmașii noștri ne-ar putea aluneca printre degete, nu e așa?

— Da, ceea ce ar însemna o mare primejdie pentru noi.

— Și că s-ar putea întoarce aici în oraș? Cel dintâi lucru pe care l-ar face ar fi să deschidă mormântul.

— Cu atât mai bine. Ar da de cadavru, ceea ce ar fi o dovadă că don Fernando a murit cu adevărat.

— Așa?... exclamă spaniolul privindu-l batjocoritor.

— Nu cumva ești de altă părere?

— Ia spune, prea deșteptule señor secretario, ce crezi

dumneata că au să facă mai întâi cu cadavrul?

— Au să-l examineze.

— Foarte bine. Și ce-au să găsească?

Landola se uită întrebător la Cortejo și fiindcă nu pricepea ce vroia să spună, răspunse râzând:

— Un mort ca toți morții.

— Da, dar au să găsească și de ce boală a murit.

— Bine zici. Acum pricep eu. Trebuie găsit cadavrul cuiva care a murit în același timp cu don Fernando.

— De unde să-l luăm?

— Din cimitir, de unde vrei să-l luăm!

— Ai nimerit-o în sfârșit! Trebuie să dezgropăm peste noapte cadavrul și să-l băgăm în sicriul contelui. N-avem decât să citim inscripțiile de pe morminte și vom găsi unul cu anul și data când a murit contele.

— Bine, bine, dar îmbrăcămintea?

— Despre asta nici o grijă. Am cercetat în drum pe medicul vaporului, care pare să fie un foarte bun chimist.

— Rău ai făcut. Dacă prindea bănuiele, ce te făceai?

— Prea mă crezi prost. Mi-a spus din proprie inițiativă o mulțime de mijloace care prefac hainele în scrum la cea mai mică atingere cu aerul.

— Dar nu așa ca să pară arse, ci putrezite de vreme?

— Da.

— Ar fi formidabil. Rămâne acum să ne procurăm hainele.

— Le găsim la orice croitor sau negustor de vechituri.

— Trebuie însă să semene cu acelea pe care le purta atunci contele.

— Fiul meu mi-a descris toată înmormântarea și cum era îmbrăcat don Fernando, așa că în privința asta nu mă pot înșela.

— Îmi aduc și eu foarte bine aminte cum mi l-au adus pe bord.

— Atunci o să fi și dumneata de față când voi cumpăra hainele.

— Bineînțeles. Acum să discutăm ce e mai important. Să zicem că dezgropăm un cadavru. N-o să se bage de seamă a doua zi?

— Să procedăm și noi așa ca să nu se observe nimic.

— Afurisită afacere! Cum să ne procurăm sapă, lopată, felinare, scânduri și o scară?

— Felinare o să cumpărăm, celelalte se vor găsi poate în cimitir. Groparii au de obicei un loc unde le țin peste noapte.

— Trebuie mai întâi să ne convingem. Mai rămâne de stabilit ceva: avem nevoie de un om care să stea de pază ca să nu fim deranjați și să ne dea de veste dacă se ivește primejdia de a fi descoperiți, ca să putem fugi la timp.

— Pune-l pe fratele dumitale, dacă o vrea.

— A, pe dobitocul ăsta îl convingi lesne. Am și un mijloc foarte bun. Mă urăște de moarte și îi vor îndruga o poveste pe tema asta care îl va hotărî cu siguranță să ia parte la întreprinderea noastră. Acum doarme, să-l lăsăm să-și vadă de somn. Ei, ce zici, ești gata?

— Da. Să mergem.

Ieșiră din hotel și porniră să cutreiere străzile care forfoteau de soldați. Întrebând din om în om li se spuse unde e cimitirul și se îndreptară într-acolo. Poarta era descuiată.

Soarele ardea cu putere și cimitirul era pustiu.

Căutară mai întâi cavoul familiei Rodriganda, pe care-l găsiră lesne. Avea un grilaj de fier a cărui portiță era încuiată.

— O să putem noi s-o descuiem? întrebă Cortejo.

— Ne trebuie unelte, zise Landola.

— De unde să le luăm?

— De la un lăcătuș.

— Da, dar n-are voie să ne vândă o cheie falsă.

— Uiți că ne aflăm în Mexic. Cu bani vom putea obține și alte lucruri de care avem trebuință.

Porniră să se plimbe printre morminte și să citească inscripțiile. De-a lungul zidului văzură niște mici clădiri, așezate la rând, una lângă alta.

— Și astea tot morminte trebuie să fie, zise Landola. A, mi-a venit ceva în gând! Mi se pare că n-o să ne mai trebuiască nici sapă, nici lopată și n-o să fie nevoie să dezgropăm nici un cadavru, la te uită la cavourile astea...

— Ghicesc ce vrei să zici. Ideea nu e rea defel.

— Nu se poate să nu fie în vreunul din aceste cavouri vreun cadavru cam de vârsta lui don Fernando. Mai toate aceste dormitoare macabre sunt descuiate. Ia să vedem ce

scrie pe ele.

Se opri ră la fiecare cavou ca să citească numele și data morții celor ce odihneau aici pe veci. După câțva timp Cortejo arăță o cruce și zise lui Landola:

— la citește, seňor secretario, ce scrie colo pe peretele acela.

Landola se apropie, privi printre gratii și văzu diferite nume de persoane decedate de multă vreme.

— Aha, vrei să spui inscripția aceea de sus? Răposatul a fost bancher, în vârstă de patruzeci și șapte de ani și a murit acum optsprezece ani.

— Se potrivește de minune. Dumneata ce zici?

— Hm... ai dreptate. Dar cum să găsim coșciugul lui printre celelalte care se află în cavou?

— Să le citim la rând și vom vedea al câteleva vine la număr.

Landola făcu după cum îl sfătui Cortejo, apoi zise:

— Bancherul a fost cel din urmă dintre cei îngropați aici, așa că sicriul lui trebuie să se fi păstrat încă foarte bine...

— ... și va fi foarte ușor de găsit. Trebuie însă să știu un lucru: nu o să-ți pierzi cumpătul când te vei vedea jos în cavou?

— Nu cumva crezi că mi-e frică?

— Vezi că una e să te afli cu arma în mână în fața unui om viu și alta să te cobori în mijlocul nopții într-un mormânt, ca să despoi un cadavru și să-l îmbraci pe urmă la loc.

— Nu te teme, mie mi-e totuna dacă dezbrac ori îmbrac un om viu sau un mort. Chiar de-ar fi dracul în persoană, nu mi-e mie frică de el. Ba dacă mi-o cere un foc, îi aprind și țigara. Așadar, nu te îngriji de mine, vezi mai bine de dumneata, să n-o iei la fugă.

— De mine sunt sigur, mă întreb însă ce-o să zică fratele dumitale?

— Nici nu trebuie să vadă cadavru. Îl lăsăm să păzească la poarta cimitirului, fără să-i spunem la ce-am venit. O să-i îndrug cu niște povești, să te crucești și dumneata. Acum hai să vedem de unde facem rost de o scară.

Găsiră ce căutau într-un colț al cimitirului, unde își țineau groparii uneltele. Se întoarseră apoi în oraș și se duseră la o

prăvălie să cumpere haine pentru mort.

Când se înapoiară la hotel, era vremea prânzului. Cerură să li se servească masa în camera lor, căci restaurantul era plin și preferau să fie singuri. Grandeprise se săturase de somn și veni și el la masă, dar mâncărurile acelea delicate nu-i plăceau defel. De altminteri, era și așa rău dispus și morocănos. Da întrebarea pe care i-o adresă Landola în privința asta, răspunse necăjit.

— Cum ai vrea să fiu altfel, master? Ce caut eu în afurisitul ăsta de México unde mă plictisesc de moarte? Să-mi pierd vremea dormind? Am eu altceva mai bun de făcut.

— A, te plictisești? Plimbă-te și dumneata nițel prin oraș.

— Îl cunosc și-l prea cunosc. Trebuie să plec neapărat la Santa Jaga.

— Plecăm împreună îndată ce ne vom fi sfârșit treburile pe care le avem aici. S-ar putea să fie chiar mâine. Întâmpinăm însă o piedică, de aceea mă tem că va fi nevoie să mai amânăm plecarea. Nădărdum totuși să găsim omul de care avem nevoie și în care să putem avea toată încrederea.

Grandeprise ridică repede capul și-l privi cercetător.

— Cum adică, în mine n-aveți? Întrebă el mirat.

— De, știu și eu ce să spun! Da și nu. E vorba de o taină, o taină foarte mare.

— De afaceri?

— Nu.

— Ceva unde nu vă pot fi eu de folos?

Landola clătină îngândurat capul.

— Mă văd silit să-ți dau o explicație. E vorba de ceva unde ne poți fi, dimpotrivă, de mare folos. Dacă am termina repede, am putea pleca mâine chiar la Santa Jaga, dar vezi că...

Grandeprise ardea de nerăbdare să se afle cât mai curând față în față cu nemernicul de frate-său și spera să-l întâlnească în mănăstirea della Barbara. De aceea șederea în México îl enerva și ar fi vrut să plece imediat de acolo.

— Te somez să-mi spui ce te face să nu ai încredere în mine, zise el încruntând sprâncenele.

— Greu ce-mi ceri dumneata, își trăgăună Landola cuvintele, fiindcă ești prietenul aceluia care... na, m-ai făcut

să spun mai mult decât aş fi vrut.

— Vânătorul deveni curios.

— Al cui prieten sunt? Hai, spune o dată.

— Bine, fie! Eşti prietenul lui Landola, împotriva căruia e îndreptată întreprinderea noastră.

— Eu, prietenul lui Landola! strigă americanul izbind cu pumnul în masă, încât farfuriile şi tacâmurile zăngăniră cu zgomot. Alerg de zeci de ani, ca diavolul după un suflet, ca să pun mâna pe el şi să-l trimit în fundul iadului unde îi e locul.

Tonul cu care Grandeprise spusese aceste cuvinte îl făcu pe Landola să se înfioare. Se stăpâni însă şi îi zise ca şi când s-ar fi bucurat de cele ce auzea.

— Adevărat? Nu cumva am găsit în dumneata un aliat? Mare noroc ar fi!

— Aşadar, îl urmăriţi şi dumneavoastră? Atunci sunt omul pe care-l căutaţi. Spuneţi-mi ce trebuie să fac.

Piratul se uită la Cortejo, parcă l-ar fi întrebat ce e de făcut. Îl văzu dând aprobator din cap.

— Eu zic că putem avea încredere în dumnealui. Pare să fie om de treabă şi nu cred că o să ne înşele, murmură spaniolul cu glas mios.

— Să vă înşel eu! strigă vânătorul. Puneţi-mă la încercare, senior şi o să vă daţi seama că vă puteţi bizui pe mine.

— Bine, zise Landola, părând să ia o hotărâre. E vorba de o mică plimbare la cimitir.

— Merg şi eu cu dumneavoastră.

— Chiar în puterea nopţii?

— Nu-mi pasă. Dar ce să faceţi acolo?

— Să descoperim o ticăloşie de-a lui Landola.

— Aha, încep să pricep!

— Cu atât mai bine. Dumneata ştii că Landola a locuit câtva timp aici în oraş? Avea o drăguţă...

— Săraca! Mai bine s-ar fi măritat cu diavolul decât...

— Nu s-a măritat nici cu dracu' nici cu Landola. S-a logodit cu altul, tot atât de fioros ca el: moartea!

— Ei drace! A murit? Adică a trebuit să moară, nu e aşa?

— Aşa bănuim. Landola vroia să scape de ea fiindcă aflase cine e. Când ticălosul a încercat să-i dea cu piciorul, fata l-a ameninţat că-l denunţă. A doua zi dimineaţă a fost găsită

moartă.

— A, a ucis-o?

— Probabil. Eu am bănuir așa ceva și am adus medici să constate, dar n-au găsit nimic; ziceau că a murit de un atac de apoplexie. Hm! E însă ciudat că Landola fusese în ajun la ea, se luaseră amândoi la ceartă, iar a doua zi fata era moartă. Mie lucrul mi s-a părut suspect, de aceea am cerut o anchetă. Trebuie să știi că biata fată mi-era nepoată. Pusesem să-l aresteze pe Landola, i s-a dat însă drumul și eu am fost acuzat de calomnie și dat în judecată. De atunci m-a urmărit cu o stăruință diavolească pe mine și pe toți ai mei. Din pricina lui mi-am pierdut toată averea; copiii mi-au murit în chip misterios, nevasta de asemenea și de câte ori se abătea o astfel de nenorocire peste capul meu, Landola era pe aproape. M-a cuprins atunci o furie nebună. Nu puteam să-i fac nimic pe cale legală dar am jurat să mă răzbun. Mai curând sau mai târziu trebuia să-mi cadă în mână ticălosul.

— Ți s-a întâmplat întocmai ca și mie.

— L-am căutat pretutindeni, dar zadarnic. Am aflat că ar fi în legături de afaceri cu Gasparino Cortejo. M-am dus în Spania și am intrat ca secretar la senior Antonio Veridante, administratorul contelui de Rodriganda. Cu timpul ne-am împrietenit. Cortejo nu bănuia că prin el am dat de urma vrăjmașului meu de moarte. Acum îl voi găsi cu siguranță în Santa Jaga. Înainte de a pleca însă, vreau să mai examinez o dată cadavrul nepoatei mele. Mi-am adus aminte de ceva. Știi dumneata cum se poate uide cineva care are părul mare și mătăsos, fără să lase urme?

— Nu. Ce are a face părul...

— Vezi, aici e aici; tocmai părul ascunde urmele.

— Bine zici. Am auzit și eu despre un astfel de caz. O femeie și-a omorât bărbatul înfigându-i, pe când dormea, un cui subțire în creștet.

— Așa e. Un cui retezat la cap care se înfige adânc în creier; părul acoperă locul și nu se mai cunoaște nimic.

— Hm! Și asta vrei să dovedești dumneata acum?

— Da.

— Noaptea... în cimitir..., adică într-ascuns. De ce n-o faci ziua și cu ajutorul autorităților?

— Zău? Ca să fiu acuzat iar de calomnie și profanare de morminte? Nici nu mă gândesc! Și acum te întreb încă o dată: Vrei să mă ajuți sau nu?

— Vreau. Ce trebuie să fac?

— Nimic decât să stai de pază, ca să nu ne surprindă cineva. Dacă bănuiala mea se adevărește, mâine dimineață pornim la Santa Jaga ca să-l arestăm pe criminal.

— Ne-am înțeles. Aș vrea să vină mai repede noaptea ca să isprăvim cât mai curând cu afacerea asta.

Răbdarea lui Grandeprise fu pusă la grea încercare, însă, căci mai era mult până în seară.

Cortejo se duse după-amiază în oraș și se întoarse cu mai multe chei și unelte cu care spera să poată descuia cavoul. Dacă nu va reuși, trebuia să-l deschidă cu forța.

— Mare dobitoc și Grandeprise ăsta! râse Landola.

— Probabil că nu e bănuitor din fire, fiindcă se vedea bine că povestea dumitale era trasă de păr, răspunse Cortejo. Bine că avem cel puțin pe cineva ca să stea de pază.

În sfârșit se întunecă. Cerul se umplu de stele. Cei trei complici mâncară tot sus, în camera lor și aproape de miezul nopții ieșiră din hotel și se îndreptară spre cimitir. Lăsară la poartă pe Grandeprise și ei se apucară de treabă. Reușiră să scoată cadavrul bancherului din cavou, îl îmbrăcară și-l duseră la mormântul Rodriganzilor.

— Să isprăvim mai repede ca să nu se plictisească paznicul nostru, zise Cortejo.

— O să se mire că zăbovim atâta, își dădu cu părerea Landola.

— Și-o fi închipuind că vrem să dăm de cuiul bătut în creier.

Cortejo încercă zadarnic să descuie ușa cavoului cu cheia. Scoase în cele din urmă o daltă din buzunar și puse mâna pe clanță ca să se sprijine. Ușa se deschise atunci de la sine.

— Santa Madonna! exclamă el speriat! Nici nu era încuiată.

— Nu se poate! Trebuie să te fi înșelat.

— Poftim, vezi și dumneata.

— Nu cumva o fi cineva jos în cavou? murmură Cortejo, incredințându-se și el că era adevărat ce spunea Landola.

Deschiseră ușa și stătură câțva timp s-asculte. Nu se auzea însă nimic.

— Pesemne că vreuna din cheile dumitale s-a potrivit la broască și ai descuiat-o fără să-ți dai seama, zise Landola.

— Oare? Aș fi simțit când am vrut să vâr cheia în broască.

— Se poate să nu fi băgat de seamă. Văd eu că ți-e frică. Nervii îți sunt mult prea solicitați.

— Tot ce se poate. Să mai ascultăm nițel.

— Ne pierdem numai vremea zadarnic; să coborâm în cavou, zise enervat Landola.

— Bine, dar cu băgare de seamă. Să lăsăm deocamdată mortul aici.

Cortejo aprinse felinarul și începură să coboare treptele, Landola înainte, Cortejo cu felinarul după el.

Ajunseră în cavou fără să li se pară ceva suspect.

— Luminează în jurul dumitale, zise Landola. Nici acum nu văzură nimic.

— Așa e că am avut eu dreptate? S-a potrivit vreuna din chei și ai răsucit-o în broască fără să bagi de seamă. Să ne apucăm imediat de treabă; știi bine că n-avem vreme de pierdut. Care e sicriul lui don Fernando?

— Aici, răspunse Cortejo arătând un coșciug în partea de jos a căruia scria cu litere aurite: „Don Fernando, conte de Rodriganda y Sevilla”.

— Bineînțeleș gol, mormăi Landola.

— Din nenorocire. Aș fi dat nu știu ce să-l știu pe conte înăuntrul, chiar și pe diavol în persoană, ca să văd dacă lăudăroșenia dumitale e adevărată: l-ai oferi și acum foc să-și aprindă țigara?

— Ba bine că nu!

— Nu te cred, senior Landola. Cel puțin nu în deghizarea asta. Cu chipul dumitale adevărat l-ai fi putut înfrunta lesne, fiindcă te cunoaște și știa că nu poți să-i scapi. Așa însă, părându-i străin, te-ar apuca numaidecât de guler.

— Zău? râse Landola. Hai să vedem! Ridică acum capacul să iasă dracul.

Nu văzură însă că, la cea dintâi atingere, capacul se ridică foarte ușor. În clipa următoare un răcnet de spaima ieși de pe buzele celor doi complici. În coșciug stătea întins un om lung

și deșirat cu un nas enorm, asemenea unui plisc de uliu.

Se uitau înmărmuriți la mortul acela misterios care nu semăna defel cu don Fernando de Rodriganda.

4. O aventură înfiorătoare

Când Unger, Plisc-de-ului, căpitanul Wagner și Peters ajunseră în gară, văzură pe peron un soldat francez, bandajat la mână, care părea să îndeplinească slujba de macagiu.

Kurt se apropie de el și-l întrebă în franceză:

— Dumneata faci parte din personalul gării, camarade?

Omul văzu numaidecât după înfățișarea tânărului că are de-a face cu un ofițer în civil.

— Da, domnule, răspunse cuviincios soldatul. Am fost rănit și aștept un vapor care să mă ducă în patrie; până atunci, ca să nu stau degeaba am vrut să-mi câștig câțiva gologani pentru tutun.

Kurt băgă mâna în buzunar și scoase o piesă de cinci franci pe care o întinse soldatului.

— Ține, camarade! De când ți-ai început astăzi serviciul?

— De dimineață.

— Când a plecat ultimul tren?

— Acum un ceas, dar numai până la Lomalto, mai departe nu merge.

— Au plecat și ceva civili?

Soldatul clipi șiret și zise zâmbind:

— La drept vorbind, nu e voie.

— Dar fără voie?

— Păi, să vedeți dumneavoastră... eu sunt macagiu și ăla de i-a luat era superiorul meu.

— Am înțeles. Câți erau?

— Numai trei, dar i-a luat în compartimentul lui.

— Ai putea să-mi spui ce fel de mutre aveau?

Soldatul îi descrie amănunțit.

— Ei sunt, zise Wagner, dar cine era cel de-al treilea nu știu, nu l-am văzut la mine pe vapor.

— O s-aflăm noi, răspunse Kurt. Mai pleacă vreun tren pe ziua de astăzi?

— De-abia după trei ceasuri, când s-o întoarce mașina de la Lomalto. Aduce o grămadă de vagoane pline cu soldați, zise macagiul.

— Nu pleacă vreun tren de marfă mai înainte?

— Nu, domnule.

— Bine. Mulțumesc camarade. Să mergem domnilor.

— Așadar, ne-au scăpat... scrâșni Wagner. Și numai eu sunt de vină. Acum ce e de făcut?

— S-avem răbdare, dragul meu, încercă Kurt să-l potolească. În orice caz, știm că s-au dus la México. Ne ducem și noi după ei. Din nenorocire pierdem trei ceasuri până la plecarea primului tren, sper însă că vom pune mâna pe ei la México.

— A, mi-am adus aminte de ceva: Trebuie neapărat să trimit un om la del Erina cu niște rapoarte, zise Wagner. I-ați da voie să meargă cu dumneavoastră, domnule Unger?

— Cu plăcere, numai să nu ne stânjenească.

— Nu te teme. Ți-ar conveni marinarul ăsta al meu?

— Cred că da, mai ales că, după cât mi-ai spus, cunoaște bine pe fugari.

— Mai bine chiar decât mine. Ei, ce zici, Peters?

— Ce să zic, domnule căpitan? Mă duc, cum să nu mă duc!

— Parcă știi nițel spaniola?

— Ce-au uitat spaniolii, râse marinarul.

— Și câteva boabe franțuzește, nu e așa?

— Cât să nu mor de foame în țara francezilor.

— Atunci ne-am înțeles. Acum să ne întoarcem pe bord ca să-ți dau hârtiile și să-ți spun ce ai de făcut, pe urmă ne întoarcem în oraș. Unde să ne întâlnim, domnule Unger?

— Cel mai nimerit ar fi în cârciuma asta de lângă gară.

— Perfect. Eu mă duc și mă înapoiez cât se va putea mai repede. La revedere.

Căpitanul urmat de Peters se îndreaptă spre port, pe când Kurt și Plisc-de-ului se duseră îndărăt la gară și cerură să vorbească cu șeful. Acesta îi privi curios așteptând să vadă ce vor.

— V-aș ruga să-mi spuneți când pleacă primul tren spre Lomalto, zise Kurt șefului de gară, deși știa de la macagiu.

Funcționarul se uită la ceas.

— Peste două ceasuri și jumătate, răspunse el. Doriți poate să plecați cu el? Regret, dar trenul e numai pentru militari.

— Dați-mi voie să mă prezint.

Cu aceste cuvinte Kurt scoase o hârtie din buzunar și o întinse șefului de gară. Acesta o citi, apoi zise înclinându-se:

— La ordinele dumneavoastră, domnule locotenent. Câte locuri doriți?

— Numai trei.

— Vi se va rezerva un compartiment de clasa întâi.

— Mulțumesc. Trenul are legătură cu diligența care pleacă de la Lomalto la México?

— Cel care a plecat înainte avea, dar acesta nu. Drept să vă spun, diligența aceea e o haraba care-ți scoate sufletul și n-aș sfătui pe nimeni să se servească de ea. Dacă vreți să ajungeți mai repede la México, cel mai bun lucru ar fi să vă duceți călare.

— N-avem cai.

— Găsiți destui pe aici.

— Socoteam să-mi cumpăr la México.

— De ce acolo unde sunt cu mult mai scumpi și nici măcar mai buni?

— Știți aici pe cineva care să aibă cai de vânzare?

— Chiar eu. Niște cai grozavi: au rămas de la ofițerii care s-au întors acasă; i-au lăsat fiindcă nu se puteau căra cu ei. Doriți să-i vedeți?

— Da.

— Atunci să mergem. Dacă ne învoim din preț, nu mai aveți nevoie de diligență, vă încarc eu caii pe gratis în tren.

Făcură târgul. În mai puțin de o jumătate de ceas Kurt se văzu proprietarul a trei cai voinici, care păreau să întrunească într-adevăr toate calitățile.

— Slavă Ție Doamne! rosti Plisc-de-uluiu fericit. O să-mi simt iar picioarele bălăbănind pe lângă burta unui cal. Dacă mai ținea mult, mă tem că încălecam pe nasul meu și o luam razna la galop.

Mai era vreun ceas până la plecarea trenului, când veni și căpitanul Wagner cu Peters.

— Măi băiete, tu știi să călărești? întrebă Plisc-de-uluiu pe marinar. Avem niște cai strașnici. O să facem drumul de la Lomalto la México călare.

— Păi... calul e un animal care trăiește pe lângă casa

omului, așa ne-a învățat pe noi profesorul în clasa întâi primară. Și apoi, ce crezi dumneata că dacă eu sunt marinar n-am călărit niciodată? Când eram copil, mă urcam din fugă în spinarea celui mai afurisit armăsar.

— Cu atât mai bine, fiindcă altminteri aş fi silit să te leg cu un odgon de şa.

Şezură la o masă în cârciumă şi Wagner le povesti pe scurt cum se întâlnise cu don Fernando şi călătoria lor la insula aceea necunoscută. Kurt ştia toate astea de la Plisc-de-uluiu. La sfârşit, povesti şi el căpitanului ce se mai petrecuse de la debarcarea dispăruţilor la Guyamas. Wagner ascultă cu încordare.

— Cum? exclamă el înspăimântat, au dispărut iar?

— Din nenorocire. Sper însă să-i găsesc şi vai de aceia care s-au atins de ei!

— Poate că am şi dat de urma lor, am eu ideile mele, zise Plisc-de-uluiu. Unde credeţi dumneavoastră că s-au dus Cortejo şi Landola? Probabil că după ei.

— Tot ce se poate, de aceea trebuie neapărat să vedem ce au făcut aceştia doi şi să aflăm ce scop urmăresc.

— O să ceară însă timp, îşi dădu cu părerea Wagner şi nu pot să-mi expun prea mult băieţii la clima primejdioasă din Veracruz.

— Atunci caută un port apropiat dar sănătos.

— Bine. O să v-aştept în golful Bermeja.

Trenul era gata de plecare. Kurt se încredinţă că şeful se ţinuse de cuvânt şi caii se aflau în vagonul de animale; îşi luară rămas-bun de la Wagner şi se urcară în compartimentul rezervat pentru ei. Când trenul se puse în mişcare, Wagner le strigă de pe peron, fluturând şapca:

— Drum bun, domnule căpitan. Adu-i pe ai noştri sănătoşi pe vapor şi dă-le la cap ticăloşilor pe care îi ştii.

După două ceasuri trenul se opri în gara Lomalto. Conducătorul, acelaşi care-i adusese pe Cortejo şi pe Landola, veni în fugă să le deschidă, serviabil, uşa compartimentului. Kurt îl luă prin surprindere:

— Tot dumneata ai dus cu trenul celălalt, doi civili de la Veracruz la Lomalto, nu e așa? îl întreabă el.

Omul nu cuteză să tăgăduiască.

— Da, domnule, răspunse el cu glas șovăitor.

— Nu-ți fie frică, îl liniști Kurt, aș vrea numai să știu încotro s-au dus.

— La México. I-am văzut când s-au urcat în diligență.

— Bine, mulțumesc, zise prietenos tânărul și-i dădu un bacșiș.

După ce cumpărare în grabă ceva provizii de drum încălecară și plecară imediat. Plisc-de-ului, care cunoștea drumul, făcea pe călăuza. Deși erau toți trei buni călăreți, nu reușiră totuși să prindă diligența care era trasă de opt cai zdraveni. Știau că Landola și Cortejo trebuie să fi sosit înainte de amiază în México, iar acum soarele se lăsase spre apus.

— Cum dracu' să găsim noi acul în carul cu fân, mormăi Plisc-de-ului cu ciudă. Să fie afurisit orașul ăsta cu ulițele lui întortocheate și atâta forfoteală de-ți vine amețea. Să fi fost în pădure ori pe câmpie, fiți pe pace că le-aș fi dat eu repede de urmă ticăloșilor.

— N-avem decât două căi să-i găsim, zise Kurt. Tare m-aș mira să nu se fi dus la palatul Rodriganzilor, să iscodească pe cineva de acolo.

— Bine zici. Trebuie să ne ducem și noi la wigwamul ăsta. Și calea a doua care ar fi?

— Dumneata știi foarte bine că sicriul lui don Fernando e gol, nu e așa?

— Cum dracu' să nu știu dacă l-am văzut pe conte viu cum te văd și cum mă vezi?

— Landola o să-și închipuie cu siguranță că toată atenția noastră o să fie îndreptată spre acest lucru. Vor avea deci grijă să bage mai întâi de toate un cadavru în sicriu.

— Țtia ar fi în stare! Master căpitan, halal să-ți fie! Ești tânăr dar tare deștept, după cum văd eu. Trebuie să le-o luăm înainte. Deci înainte, spre satul ăsta păcătos!

Traseră la cel dintâi hotel care le ieși în drum și, după ce se odihniră nițel, Kurt se duse de-a dreptul la palatul Rodriganda, pe care i-l descriesese portarul de la hotel.

Fu și el oprit de santinelă, dar după ce spuse că are treabă cu administratorul, îl lăsară să intre. Îl găsi pe acesta în biroul lui. Kurt trimise mai întâi cartea lui de vizită și fu primit numaidecât.

— Cu ce vă pot servi, domnul meu? îl întrebă cu multă amabilitate francezul.

— Vă rog mai întâi să mă iertați că vă deranjez, mai ales că vin într-o afacere cu totul particulară răspunse tânărul scuzându-se. Ați primit astăzi vizita unui individ care s-a dat drept împuternicitul contelui de Rodriganda?

— Da. Urmăriți un anumit scop cu întrebarea aceasta?

— Desigur. V-a cerut informații relativ la administrarea dumneavoastră?

— Mai mult încă; cerea să i-o cedez lui.

— Mi-am închipuit eu. S-a prezentat sub numele de Antonio Veridante, nu e așa?

— Da.

— Știți unde ar putea fi găsit?

— Nu, nu mi-a spus la ce hotel a tras.

— Țin mult s-o aflui. Trebuie să știți că individul acesta e un pungaș foarte viclean și primejdios. S-ar putea să mai vină pe la dumneavoastră, în cazul acesta v-aș ruga foarte mult să-l arestați imediat și să anunțați pe ambasadorul Germaniei în Mexic.

— Să-l arestez? Îmi pot lua eu o astfel de răspundere?

— Fără cea mai mică șovăială. Acest Veridante nu e altul decât Gasparino Cortejo, fratele lui Pablo Cortejo pe care-l știți și dumneavoastră.

— Cred și eu! Reputația lui e destul de bine stabilită.

— Și așa-zisul lui secretar care-l însoțește e Grandeprise, sub numele de Landola, fostul căpitan al vasului-pirat „Lion”. Amândoi sunt deghizați perfect și pașapoartele lor sunt false. Eu îi urmăresc de la Veracruz.

— Cele ce mi-ați spus, ajung. Cum îl voi vedea pe Cortejo, îl arestez imediat.

Kurt mai dădu câteva explicații — atât cât găsi el de cuviință — francezului, apoi se duse la domnul von Magnus, ambasadorul Germaniei, ca să îi predea documentele secrete trimise prin el. În cursul conversației, deschise vorba și despre afacerile lui particulare care-l aduseseră în Mexic. Diplomatul îl ascultă cu luare-aminte, pe urmă zise cu amabilitate:

— Îți făgăduiesc tot concursul meu, în limita posibilităților,

bineînțeles. Zici că vrei să te convingi mai întâi ce e cu mormântul contelui? Trebuie să-ți atrag atenția că se cere să fii foarte prudent. La o cercetare a cavoului e nevoie să fie de față și o persoană cu greutate, ale cărei mărturii să nu fie puse nici un moment la îndoială. Eu în locul dumatăle nu m-aș încrede nici în francezi și nici în vreun slujbaş de-al statului și aș prefera un mexican. Ce-ar fi să te adresezi alcadehii care i-a somat pe Pablo Cortejo și pe fiică-sa să părăsească țara?

— Și credeți că alcadele o să vrea?

— Sunt mai mult ca sigur. Mi-e bun prieten. O să-ți dau câteva rânduri din partea mea.

Nu trecu nici o jumătate de ceas și Kurt predase alcadelui scrisoarea ambasadorului. Din ce citea, chipul mexicanului se întuneca tot mai mult. După ce sfârși, zise întinzând mâna tânărului:

— Aflu din scrisoarea ambasadorului dumneavoastră că e vorba să vă fac un serviciu. Vă stau bucuros la dispoziție, deși timpul mi-e măsurat și, în vremurile tulburi prin care trecem, afacerile particulare rămân pe planul al doilea. Mă rog, luați loc și spuneți-mi despre ce e vorba.

Își aprinseră amândoi câte o țigară și Kurt se apucă să povestească. Alcadele îl ascultă până la sfârșit, fără să-l întrerupă, pe urmă începu să se plimbe cu pași rari prin cameră.

— Ceea ce mi-ați povestit, e într-adevăr extraordinar, zise el la urmă. Mă voi duce împreună cu vreo câțiva din funcționarii mei la cimitir. Mă însoțiți și dumneavoastră, nu e așa?

— Tocmai vroiam să vă rog.

— Bine. O să trimit la palatul contelui pe cineva ca să-mi aducă cheia cavoului.

— Părerea mea ar fi — dacă-mi îngăduiți să v-o spun — să nu știe prea multe persoane de planul nostru.

— Hm! Poate că aveți dreptate. Noi, judecătorii, avem chei false — e trebuință câteodată de ele — așa că nu mai e nevoie. Vreți să plecăm imediat?

— Mă rog...

Alcadele dădu câteva ordine apoi plecară; în drum luară cu ei pe Plisc-de-ului și se îndreptară spre cimitir.

Găsiră aici vreo câțiva polițiști care îi așteptau, în urma ordinului dat de alcade. Acesta dădu unuia din ei cheia și polițistul se duse singur să descuie cavoul, ca să nu atragă atenția cuiva.

Când acesta se întoarse ca să spună alcadelui că treaba s-a făcut, porniră unul câte unul, răzleți, spre cavou; apoi când fură toți la un loc, aprinseră felinarele și coborâră treptele. Deschiseră coșciugul dar... acesta era gol!

— Santa Madonna! zise alcadele înmărmurit, e deci adevărat!

Cercetară, poate vor găsi oseminte sau rămășițe de îmbrăcăminte, însă nu găsiră nimic.

— Văd și eu că s-a comis într-adevăr o crimă odioasă împotriva contelui, zise alcadele. O să fac tot ce e omeneste posibil să-i descopăr pe criminali. Din momentul acesta cimitirul și mai ales cavoul va fi pus sub supraveghere polițienească.

— Credeți că ar fi nimerit? întrebă Kurt. Criminalii sunt oameni vicleni și deștepți, n-au să vină ei la lumina zilei ca să pună un cadavru în sicriu, fiți siguri.

— Așa e, aveți dreptate, o vor face numai în întunericul nopții. Dar de unde să ia cadavru?

— Astea sunt nimicuri pentru oameni ca Landola și Cortejo. Le trebuie un cadavru de sex masculin, om care să fi murit cam în același timp cu presupusa moarte a contelui; au să-l găsească ei, fiți pe pace! Cred că nu e nevoie să ne pierdem vremea degeaba atâta timp cât e încă lumină. Cum se va înnopta însă, trebuie să fim cu ochii în patru.

— O să pun oameni de pază lângă cavou.

— Și să-i arestați? Eu cred că e mai bine să-i lăsăm să coboare înăuntru, fiindcă vor fi mai lesne de prins.

— Bine zici. Acum să ne împrăștiem și să ne întâlnim la noapte aici în cimitir.

Așa și făcură.

— Acum e vorba să luăm măsurile trebuincioase, zise alcadele. Voi pune doi oameni la poarta cimitirului.

— Nu ar fi bine, fiindcă nu sunt ei proști să intre pe poartă. Probabil că o să sară peste zid, fu de părere Plisc-de-ului.

— Atunci au să ne trebuiască vreo câțiva polițiști, mormăi

alcadele cam nemulțumit.

— Pentru ce, master alcade? Eu găesc că sunt și așa prea mulți. Dumneata o să stai aici lângă sicriu și restul mă privește pe mine.

— Pe dumneata? Întrebă alcadele cu mirare. Crezi că un singur om ajunge?

— Păi vezi că urechile unuia ca mine aud mai bine ca zece polițiști de-ai dumitale la un loc. Auzul lor nu e deprins s-audă găngania târându-se prin iarbă, ca al meu.

— Vrei să spui că o să-i auzi pe criminali venind?

— Cu siguranță.

— Chiar de la distanță mai mare?

Pe american îl plictiseau întrebările alcadelui. Scuipă o dată cu necaz drept pe sub nasul lui și zise:

— Socot că-mi poți încredința mai mult ca oricui paza cimitirului; atât e tot ce pot să-ți spun. Dacă crezi însă, poți pune regimente întregi pe sub zidurile lui, ca și când ar fi vorba să luăm cu asalt o fortăreață, dar fii sigur că indivizii noștri au să ne simtă ei pe noi, înainte de-ai vedea noi pe ei și atunci ne-am șters pe bot, așa să știi.

— Bine. Atunci rămânem aici în cavou și dumneata stai sus să păzești.

— Unul din oamenii dumitale poate să stea și el sus, aproape de mine, ca să am pe cine trimite dacă trebuie să vă dau de știre și să nu fiu silit să vin eu singur.

Plisc-de-uliu luă cu el un polițist și lăasă în cavou pe alcade, Kurt, Peters și încă trei oameni.

Răbdarea lor fu pusă la grea încercare, căci se apropiase miezul nopții fără să se simtă vreo mișcare.

— Poate că nici nu mai vin, zise alcadele.

— Tot ce se poate; dacă e așa, trebuie să veghem și mâine seară, răspunse Kurt.

— Sau vor fi și venit, dar vânătorul ăsta...

Se întrerupse căci auzi pași apropiindu-se.

Era polițistul pus de pază.

— Vin? Întrebă alcadele cu bucurie.

— Da, senior. Sunt trei. Americanul vă roagă să ascundeți felinarele. El s-a dus să vadă ce fac. Doi din ei au dispărut printre morminte, iar cel de-al treilea a rămas să păzească

poarta.

Vestea îi puse într-o încordare de neînchipuit. Peste puțin veni și Plisc-de-ului la ei, dar ca să nu fie luat drept unul din cei doi profanatori de morminte, își spuse în șoaptă numele.

— Ce fac? Unde sunt? îl întrebară toți cu nerăbdare.

— O să punem îndată mâna pe ei. Scot un don Fernando din mormânt, râse americanul. Trimiteți doi inși să pună mâna pe cel de la poartă, dar numai după ce vor fi văzut pe ceilalți doi coborând în cavou.

Plisc-de-ului se întoarce la postul lui, în vreme ce doi din polițiști se furișară spre poartă.

Mai trecu o bună bucată de vreme până să vină iar americanul. De astă dată părea însă foarte grăbit.

— Vin! șopti el. Aduc și mortul.

— Atunci să ne ascundem repede după sicrie.

— Stați, zise el, când văzu că vor să acopere felinarele. Mai am ceva de făcut.

— Ce?

— Ridicați capacul sicriului, o să vedeți pe urmă de ce.

Ridică ră capacul și-l văzură cu mirare pe Plisc-de-ului vârându-se înăuntrul sicriului.

— Asta ce mai e? întrebă uluit unul din polițiști.

— Lasă jos capacul, băiatule, îi porunci el întinzându-se foarte liniștit în sicriu.

— Bine, bine, dar nu înțeleg ce rost...

— Tacă-ți gura dacă nu înțelegi, neghiobule. Ia închipeie-ți tu ce mutră au să facă dumnealor când or deschide sicriul și au să dea de nasul meu. Hai, lasă jos capacul!

Omul se codea și chiar lui Kurt i se păru gluma cam prea boacăină, dar auziră zgomot și nu mai era timp de pierdut.

Acum domnea o tăcere cu adevărat mormântală în cavou. Se auzi sus un scârțâit de cheie și după câteva momente, pași coborând treptele. La lumina felinarului lui Cortejo, chipurile celor doi criminali se vedeau cât se poate de lămurit.

— Ei sunt? șopti Kurt la urechea marinarului.

— Da.

— Fă lumină în jurul nostru, auziră ei pe Landola spunând lui Cortejo.

Găsiră repede sicriul căutat, după literele aurite. Polițistul nici n-avusese vreme să pună la loc capacul sicriului așa cum trebuia. De aceea capacul căzu cu zgomot la pământ și cei doi ticăloși văzură cu groază pe Plisc-de-ului cu nasul lui enorm privindu-i cu ochi sticloși de mort.

— Sfinte Dumnezeule! Țsta cine o mai fi? strigă Cortejo după ce-și veni nițel în fire.

— Diavolul! șuieră Landola îngrozit.

Și nemernicii aceia care uciseseră atâția inși cu mâinile lor, oameni pentru care crima cea mai feroasă era o jucărie, se simțiră cuprinși de o frică nebună.

— Diavolul! murmură Landola iarăși.

— Așa e, Satana... gemu Cortejo.

Pșșș!" țâșni o dâră groasă de scuipat drept pe fețele lor.

— Da, Diavolul, Satan, Belzebut, eu sunt! strigă americanul sărind din coșciug. Am venit să vă iau cu mine în iad, ticăloșilor. Uite semnul pe care vi-l trimite tartorul, părintele meu!

Și cu aceste cuvinte le cârpi câte o palmă atât de zdravănă încât îi ameți de tot. Le smuci apoi armele și le aruncă într-un colț al cavoului. Luă pe urmă felinarul lui Cortejo într-o mână, scoase cu cealaltă pumnalul de la brâu și se așeză în dreptul ușii cavoului.

Cei doi criminali se dezmeticiră repede.

— E om! strigă Cortejo, spumegând de furie.

— Ce cauți aici? răcni Landola care, crezându-l singur, își recăpătase îndrăzneala. Răspunde, ori te...

— Ei așa! Pe cel dintâi care cutează să se atingă de mine îl pocnesc cu felinarul în cap să vadă stele verzi. Să încetăm acum cu gluma și să vorbim serios. Vă declar prizonierii mei.

Tonul fu atât de aspru încât însuși Landola înțelese că se pregătea ceva grav. Se dădu cu un pas înapoi și-și căută cu ochii armele.

— Ești nebun, omule! Cum putem fi noi prizonierii tăi? murmură el.

— Nu mă crezi? Privește! zise Plisc-de-ului și arătă cu mâna în spatele lor.

Toți ieșiseră din ascunzătoarea lor și la lumina felinarelor cei doi ticăloși înțelesesă ce îi aștepta.

— Așa? Nu puneți voi mâna pe mine! răcni Landola.

— Nici pe mine! scrâșni Cortejo și se repezică amândoi ca turbați la Plisc-de-ului.

Dar acesta era pregătit. Fără să se slujească de cuțit, pocni pe Landola, care i se părea mai primejdios, cu felinarul în obraz cu atâta putere încât geamul se făcu țandări și dădu în același timp lui Cortejo un picior în pânțele încât îl făcu să se rostogolească la pământ. Într-o clipă polițiștii se năpustiră asupra lor și le puseră cătușele. Cortejo văzu că orice împotrivire ar fi zadarnică, Landola însă se zbătea ca un nebun, cu spume la gură, așa că trebuia să-l lege zdravăn ca să nu mai poată face vreo mișcare.

— Am pus în sfârșit mâna pe ei, zise alcadele. Vrei să le luăm chiar acum interogatoriul? întrebă el pe Kurt.

— Nu e aici locul și nici timpul, răspunse acesta. Trebuie mai întâi să vedem ce-au făcut cu mortul dezgropat și să-l arestăm pe individul pus de pază la poarta cimitirului.

— Pe acesta îl vor fi arestat până acum oamenii mei.

Dar alcadele se înșela. Grandeprise era un vânător iscusit. Pe când stătea lângă poartă și aștepta pe cei doi tovarăși ai săi, auzi în spatele lui un zgomot ușor. Cu auzul lui experimentat înțelese că erau pașii a doi inși. Ca fulgerul se întinse la pământ, se târî la o parte, apoi veni pe la spatele lor.

— Nu văd pe nimeni, zise unul din ei.

— Nici eu, răspunse celălalt.

— Cine știe ce i s-o fi năzărit ăluia cu nasul lung; te pomenești că nu e nici un om de pază la poartă.

— Hai să căutăm.

— Hai!

Grandeprise înțelese că erau polițiști.

— Ei drăcia dracului! își zise el. Asta ce-o mai fi? Nu cumva pe mine mă caută? Ia să mă duc eu să dau de veste tovarășilor mei.

Se furișă încotro văzuse pe cei doi îndreptându-se, dar nu-i găsi. Mai căută în dreapta și-n stânga ascultând cu încordare. Zări o rază de lumină și ajunse la cavoul familiei Rodriganda de unde se azeau glasuri omenești.

— Uite-l! zise cineva.

— A! Un cadavru! Pesemne că pe ăsta vroiau să-l bage în mormântul contelui. Trebuie să aflăm de la ei de unde l-au luat.

— De la cine?

— De la arestați.

— Aha, sunt arestați... își zise Grandepriise. Prost lucru. Nu au făcut nimic rău, săracii, dar francezii n-au să trăgăneze mult lucrurile și au să le pună ștreangul de gât. Și eu ce mă fac, cum mai pun eu atunci mâna pe Landola? Să vedem dacă nu e chip să-i scap.

Se ascunse după un monument de unde putea să vadă tot ce se petrece.

În vremea asta Landola și Cortejo fură scoși din cavou și duși lângă cadavru.

— De unde ați luat mortul? Îi întrebă alcadele.

Nici unul nu răspunse.

— Lăsați-i, zise Kurt. De obicei criminalii tac când văd că nu mai e scăpare pentru ei. Vom vedea mâine la lumina zilei din ce mormânt au furat cadavru.

— Bine zici. Până atunci să lăsăm toate cum sunt. Voi pune oamenii mei să păzească să nu se miște nimic din loc. Noi ceilalți vom duce pe criminali în oraș.

Nu văzură însă că o umbră îi urmărea de la distanță ca să vadă unde-i duc pe arestați.

Ajunși la închisoare, li se luă iar interogatoriul, dar nici de data asta nu vrură să răspundă la întrebări și fiindcă nu era destul loc în temniță, îi băgară pe amândoi în aceeași celulă.

— Și acum, senior Cortejo, zise Kurt la urmă, să nu crezi că tăcerea îți va folosi la ceva. Știu tot și n-am nevoie de nici o mărturisire. Dovezile vor vorbi ele în locul dumitale.

— Ce poți ști și cine ești dumneata? întrebă de astă dată cu dispreț Cortejo.

— Mă numesc Kurt Unger și sunt fiul căpitanului Unger, pe care l-a dus Landola împreună cu ceilalți în insula aceea pustie. Iertare nu încap pentru voi, dar o mărturisire completă v-ar ușura poate pedeapsa.

— Și ce știi dumneata despre noi, cum văd că te lauzi, tinere? zâmbi Landola batjocoritor.

— Atât cât să vă ducă la spânzurătoare, răspunse foarte

calm, Kurt Unger.

5. O farsă reușită

Grandeprise se tot învărtise în jurul închisorii și cercetase cu băgare de seamă zidul care o împrejmuia. Văzu că nu era nimic de făcut dinspre partea asta. Zări însă lumină la o fereastră zăbreliță.

— Aha, mormăi el, trebuie să fie celula unde i-au dus. Bine că știu deocamdată și atât. Vorba e: i-o fi pus pe amândoi în aceeași celulă?

Mai așteaptă câtva timp să vadă dacă nu se luminează și altă fereastră, dar nu văzu nimic.

— Așadar i-a pus la un loc, își zise vânătorul. Rămâne acum să vedem plecând pe cei care i-au arestat.

Se apropie de poarta închisorii și se puse la pândă. Nu trecu mult și văzu patru inși ieșind pe poartă.

— Ei sunt. Au plecat. Ei, și-acum, ce e de făcut? Trebuie însă să lucrez repede, mâine poate să fie prea târziu.

Porni îngândurat pe stradă. Auzi deodată zgomot de piteni în spatele lui. Un ofițer care se întorcea pesemne de la o petrecere trecu pe lângă el.

„Asta ar fi ceva! își zise vânătorul. Ofițerul e cam de statura mea. Înainte, nu e vreme de gândit, altminteri scap prilejul și nu mă mai întâlnesc cu altul mai bun.”

Se luă după ofițer și-l ajunse din urmă.

— Domnule, domnule, zise el cu glas scăzut.

— Ce vrei? întrebă ofițerul stând în loc.

— Nu ești dumneata căpitanul Mangard de Vaittier?

— Nu și nici nu cunosc pe nimeni cu numele ăsta.

— Nici eu, zise Grandeprise, râzând și cu o mână îl apucă pe francez de gât iar cu cealaltă îi dădu un pumn în ceafă de-l lungi la pământ.

— Așa, s-a făcut! Acum să-l iau de aici, ca să nu mă vadă cineva, mormăi el.

Luă pe umăr pe ofițerul leșinat, îl duse după un colț al zidului, îl dezbracă de uniformă, îl legă zdravăn, îi puse un căluș în gură, se îmbracă el cu uniforma, își puse armele în buzunar și se îndreptă zăngănind din piteni spre poarta închisorii. Se opri în poartă și sună.

— Cine e? Îl întrebă santinela dinăuntru.

— Ofițerul de ordonanță al guvernatorului. Deschide! răspunse el cu glas poruncitor.

Se auzi cheia răsucindu-se în broască. Santinela deschise poarta, ridică felinarul, văzu o uniformă și salută.

— Directorul închisorii s-a culcat?

— Da, trăiți, domnule căpitan. Se sculase mai adineauri, fiindcă se aduseseră niște arestați, pe urmă s-a culcat iar.

— Cine-i ține locul?

— Un paznic.

— Unde, jos la parter?

— Da.

Grandeprise străbătu curtea, se opri la ușa închisorii și sună. Portarul veni să-i deschidă.

Întrebă și aici tot așa de poruncitor:

— Ce face directorul, doarme?

— Da. Trebuie să-l scol, domnule căpitan?

— Nu e nevoie. Câți oameni aveți în camera de gardă?

— Opt.

— Sunt ofițerul de ordonanță al guvernatorului. Pot avea doi oameni pentru trimiterea unui arestat?

— Da.

— Cheamă-i! Repede! N-am timp!

În vreme ce portarul se îndepărta pentru a asculta de ordinele falsului căpitan, îndrăznețul vânător examinează dintr-o aruncătură de ochi încăperea în care se afla.

Pe o tăbliță era însemnat numele fiecăruia din arestați. Citi sub numărul 32: „Avocatul Antonio Veridante cu secretarul său”. Știa acum ce vroia să afle. Pe birou erau câteva foi de intrare și ieșire a arestaților. Luă repede tocul și completă una din ele cu numele celor doi arestați, punând jos semnătura guvernatorului, fără să-i fi văzut vreodată scrisul. Vârî apoi foaia în buzunar și așteptă întoarcerea portarului, care nu întârzie mult.

— V-am adus oamenii, domnule căpitan, zise acesta intrând.

— Bine. Aveți o cheie care să se potrivească la toate ușile celulelor?

— Da. O am în buzunar.

— Înainte, marș! După mine!

Deoarece Grandeprise văzuse de-afară luminată fereastra celulei, știa că arestații se aflau la etajul întâi. Porni deci înainte pe scară și se opri la ușa pe care văzu scris numărul 32.

— Deschide! porunci el portarului.

Acesta nu cuteză să se împotrivească. Santinela se dădu la o parte și-i lăsă să treacă.

Arestații văzură intrând un ofițer francez și nu se clintiră de la locul lor.

— Dumneata ești avocatul Antonio Veridante? întrebă Grandeprise, cu glas schimbat, pe Cortejo.

— Da.

— Și omul acesta e secretarul dumitale?

— Da.

— Dați încoace felinarul, se răsti vânătorul la portar.

Luă felinarul din mână lui și veni aproape de arestați, ca și când ar fi vrut să-i vadă mai bine.

În realitate însă făcu însă ca lumina felinarului să-i cadă lui pe față, ca să-l vadă ei pe el. Cortejo și Landola înțelesesă numaidecât.

— Da, chiar ei sunt, mormăi falsul căpitan. Guvernatorul a fost deșteptat din somn ca să i se comunice arestarea lor. Cere să îi vadă imediat, deoarece sunt bănuți că sunt în legătură cu președintele Juarez.

Zicând acestea, Grandeprise scoase foaia din buzunar și o întinse portarului cu următoarele cuvinte:

— Uite ordinul guvernatorului pentru transportarea arestaților. Peste un ceas îi aduc îndărăt.

Grandeprise împinse pe arestați pe ușă și făcu semn soldaților să-i ia între ei; portarul citi la lumina felinarului foaia de hârtie și nu îndrăzni să murmure.

Ajunși în stradă, soldații porniră în direcția palatului guvernatorului. Era întuneric beznă; străzile n-aveau felinare, așa că soldații apucară fiecare de câte un braț pe arestați ca să nu fugă. După ce mersesă o bucată de vreme, Grandeprise scoase din buzunar cuțitul lui ascuțit de vânătoare. Băgase de seamă că arestații aveau cătușe de curea, nu de fier, ceea ce îi ușura mult sarcina.

— Vedeți să nu vă scape, zise falsul căpitan cu glas aspru, soldaților.

— Nu, domnule căpitan, îi ținem strâns de braț.

— Dar curelele?

— Par să fie foarte trainice.

— Ia să văd și eu.

Grandeprise se dădu mai aproape prefăcându-se că pipăie cătușele, dar le tăie repede fără ca soldații să bage de seamă. Arestații se simțeau acum liberi, nu făcură însă nici o mișcare, ca să nu se dea de gol.

— Bine. Să mergem, zise Grandeprise.

După ce trecură colțul străzii, auzi pe unul din soldați răcnind:

— Aoleu! M-a ucis, ticălosul!

— Ce e, ce s-a întâmplat? îl întrebă vânătorul.

— Ce să fie, domnule căpitan, nemernicul ăla mi-a dat un ghiont în burtă de m-a rostogolit la pământ, pe urmă a luat-o la fugă.

— Ia-te după el.

Soldatul se ridică de jos, văietându-se și porni după fugar. Nici nu se gândea să tragă, căci tot nu l-ar fi nimerit prin întuneric.

— Vezi de-l ține bine pe ăstalalt. Afurisit lucru dacă ne scapă și el... mormăi Grandeprise.

— Lăsați, domnule căpitan că nu-l las eu pe ăsta să-mi... Aoleu, mamă!...

— Ce e, mă?

— A fugit și ăsta, domnule căpitan...

— Fir-ar ai dracului de tâmpiți! Unde e?

— Uite-l colo... a luat-o la fugă...

— Aleargă după el, tontule! Dacă nu-l prinzi, te-ai dus pe copcă!

Soldatul fugea de-i sfârâiau călcâiele. Grandeprise se întoarse din drum.

— Bine i-am mai tras pe sfoară pe francezi! Își zise el mulțumit. Soldații nu i-au văzut încotro au luat-o, dar eu, da. M-aș mira să nu dau nas în nas cu ei, chiar acum.

Nu merse mult și auzi pe cineva lângă el șoptind:

— Ei ce zici, domnule căpitan? Era Cortejo.

- Iată-mă și pe mine, râse Landola. Unde sunt soldații?
- S-au dus la dracu', mormăi americanul.
- Ce idioți! Își închipuiau că o s-o luăm ca nebunii pe stradă, când eu m-am lăsat frumușel la pământ.
- Eu tot așa, zise Cortejo. Dar ia spune, senior, de unde ai luat uniforma asta?
- Am doborât la pământ un ofițer, l-am dezbrăcat și m-am îmbrăcat eu cu ea.
- Ce îndrăzneală! Și cu ofițerul ce-ai făcut?
- I-am vârât un căluș în gură ca să nu crâcnească și l-am târât undeva, pe aici pe aproape. Acum îl caut ca să-i dau îndărăt uniforma.

În vremea asta Kurt și cu Peters, după ce se despărțiseră de alcade, se duseseră la hotel să se culce, iar Plisc-de-uliu, care știa că tot n-o să se lipească somnul de el, porni să hoinărească pe străzi.

Oare arestații vor fi ei bine păziți în închisoare? Se întreba el cu o neliniște neînțeleasă. Afară, prin prerii își păzesc oamenii singuri prizonierii și sunt siguri că n-au să le scape, pe când aici trebuie să-i duci la închisoare. Cucoana asta, închisoarea, e o persoană ciudată și pe timpurile acelea, prea puțin sigură. De aceea Plisc-de-uliu se gândi să iscodească nițel în jurul ei ca să vadă dacă totul e în regulă. Ajunsesse aproape de locul unde se afla închisoarea, când se pomeni într-o ulicioară mărginită de două ziduri nu tocmai înalte, unde unul din ele făcea un cot; strada parcă era și mai întunecoasă decât celelalte străzi.

Cu auzul lui de cutreierător al savanelor, i se păru că aude un zgomot ușor. Se apropie și ochiul lui ager zări jos la pământ o grămadă care părea că se mișcă. Scoase cuțitul de la brâu și se aplecă să vadă ce e, dar se dădu îndărăt înmărmurit. Văzu un om aproape despuiat, legat zdravăn, cu un căluș în gură și alături de el un pachet de haine. Îi scoase deocamdată călușul, vrând mai întâi să știe cine-i individul acela legat fedeleș.

— Ei, domnule, cine ești și ce cauți aici în halul ăsta? îl întrebă el.

— Mon Dieu! gemu individul. Bine că pot în sfârșit să

răsuflu în voie.

— Ce-mi pasă mie de răsuflarea dumitale, eu te întreb cine ești?

— Sunt un ofițer francez și mă numesc Durand.

— Asta s-o spui la alții! Un ofițer francez nu se lasă despuiat și legat burduf ca dumneata.

— M-a izbit mai întâi cu pumnul în tâmplă și mi-am pierdut cunoștința, mormăi francezul rușinat.

— Așa se întâmplă când ai știința în cap și nu în pumni. Dar de ce te-au dezbrăcat?

— Nu știu. Dezleagă-mă, te rog.

— Mai domol, frate-meu. Trebuie mai întâi să știu ce și cum. Ale cui sunt hainele astea?

— Ale mele, probabil.

— Așa? De când umblă un căpitan francez în haine civile pe timp de război, ai putea să-mi spui?

— Eram în uniformă, nu civil.

— Eu văd aici niște cizme grosolane, pantaloni de pânză, un surtuc vechi, o basma, o curea lată și o pălărie ponosită.

— Atunci nu sunt ale mele, trebuie să fie ale individului care m-a atacat.

— Foarte frumos! Așadar s-a dezbrăcat de hainele lui și s-a îmbrăcat în uniforma dumitale. Ia povestește-mi și mie cum s-au petrecut lucrurile.

— Mă întorceam de la o petrecere, începu ofițerul, când mă întâlnii cu un individ care m-a întrebat dacă nu sunt căpitanul cutare — am uitat numele. I-am răspuns că nu cunosc pe nici un căpitan cu numele ăsta și el mi-a zis atunci râzând: „Nici eu” — și mi-a trântit un pumn în tâmplă de am căzut jos leșinat.

— Hm... ăsta e pumn de vânător al preiilor. Chiar și hainele astea pe care nu le văd, dar le simt murdăria la pipăit, par să fie ale unui om al savanelor.

— Nu știu. Dezleagă-mă, te rog, mai repede.

În mintea lui Plisc-de-ului începu să se trezească o bănuială.

— Unde s-a întâmplat agresiunea, aproape de închisoare? Întrebă el.

— Da.

— Am înțeles! Pe cel care stătea de pază la poartă nu l-am putut prinde. Cine altul decât un om al preriilor e mai indicat pentru pândă?

— Nu pricep ce vrei să spui.

— Nici nu trebuie. Stai nițel liniștit că mă întorc numaidecât.

Zicând aceste cuvinte, Plisc-de-ului o luă la fugă pe când ofițerul strigă disperat după el.

— Pentru Dumnezeu, nu mă lăsa așa despuiat în stradă!

Dar Plisc-de-ului nici nu-l auzi. Alergă într-un suflet la închisoare și sună la poartă.

— Cine e? Întrebă dinăuntru santinela.

— Plisc-de-ului.

— Nu-l cunosc.

— Nici nu trebuie. Deschide!

— Nu e voie.

— Păi am mai fost și adineauri când au adus pe cei doi arestați.

— Da, dar era și alcadele cu dumneata.

— Fir-ar a dracului de treabă! Dacă ar putea trece scuipatul prin zidul ăsta afurisit, te-aș împrășca din cap până-n picioare. Arestații sunt tot aici?

— Nu.

— Na, nenorocirea s-a și întâmplat! Unde i-au dus?

— La guvernator, a venit un căpitan francez de i-a luat.

— Și pe ăsta l-ați lăsat să intre, nu? Păi așa e. Pe pungași da, dar pe oamenii de treabă nu. Știi tu cine era ăla, mă? Nu era căpitan, ci un pungaș care s-a îmbrăcat în haine de ofițer, auzi? Dacă toți oamenii împăratului vostru sunt tot atât de tâmpiți ca voi, atunci nu mă mir că vă trimite tocmai aici ca să scape de niște vite încălțate cu care n-ar avea ce face.

— Stai! strigă santinela răsucind cheia în broască, acum poți să intri. Poftim înăuntru, prietene.

— Foarte mulțumesc! Fiindcă te-am luat nițel în răspăr mă poftesti înăuntru. Ca să mă arestezi, ai? Degeaba, nu sunt eu așa de prost ca voi. Dacă mai aveți vreun loc liber în palatul vostru, pune să te închidă în locul meu pe tine. Am onoarea să te salut, fiule!

Când ieși în stradă santinela ca să pună mâna pe el, Plisc-

de-ului pierise ca în pământ. Coti după colț și se întoarse la ofițer.

— Te-ai întors? Credeam că n-o să mai vii, se tânguia francezul.

— Vorbești prostii! Vroiam numai să văd dacă nu m-ai mințit. M-am încredințat însă că tot ce mi-ai spus e adevărat.

— Atunci dezleagă-mă o dată că nu mai pot!

— Aș face-o bucuros, dar ne-ar scăpa din mână ticălosul care te-a atacat. Își închipuie probabil că o să te găsească unde te-a lăsat. I-a trebuit numai pentru câțva timp uniforma dumitale și o să vină să ți-o aducă îndărăt. Sst, vine!

Plisc-de-ului ciuli urechile și ascultă cu încordare.

— Nu e unul, sunt trei, șopti el. Doi pășesc ca orășenii, pe când al treilea are pas de vânător. Ei sunt. Repede călușul în gură! Prefă-te leșinat și nu crâcni, altminteri ți s-ar putea întâmpla ceva și mai rău!

Până să prindă ofițerul de veste, Plisc-de-ului îi și vârâse călușul în gură și sărise sprinten peste zid. Se ghemui la pământ ca să nu fie văzut, dar putea auzi de acolo foarte bine tot ce s-ar fi vorbit.

Pașii se opriră. Se auzi un murmur de voci, pe urmă o umbră se desprinsese din întuneric și se aplecă peste ofițer.

— Ei drăcia dracului! se miră individul. Pesemne că l-am pocnit mult prea tare, de nu și-a mai venit în simțiri.

— Te pomenești că l-ai omorât, răspunse un glas.

— Nu, răsuflă. O să scot acum uniforma de pe mine, ca să mă îmbrac cu hainele mele.

— Vrei să-l dezlegi?

— Da.

— Bine. Noi ne ducem, fiindcă mai avem nițică treabă; ne întâlnim pe urmă toți trei la hotel.

— Ne-am înțeles.

— Pentru ce i-ai spus că avem nițică treabă? întrebă Cortejo pe Landola după ce se îndepărtară.

— Cum, nu ghicești? Ca să ne scăpăm de el.

— O să vină după noi la hotel.

— Până să vină el, noi vom fi plecați. Părăsim imediat orașul.

— Nu se poate, nu ne-am ajuns încă scopul.

— Nici nu ni-l mai putem ajunge. Acum ne întoarcem la hotel, ne luăm ce avem mai de trebuință și fugim. Când o vedea că bagajul e tot acolo, o să creadă că nu ne-am întors încă și o să ne aștepte cine știe cât degeaba.

— Ca să vină pe urmă la Santa Jaga și să dea de noi? zise Cortejo nemulțumit.

— Până să vină el, noi ne vom fi sfârșit de mult treburile.

— Bine, bine, dar cum ajungem până acolo? Pe jos nu se poate!

— Ne ducem călare. Cumpărăm doi cai de la un negustor a cărui firmă am văzut-o eu astăzi în apropiere de hotel.

— Atunci să ne grăbim.

Ajunși la hotel, săriră zidul și se furișară înăuntru. Își luară ce credeau mai trebuincios și se întoarseră pe aceeași cale în stradă. Bătură la ușa negustorului și-l sculară din somn ca să-i spună că sosiseră chiar atunci, pe cai închiriați, de la Queretaro și trebuie să plece numaidecât la Puebla, dar neavând timp de pierdut vor să-și cumpere îndată cai pe seama lor.

Negustorul îi duse în grajd să le arate ce are de vânzare și căzură repede la-nvoială.

În vremea asta Grandeprise se apucase să se dezbrace de hainele ofițerului, ca să se îmbrace iar cu ale lui. După ce sfârși, scoase căpitanului călușul din gură, îl dezlegă și porni pe-aici încolo. Plisc-de-ului se descălță, sări zidul și se luă după el. Urmări pe vânător pas cu pas și-l văzu oprindu-se la poarta unui hotel. Grandeprise așteptă ce așteptă, apoi sări peste gard ca să se ducă la culcușul lui.

Plisc-de-ului se duse ceva mai departe și privi spre cer. La răsărit se vedea o geană de lumină. Deodată zări deschizându-se o poartă și doi inși ieșind călare în stradă. Un om rămase în poartă și strigă după ei:

— Adios, senior, drum bun și să ne vedem sănătoși.

— Adios, răspunse unul din ei.

Călăreții se îndepărtară și omul închise poarta la loc. Plisc-de-ului se uită lung în urma lor.

— Ce dracu'! mormăi el, glasul ăsta parcă era al unuia din cei trei pe care îi văzui lângă ofițer. Nu se poate, trebuie să mă fi înșelat eu, fiindcă ăștia par să plece într-o călătorie

lungă, pe când Landola și Cortejo s-o fi întors cu siguranță la hotel.

Mai făcu vreo câțiva pași și se opri iar îngândurat.

— Naiba știe ce-o mai fi asta! Bodoğăni el. În lumea asta plină de păcătoși, cel bun e întotdeauna păcălit de ceilalți. Ce e bine nu e rău. Ia să mă informez eu, măcar că în wigwamul de-i zice hotel nu se vede încă țipenie de om.

Se întoarse la hotel.

De când cu ocupația francezilor se introdusesse și aici moda nouă: chelneri, chelnerițe, oameni de serviciu și portar. De-abia după ce sună pentru a treia oară, veni un individ somnoros și morocănos să-l întrebe:

— Cine dracu' sună așa, de scoală lumea în picioare?

— Eu, răspunse Plisc-de-ului foarte liniștit.

— Văd! Și cine ești dumneata?

— Un călător străin.

— Văd și asta! Ce poștești?

— Să vorbesc cu dumneata.

— Până și asta o văd. Dar n-am vreme! Noapte bună!

Portarul vru să-i trântască ușa-n nas, americanul fusese însă destul de prevăzător ca să-l împiedice. Îl apucă de braț și, deși omul era mai în vârstă ca el, îi zise cu glas mieros:

— Știi tu, băiatule, ce e un duos ori un dolar?

— De cinci ori pe-atât cât un franc.

— Uite, îți dau doi dolari sau zece franci, dacă binevoiești să-ți deschizi gurița și să-mi răspunzi la câteva întrebări.

Portarul îl privi uluit pe mărinimosul străin.

— Zău, senior? Dă încoace banii.

— Nu așa, băiatule, spune-mi mai întâi dacă vrei să-mi răspunzi.

— Răspund.

— Bine, ține banii.

— Mulțumesc, senior. Drept e că și somnul e bun, dar bacșișul nu e nici el de lepădat. Acum întreabă.

— Aveți mulți călători la hotel?

— Nu prea. Vreo zece ori doisprezece cu totul.

— Sunt printre ei, trei veniți împreună?

— Nu, cel puțin așa cred. Fiecare își are odaia lui, afară de doi care stau în aceeași cameră. Unul e senior Antonio

Veridante și celălalt secretarul lui.

— Nu e și un al treilea cu ei?

— De venit au venit toți trei deodată, dar ăsta din urmă nu stă la un loc cu ei. Cum îl cheamă nu știu. Umblă îmbrăcat prost, parcă ar fi un argat ori un vânător.

— I-ai văzut ieșind aseară în oraș?

— Da.

— Și când s-au întors?

— Nu știu.

— Aș avea ceva de vorbit cu vânătorul ori argatul ăsta, după cum îi zici. Se poate?

— Răspunzi dumneata pentru mine să nu se supere când l-oi scula — dacă o fi cumva acasă?

— E acasă și iau asupra mea răspunderea. Aveți vreo încăpere unde putem vorbi fără să ne audă cineva?

— Doarme într-un hamac și te poate primi oricând. Să-i spun cine-l caută?

— Da. Spune-i că don Velasquo d'Alcantaro y Perfido de Rianza y Hallendi de Salvado y Caranna de Vesta-Vista-Vusta dorește să-i vorbească.

Americanul înșiră cu atâta trufie numele acestea, încât portarul nu bănuie măcar un moment că-și bate joc de el.

O scară de lemn ducea din curtea hotelului în camerele de oaspeți. Portarul urcă scara și bătu la una din uși. Grandeprise nu dormea încă. Stătea întins în hamac, așa îmbrăcat și se gândea.

— Cine e? Întrebă el foarte mirat.

— Portarul. Pot să intru?

— Da.

Omul deschise ușa și păși în vârful degetelor, ca să nu trezească pe ceilalți locatari.

— Ce vrei?

— E jos un domn care dorește să-ți vorbească, senior. Îi zice don... don... don Alcanto de Valesquo y... y... y... un nume lung, lung cât toate zilele. Trebuie să fie un boier din cei mari de tot.

Vânătorul clătină capul.

— Știi că m-ai făcut curios? Bine, spune-i să vină.

După ce ieși portarul, Grandeprise aprinse lumina și-și

puse revolverul la-ndemână.

În momentul acela străinul intră pe ușă, o incluse în urma lui și trase zăvorul. Când fură față-n față, se priviră încremeniți.

— Ei drăcie, păi ăsta e Grandepriise! exclamă Plisc-de-ului.

— Plisc-de-ului! Ce cauți aici, omule, te știam cu Juarez? întrebă celălalt uluit.

— Și eu te știam pe malul lui Rio Grande del Norte. Știi dumneata că numele îți sună foarte frumos, dar se potrivește aidoma cu al unui mare ticălos?

— Așa! Îl cunoști și dumneata?

— Foarte bine chiar. Și personal și din auzite.

— Adevărat? Pentru omul ăsta răscolesc eu pământul de ani și ani de zile, ca să dau de el.

— Hm! Și nu l-ai găsit încă? zise Plisc-de-ului privind-l cu mirare.

— Din nenorocire nu.

— Zău? Hm! Hm! Eu socoteam că un vânător trebuie să aibă ochii ageri.

— Să sperăm că ai mei sunt destul de ageri.

— Nu prea cred.

Chipul lui Grandepriise se întunecă.

— Nu cumva vrei să mă jignești?

— Defel. Ia culcă-te iar în hamacul dumatăle și dă-mi și mie voie să-mi iau un scaun, pe urmă o să vorbim ce avem de vorbit amândoi.

— Bine, șezi. Ce-ai să-mi spui?

Plisc-de-ului își trase un scaun lângă hamac, scuipe o dată cu sete, vârî un ghemotoc de tutun în gură, îi potrive locul, pe urmă începu:

— Trebuie să-ți spun mai întâi prietenește că ori ești un pungaș fără pereche, ori un mare dobitoc.

Grandepriise sări ca ars din hamac, puse mâna pe revolver și se așeză amenințător în fața lui Plisc-de-ului.

— Știi dumneata cum se răspunde la o astfel de insultă? întrebă el cu ochii fulgerând de mânie.

Plisc-de-ului dădu din cap.

— Da. Între noi, vânătorii, cu o înjunghietură de cuțit, ori cu un glonț de pușcă, dacă nu poți să dovedești că e adevărat

ce spui.

— Sunt sigur că nu ai cum s-o dovedești, master.

— Aș! Pune jucăria aia la o parte și ascultă încoace la mine. Dacă n-am cumva dreptate, sunt gata să ne găurim amândoi pielea. Până atunci, o să-ți vorbesc deschis și fără înconjur.

— Bine, vorbește, dar să știi că dacă spui un cuvânt prea mult, îți trăsnesc un glonț în cap.

— Ori eu dumitale, râse Plisc-de-uliu. Zici că mă cunoști; te înșeli însă grozav. Aș fi avut în noaptea asta de mai multe ori prilejul, poate chiar și motivul să-ți trântesc un glonț în cap. Asta e însă lucru secundar. Acum să-mi răspunzi la o întrebare: Ai fost la Veracruz, nu-i așa?

— Da.

— Și ai cunoscut acolo pe un individ Antonio Veridante și secretarul său. Ați venit împreună la México și ai stat peste noapte de pază la cimitir, pentru ca ei să profaneze un mormânt și să comită o înșelătorie.

Grandeprise îl privi încremenit.

— Cum îți vine să presupui așa ceva? E adevărat că am stat de pază la cimitir, dar nu era vorba de nici un sacrilegiu și nici de o înșelătorie.

— Ești convins de ce spui?

— Pot să jur pe ce vrei.

— Hai să te cred, dar cu asta dovedești că nu ești pungaș, ci un mare dobitoc.

Grandeprise vru să izbucnească iar Plisc-de-uliu îl potoli însă cu un gest.

— Stai liniștit, omule! O să-ți dau dovezi. Cei doi tovarăși ai dumitale au fost prinși, așa e?

— Din nenorocire da.

— Și ca să-i faci scăpați, ai doborât la pământ pe un ofițer francez și i-ai scos pe ei din închisoare.

Grandeprise se înspăimântă.

— De unde știi dumneata asta? A fost o farsă foarte reușită de a noastră, vânătorii și sper că dumneata, camaradul meu, n-o să mă dai de gol.

— Eu nu sunt un trădător și de felicitat nu te felicit defel pentru această farsă reușită — cum îi zici dumneata. Dar ia

spune-mi, de unde-l cunoști pe nemernicul acela de Grandeprise?

Vânătorul îl privi drept în față și zise:

— Toată lumea știe că Plisc-de-ului e un om cinstit și un vânător iscusit, de aceea îți îngădui să vorbești cu mine așa cum nu cred că ar îndrăzni un altul. Află că acest pirat e dușmanul meu cel mai înverșunat și-l caut de atâta amar de ani ca să mă răfuiesc cu el, o dată pentru totdeauna.

— Așa, așa... zise Plisc-de-ului râzând. Știi ca ai haz! L-ai căutat, l-ai găsit și, după ce mi-am dat atâta osteneală ca să pun mâna pe el, dumneata îl faci scăpat.

Și Plisc-de-ului povesti pe scurt ceea ce știa de la don Fernando. Grandeprise îl asculta cu gura căscată.

— Sfinte Dumnezeule! strigă el la urmă și tot eu am fost acela care l-am salvat pe Cortejo și pe fata lui?...

— Dumneata? întrebă cu mirare Plisc-de-ului.

— Da. Acum înțeleg... Dacă nu eram eu, rămânea orb și se prăpădea, iar scorpia de fiică-sa putrezea în închisoare.

— Ia s-aud și eu cum s-au petrecut lucrurile.

Grandeprise puse la curent pe vânător cu tot ce se întâmplase din momentul când îl găsise pe Cortejo rănit în tufele de pe malul lui Rio Grande del Norte, până la evenimentele din ultima zi.

Plisc-de-ului îl ascultă cu încordare, apoi zise:

— L-ascultă master, știi că-mi pare foarte bine că ne-am întâlnit, fiindcă pot să aflu prin dumneata unde se găsesc dispăruții! Și acum, o să-ți spun în sfârșit cine este acest avocat Antonio Veridante și secretarul său: cel dintâi e Gasparino Cortejo...

— Cu neputință! îl, întrerupse Grandeprise.

— Caută pe frate-său, urmă Plisc-de-ului. Aseară vroia să pună un cadavru în coșciugul gol al lui don Fernando. L-am prins asupra faptului, dar dumneata n-ai avut de lucru și i-ai dat drumul.

— Îți spun că e cu neputință.

— Ei așa! Și mai știi dumneata cine e acest așa-zis secretar al lui Gasparino Cortejo? Nimeni altul decât omul pe care îl cauți cu atâta îndârjire, Henrico Landola, căpitanul-pirat Grandeprise.

Vânătorul stătea ca împietrit. Sărise mai adineauri din hamac și acum părea o stană de piatră.

— Țsta... ăsta... bâigui el în cele din urmă, ăsta să fie Henrico Landola?

— Da. Te-a înșelat, și-a bătut ioc de dumneata și dumneata ai crezut toate minciunile pe care ți le-a îndrugat. Și când am reușit să-l avem în mână pe acest diavol cu chip de om, dumneata ți-ai pus în primejdie cinstea, libertatea, viața chiar, ca să-l scapi și să dai posibilitate viperei să ucidă și alți nevinovați cu înțepăturile ei veninoase.

— Știu... îl știu de ce e în stare... mi-e doar frate vitreg... murmură întunecat Grandeprise.

— Cum, ți-e rudă?

— Da. Rudenia asta a fost blestemul care m-a urmărit toată viața. Totuși, susțin că nu se poate să fi fost el.

— N-ai băgat de seamă că aveau ceva pe față, știe dracul ce fel de zugrăveli, ca să nu fie recunoscuți?

De-abia acum i se luă lui Grandeprise vălul de pe ochi.

— Așa e! strigă el. De câte ori îi auzeam glasul, mi se părea că nu mi-e străin și mi se înfigea parcă un cuțit în inimă. O, dobitoc ce-am fost! Măgar... idiot, asta sunt. Aveai dreptate, Plisc-de-uliu, acum recunosc și eu. Îți dau voie să-mi faci ce vrei, fiindcă merit!

— Lasă, lasă, răsă îngăduitor vânătorul, când își recunoaște cineva greșeala, înseamnă că începe să se cumintească.

— Dar urmările! se tângui Grandeprise. Cum ai descoperit dumneata că am stat de pază la poarta cimitirului, că l-am atacat pe ofițer și i-am scăpat pe criminali din închisoare, nu pricep.

Plisc-de-uliu îi povesti cum și adăugă:

— Negreșit că afacerea este cât se poate de încurcată. Dar ești vânător ca și mine și te știu om de treabă. Suntem camarazi și în savane avem legile și moravurile noastre. Ce ne pasă nouă de legile altora? Și apoi, prin dumneata am putut afla unde-i putem găsi acum pe Landola și pe cei doi Cortejo: în mănăstirea della Barbara, de la Santa Jaga.

Grandeprise se luminează la față.

— Te înșeli, zise el, îi avem mai aproape și nici nu-ți

închipui ce ușor putem pune mâna pe ei!

Plisc-de-ului zâmbi cu milă.

— Crezi că sunt acum aici în hotel și poți pătrunde în camera lor?

— Oricând.

— Bine, hai să vedem.

— Să-i deșteptăm din somn și să le cerem socoteală de faptele lor.

— Prostii! N-o să avem pe cine deștepta, fiindcă n-o să-i găsim.

— Așa crezi? Hai cu mine!

— Hm... să mergem, sunt însă sigur că ne ducem degeaba.

Se duseră, cu lumânarea aprinsă, în camera unde Grandeprișe știa că locuiesc cei doi criminali, dar nu găsiră pe nimeni.

— Au să se întoarcă, zise Grandeprișe.

— Așa de proști îi crezi? Cum s-o lumina bine de ziuă întâmplarea cu ofițerul și fuga arestaților o să se răspândească în tot orașul cu iuțea fulgerului și au să înceapă imediat cercetările. Nu sunt ei nebuni să stea pe loc și s-aștepte să fie arestați din nou. Părerea mea e că au și fugit.

— Și m-au lăsat pe mine aici?

— Ba bine că nu! Vrei să-ți dau o dovadă? Ia te uită!

Și Plisc-de-ului se aplecă să ridice ceva de jos.

— Ce e asta? Întrebă el pe Grandeprișe.

— Noroi.

— Pipăie-l. Cum ți se pare?

— Moale și umed.

— Când au ieșit ei din cameră ca să se ducă la cimitir?

— Pe-nserate.

— Așadar, dacă ar fi urmele lăsate de aseară, noroiul s-ar fi uscat de mult, pe când ăsta pe care-l vezi e proaspăt de tot, semn că nu sunt nici trei sferturi de ceas de când au fost aici.

— Bine zici. Numai că fuga le-a fost degeaba, o să-i găsim noi la Santa Jaga, fii pe pace.

— Tot ce se poate. Ți-aș da însă un sfat: poliția o să afle repede că fugarii au locuit aici în hotel. Dacă te găsesc, te-ai

— dus pe copcă.

— Ai dreptate. Plec. Dar unde?

— Cu mine odată. Plătește portarului socoteala și să plecăm. O să-i spun că am venit eu să te iau.

Așa și făcură. După zece minute ieșeau amândoi tacticoși pe poartă. Când trecură pe lângă casa geambașului, îl văzură stând în poartă. Plisc-de-ului se opri și-l întrebă așa, într-o doară:

— Ai mulți cai în grajd, senior?

— Azi n-am decât patru, zise el.

— Vinzi vreunul din ei?

— Unul da, ceilalți îmi trebuie și mie. Mai aveam doi de vânzare, dar mi i-au cumpărat azi-noapte doi străini care veneau de la Queretaro și se duceau la Puebla.

Plisc-de-ului puse pe geambaș să-i descrie cum erau străinii și se încredință imediat că nu puteau fi alții decât Landola și Cortejo. Grandeprise căzu la învoială cu negustorul și-i cumpără calul pe care acesta îl mai avea de vânzare, pe urmă se îndreptară spre hotelul unde trăsesese Kurt.

Îl sculară din somn și-i povestiră și lui cele întâmplate.

Hotărâră să pornească imediat pe urmele fugarilor: Kurt mai avea însă de vorbit cu ambasadorul și alcadele, de aceea ar fi trebuit să mai zăbovească un timp. Nu era însă vreme de pierdut, deoarece, după evenimentele de peste noapte, Grandeprise nu mai putea să rămână nici un moment în oraș; Plisc-de-ului plecă odată cu el, după ce se înțeleșese cu Kurt ca amândoi să-l aștepte pe el și pe Peters la Tuia. Erau siguri că Landola și Cortejo spusese dinadins că vin de la Queretaro și se duc la Puebla ca să inducă în eroare eventualele cercetări.

Vestea evadării lor se răspândi ca fulgerul în oraș și poliția descoperi repede — după cum prevăzuse Plisc-de-ului — hotelul unde găzduiseră. Bănuielile căzură și asupra lui Grandeprise, ba nici Plisc-de-ului nu fu exclus. Portarul mărturisi că peste noapte venise un boier mare ca să-l ia pe vânătorul sau argatul acela — ce-o fi fost — și au plecat apoi împreună. Cercetările stabiliră că era un bărbat înalt, slab și cu un nas enorm. Și iată-l pe don d'Alasquo Velantario, adică Plisc-de-ului al nostru, cu un cazier la poliție, cu

semnalmentele de mai sus și cu un mandat de arestare care dădea drept oricui îl va întâlni să-l apuce de guler și să-l predea pe mâna celui dintâi sergent de stradă.

6. În mănăstirea Della Barbara

Doctorul Hillario stătea în biroul spitalului din fostul lăcaș al mănăstirii, cufundat în citirea unui studiu foarte interesant, Arta de a stăpâni pe regi, a lui Luigi Regerdis. Auzi pe cineva bătând la ușă și strigă: „Intră”, supărat că fusese întrerupt tocmai la un capitol care i se părea din cale-afară de pasionant. Dar cum văzu pe cel care venea să-l tulbure, ivindu-se în prag, chipul i se luminează și se sculă de la birou ca să-i iasă înainte.

Noul sosit era un om scurt și îndesat, cu niște ochi mititei și obraji plini, cu un zâmbet prietenos pe buzele lui cărnoase. Ochii aceia care priveau acum rătători puteau fi însă în unele împrejurări aspri și cruzi.

— A, bine ai venit, senior Arrastro, îl întâmpină Hillario cu mâinile întinse. Drept să-ți spun, la plăcerea asta nu mă așteptam.

— Îți aduc o veste bună, doctore.

— De la cartierul general al lui Juarez, nu e așa?

— Nu, din vizuina lupului nu poate veni nimic bun.

— Atunci din lagărul mareșalului francez?

— Nici. De la cartierul general al împăratului.

— Aha, chiar de la împărat?

— Aș! Țasta e o momâie care o să se prăvălească la pământ la cea dintâi suflare de vânt. Vine de la șeful asociației noastre, care m-a trimis să-ți pun câteva întrebări.

— Sunt gata să-ți răspund. Dar ca să ne iasă mai lesne vorba din gură, o să ne udăm nițel gâtleurile.

Cu aceste cuvinte, doctorul scoase dintr-un dulăpior o sticlă înfundată, o destupă și umplu două pahare cu un lichid gros și dulce. Ciocniră și duseră paharele la gură. Musafirul așteptă mai întâi să vadă dacă Hillario bea într-adevăr și numai după ce-l văzu deșertând paharul până aproape de fund, bău și el. Nu cumva îl bănuia pe bătrân de vreun gând?

Puseră paharele pe masă, pe urmă musafirul întrebă uitându-se cu grijă în jurul lui:

— Ești sigur că nu ne-aude nimeni?

— Fii fără grijă. Nepotul meu are ordin să nu mă deranjeze

nimeni când stau cu cineva de vorbă în biroul meu.

— Atunci să discutăm politică, sau mai bine zis despre o latură a politicii, zise el aruncându-și ochii pe titlul cărții de pe birou.

Luă în mână cartea, o răsfoi, apoi zâmbi dând din cap.

— Citești cartea asta? Știi că în unele țări e interzisă?

— Da, găsesc însă că autorul are unele concepții admirabile!

— Atunci merită s-o citești. O am și eu și pot să-ți spun că mi-a procurat câteva momente foarte plăcute. Ce zici de capitolul care i-a inspirat titlul cărții?

— Hm... murmură bătrânul cu prudență, mi se pare că autorul și-a îngăduit prea multă libertate.

Burtosul îl privi iscoditor.

— În totul, ca și în fiecare individ în parte, urmă el, sălășluiește spiritul Domnului, care-i vorbește, după cum poate fiecare să-l priceapă, învățăturile și regulile aplicabile unuia nu se potrivesc altuia. Astfel se creează concepții personale și legi anumite, inspirate de Dumnezeu, mai sfinte și imuabile decât cele stabilite de domnii juriști. Omul, influențat de spiritul divin, e răspunzător numai sieși și n-are de dat socoteală nimănui de ce gândește, vorbește sau înfăptuiește. Aceasta e rezultanta adevăratei filosofii. Nu vom ajunge niciodată la domnia libertății absolute, în care fiecare să fie judecătorul și legiuitorul său propriu. Sunt prea puțini din acești „aleși”. Autorul acestei cărți dovedește că e unul dintre aceștia.

Era o filosofie grozavă, împotriva tuturor legilor, care îngăduia oricui să facă tot ce-i trăsnește prin cap: filosofia răului și a nelegiuirilor omenești.

Burtosul privi îngândurat înaintea lui, ca și când ar fi cugetat adânc la cele ce spusese, dar pauza aceasta avea ca scop să observe efectul pe care îl făcuseră cuvintele lui asupra lui Hillario. Chipul acela dolofan luase acum expresia unei păsări de pradă, mulțumită de sine.

— Pot deduce din tăcerea dumitale că împărtășești vederile mele? întrebă el după câțva timp pe doctor.

— În general da, dar nu și individual, răspunse Hillario, înălțând din umeri. Mă măgulește faptul că sunt și eu ca

ceilalți oameni, inspirat de duhul divin, dar împrejurarea că fiecare e inspirat după însușirile sale mă face să cred că niciodată doi indivizi nu pot fi de aceeași părere în totul, ci numai în linii generale. De aceea trebuie să-mi păstrez individualitatea în ce privește felul meu de a gândi și acționa.

Să fi bănuieț Hillario că Arrastro adusesese intenționat vorba despre tema aceasta și că urmărea un anumit scop? Bănuia el și care era acest scop, pe care încerca să-l înlăture?

Celălalt părea să fie de această părere, căci ochii i se făcură și mai mititei și-și mușcă nițel buza de jos, înainte de-a începe un pe ton indiferent:

— Nu se gândește nimeni să se atingă de individualitatea dumitale, senior Hillario. Ziceai că autorul acestei cărți merge prea departe cu aserțiunile sale și eu am găsit de datoria mea să-i justific părerile.

— N-am vrut să-ți fac nici o imputare, senior, se scuza bătrânul.

— Mă bucur, cu atât mai mult cu cât împrejurările ne silesc adesea să procedăm după vederile expuse de acest autor. Dovada o vei avea imediat, deoarece ți se ivește prilejul să procedezi după spiritul dumitale într-o chestiune de care poți fi mândru și care îți va aduce în același timp o răsplată neașteptată.

— Sunt dispus să te ascult, senior.

Burtosul luă paharul, își muie buzele în el, ca și când ar fi căutat să capete curaj, se așeză bine pe scaun și începu iarăși:

— Cunoști situația țării noastre și știi ce așteptăm noi, adică oamenii cu aceeași mentalitate, de la ea. Sau crezi poate că salvarea va veni de la Juarez?

— O, defel!

— Ori de la austriac, sau alt conducător care e departe de principiile pe care le avem și nici nu se gândește să recunoască revendicările noastre?

— Nici.

— Foarte bine. Atunci să cumpănim acum dacă suntem în drept să renunțăm la toate speranțele noastre. Ce părere ai dumneata despre continuarea dominației franceze?

— Francezii trebuie înlăturați.

— Dar de domnia lui Maximilian?
— Va cădea de la sine, de îndată ce nu va mai avea sprijinul francezilor.

— Juarez va veni iar la cârmă.
— Și ce ne putem aștepta de la el?
— La o răzbunare neînduplecată, o asuprire grozavă.
— Văd că ne înțelegem de minune. Trebuie să înlăturăm o astfel de eventualitate; iată pentru ce se cere să ne unim toate puterile ca să rezolvăm problema.

— Nu cred că vom reuși.
— De ce? Întrebă burtosul cu un zâmbet ironic pe buze.
— Putem noi reține pe francezi?
— Nici nu trebuie.
— Sau să nutrim o speranță nesăbuită că-l vom câștiga pe Juarez de partea noastră?

— Și mai puțin. Știi dumneata ce a spus în ultimul timp despre noi? Că există în țară un partid, căruia i se poate spune pe drept cuvânt partidul diavolului. Nici republican, nici imperial și nici cu alte principii, alcătuit din oameni care nesocotesc legile omenești ca și pe cele divine, oameni care s-au desprins de biserică, dar s-au adunat sub steagul creștinătății ca să înșele opinia publică. Membrii acestui partid nu sunt numeroși, dau au o putere de acțiune și o ferocitate care îi face de temut.

Înainte de a răspunde, doctorul Hillario zâmbi mulțumit de cele ce auzea, apoi zise:

— Acest Juarez pare să ne cunoască foarte bine; părerea lui despre noi nu e departe de adevăr.

— De aceea, urmă Arrastro, nu ne putem aștepta nici la milă, nici la îndurare din partea lui. Vine președinte, suntem cu toții pierduți. De aici pornește politica noastră actuală: francezii să plece și Juarez să dispară.

Bătrânul clătină capul.

— Politica ar fi bună, dacă ar avea șanse de reușită.

Și iarăși flutură un zâmbet ironic pe buzele burtosului.

— Cine nu știe să se ajute singur, nu-i ajută nici Dumnezeu, zise el. Din fericire avem în fruntea noastră pe Miramon, care știe să se descurce oricând, așa că o să știe și acum ce e de făcut.

— Nu există nimic altceva de făcut decât să ne ocupăm de Juarez. Omul acesta trebuie să moară.

— Crezi că e într-adevăr singura posibilitate? Dumneata n-ai mai auzit că de multe ori indivizii dispar dar ideile lor trăiesc și după moarte? Moare Juarez, vin alții în locul lui ca să lucreze în spiritul lui. Spiritul lui trebuie ucis, nu el.

Hillario, cu toată inteligența lui, rămase perplex.

— Nu înțeleg ce vrei să spui, senior.

— Atunci te compătimesc din suflet. E nevoie ca Juarez să rămână în viață și să facem din el unealta noastră. Spiritul lui însă, ideile lui, activitatea lui trebuie ucise atât politic cât și moral, în clipa când va crede că opera lui a fost încoronată de succes, o să izbucnească flacăra care va distruge tot, până-n temelie.

— Văd că urmărești un plan bine hotărât, dar mi-e cu neputință să-l ghicesc.

— Atunci o să ți-l spun pe scurt și fără înconjur: împăratul Maximilian e un om bun și nenorocit care a comis totuși o mare greșeală, vrând să ferească Mexicul; se bucură însă de simpatia întregii omeniri. Soarta lui era abdicarea. Nouă nu ne convine soarta asta, ea trebuie să fie mult mai cumplită și Juarez înfăptuitorul ei. Într-un cuvânt: Juarez trebuie să fie ucigașul împăratului.

Doctorul sări drept în picioare.

— Ei drace! Juarez ar fi atunci pierdut. Hulit, condamnat de toată lumea, ar fi distrus din toate punctele de vedere.

— Așa e. Pe urmă s-a isprăvit și cu Napoleon și cu Bazaine și cu austriacul și cu Juarez și rămânerii noi biruitori pe toată linia.

— N-au să ajungă lucrurile până acolo. Nimeni n-o să-l poată convinge pe Juarez să-l omoare pe împărat.

— Cunoscut eu pe cineva care o să poată și o s-o și facă: dumneata, doctorul Hillario din Santa Jaga.

Bătrânul făcu o mutră care nu se poate descrie. Totuși se vedea bine că nici nu se mira și nici nu se speria auzindu-și numele.

— Și ce dracu' vreți să fac eu? strigă el necăjit.

— Cum, nu-ți vine nimic în gând? Sunt doar atâtea căi subtile și dibace.

— Eu nu văd decât una: împăratul nu poate muri decât asasinat.

— Nu, nu așa. Cunoști și dumneata comunicatul lui, prin care ordonă ca orice patriot să fie considerat drept tâlhar și împușcat.

— Negreșit că-l cunosc.

— Dar nu știi că efectul acestui comunicat va fi aplicat însuși celui care l-a redactat.

— Ba știu. Dacă Maximilian cade în mâinile revoluționarilor, trebuie să fie judecat și condamnat. Juarez nu poate proceda altfel, altminteri își pierde toată autoritatea și e un om distrus.

— Bine că ai început să pricepi în sfârșit. Noi n-avem altceva de făcut decât să-l împingem pe Maximilian în mâinile republicanilor.

— Cum?

— Nu-ți închipui cred că francezii se vor retrage de bunăvoie.

— El o să plece odată cu ei. Napoleon e obligat să-și târască după el victima, dacă nu vrea să se facă urât de toată lumea.

— Așa e. Dar dacă victima asta nu o să vrea să plece?

— Ar fi o mare nebulie.

— Desigur. Nebunia însă de-a vrea să domnească peste noi era tot atât de mare. Maximilian e o fire moale și influențabilă. Arată-i o coroană de carton poleit și el o să creadă că e de aur veritabil. Nu ne trebuie decât un om, cel mult doi, ca planul nostru să reușească. Pe unul îl avem, al doilea vei fi dumneata.

— Eu? strigă bătrânul uluit. Să-l hotărâsc eu pe împărat ca să nu plece odată cu francezii? Imposibil!

— Au să ți se dea în mână toate mijloacele ca să-l convingi.

— N-o să mă creadă.

— Nu-l cunoști, noi însă îl știm cum e.

— Ar trebui să plec din Santa Jaga și nu pot. Am o mulțime de obligații care mă țin legat de spital.

— Spune cât ceri și o să ți se dea.

— Și apoi, nu mă simt în stare de o misiune ca asta.

— Te înșeli, noi știm cu toții că ești persoana cea mai indicată.

Doctorul se găsea într-o situație cu adevărat grea. Nu că nu se simțea în stare de rezolvarea unei astfel de probleme, dar avea pe prizonierii care trebuiau hrăniți și supravegheați de aproape.

— Nu, zise el după ce cumpăni bine, vă rog să renunțați la mine, mai sunt și alții vrednici de o astfel de misiune.

— Ceilalți își au și ei însărcinările lor. Am venit să-ți aduc personal ordinul ca de azi în zece zile să fii în capitală.

— Pe cât știu împăratul se află la Guernavacca.

— Vei primi la México o invitație din partea lui ca să te prezinți acolo. Vezi deci că totul e de mai dinainte pregătit și nu mai poți da îndărăt.

— Și cu toate acestea sunt silit să refuz.

Arrastro se ridică în picioare. Chipul lui luă o expresie aspră și neînduplecată, iar ochii lui se înfipseră ca două sulite de foc în ai bătrânului.

— Refuzi, cu tot ordinul strict pe care ți-l aduc?

— Sunt silit s-o fac.

— Cunoști dumneata statutele asociației noastre?

— Da.

— Și la ce se expune acela care nu se supune la ordinele ei?

— Da, la o pedeapsă.

— Așa e, o pedeapsă, adică la pedeapsa cu moartea, zise burtosul zâmbind cu ferocitate.

— Moartea! repetă Hillario îngălbenindu-se. Cine are dreptul să osândească la o astfel de pedeapsă? Nu recunosc nimănui dreptul să dispună de viața mea.

— Ai recunoscut acest drept când ai intrat în asociația noastră.

— O astfel de pedeapsă ar fi o grozăvie, ceva neomenos...

— Știi că ai haz! zise burtosul privindu-l batjocoritor. Dumneata vorbești așa? Există un bandit mai fioros, mai crud ca doctorul Hillario?

Bătrânul se dădu cu un pas îndărăt.

— Cum îți vine să vorbești așa. Ce știi dumneata despre mine?

— Multe, mai multe decât îți închipui. Crezi că noi nu știm ce fac membrii societății noastre? Dacă nu i-am avea sub ochi nici nu am putea exista. Ne cunoaștem oamenii mai bine decât se cunosc ei singuri. Cât pentru pedeapsă, repet că nu e decât una: moartea. Și acum: vrei sau nu să execuți ordinul?

— Dă-mi timp de gândit.

— La ce bun odată ce totul e hotărât? Trebuie să asculți orbește, după cum ascultăm toți. Pot să-ți mai spun că deși moartea e singura pedeapsă cunoscută de statutele noastre, o putem înăspri încă printr-o execuție oficială în chiar capitala țării.

— Cum? întrebă bătrânul înfiorându-se.

— Hm! Deși nu sunt dator să-ți răspund atât de sincer, totuși o s-o fac de hatârul dumitale. A, mi-am adus aminte de ceva: există vreo otravă care să omoare spiritul în om?

Doctorul își închipui că nu era decât o simplă curiozitate din partea burtosului și răspunse fără să se gândească la consecințele pe care le va avea:

— Da, ar fi curara, o otravă care transpune pe om într-o stare cataleptică. Pare într-adevăr mort, dar aude și știe tot ce se petrece în jurul său. Amestecată însă cu un alt preparat, efectul e altul, adică dă loc la nebunie, fără să influențeze asupra altor organe, decât numai asupra sistemului nervos.

— Știi dumneata care e preparatul?

— Nu.

— Mai există și altă otravă care să provoace nebunie?

— Nu, răspunse bătrânul, de astă dată mai prevăzător.

— Totuși, mi s-a spus că ar fi una. I se zice *toloadși*.

— *Toloadși*? repetă bătrânul prefăcându-se mirat.

— O cunoști?

— Nu.

— Mă mir. E o plantă care crește pe la noi.

— Se poate, dar eu nu-i cunosc efectul.

— Se zice că se aseamănă foarte mult cu laptele cucului. Câteva picături din sucul ei, care n-are gust, nici culoare, provoacă o nebunie incurabilă, pe când corpul rămâne perfect sănătos și nebunul poate ajunge la adânci bătrâneți. Adversari politici, rivali, tot felul de vrăjmași și concurenți se

pot face nevătămători pe calea asta. A, n-ai auzit că s-a întâmplat în istorie ca și capete încoronate să fie făcute inofensive, dându-li-se să bea din această otravă?

— Eu nu știu de așa ceva, mormăi Hillario cu glas nesigur.

— De pildă, urmă Arrastro, se amintește de o împărăteasă care fusese impusă cu sila poporului. Într-o fostă mănăstire trăia un doctor bătrân care se ocupa foarte mult în viața lui cu otrăvurile și cunoștea perfect planta *toloadși* și efectele ei.

Hillario tuși ca și când s-ar fi înecat cu ceva.

— Tușești? Nu cumva ai răcit? îl întrebă burtosul în bătaie de joc.

— Nu.

— Sau te plictisește ceea ce pălăvrăgesc eu?

— Defel.

— Atunci să-ți povestesc mai departe cazul, într-o zi veniră doi inși la doctor și-i cerură o otravă care să provoace nebunia. Îi spuseră pe șleau că le trebuie ca s-o dea împărătesei. Obținură otrava în schimbul unei sume de bani, pe care pot să ți-o și spun dacă vrei.

— Mi se pare că e o poveste fantastică, zise bătrânul, pe care îl treceau nădușelile.

— Nu, căci împărăteasa căpătă otrava care începu încetul cu încetul să-și facă efectul și, peste puțin, nebunia izbucni în toată grozăvia ei.

— Poate că alta să fi fost pricina.

— Nimeni în afară de noi nu știe că otrava a provocat nebunia. Știi dumneata despre ce împărăteasă e vorba?

— Bă... bănuiesc... bâigui bătrânul.

— Atunci nu mai e nevoie să-ți spun. Dar cine a fost otrăvitorul știi?

— Nu.

— Otrava se afla într-o sticlură neagră.

Bătrânul gemu de spaimă.

— Luni a fost comandată și vineri a și adus-o lui senior Ri...

— Taci, pentru Dumnezeu! strigă Hillario împreunându-și mâinile.

— Ce ți-e, omule?

— Nu pot s-aud astfel de... grozăvii...

— Dumneata, ca medic, ar trebui să ai nervii ceva mai tari.

— Totuși mă impresionează.

— Cred și eu! râse Arrastro. Îți închipui atunci ce l-ar mai impresiona pe adevăratul făptaș. Cam ce crezi că i s-ar întâmpla dacă ar fi denunțat?

— Fără dovezi...

— Există și dovezi, n-avea grijă... Dar văd că ne-am abătut de la problemă. Despre ce vorbeam, frățioare, adineauri?

Doctorul își șterse sudoarea de pe frunte.

— Despre ordinul pe care mi-l aduci.

— Bine zici. Ei, îți convine sau nu?

— Hm... nu prea.

— Totuși o să-l execuți, nu e așa?

— Da.

— Atunci ne-am înțeles. Povestea aceea cu otrava și nebunia împărătesei s-o lăsăm încolo, fiindcă sper să nu mai fie nevoie să ți-o reamintesc. Cred că știi însărcinarea care ți se dă. Amănuntele le vei afla când vei fi în capitală. Totuși, o să-ți mai fac câteva comunicări. Dumneata ce crezi, are vreun gând rău Juarez împotriva împăratului?

— Dimpotrivă.

— Sunt și eu de aceeași părere. Mai mult încă, am chiar dovezi. E sigur că Juarez va cruța pe cât se poate pe împărat. După cât am aflat, va intra pe ascuns în tratative cu el el să-l salveze.

— Are vreun om de-al lui pe lângă împărat?

— Da, o femeie. O ființă foarte primejdioasă. Frumoasă, inteligentă, dibace și vicleană, cum numai o femeie poate fi. E creată parcă anume pentru o spioană. Noi am ghicit-o, alții încă nu. E o partizană înfocată a lui Juarez, dar a reușit să convingă pe francezi că e de-a lor.

— Am cunoscut și eu o astfel de femeie.

— Sunt totuși foarte rare. Aceasta despre care-ți vorbesc i-a înșelat pe francezi, predându-i lui Juarez orașul Chihuahua.

Bătrânul tresări.

— Nu cumva o cheamă Emilia? întrebă el repede.

— Da, i se zice seniorita Emilia. Te pomenești că e aceeași...

— Cu siguranță. Unde se află acum?
— La Guernavacca.
— Atunci are acces liber la împărat?
— Asta nu, dar tratează cu personajele din jurul lui.
— Misiunea pe care mi-o încredințezi mă va pune în contact cu ea?

— Negreșit; veți fi adversari. Ea lucrează pentru Juarez și dumneata vei lucra împotriva lui. Pe când spioana va face tot posibilul ca să-l hotărască pe împărat să plece, dumneata vei face tot posibilul ca să-l reții.

Atitudinea lui Hillario se schimbă ca prin farmec. Perspectiva de a da ochi cu spioana îl transformase brusc, făcându-l să uite chiar și povestea cu împărăteasa cea nebună.

Cei doi conspiratori se despărțiră foarte prietenește. Misteriosul vizitator părăsi călare mănăstirea. Aproape de poalele dealului se întâlni cu doi călăreți care urcau la mănăstire. Caii păreau istoviți și oamenii de asemenea.

— Nu e așa, senior, că orașelul de colo e Santa Jaga și clădirea aceea, mănăstirea della Barbara? Întrebă unul din ei oprindu-și calul.

— Da.

— Probabil că dumneata cunoști oamenii de pe acolo. E și vreun doctor Hillario printre ei?

— Desigur. Vrei să vorbești cu el? Întrebă Arrastro privindu-i pe sub gene. E în camera lui. O să găsiți poarta mănăstirii deschisă, intrați în curte și întrebați de doctor. E un medic foarte priceput. Sunteți bolnavi?

— Nu. Dar de ce întrebi?

— Fiindcă vi se ia pielea de pe obraz și vă curge vopseaua jos. Cine suferă de astfel de pete nu e bine să se arate în lume, altminteri o să creadă cine-i vede că nu e o boală ci vreun mijloc ca să se facă de nerecunoscut. Și dacă o mai vedea că sunteți doi la fel, bănuiala se întărește și mai mult. Adios!

Burtosul își văzu de drum zicându-și în gând:

— Indivizii ăștia s-au machiat. Se duc la bătrân. Tare mă tem că moșul se îndeletnicește cu unele lucruri pe care noi nici nu le bănuim. Trebuie să-l dezvățăm de obiceiul ăsta.

Cei doi călăreți rămaseră în loc speriați, uitându-se după el.

— Ne-a simțit... mormăi Landola.

— Ce dracu, eu credeam că nu se cunoaște, zise Cortejo cu ciudă.

— Altul nu ar fi văzut, dar ăsta pare să aibă o privire foarte ageră, ca să poată vedea zbârciturile de sub fard.

În orice caz, să fim prevăzători! Intrară în curtea mănăstirii și întrebă pe un servitor de doctorul Hillario. Din întâmplare, Manfredo se afla pe aproape și se oferă să-i ducă chiar el la unchiu-său.

Bătrânul îi măsură cu privirea, apoi întrebă după ce ieși Manfredo:

— Cine sunteți dumneavoastră, domnilor?

— O vei afla îndată senior, dacă ne dai voie să-ți cerem o informație, zise Cortejo.

— Bine, vorbește.

— Cunoști dumneata numele de Cortejo?

Doctorul se sculă de pe scaun și-l privi atent.

— Pentru ce mă întrebi?

— Nu pot să-ți spun până ce nu-mi vei răspunde la întrebare.

Hillario clătină capul și zise cu prudență:

— Numai după nume.

— Personal nu?

— Nu.

Cortejo se uită stăruitor la bătrân și murmură nedumerit:

— Ciudat, foarte ciudat...

Hillario se încruntă.

— I-asculță, domnule, eu nu te înțeleg. Dai buzna la mine în casă și mă iei la cercetări, parcă ai fi judecător de instrucție și eu criminal. Te miri că mă vezi prevăzător, pe când dumneavoastră veniți la mine cu o mască pe față.

— Mască? Ce fel de mască?

— Nu te mai prefac. Sunt bătrân, dar ochii mi-au rămas încă buni. Să știți de la mine că e lucru primejdios să ții prea multă vreme fardul pe piele. Trebuie spălat și aplicat iar, din când în când, din pricina nădușelii și fiindcă la noi, bărbații, barba crește repede. Fiți buni și spălați-vă mai întâi bine pe

față, pe urmă vom sta de vorbă.

Zicând acestea, bătrânul împinse pe Cortejo spre un lighean din colțul camerei.

— Te asigur că te înșeli, se amestecă acum Landola în vorbă, tremurând de furie.

Hillario scoase un obiect mititel dintr-un sertar al biroului, pe urmă se așează în dreptul ușii și zise hotărât:

— Trebuie să recunoașteți că am tot dreptul să mă mir de vizita unor persoane cu chipurile mângălite. Spălați-vă mai întâi; poate că așa o să mă conving că a fost vorba de o farsă. Nu vreți, atunci înseamnă că e ceva grav la mijloc și am tot dreptul să-mi iau măsurile pe care le găsesc de cuviință.

— Pentru ce? Despre ce măsuri vrei să vorbești? zise Landola îngrijorat.

— Uite-le! zise Hillario și îndreptă revolverul spre ei. Supuneți-vă, dacă nu vreți să chem numaidecât oamenii în ajutor.

— Așa? Avem și noi arme... amenință Landola.

— Dacă faceți vreo mișcare, trag.

Amenințarea își făcu efectul.

— Bine, fie! mormăi Landola scrâșnind și se îndreptă spre lighean.

În vreme ce ei se spălau, Hillario se uita cu mare atenție la Cortejo. Un zâmbet îi flutură pe buze.

— Gata! Acum ești mulțumit? îl întrebă Landola după ce isprăviră.

— Da, senior.

— Spune drept, ți-a fost frică de noi?...

— Deloc, am vrut însă să știu cu cine am de-a face. Și acum, cum vă numiți dumneavoastră, domnilor?

— Pe mine mă cheamă Bartolomeo Diaz, arendaș din ținutul Parsedillo.

— Și tovarășul duminale?

— Miguel Difetta, avocat. Îl căutăm pe Pablo Cortejo fiindcă am un proces cu el. L-am luat pe senior Difetta cu mine, deoarece am nevoie de cunoștințele sale juridice în chestia procesului.

— Dar pentru ce v-ați vopsit pe față?

— Ca să nu ne cunoască împricinatul și să vorbim cu el, ca

și când ar fi vorba de altul; poate că ar scăpa vreun cuvânt care ne-ar folosi la câștigarea procesului.

— Sunteți oameni deștepți, după cum văd, numai că sunt alții și mai deștepți ca dumneavoastră. De pildă, eu. Zici că ești arendaș. Nu pot să te cred, n-ai dumneata mutră de arendaș.

— Atunci ce fel de mutră am?

— Privirea dumitale nu e a unui om care se ocupă cu agricultura și creșterea vitelor ci a... a unuia care e deprins să cerceteze zarea depărtărilor, a unui cercetător al savanelor sau a unui marinar. Aș putea să jur că ești unul din aceștia din urmă.

— Te înșeli, senior.

— Bine, vom vedea noi dacă mă înșel sau nu! Mai spuneai că ești din ținutul Parsedillo. Din întâmplare cunosc foarte bine orașul și împrejurimile lui. Nu există nici un arendaș cu numele de Bartolomeo Diaz. Hacienda dumitale trebuie să fie vreo insulă pustie în Oceanul Pacific.

Cuvintele acestea fură spuse atât de apăsător încât Landola deveni foarte atent.

— Ce vrei să spui, senior? Întrebă el bănuitor.

— Că v-am recunoscut foarte bine. Dumneata ești Henrico Landola și dumnealui de colo Gasparino Cortejo.

Vorbele lui făcură o impresie de nedescris asupra celor doi ticăloși. Să fie bătrânul acesta un vrăjitor sau vreun bandit ca și ei, care îi cunoștea mai de mult și-și bătea acum joc de ei? În amândouă cazurile, situația era cât se poate de neplăcută. Cel mai bun lucru ce aveau de făcut era să tăgăduiască.

— Degeaba, nu se potrivește, zise Cortejo.

— N-ai ghicit, adăugă Landola.

Bătrânul însă clătină capul cu gravitate.

— Nu căutați să mă-nșelați, domnilor. E întocmai după cum am spus și sunt în stare să v-o dovedesc.

— Scoase apoi din sertar o fotografie și le-o arătă.

— Fir-ar!... strigă Landola.

— ... al dracului! Întregi Cortejo, în vreme ce bătrânul petrecea pe socoteala lor.

— Nu știu cine e omul acesta, încercă Landola să se apere.

— Nici eu, adăugă Cortejo.
— Da? Și nu găsești nimic deosebit la fotografia asta?
întrebă Hillario.

— Ba da, seamănă puțin cu mine.
— Numai puțin?
— Chiar mult, dacă vrei, dar nu sunt eu...
— Atunci nu mai avem nimic de vorbit, încheie bătrânul și vârî iar fotografia în sertar. Așadar ne-am înșelat toți trei. Dumneavoastră nu vreți să credeți că știu cine sunteți și eu văd că asemănarea nu e decât un joc al naturii. Fotografia e a unuia Gasparino Cortejo din Manreza sau Rodriganda. E deci sigur că ne-am înșelat. Să ne despărțim în bună înțelegere. Adios, domnilor.

Bătrânul le făcu un gest prietenos cu mâna și porni spre ușă care dădea în camera de alături.

— Stai, senior! strigă Cortejo după ce se înțelese din ochi cu Landola. Te-am ruga să ne mai răspunzi la o întrebare.

— La ce bun? zise bătrânul, prefăcându-se mirat. Cred că nu mai avem ce ne spune.

— Poate că da. Fotografia pe care ne-ai arătat-o e proprietatea dumată?

— Da. Mi-a dat-o un bolnav care a fost în îngrijirea mea.

— N-ai vrea să-mi spui cum îl cheamă?

— Cum să nu! Mariano.

— Mariano? întrebă Landola tresărind. De unde era?

— Din Spania. Omul acesta trecuse prin multe în viața lui. Odinioară i se zicea Alfred de Lautreville.

— De unde până unde a ajuns la dumneata?

— Mi-a fost dat în îngrijire de un coleg al meu.

— Cine era acest coleg?

— Un medic german cu numele de Sternau.

— Doctorul Sternau! exclamă fără să vrea Cortejo. Și știi dumneata unde se află acum acest Sternau?

— Da. Îl cunoști?

— Am auzit și eu de el. Se zice că e un...

— Taci! strigă Landola furios, apucându-l de braț. Nu vezi că bătrânul ăsta se joacă cu noi de-a șoarecele și pisica?

Cortejo își dăduse și el seama, dar încerca încă să se apere, pe când Landola, mai puțin stăpân pe sine, simțea

cum îi clocotește sângele în vine de indignare. Hillario se uita zâmbind batjocoritor la el.

— Cum îți poți închipui una ca asta, senior? Mi se pare că dumneavoastră vreți să vă jucați cu mine, nu eu cu dumneavoastră. De ce nu-mi spuneți fățiș ce aveți de spus?

— Pentru că nu putem.

— Vă ascundeți chipul sub o mască, vă dați nume false și vă prefaceți că nu cunoașteți pe nici una din persoanele despre care mă întrebați.

— Trebuia. Dar dumneata de ce nu vrei să ne spui adevărul?

— Pentru că n-ați fost sinceri cu mine. Sper însă că v-ați convins în sfârșit că e mai nimerit să vă dați pe față. Nu e așa că dumneata ești Henrico Landola, fostul căpitan de corabie Grandeprise?

— În numele tuturor dracilor din iad și de pe pământ, fie! Eu sunt Landola.

— Și dumneata Gasparino Cortejo, nu e așa?

— Da, mărturisi avocatul.

— În sfârșit! Dar ia spuneți-mi și mie, ce căutați aici în Mexic?

— Știi, pentru ce ne mai întrebă? Cine ți-a spus, cine? răcni Landola bătând cu pumnul în masă.

— Stai că nu merge pe-așa senior. Dacă vrea cineva să-i răspund, trebuie să se poarte cuviincios cu mine, așa să știi! Luați loc și să ne înțelegem omenește, nu cu amenințări.

Se așezară pe scaune, pe urmă bătrânul zise:

— Sunt în casa mea și deci în drept să pun întrebări, la care cer să mi se răspundă fără înconjur.

Landola puse picior peste picior și zise încruntat:

— Întreabă, senior.

— Da și noi o să-ți răspundem pe cât se va putea de sincer, adăugă Cortejo.

— Mai întâi: cine v-a trimis la mine?

— Vânătorul Grandeprise.

— Unde v-ați întâlnit cu el?

— La agentul nostru, Gonzalvo Verdillo în Veracruz.

— Unde s-a dus de acolo?

— La México, unde se află și acum.

— Ce face acolo?

— Prostii care pot să-i mănânce capul. De altminteri, a fost o mare nesocotință din partea dumitale că tocmai pe el ți-ai găsit să-l trimiți. Nu e nici cinstit și nici chibzuit.

Bătrânul zâmbi.

— Crezi că un pirat e mai cinstit decât el?

— Da, izbucni Landola înfuriat. Dumneata îți închipui că un pirat e un ticălos și un trădător? Un pirat de treabă e întotdeauna cinstit cu oamenii săi.

— Și crezi că acest Grandepriș nu e? S-a purtat necinstit cu dumneavoastră? În ce chip?

— Nu te cunosc așa că nu pot să-ți răspund la întrebare.

— Mi se zice doctorul Hillario.

— Nu e de-ajuns. Nu știm ce fel de om ești.

— Puteți s-o aflați foarte ușor.

— Asta și vrem. Trebuie neapărat să știm dacă vom găsi în dumneata un prieten sau un dușman.

— Prieten, desigur. N-ați văzut că vă cunosc toate secretele?

— Pari într-adevăr să știi câte ceva.

— Câte ceva numai? Știu totul!

Landola clătină cu neîncredere capul.

— Zău? S-auzim ce știi.

— Bine, începu bătrânul zâmbind. A venit unul, anume Pedro Arbellez, să ia cu sine împreună cu una, Maria Hermoyes, pe un băiat care a fost schimbat la Barcelona, cu fiul unuia, Gasparino Cortejo și al Clarisei.

— La dracu'! Cine ți-a spus toate astea? Întrebă Cortejo.

— Stai că o să afli. Acest fals Alfonso a fost dus în Mexic și crescut de un conte Fernando. Ce să vă mai spun, știu tot! Moartea aparentă a celor doi conți, Manuel și Fernando, sclavia acestuia din urmă în Harar, intervenția lui Sternau, căsătoria lui cu Rosetta, călătoria în insula pustie, salvarea lor de un căpitan — după cum vedeți, nimic nu mi-a scăpat.

Cei doi ticăloși de-abia își puteau stăpâni furia. Se priveau încremeniți.

— De unde știi dumneata toate astea, senior? Întrebă în cele din urmă Landola.

— Recunoașteți deci că e adevărat?

— Din nenorocire, da.

— Din nenorocire? O s-auziți îndată că sunt inițiat în secretele acestea numai spre folosul vostru. Senior Pablo și seniorita Josefa mi-au povestit tot.

— Așadar ei? Cum s-a întâmplat asta?

— Ce rol politic nesocotit au jucat, știți. Au fost exilați din țară. Viața lor e în primejdie. Deoarece nu au vrut să ia în seamă ordinul de expulzare, au căutat un refugiu sigur și...

— L-au găsit? Întrebă repede Cortejo.

— Da, aici la mine, în mănăstire.

— Slavă Domnului! Răsuflă notarul. Sunt aici la dumneata?

— Desigur.

— Parcă mi s-a luat o piatră de pe inimă. Pot să vorbesc cu ei?

— Cum să nu!

— Atunci adu-i încoace repede.

— Mai domol, senior. Nu pot să-i aduc aici în cameră. Nu cumva crezi că sunt singur în mănăstire? Nu trebuie să știe nimeni de prezența voastră.

— Aha, sunt bine ascunși...

— Atât de bine, încât numai eu pot să-i văd.

— Unde?

— În subterană.

— Ptiu, drăcia dracului!

— Nu se poate altminteri, senior. De altfel nu trebuie să-ți închipui cine știe ce grozăvie despre subteranele noastre. Au acolo tot ce le trebuie, dar din nenorocire se plictisesc al naibii.

— O să-i distrăm noi. Ia spune, senior, cum s-a făcut de ți-au spus și dumitale tainele lor?

— Foarte simplu. Cortejo și fiică-sa au fost siliți să fugă. Nepotul meu e unul din partizanii lui, a luptat alături de el și i-a salvat fata de la moarte. Le-a ajutat să evadeze și i-a adus aici la mine. Eu le-am oferit un refugiu și i-am ascuns de urmăritorii lor. Bineînțeles că au fost nevoiți să-mi spună tot, ca să știu cum să mă pun la adăpost.

— Cine sunt urmăritorii? Întrebă Landola.

— Mai întâi, adversarii lui politici, adică oamenii lui Juarez

și ai împăratului. De asemenea și francezii. Aceștia sunt însă cei mai puțin primejdioși. Cu totul altfel stau însă lucrurile când e vorba de Sternau, Mariano, Ucigătorul-de-bivoli, Inimă-de-urs și toată șleahța lor. Fratele dumitale a socotit că e bine să știi și eu despre ce e vorba și cred că bine a făcut — nu e așa?

— Să sperăm, zise Cortejo. Mulțumesc, senior și fii sigur că vom ști să ne arătăm recunoștința față de dumneata.

— Dar unde se află acum Sternau cu tovarășii săi? întrebă Landola cu nerăbdare.

— O, foarte aproape de aici, zâmbi bătrânul.

— Probabil în cartierul general al lui Juarez?

— Nu, într-al meu.

— Într-al dumitale? Nu cumva în mănăstire?

— Așa e.

— Ce? strigă Cortejo sărind în sus, sunt aici?

— Da.

— Prizonieri?

— Ai spus-o singur.

— Mulțumesc... mulțumesc de mii de ori diavolului... Dar cine a putut înfăptui o astfel de operă?

— Eu, răspunse cu mândrie Hillario și le povesti cele ce s-au întâmplat cu prizonierii.

— Admirabil! Cu adevărat nemaiauzit! jubila Cortejo. Putem să-i vedem și noi, senior?

— Se-nțelege de la sine. Îndată după ce o să-ti îmbrățișezi neamurile te duc la ei.

— Ah, ce satisfacție! Mutra lor când m-or vedea!

— Au să se bucure grozav... râse bătrânul.

— Spune-mi repede, rogu-te, pe care din ai ai reușit să pui mâna?

Hillario îi enumeră pe toți, până și pe micul André, care era singurul pe care nu-l cunoșteau. Landola privea îngândurat înaintea lui.

— Toate bune, zise el, dar n-ajunge. E neapărată nevoie să nu existe nici un martor. Oricine cunoaște taina lui Sternau, Mariano, contelui Fernando sau a oricăruia dintre ei e tot așa de primejdios ca și ei.

— Trebuie să dispară toți... toți... murmură Cortejo cu

ferocitate.

— Care toți? întrebă Hillario cu mirare.

— Stai să-i socotim, zise Landola. Mai întâi Emma și Karja. Pe urmă Pedro Arbellez și bătrâna Maria Hermoyes. Se cere să aflăm ce s-a mai petrecut la fortul Guadalupe și oricare din cei de acolo știe ceva, trebuie să moară.

— O să fie cam mult de lucru, își dădu cu părerea Hillario.

— Așa e. Cu toate acestea tot nu e destul, mai e nevoie să îndreptăm o mare greșeală pe care ai făcut-o, senior.

— Care?

— Că l-ai trimis pe Grandeprise după scrisoare!

— Aș! Țsta nu știe nimic.

— Se poate, dar a fost împreună cu noi și pot să-ți spun cu siguranță că ticălosul ne-a trădat.

Mințea dinadins ca să-l piardă cu orice chip pe vânător.

— V-a trădat? În ce chip?

— Stai să-ți spun. În Germania sunt câteva persoane care par să știe totul și...

— A, înțeleg, zise Hillario. Contesa Rosetta și toate neamurile lui Sternau și ale Ungerilor.

— Ai ghicit. Cu ei ne răfuim noi mai pe urmă. Feciorul timonierului Unger a venit în Mexic cu unul care își zice Plisc-de-uliș și cu încă unul nu știu cum îl cheamă — să descopere secretele noastre. Noi vroiam să punem în sicriul gol al contelui un cadavru și ne trebuia o a treia persoană ca să stea de pază la cimitir. Cum n-aveam pe altcineva la îndemână și fiindcă știam pe Grandeprise trimis de dumneata, ne-am închipuit că putem s-avem încredere în el și...

— Ce imprudență! exclamă bătrânul.

— Ai dreptate, recunosc și eu acum, dar ce s-a făcut s-a făcut. Grandeprise ne-a trădat în fața feciorului lui Unger; pe când duceam la cavou cadavru scos dintr-un mormânt al cimitirului, am fost arestați și...

— Ce bine-mi pare că vă văd aici la mine! îl întrerupse Hillario.

— Pentru ce?

— Cum pentru ce? Fiindcă e cea mai bună dovadă că ați scăpat, răsă bătrânul cu viclenie.

— Așa e, numai vezi că afacerea a făcut vâlvă în oraș și afurisitul acela de Unger, cu șleahța lui, o să ne urmărească până o să dea de noi aici.

— De unde știi ei că ați venit la mine?

— De la Grandeprise, nu mai încape îndoială.

— Hm! Asta nu-mi convine defel. În orice caz trebuie să ne scăpăm și de ei.

— Foarte bine ai vorbit. Mai e însă încă unul pe care-l uitasem: lordul Dryden.

— A, englezul? Bine zici.

— Oare unde s-o fi aflând acum?

— Ca ambasador al Angliei, probabil în suita lui Juarez.

— Atunci o să-i vină rândul mai târziu. Hacienda del Erina pare să fie viesparul, așa că trebuie să-l distrugem neapărat.

— Greu... are o mare întindere și clădirea conacului e clădită din piatră.

— Atunci ce e de făcut?

— Aș ști eu ceva, zise Cortejo. Dumneata ești doar doctor, senior Hillario.

— Ce-are a face asta cu hacienda?

— Foarte mult. Ar trebui să se ducă un om la conac... nu știu dacă o să se poată, ce cred eu. În ce fel se gătește la o astfel de hacienda? Probabil pentru slugi într-un fel și pentru boieri alt fel.

Hillario înțelese numaidecât ce vroia Cortejo.

— De gătit se gătește separat, dar apa pentru gătit se ia din același cazan.

— Bun, foarte bun... Planul meu ar putea reuși deci cu ușurință. Ar trebui să se strecoare cineva în bucătărie și să arunce un prăfuleț în cazan.

Atât Cortejo cât și Landola se uitară cu încordare la Hillario. Acesta ținea capul în jos și nu zicea nimic.

— Nu se poate să nu existe astfel de prafuri, urmă Cortejo.

— Destul! porunci Hillario fără să ridice capul.

— Dintr-acelea care nu lasă urme... adăugă Landola.

— Sunt și de astea. Ideea nu e rea, dar greu de îndeplinit. Pe cine să trimitem la conac?

— Eu nu pot să mă duc, zise Cortejo.

— Nici eu. Emma Arbellez m-ar recunoaște imediat. Hm... mormăi Landola uitându-se iscoditor la bătrân, e mai bine să nu mai știe și altcineva de planul nostru.

— Nu o să se poată altfel, răspunse Hillario.

— Atunci o să trebuiască să se ducă unul din noi. Ce-ar fi să te duci dumneata, senior Hillario?

Acesta clătină încet capul, în vreme ce un zâmbet ciudat îi flutura pe buze.

— Ori dumneata... răspunse el tot zâmbind.

— Eu nu. Ți-am spus motivul. Au să mă recunoască imediat.

— Și eu nu pot să plec de aici. Mai ai nițel din fardul acela cu care v-ați mângălit pe față, senior Cortejo?

— Da.

— Dacă e așa, puteți să vă faceți singuri treaba.

— Ne dai dumneata otravă?

— Da, vom vorbi despre asta mai pe urmă, acum să vedem de prezent. Unde ați tras? În oraș?

— Nu, am venit de-a dreptul la mănăstire.

— V-ați lăsat caii în curte? Hm... Nu trebuie să se afle că sunteți aici.

— Vrei să ne găzduiești dumneata?

— Bucuros.

— La un loc cu fratele meu și cu nepoată-mea? Întrebă Cortejo.

— Da. Înainte însă de a vă duce la ei, o să vă trimit prin nepotul meu de mâncare, fiindcă trebuie să fiți flămânzi după atâta drum și-mi cunosc destul de bine datoria de gazdă.

Hillario se duse să-l caute pe Manfredo și-i spuse să ducă de mâncat și de băut străinilor, apoi îi zise:

— I-ascultă, băiete, aș vrea să-ți pun o întrebare. M-ai slujit ani de zile cu o credință neclintită, fără să mă întrebi vreodată de ce fac cutare sau cutare lucru. M-am gândit de multe ori că trebuie să-ți răsplătesc odată și odată această credință.

— N-ar fi rău, unchiule! râse Manfredo.

— Nu ți-am spus nimic până acum, așteptând să găsesc ceva potrivit pentru tine.

— Și ai găsit în sfârșit?

— Da. Răsplata a sosit cu străinii aceștia doi.
— Zău? făcu Manfredo curios.
— Măi băiete, vrei tu să fii conte?
— Conte? Ești bine dispus astăzi, unchiule, răspunse tânărul, râzând cu poftă.

— Așa e, dar și chestia cu contele e adevărată, încă o dată: vrei să fii conte?

— Ce fel de conte?

— Conte de Rodriganda.

— Nu mai spune! Pe cât știu, mai sunt încă vreo patru. Doi bătrâni, dați drept morți, un altul mai tânăr care vrea să fie și nu e și un al patrulea care nu e și ar trebui să fie.

— Toți aceștia sunt problematici și tu ești al cincilea care vrea și trebuie să fie!

Hillario spuse lui Manfredo cine sunt străinii sosiți adineauri și-i povesti toată convorbirea avută cu ei.

— Știi că e ceva extraordinar! exclamă Manfredo la sfârșit. Probabil că o să-i închizi și pe ei la un loc cu ceilalți. Ba socot că ăștia merită mai mult ca toți.

— Ai dreptate. O să le plătesc eu pentru toate nelegiuirile lor, căutând în același timp să trag foloase pentru noi amândoi. Să știi că de mâine încolo las pe prizonieri sub paza ta, fiindcă eu trebuie să mă duc neapărat la del Erina.

— A, la hacienda! Ce să faci acolo?

— O s-o afli mai târziu.

— Și cât ai de gând să lipsești?

— Vreo cinci-șase zile.

— Până atunci sper să n-am vreo neplăcere din partea prizonierilor!

— Cu toate astea, o să mai fii silit să-i păzești și pe urmă, deoarece trebuie să fiu peste zece zile în capitală.

— În capitală? întrebă cu mirare Manfredo. Pentru ce?

— Mi s-a încredințat un important rol politic. Nu se știe ce poate să iasă din asta. Te pomenești că eu ajung ministru și tu conte de Rodriganda. Ce vrei mai mult decât atât!

— Pe toți sfinții, unchiule, încep să cred că vorbești serios! Numai nu prea știu cum o să poți tu să mă faci conte.

— Foarte bine: te prezinți în locul veritabilului conte de Rodriganda.

— Adică Mariano. Dar dovezile?

— Le vom lua cu sila de la prizonieri, pe urmă ne scăpăm de ei la repezeală. Lasă pe seama mea. Dacă a putut un Pablo Cortejo să-l facă pe nepotul său conte de Rodriganda, cu atât mai mult pot s-o fac eu. Acum du-te, ca să nu lași pe musafiri să se plictisească singuri. După ce vor fi mâncat, vino cu ei jos. Eu mă duc să le pregătesc o primire strălucită.

Manfredo se duse să ducă de mâncat și de băut celor doi și după ce sfârșiră le zise foarte prietenos:

— Acum, domnilor, vă rog să poftiți după mine. Unchiul vă așteaptă jos, ca să vă arate prizonierii.

— Și lucrurile noastre?... Caii?

— Sunt deocamdată la loc sigur, pe urmă o să am eu grijă de ele.

Grija aceasta se manifestă prin aceea că Manfredo vându caii iar lucrurile și le opri pentru sine.

Coborâra treptele și porni cu băgare de seamă prin gangurile acelea întunecoase. Manfredo mergea înainte, cu un felinar aprins în mână. Ajunseră într-o încăpere boltită unde îi aștepta Hillario.

— Ați venit? zise el cu o bucurie de-abia stăpânită.

— După cum vezi, răspunse Cortejo. Dar ia spune, senior, aici în beci vrei să ne găzduiești?

— Vai de mine, se poate să spui așa ceva! Vă duc mai întâi la prizonieri, pe urmă în camera dumneavoastră.

Doctorul păși înainte, Landola și Cortejo după el și Manfredo încheia alaiul. Când fură după un colț de zid, bătrânul scoase un fel de sul din buzunar, îi dădu foc la un capăt, îl aruncă jos și făcu o săritură înapoi, pe când Manfredo o lua la fugă îndărăt pe gangul pe care venise.

O flacăra mare țâșni. Landola și Cortejo vrură să țipe, dar un fum gros îi înăbuși și căzură leșinați la pământ.

Când Cortejo se trezi din leșin, își simți capul așa de greu, încât nu putu lega un gând. Pipăi în juru-i și văzu cu groază că e ferecat de un zid de piatră.

— Doamne! răcni el ca un nebun.

— Aha, unul s-a trezit! șopti un glas înăbușit de bărbat.

— Auzi-l... vorbește, adăugă de partea cealaltă altul subțire de femeie.

— Cine sunteți? Întrebă cu glas tremurător Cortejo.

— Prizonieri ca și tine, răspunse glasul de bărbat.

— Parcă am auzit și un glas de femeie...

— Da, e fiica mea.

— Tu cine ești?

— Un nenorocit — mai mult nu pot să-ți spun, fiindcă nu te cunosc.

Cortejo nu-și dădea încă bine seama ce se petrecuse cu el.

— Ce dracu' fac eu aici? Se întrebă el nedumerit.

— Ai fost prins și închis în subterană.

— Închis? Nu se poate!

Pipăie zidul și o să simți lanțurile.

Lanțurile zăngăniră sinistru. Cortejo pipăi în juru-i și dădu de un codru de pâine uscată și un ulcior cu apă.

— Sfinte Dumnezeule! Trebuie să fie o glumă... strigă el înspăimântat.

— Glumă? O nu, e crudul adevăr. La început am crezut și noi tot așa. Călăul nostru ne-a spus că o să ne aducă niște tovarăși care au să ne facă o mare bucurie. Tovarășii sunteți voi. Dar bucuria care e?

— Cine e omul pe care-l numești călău? Întrebă Cortejo.

— Același care e și al vostru: doctorul Hillario.

— Doctorul e prietenul meu...

— Prieten? Atunci te-ai încrezut și tu în vorbele lui. Nu el ți-a suflat gazele otrăvitoare în față?

Lui Cortejo nu-i revenise încă bine memoria. Răspundea ca un om care se trezește încetul cu încetul din vis. Glasul înăbușit pe care-l auzea i se părea că vine din mormânt și că el însuși se află într-o groapă adâncă.

— V-a adus prin întuneric, nu i-am văzut la față, dar știu că el și nepotul său erau. Spune, cine ești tu, străinule?

— Spune mai întâi cine ești tu. Ziceai că ne-a adus. Mai e cineva aici?

— Da, unul pe care l-a ferecat la dreapta ta.

— Ah, nu cumva o fi Lan... Se opri însă la timp și urmă: Nu cumva o fi tovarășul meu?

— Probabil. Sunteți amândoi morți ca și noi. Aici nu există lumină, viață, milă sau îndurare. Singurul lucru viu e dorul de

răzbunare.

Cortejo se înalță atât cât îi era cu putință și zise:

— Pentru voi poate, dar nu și pentru mine. Eu nu vreau și nu trebuie să fiu prizonierul nimănui. Încercă să-și desfacă lanțurile, dar nu putu. Atunci, răcni ca un nebun: eu sunt închis și ceilalți liberi!

— Care ceilalți?

— Mi-a spus că vrăjmașii mei cei mai neîmpăcați sunt aici în subterană!

— Să te fi înșelat și pe tine ca și pe noi? Și eu am niște vrăjmași aici, nu-ți închipui că ai tăi sau ai mei sunt liberi. Cine a coborât treptele acestei subterane nu mai vede niciodată lumina zilei. Care sunt vrăjmașii tăi?

— Nu pot să-ți spun. Dar ai tăi cine sunt?

— Nici eu nu pot să-ți spun, fiindcă nu trebuie să afle nimeni cine sunt.

Se auzi un suspin adânc sub bolta umedă și întunecoasă. Landola începu să se miște. Fiind cel dintâi, Landola inspirase gaze mai puternic și leșinul lui ținuse mai mult ca al lui Cortejo.

— Vai! gemu el încercând să-și întindă mădulele. Lanțurile zăngăniră. Ah... gemu el iar, ce e... asta?

— Henrico, Henrico, dumneata ești? Întrebă Cortejo cu spaimă.

— Henrico? Întrebă Landola cu glas obosit și tărăgănat. Da, Henrico... așa mă cheamă.

— Doamne, Doamne, el e! Henrico, ești dumneata într-adevăr? strigă iar Cortejo, ferindu-se să pronunțe numele de Landola.

— Henrico... gemu piratul, cine... cine vorbește? Unde mă... aflu?

— Suntem prizonieri amândoi.

— Pri... zonieri... bolborosi el iar. A, ce... zăngăne așa... cine mă ține și nu vrea să-mi... dea drumul?

— Lanțurile... lanțurile, Henrico.

— Lanțuri? Da, lanțuri... Bătrânul vroia doar să ne arate pe... pri... zonieri... Stern...

— Taci! se răsti Cortejo. Nu pronunța nume...

— De... ce... să nu pro... nunț nume, Cortejo?

— Taci! răcni iar Cortejo.

— Cine mă cheamă? se auzi glasul din celula de alături.
Gasparino tresări.

— Nu te cheamă nimeni, zise el speriat.

— Ba da, fiindcă eu sunt Pablo Cortejo.

Gasparino smuci lanțurile cu furie și strigă turbat de mânie:

— Așa? Acum înțeleg eu! Știi tu cine e ăsta care ți-a pronunțat numele? E Henrico Landola.

Lanțuri zăngăniră și un glas îngrozit răcni:

— Henrico Landola, piratul?

— Da, eu sunt, răspunse Landola, căpitanul vasului-pirat,
Landola... Landola...

— Este oare posibil? Și asta încă! strigă Pablo, lovind lanțurile sale cu furie. Și tu cine ești, cel cu care am vorbit mai întâi?

— Eu? Ascultă aici și blestemă pământul și tot ce este viu pe el. Sunt Gasparino Cortejo, fratele tău!

Se auziră două strigăte concomitent, unul al unui bărbat, celălalt scos de o femeie. După care, dincolo, se făcu o liniște absolută. Pablo și fiica sa leșinaseră. Numai din partea asta mai putea fi deslușit zăngănit de lanțuri.

7. O predică neprevăzută

După ce sfârși vizitele în México, Kurt încălecă și porni împreună cu Peters după Plisc-de-ului și Grandeprie, pe care îi găsi la Tula, pe urmă toți patru își urmară drumul. Kurt avea în buzunar un permis în regulă și cei doi vânători erau două călăuze pe care se putea bizui fără nici o teamă. Cortejo și Landola însă, știindu-se urmăriți, tocmiseră o călăuză și o luaseră pe căi întortocheate, ceea ce le îngreuiase mult calea și-i făcea să înainteze foarte încet. Era deci de prevăzut că, dimpotrivă, Kurt și cu tovarășii săi vor ajunge înaintea lor în Santa Jaga. Totuși evenimentele le fură potrivnice.

A doua zi, pe înserate, când sosiră în Zimapan, găsiră orașul mișunând de trupele franceze care se pregăteau să se îndrepte, în frunte cu un general, comandantul lor, spre Queretaro, ca de acolo să ajungă la Veracruz și să se imbarce pentru Franța. La nordul orașului, temutul general Marquez aștepta cu trupele imperiale plecarea francezilor, pentru a ocupa el orașul. Până atunci, o parte din soldații lui hoinărea pe străzi și prin localuri, fraternizând cu camarazii lor francezi.

Kurt și tovarășii săi își făceau cu anevoie drum prin această forfoteală de oameni. Mai bucuros ar fi poposit peste noapte undeva pe câmp, dar cei doi vânători nu-l sfătuiră s-o facă, temându-se să nu vină în conflict cu soldați beți din amândouă armatele, pe când în oraș lucrul era cu totul exclus. Se duseră din hotel în hotel, întrebară din han în han, dar nu găsiră nicăieri un locșor unde să-și pună capul sau să lase caii în grajd, ca să-i aibă odihniți a doua zi. Și-apoi, aveau nevoie și de nutreț ca și de adăpat, căci bietele animale nu avuseseră toată ziua o clipă de odihnă. Din fericire aflară de la o indiană bătrână, pe care o văzuseră ghemuită în pragul colibei ei dărăpănate, că la marginea orașului curge un pârâiaș unde și-ar putea adăpa caii și e și iarbă destulă primprejur. Degeaba însă, nu găsiră nici pe câmp loc, căci cavaleria franțuzească își făcuse aici tabăra și soldații stăteau la taifas în jurul focurilor. Totuși Kurt se apropie de ei și se așeză ceva mai departe în iarbă.

— Ce mai vor și ăștia? bodogăni un sergent, uitându-se cu ciudă la ei.

— Să se ducă dracului, nu ne trebuie nouă civili printre noi... mormăi un altul.

— Ascultă, domnule sergent-major, se răsti un soldat mai dârz, cum îngădui dumneata haimanalelor astea să ne tulbure liniștea? Ori ți-e frică de niște civili?

Sergentul-major aruncă soldatului o privire fulgerătoare, apoi zise cu dispreț:

— Tacă-ți gura, găgăuță! Tocmai un mucos ca tine s-a găsit să-mi facă observație? Frică, ai? Stai că-i iau eu acușica la goană pe civilii ăștia, o să vezi tu numaidecât.

Se apropie de Kurt, care stătea întins pe iarbă și fuma o țigară, pe când tovarășii săi adăpau caii la pârau.

— Ce cauți aici? Hai, cară-te! se răsti francezul.

— Unde ți-e încartiruirea în noaptea asta, plutonier? îl întrebă Kurt foarte liniștit.

— Cum! strigă francezul indignat, cu ce drept mă întreb pe mine așa ceva? Nu știi că vorbești cu un erou de-al Maiestății Sale împăratul?

— Bine, mă scol, țin însă să-ți spun că o fac numai ca să nu dau loc la gâlceavă, dar te mai întreb încă o dată: unde ți-e încartiruirea pentru noaptea asta?

— Nu te privește pe dumneata!

— Ba mă privește și încă foarte mult. Dacă trupa dumitale are ordin de la comandant să poposească peste noapte aici, îți cedez imediat locul; dacă nu, atunci am și eu dreptul, ca și dumneata, să stau aici unde sunt.

Sergentul-major îl privi uluit.

— Cine ești dumneata, domnule? Pari să cunoști nițel regulile milităriei.

Soldații făcuseră acum cerc în jurul lor și ascultau curioși la ei.

— Știi să citești, plutonier? îl întrebă Kurt.

— Milles tonnerers! strigă francezul, cum îndrăznești să mă întreb?...

— Fiindcă mi s-a mai întâmplat să cunosc de-alde dumitale care nu știau carte. Dar, deși aș putea să mă adresez comandantului, hai să-ți fac hatârul.

Cu aceste cuvinte, Kurt scoase din buzunar pașaportul lui în limba franceză și-l întinse plutonierului.

— Cine știe ce fleac o mai fi și ăsta, mormăi acesta și se apropie de foc ca să vadă mai bine.

Cum citi însă pașaportul, veni la Kurt, salută militărește și zise cu respect:

— Iertați, vă rog, domnule căpitan. Nu puteam să știu că...

— Trebuie să te interesezi cu cine vorbești. Unde sunteți încartiruiți?

— În oraș.

— Atunci rămân pe loc. Poți pleca!

Plutonierul — un om mai în vârstă — făcu stânga-mprejur și se întoarse la locul lui rușinat.

— De ce n-a plecat? îl întrebă un soldat pe șoptite.

— Fiindcă n-avem dreptul să-l gonim. E ofițer și eu m-am purtat ca un mojić. Noroc că plecăm mâine dimineață.

— E francez?

— Nu, german.

— Ce grad are?

— Căpitan.

— Numai?

— Da, dar vezi că e la Statul Major.

În vremea asta se apropie de ei un soldat care venea din oraș. Era unul din aceia care luptase în nordul țării. Se informă despre ce e vorba, se uită la străini, pe urmă se bătu cu palma peste frunte exclamând:

— Sacré bleu! Pe ăsta parcă l-aș cunoaște...

— Pe ofițer? întrebă plutonierul.

— Nu, pe ăla cu nasul lung. Să-mi faceți mie ce-oți vrea dacă n-o fi unul din aceia care au luptat la Cena Sonores. Ce de mai soldați de-ai noștri au căzut de mâna lui!

— Cum... ce... e un dușman?... mormăi plutonierul încremenit.

— Da. Era cu Juarez. E un vânător american poreclit Plisc-de-ului.

— Atunci e spion, zise unul din soldați ceva mai tare.

— Ești sigur de ceea ce spui? întrebă plutonierul.

— Foarte sigur. O să mă duc să-i aduc pe Mallou și Renard, care au luptat alături de mine, să vedem ce zic ei.

— Du-te, flăcăule. Tare mă tem că nu e lucru curat la mijloc. Un ofițer străin în civil, cu un spion de-al lui Juarez și încă doi inși care trebuie să fie tot spioni, ar fi ceva grozav dacă am putea pune mâna pe ei.

— O să-i arătăm noi atunci dumnealui că n-are ce să caute aici. Știm noi unde îi e locul.

— Ha-ha-ha! râseră soldații.

— Tăcere, băieți! porunci plutonierul. Să nu prindă de veste spionii și să o ia la fugă. Mare păcat ar fi.

— Să fugă? Nu-i las eu! se laudă soldatul.

— Tacă-ți gura, mă prostule. Tu nu știi de ce e în stare un vânător de ăsta, altminteri n-ai vorbi așa. Dacă Juarez reușește să-și recapete puterea, numai ăstora o să aibă să le mulțumească. Ăștia-s oameni, nu glumă!

În vremea asta soldatul se întoarce cu Mallou și Renard.

— Să vă spună și ăștia doi dacă am sau nu dreptate, zise el.

Cum își aruncară însă soldații ochii, la american, Renard strigă înspăimântat:

— ăsta e Plisc-de-ului, vânătorul ăla vestit!

— Face parte din trupele lui Juarez, asta e sigur, adăugă Mallou. Mulți de-ai noștri au căzut secerați de gloanțele lui.

— Sunteți siguri că el e? întrebă plutonierul, neîndrăznind să procedeze cu ușurință într-un astfel de caz, atât de serios.

— Putem să jurăm. Cine l-a văzut o dată, nu-l mai uită în viața lui.

— Hm... mormăi plutonierul, ăstora le e pielea în joc. Dar pe ceilalți îi cunoașteți?

— Nu.

— Nu face nimic. Acum e vorba să ne asigurăm că n-au să fugă, trebuie însă să lucrăm cu băgare de seamă, fiindcă unul din ei e ofițer. Noi trei ne ducem să-i raportăm generalului, iar voi, ăștia-lalți, nu-i scăpați o clipă din ochi.

Kurt și cu tovarășii săi habar n-aveau de ce se uneltea împotriva lor.

Nu trecu nici o jumătate de ceas și apăru un căpitan de cavalerie, însoțit de câțiva soldați înarmați conduși de plutonier. Mallou și Renard rămăseseră în oraș, ca să slujească de martori. Când îl văzu pe căpitan apropiindu-se

de el, Kurt se sculă în picioare.

— După cum înțeleg, dumneata nu ești de pe-aici, încep capitanul adresându-se tânărului.

— Ați ghicit, domnule căpitan, răspunse cuviincios Kurt.

— Ești numai în trecere, nu-i așa?

— Da.

— De unde vii?

— Din Germania.

— Și nu crezi că e primejdios pentru cineva să călătorească prin Mexic în timpurile astea tulburi?

— Permiteți-mi să vă spun că nu înțeleg ce vreți să ziceți, zise tânărul privindu-l uimit.

— O să-nțelegi numaidecât. Deocamdată te rog să-mi spui încotro de duci.

— Mai întâi la Santa Jaga, iar de acolo la hacienda del Erina.

— Aha, conacul de odihnă — cum i se zice, zâmbi ofițerul cu subînțeles.

— Nu știu cum i se zice fiindcă n-am fost niciodată acolo, răspunse Kurt, de bună-credință.

— Ce scop are călătoria asta?

— E de ordin cu totul personal: mă duc să-mi văd niște neamuri.

— Persoanele care te însoțesc sunt tovarășii dumitale?

— Aș putea spune mai degrabă că-mi sunt prieteni.

— Așa? Hm! Prieteni... Nu e printre ei unul pe care-l cheamă Plisc-de-uluiu?

— Ba da.

— Atunci trebuie să mergeți toți cu mine la generalul-comandant.

Kurt îl privi uluit.

— Ce înseamnă asta, domnule căpitan?

— Nu sunt obligat să-ți dau socoteală, răspunse dârz francezul.

— Nu cumva sunt arestat?

— Nu știu. Generalul m-a trimis să vă aduc la el.

— Bine, vă stau la dispoziție.

Își luară caii de căpăstru și-l urmară pe ofițer, înconjuzați de soldații care îl însoțeau.

— Ei drăcia dracului! Ce-o fi având cu noi? mormăi Plisc-de-ului la urechea lui Grandeprișe.

— Știu și eu! Te pomenești că ne bănuiesc de spionaj, răspunse vânătorul îngrijorat.

— Proastă afacere! Am auzit cum căpitanul îmi pronunța numele. Ce i-o fi păsând generalului cum mă cheamă?

— O să aflăm noi numaidecât.

— Ce cinste, domnule, să stăm de vorbă cu un coșcogeamite general! Lua-l-ar dracu'!

Când ajunseră în oraș se opriră în fața unei clădiri impunătoare, în care comandantul suprem al trupelor își făcuse cartierul general. O mulțime de ofițeri îi așteptau în poartă și-i priveau răutăcioși și bănuitori. Căpitanul care îi însoțise pe prizonieri rămase în ușă cu vreo câțiva soldați, ca să păzească ieșirea.

Generalul se adresă mai întâi lui Plisc-de-ului, a cărui mutră părea să-l amuze foarte mult.

— Numele dumitale!

Plisc-de-ului îi zâmbi prietenește.

— Numele meu?

Generalul se încruntă și întrebă de astă dată ceva mai aspru:

— Numele dumitale!

Vânătorul păru că nu bagă de seamă. Făcu cu ochiul generalului și repetă chicotind:

— Da, da, numele meu...

— Ce faci, omule? se răsti generalul. Vreau să știu cum te cheamă.

— Aha, vrei să știi cum mă cheamă! Vedeam că nu-ți mai luai ochii de la năsucul meu și fiindcă de la el mi se trage numele, credeam că știi și cum mă cheamă. Văd însă că nu e cazul.

— Ești nebun? Trebuie să știu neapărat cum te cheamă!

— Aha, așa! Dacă îmi spune cineva: „Stimate domn, vrei să fii atât de bun să-mi spui cum te numești?” înțeleg îndată ce vrea; dar când zice numai atât: „Numele dumitale!”, îmi închipui că se referă la ceva în legătură cu numele meu. Ce, dracu' știe, eu nu!

Generalul nu știa ce să creadă. Era omul din fața lui un

obraznic sau un nebun? Se stăpâni însă și zise:

— Bine. Acum știi că vreau să aflu: numele dumitale.

— Pe cel adevărat, ori pe celălalt?

— Pe cel adevărat.

— Păi, o să fie greu, mormăi Plisc-de-ului.

Generalul se încruntă.

— Pentru ce? Ai motiv să nu te slujești de el? Porți un nume fals? Asta e ceva suspect.

— Hm! Vezi că de atâta vreme nu mi s-a mai spus pe numele meu adevărat, încât aproape că l-am uitat.

— Amintește-ți-l. Ei, s-auzim!

— Mi se pare că mă cheamă William Saunders.

— De unde?

— De unde mă cheamă așa?

— Nu, de unde ești? se răsti generalul.

— Din Statele Unite.

— Și numele celălalt?

— Plisc-de-ului.

— A, un *nom de guerre*, o poreclă pe care și-o dau criminalii între ei. Cine te-a poreclit așa?

— Camarazii mei.

— Mi-am închipuit eu. Camarazii ăștia erau probabil complicitii dumitale?

— Complicitii mei? repetă Plisc-de-ului uimit. Nu înțeleg.

— Vreau să spun indivizi care îți erau tovarăși de rele.

— Aha, pungași sau bandiți adică?

— Da.

— Ptiu, drace! Pșșșș! țâșni scuiatul pe sub nasul generalului, care sări speriat la o parte.

— Cum îndrăznești? Știi în fața cui te afli?

— Da, răspunse vânătorul fără să se tulbure.

— Atunci poartă-te cuviincios, m-ai înțeles? Și cine ți-erai complicitii?

— Complicitii? Să mă spânzuri de limbă dacă știu ce vorbă e asta. Vei fi vrând să spui camarazii?

— Da.

— Tii, ce mai băieți! Nu le păsa dacă vorbeau cu un general ori cu un papagal. Toți unul și unul. Vânători, cutreierători ai savanelor, squateri și indieni. Trebuie să știi

că în prerii nu există vânător care să n-aibă o poreclă. Unuia i se dă după vreo însușire, altuia după vreun defect. Însușirea mea cea mai mare mi-e nasul. Nu e deci de mirare că afurisiții aceia de camarazi m-au botezat Cioc-de-ului sau Plisc-de-ului — cum vrei să-mi spui.

Generalul nu știa nici acum ce să creadă despre acest om ciudat, de aceea trecu de-a dreptul la fapt.

— Te-ai ocupat întotdeauna numai cu vânătoarea?

— Nu; în același timp am mâncat, am băut, am dormit, mi-am cârpit pantalonii, am mestecat tutun și am mai făcut și alte lucruri.

— *Milles tonnerres!* Nu cumva vrei să-ți bați joc de mine?

— Nu.

— Nici nu te-aș sfătui s-o faci. Pe Juarez îl cunoști?

— Da, foarte bine chiar.

— Ai luptat alături de el?

— Nu, ceva mai departe.

— Împotriva noastră, a francezilor?

— Nu noi împotriva lor, ci ei împotriva noastră.

— Ai omorât pe vreunul din ei?

— Se prea poate. În luptă n-ai vreme s-alergi după fiecare glonț ca să vezi dacă a nimerit ori a dat greș.

— Ai luat parte și la lupta din Cena Sonores?

— Da.

— Dar pe oamenii aceștia îi cunoști?

— Și generalul arată spre cei trei soldați aduși ca martori.

— I-am văzut mai adineauri, afară, pe câmp.

— Mai înainte nu?

— Nu-mi aduc aminte.

— Ei spun că te-au văzut pe câmpul de luptă de la Cena Sonores.

— Treaba lor!

— Sustin că gloanțele dumitale nimereau în plin.

— Zău? Îmi pare bine, fiindcă nu există mai mare necaz pentru un vânător decât să afle că a tras în vânt.

— Lasă gluma! se răsti generalul înfuriat. Nu vezi că aici e vorba de viață și de moarte?

— De viață și de moarte? zise Plisc-de-ului cu mirare. Pentru ce?

— Dacă nu-ți dai singur seama, ești de plâns, crede-mă. Ești acuzat că ai omorât o mulțime de francezi. Ești deci un asasin.

— Asasin? Întrebă Plisc-de-ului repede.

— Da și cu ucigașii nu se tăvănează mult lucrurile.

— Știu. Ori un glonț în cap ori ștreangul de gât. Dar cine poate dovedi că sunt un ucigaș?

— E dovedit.

— Oho, eu sunt luptător, nu ucigaș! Acum pricep eu ce e. Indivizii ăștia m-au văzut în luptă, acum m-au recunoscut și au venit să mă denunțe.

— Așa e. Un comunicat imperial ordonă că oricine e acuzat de rebeliune să fie împușcat imediat ce va fi prins.

— Rebeliune? Eu un rebel? Ia citește, te rog, hârtia asta, domnule general, rosti americanul indignat, scoțând din buzunar o hârtie și întinzându-i-o generalului.

— A, ești căpitan de cavalerie în armata Statelor Unite? Citi acesta.

— Da, cu tot nasul meu enorm.

Generalul se făcu că n-aude.

— Nu-ți folosește la nimic. Te-ai asociat cu o bandă de mexicani revoluționari.

— Armata lui Juarez e o bandă? Poftim, citește și asta, zise Saunders înfuriat, și-i întinse o a doua hârtie.

Generalul înălță din umeri.

— E numirea dumitale de căpitan voluntar în armata lui Juarez.

— Da. M-am întâlnit din întâmplare cu el și, cum avea același drum cu mine, m-a numit comandantul unei companii de vânători.

— Atunci ești dezertor.

— Pentru ce?

— Fiindcă ai luptat împreună cu el, deși erai ofițer al Statelor Unite.

— Asta numești dezertare? Și chiar așa să fie, e treaba președintelui meu, nu a dumitale. Am un concediu nelimitat de la el și permisiunea să mă înrolez în armata lui Juarez. Nu sunt deci nici dezertor, nici ucigaș.

— Exprimă-te pe alt ton, te rog! Chiar de-ar fi să renunț la

aceste două acușări, rămâne totuși faptul că, fiind aliat de-al lui Juarez, ai fost prins în tabăra noastră și știi ce înseamnă asta.

— Prizonier de război adică?

— Nu, ceva și mai rău. Te-ai furișat printre noi; ești deci spion.

— Stai că nu-i așa. Nu mai sunt aliatul nimănui. Poftim, convinge-te.

— Cu aceste cuvinte Plisc-de-ului întinse iar o hârtie generalului.

— Ce-mi arăți dumneata, zise generalul după ce-și aruncă ochii pe ea, e dovada concedierii din cadrele armatei lui Juarez, ceea ce nu schimbă întru nimic situația. Ai fost găsit în tabăra noastră, ești deci spion!

— Atunci, după dumneata, orice străin care a nimerit din întâmplare într-un loc unde se află trupe militare trebuie numaidecât să fie spion?

— Toate pretextele dumitale sunt de prisos. De altfel n-am nici timp, nici poftă să stau de conversație. Comunicatul împăratului e cât se poate de lămurit: orice individ care se ridică împotriva lui cu arma în mână e un rebel și trebuie tratat ca atare, adică împușcat. Sentința e pronunțată.

Plisc-de-ului se îndreptă din mijloc și zise cu mândrie:

— Generale, ești supusul împăratului Franței, care îl recunoaște pe arhiducele Maximilian al Austriei drept împărat al Mexicului; ce zice sau face Napoleon sau Max poate să aibă valabilitate pentru dumneata, eu însă sunt supus al Statelor Unite, al cărui președinte nu a recunoscut și nici nu-l va recunoaște vreodată pe împăratul Mexicului, așa că hotărârile lui ne sunt indiferente, atât președintelui meu cât și mie.

— Vei vedea că nu are de ce să-ți fie indiferente. Te afli pe teritoriul stăpânit de noi și vei fi tratat conform legilor stabilite de noi.

— Încercați! Mă opun oricărei silnicii. Președintele meu vă va cere satisfacție.

— Așa! Un președinte de băcani! zise generalul cu dispreț.

Pșșșș! porni o dâră de scuipat din gura lui Plisc-de-ului și se lipi de peretele de la spatele generalului.

— Băcani? Ia spune-mi, generale, de ce își iau acum

tălpășița francezii din Mexic? Fiindcă acest președinte de băcani — cum îi zici dumneata — i-a spus ritos lui Napoleon că nu mai tolerează nici un francez în Mexic și marele vostru împărat v-a poruncit să vă întoarceți acasă. Asta vrea să zică, pare-mi-se, că acești băcani nu sunt așa de nesocotiți după cum crezi dumneata și ordinele lor sunt luate în seamă la Paris.

Nimeni nu îndrăznise să-i vorbească până acum în felul acesta fudulului general. Rezemat de pușcă, mândru și impunător, conștient de cele ce spune, Plisc-de-ului părea să fie el acela care-l domina pe francez. Generalului îi venea să dea ordin să-l împuște pe loc, dar înțelegea adevărul susținut de vânător. Se stăpâni deci și zise cu o răceală ca de gheață:

— Am avut indulgența să te ascult, acum însă îți poruncesc să taci și să iei aminte la cele ce urmează.

Apoi, întorcându-se spre Grandepriș:

— Cum te cheamă?

— Grandepriș.

— De unde ești?

— Din New Orleans.

— Așadar, tot supus al Statelor Unite?

— De origine da, pe urmă nu și acuma iar.

— Nu înțeleg. Explică-te.

— Sunt vânător și locuiesc pe malul de dincolo al lui Rio Grande, adică pe teritoriul Texasului.

— Ai luptat și dumneata sub Juarez?

— Nu.

— Ce cauți în Mexic?

— Sunt în serviciul domnului căpitan Unger.

— Și dumneata? Îl întrebă generalul pe Peters.

— Sunt marinar, venit cu o însărcinare particulară în Mexic; poftim hârtiile mele.

Răspunsul era scurt și precis.

Generalul citi hârtiile și zise arătând spre Kurt:

— Ceea ce nu te-a împiedicat să intri în serviciul acestui domn.

— Fiindcă însărcinarea mea e în legătură cu afacerea care l-a adus pe dumnealui aici.

— Atunci să lămurim mai întâi lucrurile.

Cu aceste cuvinte generalul se întoarce spre tânărul care stătea nepăsător la o parte, ca și când tot ce se vorbea nu l-ar fi interesat câtuși de puțin.

— Numele dumitale?

— Poftim actele mele de legitimație, răspunse el scurt.

Generalul le citi, se uită cu oarecare curiozitate la neamț, apoi întrebă:

— Te cheamă Kurt Unger și ești căpitan în regimentul de gardă din Berlin, da?

— Așa e.

— Detașat actualmente la Marele Stat Major?

— Întrebările dumneavoastră sunt de prisos, domnule general; ar însemna să repet ceea ce ați citit în actele mele de legitimație.

— Ești cam semeț, tinere! râse cu răutate generalul. Degeaba, cu mine nu se prinde. Te întreb fiindcă documentele prezentate mi se par suspecte. Nu prea-mi vine să cred că un ofițer — cum zici că ești — poate fi în același timp și spion.

Lui Kurt i se urcă sângele la cap, dar se stăpâni.

— Domnule general, ați spus un cuvânt pentru care nu există decât două căi: sau dovediți cele ce-ați spus, sau îmi dați satisfacție pe calea armelor.

— Nu te aprinde așa, tinere, ci spune-mi mai bine de unde vii acum?

— De la México.

— Ce treabă ai avut acolo?

— Afaceri pur personale.

— Și acum unde te duceai?

— La Santa Jaga, pe urmă la hacienda del Erina.

— Aha, la faimoasa hacienda! Știi că în momentul de față e în mâinile lui Juarez?

— Da.

— Ajunge. Vii din capitală și vrei să te duci la Juarez.

— Am spus că vin din capitală și vreau să mă duc la Santa Jaga cu afaceri personale. De-abia pe urmă mă voi duce la del Erina, n-am spus însă că vreau să mă duc la Juarez.

— Nu e nevoie, se-nțelege de la sine.

— Așadar, presupuneri. Cred că atâta nu e de ajuns ca un

ofițer și om de onoare să fie insultat și arestat fără dovezi.

— Le voi găsi eu, fii pe pace! se răsti generalul. Percheziționați-i!

— Protestez! strigă Kurt cu indignare.

— Protestele dumitale n-au nici o valoare. Ordinul meu va fi executat.

Cu toate împotrivirile lui Kurt și ale camarazilor săi, li se cercetară lucrurile; până și buzunarele le fură scotocite, dar nu se găsi nimic suspect.

— Admițând că nu sunteți spioni, zise cu ciudă generalul, admițând că-l grațiez pe acest Plisc-de-ului, trebuie totuși să vă țin închiși pentru câțva timp.

— De ce? întrebă tânărul ofițer.

— Crezi că o să vă las să vă duceți la Juarez ca să-i spuneți ce se petrece aici la noi? Locotenente, luați pe acești patru indivizi și duceți-i la închisoare, porunci generalul unui ofițer francez.

Li se luă arestațiilor lucrurile care nu erau de neapărată trebuință și fură duși într-o încăpere de unde le-ar fi fost cu neputință să evadeze. Kurt ceru o anchetă, protestă din toate puterile lui, dar totul fu zadarnic. Abia după mai multe zile, când trupele franceze erau departe, fură puși în libertate.

Cei patru tovarăși clocoteau de furie. Dacă în intervalul acesta Cortejo și Landola făptuiseră iarăși vreo crimă împotriva persoanelor în ajutorul cărora alergau?

8. Pirnero își atinge ținta

Cine crede în Dumnezeu și în destin are uneori prilejul să se convingă că soarta se împlinește adesea, tocmai atunci când ți-ai pierdut orice speranță. Fortul Guadalupe era pustiu. Apașii păzeau acum pentru Juarez ținuturile mărginașe, iar vânătorii și oamenii capabili de luptă îl însoțeau toți pe Juarez, care înainta mereu în inima țării.

Era într-o după-amiază, aproape de-nserat. Resedilla stătea la fereastră și împlotea. Părea acum ceva mai palidă la față, dar parcă și mai frumoasă, privirea-i era mai blajină și pe buze îi flutura un zâmbet de blândă resemnare. La fereastra cealaltă stătea Pirnero cu o carte în mână, dar ochii lui erau pierduți în zare. Bătrânul se schimbaseră și el foarte mult. Chipul i se zbârcise, chelise aproape de tot și privirea îi era întunecată și dușmănoasă. În încăperea pustie domnea o tăcere apăsătoare. În cele din urmă bătrânul nu mai putu răbda. Tuși nițel și începu cântecul lui vechi.

— Afurisită vreme!

Resedilla nu răspunse.

— Afurisită de tot, repetă el.

Aceeași tăcere.

— Ei, se răsti el.

— Ce-i, tată?

— A dracului vreme!

— Ba e foarte frumos.

— Cum, ce, frumos? zise el privind-o uluit, ca și când ar fi auzit ceva nemaipomenit.

— Uită-te și dumneata.

— Păi ce fac de azi-dimineață? Numai că nu văd nimic frumos. Soare, pomi și tufe, apă, câteva case și păsări, aici-colo un câine, dar nici țipenie de om. Nu mi-a deschis unul ușa ca să bea un păhăruț de rachiu sau să cumpere ceva din prăvălie, ca să aibă omul cu cine schimba o vorbă, două.

— Ai dreptate, nu ne mai calcă nimeni pragul, oftă ea adânc și ochii i se umplură de lacrimi.

— Nimeni, nici măcar un ginere, zise cu asprime bătrânul privind-o pe sub gene.

Resedilla lăsă capul în jos și nu răspunse.

— Ei, nu zici nimic? Unde-ți sunt gândurile? Câtă osteneală mi-am dat, săracul de mine, ca să găsesc unul, dar degeaba. De pildă, Andrei ăla, mititelul. Frumușel băiat.

— Hm!

— Păi sigur, dumitale nu ți-a plăcut! Și avea, domnule, o groază de bulgări de aur. Pe urmă ălălalt.

Ea nu întrebă care, știa ce vrea să spună.

— Îți mai aduci aminte de el?

— De cine?

— Așa zău! Mă zbat și mă zbucium să-i aduc un ginere și dumneaei nici nu știe cine îi sunt pețitorii. Americanul ăla, care-a venit cu luntrea din josul râului.

— A, Plisc-de-ului?

— Da. Un scout renumit, trimis încoace de lord. De nasul lui nu trebuia să-ți pese, că numai fetele seamănă cu tații, nu și băieții. Pe urmă a venit încă unul.

Fata plecă ochii și tăcu.

— Ei? mormăi el. Nici de ăsta nu-ți mai aduci aminte?

— Vrei să spui... Gérard? Întrebă ea de astă dată într-un murmur.

— Da. Acesta îmi plăcea parcă mai mult ca toți. Ție nu?

— Ba da... șopti ea de-abia auzit.

— Păi cred și eu. Halal să-i fie! Voinic, viteaz și chipeș cum nu sunt mulți ca el. Și blând, domnule, ca un mieluşel. Ba mai e și bogat. Patul puștii îndesat cu aur. Îți mai aduci aminte ce mai bulgăre a scos din el?

— Cum să nu-mi aduc aminte, că doar eram de față.

— Da' când i-a făcut piftie pe francezi, sus în odaie, măcar că era tot ciuruit de gloanțe? Săracul! Atâta vreme între viață și moarte! Prin ce griji am trecut, nu-i așa?

— Mari griji, tată.

— Până ce a dat Dumnezeu și l-am văzut scăpat. Știi tu, fată, ce-mi trecu mie acum prin gând?

— Ce?

— Că o să vină să te ceară de nevastă.

Resedilla tăcu.

— Ori măcar să-ți spună că te iubește.

Nici un răspuns.

— Ce, nu s-a mai văzut așa ceva, ai? se răsti bătrânul.
— Ba da.
— Și zi-i, nu te-a sărutat niciodată? clipi el cu subînțeles.
— Nu.
— Ori să te ciupească nițeluș de obraz?
— Nu.
— Da' mâna nu ți-a strâns-o oleacă?
— Ba da, la plecare.
— Tocmai la plecare? Prostul! Cu ochiul ți-o fi făcut, asta e sigur.

— Nu-mi aduc aminte.
— Mă, da mare tont! Ce-am mai ciupit-o și-am înghiontit-o eu pe maică-ta când umblam după ea! Vezi că noi ăștia bătrâni știam ce e dragostea, nu ca voi. Auzi dumneata, să-ți strângă mâna la plecare, ca boierii! Dobitocul! Așa ginere, halal să-i fie! Dar de spus ți-a spus unde se duce?

— Da.
— Cum, ție da și mie nu? Auzi al dracului! Să știi, fetițo, că mie nu-mi place să umble omul cu mișmașuri. Eu una știu: ce mi-e-n gușă, și-n căpușă, m-ai auzit? Parcă ziceai că nu știi unde s-a dus.

— Ba știam.
— Auzi dumneata! Și mie de ce nu mi-ai spus?
— Era un secret.
— Cum? Ce? Aveți secrete între voi? Stai că nu merge pe-așa, fetițo! Eu nu îngădui secrete nici când veți fi bărbat și nevastă, așa să știi!

— Trebuia, tată. Văd însă că timpul trece și nu se mai întoarce; cine știe ce s-o fi întâmplat cu el...

— Ți-e frică să nu fie vreo primejdie?
— Da, mai ales slăbit cum e...
— Ia s-aud și eu despre ce e vorba.
— Vroia... o, Doamne!

Resedilla își întrerupse vorba și rămase cu ochii pironiți în zare, în timp ce-și stăpânea cu mâna bătăile inimii.

Pirnero se uită în direcția în care privea ea și strigă entuziasmat:

— Uite-l că vine! apoi o zbughi pe ușă ca nebun. Resedilla își veni în fire și lacrimi fierbinți i se prelinseră pe obraji

împurpurați.

— El e... murmură ea. Slavă, Ție, Doamne! Dar nu... nu vreau să mă vadă așa... nu... nu... nu acum...

Simțea că nu se va mai putea stăpâni și-i va cădea plângând în brațe. De aceea se ridică de la fereastră și dădu fuga în camera ei. Pirnero însă ieși înaintea lui Gérard și-i întinse amândouă mâinile.

— Bine-ai venit, senior, strigă el. Unde-ai fost până acum, omule?

— O s-o afli îndată, dragă senior Pirnero, lasă-mă mai întâi să descalec.

Era același Gérard de mai-nainte. Înalt, voinic ca și Sternau; nici urmă nu-i mai rămăsese din boala grea prin care trecuse. Hainele de pe el erau ferfeniță, dar ochii îi sclipeau de voie-bună.

Sări de pe cal și în loc să-i dea bătrânului mâna, îl cuprinse în brațele lui vâjnoase și-l sărută pe amândoi obraji.

— Bine te-am găsit, moșule! strigă el cu glas tremurător de fericire. Nici nu-ți închipui ce bucuros sunt că mă aflu iar printre voi...

Așa ceva nu i se mai întâmplase încă bătrânului. Ochii îi lăcrimară de emoție.

— Zău? Ești bucuros? Și m-ai și sărutat și m-ai strâns la piept cum i-ai strâns Resedillei mâna la plecare... Senior, ești un băiat tare de treabă și... tot degeaba dacă vrei să rămâi flăcău...

— Desigur. Dar seniorita Resedilla unde e, ce face, e tot veselă cum o știi?

— Veselă? Nu prea. Pesemne că și-a stricat stomacul, fiindcă nu mănâncă mai nimic. Slăbește pe zi ce trece, suspină și oftează ca și când ar fi pe patul morții. I-am spus să-și pună muștar pe piept și-să se frece cu oțet de trandafir. Aș! Ți-ai găsit! Nici nu vrea s-audă. Să fie un bărbat, să vezi cum ar asculta!

Gérard îl cunoștea prea bine pe bătrân ca să ia în seamă vorbele lui.

— Unde e acum?

— În prăvălie.

— Atunci îngăduie-mi să mă duc să-i dau bună ziua.

Gérard păși înăuntru.

— Nu văd pe nimeni, zise el cu mirare.

Bătrânul se uită și el spre locul unde ședea de obicei fata.

— Adevărat... mormăi el necăjit. Auzi dumneata purtare!

Dar bine, ce i-ai făcut domnule?

— Eu?

— Nu vezi că nu te poate suferi?

— Zău dacă-nțeleg...

— Cum te-a văzut s-a făcut albă ca varul și-a luat-o la fugă. Pesemne că n-are ochi să te vadă!

— Așa e, oftă Gérard nedumerit. Spune-mi, senior Pirnero, ai avea loc să-mi pui undeva calul și catârii la adăpost?

— Cum să nu!

— Numai că povara de pe ei ar trebui s-o încui undeva.

— E ceva de preț?

— Da, plumb.

— Zău? Plumbul se caută foarte mult pe la noi. Unde vrei să-l duci?

— Deocamdată o să-l las aici. Socot să facem o afacere împreună. Cunoșteam o mină de plumb undeva în Sierra și, fiindcă știam că o să-mi trebuiască în curând foarte multe parale, m-am dus de mi-am luat de-acolo cât am socotit eu că mi-ar ajunge.

— Numai să nu-mi ceri prea mult pe el. Dar pentru ce îți trebuie atâtea parale?

— Ia ghicește!

— Eu nu sunt ghicitor. Ei, s-auzim!

— Mă-nsor.

— Bătrânul tresări speriat.

— Te-nsori! Nu se poate!

— Uite că se poate.

— Când?

— În curând.

— Cu cine?

— Cu o domnișoară de pe-aici.

— Ce, ai înnebunit omule? Pentru însurătoare trebuie să fie cineva ori nebun, ori prea deștept.

— Vreau și eu să fiu o dată fericit în viața mea.

— Fericit? Să te ia dracu'! Crezi că însurătoarea te face

fericit? Te legi la gard prostește, te bagi la stăpân, îți iei belea pe cap... Drept să-ți spun, eu nu te-aș sfătui.

— Prea târziu.

— Deloc. Dă-o dracului. Părinți are?

— Numai tată; din nenorocire ăsta nu poate să mă sufere.

— Păi atunci trimite-o la plimbare. Ce-ți trebuie fata, dacă n-ai nici măcar un socru ca lumea? Pentru ce se însoară omul? Ca să aibă un socru cu care să trăiască în bună înțelegere.

— Ai dreptate, numai că n-am ce face, acum e prea târziu.

— Te plâng din toată inima.

— Zici că putem descărca povara? Întrebă Gérard, ca să schimbe vorba.

— Da. Mă duc numaidecât să-mi chem oamenii să-ți ajute. Ei drace, văd că ai pus peceteți la gura sacilor. Pentru ce atâta pază?

— Fiindcă, vorba ceea: ce e bine nu-i rău. Te rog să ai grijă, senior, să nu umble nimeni la saci și dă-mi ceva de mâncare că-s flămând ca un lup.

Bătrânul alergă la bucătărie ca să dea ordine pentru masă.

— Unde-i Resedilla? o întrebă el pe servitoare.

— Nu știu, am auzit-o însă urcând în fugă scările.

— Pesemne că n-a vrut să dea ochii cu el, mormăi bătrânul. Nici nu mă mir. Mare dobitoc și băiatul ăsta.

— Pentru ce? întrebă slujnica, mirându-se că-l aude vorbind așa.

— Fiindcă vrea să se însoare, de aia.

— Și pentru atâta lucru te superi, senior? Mai întâi, seniorita Resedilla e tare drăguță, ba chiar frumoasă; al doilea — e bogată și al treilea...

— Întâi, al doilea și al treilea te poftesc să-ți ții gura, se răsti el. Nu cu Resedilla vrea să se-nsoare.

— Nu? întrebă slujnica, uluită.

— Nu. Și dacă și-o fi închipuit, neghiobul, că-i dau fata de nevastă se-nșeală amarnic. Să fie el aurit din cap până-n picioare, tot nu i-o dau și pace! Altfel de ginere vreau eu, nu un nespălat ca ăsta.

Cu cât vorbea, bătrânul se înfuria tot mai mult. Gândul că

Gérard se însura cu alta îl scoase din fire.

— Mă bucur, încheie el, că fata nici nu vrea să-l vadă în ochi. Bine-a făcut că a fugit de el. O să-i pregătim noi ceva de mâncare și fără ea.

În vremea asta Gérard urcă scara și bătu la ușa camerei ei.

— Intră, auzi el un glas aproape șoptit.

Resedilla stătea la fereastră cu ochii plânși.

— Te superi că am venit, seniorita? Îngăimă el.

— Nu.

— A, ai plâns?

— Puțin, răspunse ea zâmbind printre lacrimi.

— Vrei să-mi spui și mie de ce-ai plâns?

Ea tăcu.

— Pentru ce ai fugit când m-ai văzut venind? Nici un cuvânt de bun sosit nu mi-ai spus... îți sunt într-adevăr atât de nesuferit?

Rosti cuvintele acestea cu atâta mâhnire, încât ea nu se mai putu stăpâni și-i întinse amândouă mâinile.

— Bine-ai venit, senior.

— Adevărat? tresări el. Îți pare bine?

— Da.

— Și totuși ai fugit de mine, nu-i așa?

— Da, răspunse ea ezitând.

— Pentru ce?

Fata se roși și bâigui:

— Pentru că... nu vroiam să mă vezi încă... pentru că... nu mă sili să-ți răspund, senior...

— Te rog, seniorita. Aș da mult să știu...

— Fiindcă nu eram singură.

— Cum nu erai singură?

— Nu, era și tata de față.

Pe Gérard îl străbătu un fior de fericire.

— Și?

— Nu voiam să vadă cât îmi ești de drag, Gérard și cu câtă îngrijorare te-am așteptat... murmură ea încolăcindu-și brațele în jurul gâtului lui.

Tânărului îi venea să țipe de bucurie. O cuprinse de mijloc și glasul îi tremură când o întrebă:

- E-adevărat ce-mi spui...?
- Da, mi-ești drag, atât de drag...!
- Iubito! Atât putu șopti el, beat de fericire și buzele lor se împreunară într-un sărut lung.
- Așadar mă iubești? o întrebă el nevenindu-i să creadă.
- Mai mult decât poți să-ți închipui, Gérard.
- Mă iubești tu pe mine, un biet vânător sărac... un străin care în țara lui n-a fost altceva decât un...
- Taci! Să nu mai pomenești niciodată cuvântul. Dumnezeu ți-a iertat păcatul și te va face fericit.
- Prin tine, numai prin tine, iubito! Nu puteam să sper în atâta noroc. Mi se părea că întind mâna la un bun pe care nu-l voi atinge niciodată.
- Și totuși l-ai atins. Sunt a ta, Gérard, a ta pentru totdeauna.
- A mea! jubilă el nebun de fericire. Dar ce-o să spună bătrânul?
- Cine, tata? zâmbi ea șiret. Ți-e frică de el?
- Zău că da.
- Cum, tu, vestitul vânător și luptător neînfricat, te temi de bătrânul Pirnero? zise ea cu voioșie.
- Da, repetă el zâmbind.
- N-ai nici un motiv, dragul meu. Tata e aproape tot atât de îndrăgostit de tine ca și mine.
- Atunci ești de părere să-i vorbesc?
- Da.
- Când?
- Când vrei, răspunse ea roșindu-se toată.
- Astăzi chiar?
- Da, zise ea privind-l cu ochii strălucind de bucurie.
- Mulțumesc, Resedilla mea scumpă. I-am și spus adineauri că vreau să mă însor. M-a întrebat cu cine și i-am răspuns că fata e de pe-aici. Când a auzit, m-a sfătuit să nu cumva să fac așa ceva.
- Resedilla râse cu poftă.
- Vai de mine! strigă ea prefăcându-se speriată. A crezut probabil că vrei s-o iei pe alta și trebuie să fie foarte rău dispus. Unde-i acum?
- În bucătărie; îl rugasem să-mi dea ceva de mâncare.

— Mă tem să nu rămâi flămând, râse ea. Vrei să te instalezi tot în camera ta de mai-nainte?

— Aceea în care am adormit aproape, vorbind?

— Și unde am cercetat, pe când dormeai, dacă patul puștii tale e de aur.

— Te-aș ruga chiar să mi-o dai pe aceea.

Resedilla coborî după un timp în bucătărie, și-l găsi pe bătrân robotind printre oale și străchini cu slujnica.

— Unde-ai fost? o întrebă el.

— Sus, în camera mea.

— Du-te înapoi, n-avem trebuință de tine.

— Bine, dar trebuie să văd de mâncare...

— Prostii! Lasă că suntem noi aici. Nu cumva crezi că o să-i dau lui Gérard ăsta cine știe ce bunătăți?

— Credeam că ții puțin la el, zise ea ascunzându-și un zâmbet.

— O fi fost odată... mormăi el.

— Și acum nu?

— Nu e treaba ta. Unde-i dumnealui?

— În camera lui.

— Da' ce, nu poate să stea la un loc cu slugile? Nici măcar un rachiu n-a cerut de când a venit. O să-i dau o mâncare să-i placă și lui! I-am pus în loc de unt seu, în loc de piper, zahăr, în loc de oțet, lapte și în loc de o bucată de mușchi de vacă, niște carne de bou. O s-o las să se prăjească până ce s-o face scrum, pe urmă o să i-o dau s-o mănânce.

— Dar bine, tată, se poate să faci...

— Ssst! Tu să taci! Pentru cineva care-i așa de prost să se însoare, e prea bună și o friptură de bou arsă, fiindcă nici pe asta n-o merită.

Zicând acestea, Pirnero o împinse afară din bucătărie și închise ușa în urma ei. Resedilla se duse la Gérard și-i spuse râzând ce papară îl așteaptă, pe urmă se așeză iar la locul ei în prăvălie.

După un timp veni servitoarea să pună masa, apoi îl chemă pe Gérard să mănânce. Pirnero ședea la fereastră, dar în așa fel încât să fie cu fața spre masă și să-l vadă pe Gérard ce mutră o să facă atunci când o mânca. Acesta se așeză foarte serios la masă și înfipse furculița în bucata de carne

tare ca piatra.

— Minunată friptură! Plescăi el din limbă. Din ce e, senior Pirnero? Pare să fie foarte bună.

— Carne de vacă... mormăi hangiu.

— Mâncarea mea preferată, numai că-mi place rece mai mult decât caldă, de aceea o s-o las pe diseară. Fiindcă mai am nițel mușchi de vacă în sacul cu merinde, o să-mi frig acum o bucată la grătar. E nițel foc la bucătărie, senior Pirnero?

— Nu, răspunse bătrânul, necăjit că nu-i reușise planul.

Gérard nu se lăsă însă păcălit. Deschise ușa bucătăriei și zise cu o mirare prefăcută:

— Văd că e jar destul, senior. Mă duc s-aduc mușchiul și o s-o rog pe seniorita Resedilla să mi-l frigă chiar dumneaei.

Pirnero îi aruncă fetei o privire poruncitoare, ca să-l refuze. Dar ea se sculă de la locul ei și-i zise lui Gérard cu bunăvoință:

— Cu plăcere, senior, deși e păcat de bunătatea asta de carne s-o mănânci rece și nu caldă.

Pirnero turba de necaz. Gérard aduse mușchiul și se așeză iar la masă. Tăceau amândoi. Tânărul cunoștea însă prea bine obiceiurile bătrânului și știa că tăcerea asta n-o să țină mult. După vreo cinci minute, Pirnero începu să se frământa pe scaun și îi fu din urmă zise uitându-se pe fereastră:

— Afurisită vreme!

Și fiindcă Gérard nu-i răspunse, zise iar:

— A dracului vreme!

Nici un răspuns.

— Ei! se răsti el necăjit.

— Ai spus ceva? Întrebă Gérard zâmbind.

— Afurisită vreme! Zăpușeala asta...

— Nu e chiar așa de grozavă.

— Nu? Ce dracu' vrei mai mult!

— Am apucat eu călduri mai grozave; când eram în Llano Estacado, de pildă.

— O fi pe-acolo, dar aici nu se potrivește. Ai văzut râul? A secat aproape de tot. Peștii mor de sete și oamenii de asemenea. Blestemată țară, domnule! O las dracului, plec...

Gérard se înspăimântă.

— Cum, vrei să pleci? Întrebă el. Unde?

— Hm! Știi de unde mă trag eu? Tocmai din Pirna, din Saxonia. Acolo mă duc.

— Pentru ce?

— Fiindcă am primit ieri o scrisoare de la un fost camarad de școală. Ăsta a ajuns ceva mare — dracu' știe ce! — Și are un fecior care e acum șef de gară undeva, la o stație din Pirna. Tată-său îmi scrie că vrea să-i dau fata de nevastă lui fecioru-său.

— Nu mai spune! O cunoaște?

— Ce întrebare! Parcă trebuie numaidecât s-o cunoască! N-ai văzut că și capetele încoronate se căsătoresc fără să se cunoască?

— Și dumneata ce i-ai răspuns?

— Mi-am dat consimțământul și binecuvântarea mea de părinte.

— Nu ți se pare că te-ai cam pripit?

— De ce? Băiatul e de oameni de treabă; o fi și frumos, are o slujbușoară bună. Pe cine ar fi putut lua Resedilla mea aici? Cine știe ce haimana de vânător, vreun calic care abia așteaptă să aibă cu ce se sătura în' casa mea.

— Hm! Poate că ai dreptate. Felicitările mele, senior!

— Mulțumesc, rosti bătrânul clătinând fudul din cap.

— Toate bune, urmă Gérard, dar dacă zici că pleci, ce faci dumneata cu proprietățile pe care le ai aici?

— Vând tot. O afacere ca asta a mea, care merge, slavă Domnului, foarte bine, găsește oricând mușteriu. Cât pentru fermele alea ale mele, date în arendă, n-am eu grijă, au să se vândă ca pâinea caldă.

— Te pomenești că ai și găsit mușteriu.

— Da.

Bătrânului nici prin gând nu-i trecea să plece, dar mințea ca să-l necăjească pe Gérard. Acesta însă făcea o mutră foarte nevinovată, ca si când l-ar fi crezut și zise cu o părere de rău prefăcută:

— Păcat! Tocmai venisem să te-ntreb dacă n-ai vrea să-ți vinzi acareturile.

— Cum... cum ai zis? strigă bătrânul întorcându-se brusc spre el.

— Cunosce pe cineva care e muşteriu pentru toate.
— Aşa! Şi cine e mă rog?
— Păi ce să ți-l mai spun dacă zici că ai unul?
— N-are-a face! Din doi muşterii alegi pe cel care dă mai mult. Ei, s-auzim, cine e?

— Eu.

— Dumneata? N-ai cu ce plăti, oricât de greu o fi patul puştii; ba poate oi mai fi ştiind pe undeva niscaiava bulgăraşi de aur, dar tot n-ar ajunge. Nici chiar plumbul pe care l-ai adus acum nu poate întregi suma pe care o cer eu.

— Hm! Poate că... Cât ceri, senior, pe tot ce ai?

— Şaptezeci de mii de dolari! Îi ai? Pui mâna pe ce vezi aici aşa cum stă.

Gérard clătină capul, îngândurat.

— De, ce să spun, scump n-ar fi, numai că n-am atâtea parale.

— Mi-am închipuit eu. Dumneata cât ai?

— Douăsprezece mii de dolari.

— Fleac! Atâta are şi ăl mai calic. Şi nici plumbul nu cred să facă mai mult de câteva sute de dolari.

— Aşa e, bine zici. Dar cum plăteşti plumbul?

— După calitate.

— Aş vrea să ştiu cât dai pe-al meu.

— Să-l văd.

Gérard nu-i zise nimic, ieşi din prăvălie şi se întoarse cu unul din sacii de piele pe care îi adusese cu el.

— Uite plumbul, dar tare mă tem că n-o să mi-l cumperi, zise el.

— De ce? se miră bătrânul.

— Fiindcă nu o să ai cu ce-l plăti.

— Zău? Mai are bătrânul Pirnero atâtea parale în pungă, fii pe pace.

— O să vedem noi. Poftim, senior, taie sacul la gură, zise Gérard întinzându-i cuţitul.

Bătrânul râcăi jos ceara pecetluită şi tăie pielea sacului în curmeziş. Se aplecă pe urmă să vadă ce e înăuntru. Sări deodată îndărăt, speriat.

— ăsta e aur... aur curat... bulgări cât alunele de mari... bolborosi el uluit.

— Ei, drăcia dracului! râse Gérard cu poftă. Uite ce făcui domnule, am greșit sacul.

Pirnero vântură în mâini bulgărașii de aur, nefiind în stare să scoată un cuvânt. Resedilla, care auzise din bucătărie cuvânt cu cuvânt ce vorbeau ei dincoace, intră și ea acum în prăvălie.

— Ai greșit sacul... strigă Pirnero, căruia îi revenise graiul. Pentru Dumnezeu, senior, ce greutate are ăsta?

— Vreo șaizeci de pfunzi.

— Și fiecare sac cântărește tot pe-atât?

— Da.

— Ai cui sunt sacii?

— Ai mei.

— Atunci... atunci ești foarte bogat... mai bogat chiar decât mine.

— Probabil.

— De unde ai atâta aur?

— Din munți. Și mai e încă mult pe-acolo.

— Mult zici? Vorbești cu atâta nepăsare de parcă ar fi vorba de un fleac.

— Aurul nu dă fericire, senior. Mi-am luat și eu nișel, atât cât îmi trebuie ca să mă însor, după cum ți-am spus.

— Știu, știu... Mare prostie faci. Măcar de ți-ai fi luat o fată care să aibă un tată ca lumea. E și asta ceva.

— Ai dreptate, râse Gérard. M-am gândit și eu la început că n-ar fi rău să am și eu un socru de treabă, am venit însă prea târziu. Tată-său a făgăduit-o altuia.

— Pesemne că nu te cunoștea.

— Ba mă cunoștea foarte bine.

— Atunci a fost un mare dobitoc. Cine te cunoaște știe să te și prețuiască.

— Probabil că nu prețuiam cât celălalt căruia i-a făgăduit-o.

— A, e ceva de capul lui?

— Grozăvie. Șef de gară într-o stație ori haltă, cam așa ceva.

Pirnero se uită lung la vânător.

— Ce vrei să spui cu asta, senior?

— Vreau să spun ce e celălalt.

— Ei drăcia dracului! Nu cumva puseși ochii pe Resedilla mea?

— Mai știi!

Bătrânul se înfurie.

— Și mireasa dumitale?

— Ce te superi așa, senior? Îți spuseseam doar că vreau să mă însor cu o fată de pe-aici. Păi fata dumitale nu e și ea de-aici?

— Aha, ți-ai râs de mine! Mie nu-mi plac glume de astea, senior, așa să știi! Și-apoi, Resedilla nu poate să te sufere.

— Ești sigur?

— Foarte sigur. Cum te vede o ia la fugă.

— Nu face nimic. M-am dus după ea și am întrebat-o dacă fuge de mine fiindcă mă urăște, sau tocmai pentru că mă iubește.

— Prostii! Cine iubește nu fuge.

— Și totuși așa a fost. Resedilla mi-a spus că mă iubește și vrea să se mărite cu mine.

Bătrânul rămase cu gura căscată.

— Așa ceva n-am mai pomenit. Acum înțeleg de ce se ferea de dumneata. Și zi, vă iubiți, ai? Întrebă Pirnero luminându-se la față.

— Da, răspunseră ei într-un glas.

— Atunci luați-vă și basta!

— Stai că nu merge pe-așa, senior, zise Gérard. Ce te faci cu șeful de gară?

— Ăsta nici nu există, zise bătrânul, neștiind cum să iasă din încurcătură, îi veni însă repede în gând o minciună. Am spus așa ca să te pedepsesc, senior Gérard, adăugă el. Crezi că nu știu eu cum stau lucrurile cu voi doi? Dar fiindcă vroiai să mă faci să cred că ți-ai ales altă fată, am născocit povestea cu șeful de gară. Acum, când mi-ai spus că vrei să-mi iei fata de nevastă, pot să-ți mărturisesc că-mi placi grozav ca ginere. Și zi, vrei cu adevărat să te însori cu Resedilla mea?

— Din toată inima.

— Și tu, fetițo, îl iubești, nu-i așa?

— Da, tată, râse ea printre lacrimi.

— Atunci veniți să vă strâng în brațe, copii, în sfârșit, am și eu un ginere... și ce mai ginere!

Seara, când fură toți trei la masă, Pirnero găsi că ar trebui să facă un fel de călătorie de nuntă și că lucrul cel mai nimerit ar fi să se ducă împreună la cumnatul lui, Pedro Arbellez, unde au să dea cu siguranță și de Sternau și camarazii săi. Singura greutate era cu cine să lase prăvălia. Avea însă oameni de încredere pe care se putea bizui la nevoie.

— Ei, copii, ce ziceți de ideea mea? la închipuiți-vă mirarea lui Arbellez și a Emmei când mă vor vedea, ba și cu un ginere alături!

9. În căutarea dispăruților

Într-una din zile, bătrânul Pedro Arbellez, care se restabilise acum pe deplin, stătea într-un fotoliu la fereastra camerei lui și privea la câmpia întinsă pe care pășteau cirezile sale. Trupele se retrăseseră toate spre sud și la conac se făcuse iar liniște. Totuși chipul bătrânului arăta o adâncă mâhnire. Durerea fiicei lui, Emma, despre al cărei soț nu se mai știa nimic, îl impresiona peste măsură. Deodată văzu un alai de călăreți înaintând spre conac. În frunte veneau doi bărbați și o femeie, urmați de câțiva catâri cu poveri, conduși de un argat.

— Cine să fie? întrebă Arbellez pe credincioasa lui Maria Hermoyes care stătea lângă el.

— O s-aflăm noi îndată, răspunse ea. Văd că vin încoace și vor pesemne să poposească la conac.

Când fură mai aproape, călăreții dădură pinteni cailor și intrară pe poarta larg deschisă a conacului. Ne putem închipui mirarea bătrânului când recunoscă într-unui din bărbați pe Pirnero, bucuria Emmei văzând-o pe verișoara ei Resedilla și pe Gérard-cel-oacheș, pe care-l cunoscuse la fortul Guadalupe. După ce se potoli agitația și bucuria revederii, începură să-și povestească toți cele întâmplare în timpul din urmă. Gérard ascultase fără să spună un cuvânt.

— Și nu s-a aflat nimic despre prietenii noștri de când au dispărut? întrebă el când bătrânul Arbellez sfârși de povestit.

— Nu, nimic.

— Ați făcut însă cercetări, i-ați căutat?

— Se-nțelege că da, dar degeaba. Până și Juarez și-a dat multă osteneală să dea de urma lor și l-a însărcinat pe Plisc-de-uliu cu cercetările. Acesta a putut afla că au pornit spre Santa Jaga. S-a dus până acolo după ei și nu i-a găsit.

— Hm! Așadar se știe că au fost în Santa Jaga. Bine că știu și atât! Ar trebui luate lucrurile de la început.

— Da, dar cine?

— Bineînțeles că trebuie să fie cineva care se pricepe. O să mă duc chiar eu.

— Tu? Nu se poate! Nu-l las eu pe ginere-meu să se vâre

într-o astfel de primejdie.

— Atunci îi cred pierduți, pe toți ăștia ai noștri care ne sunt dragi.

— Afurisită afacere! Trebuie găsiți neapărat. Când a dat Dumnezeu să mă văd și eu cu un ginere, să-l las acum să plece? Tu ce zici, Resedilla?

Ochii tuturor erau ațintiți la ea.

— Logodnica mea e bună și vitează, zise Gérard privind-o cu drag.

— Nu sunt bucuroasă să pleci, Gérard, știi însă că tu ești singurul care ai putea să faci ceva pentru ei. Du-te cu Dumnezeu; făgăduiește-mi însă că vei fi prevăzător și chibzuit, răspunse ea întinzându-i mâna.

— Fii fără grijă, draga mea. Acum nu mai sunt singur și am datorii sfinte de împlinit. Voi căuta să-mi cruț viața pe cât îmi va fi cu putință, bineînțeles.

— Bravo, băiete, vorbești ca-n carte! exclamă Pirnero încântat. Când vrei să pleci, dragă ginere?

— Acum ar fi prea târziu, fiindcă a și început să se nșereze. Voi pleca deci mâine dis-de-diminează. Ca să fiți mai liniștiți, o să iau și doi argați cu mine care să vă poată aduce vești din partea mea.

Singur în camera lui, Gérard începu să se plimbe prin întuneric, chibzuind dacă ar mai fi și o altă cale pentru dezlegarea problemei care îl preocupa. Se opri la fereastră și privi lung la cerul înstelat care răspândea o lumină blândă și dulce. I se păru deodată că aude jos sub fereastră un zgomot ușor. Ca vânător al savanelor, nu lăsa nimic neluat în seamă. Se aplecă pe fereastră și văzu un om pășind încet prin curte. S-ar fi putut prea bine să fie un argat care se ducea să-și vadă drăguța — vreo slujnică de-a conacului. Se petrecuseră însă atâtea lucruri ciudate încât avea motiv să suspecteze orice mișcare.

— Stai, cine ești? strigă el.

Omul nu răspunse și o luă la fugă spre zidul care împrejmuia curtea.

— Stai ori trag!

Și fiindcă individul fugea înainte, luă repede arma și alergă la fereastră.

Lumina era prea slabă ca să-l poată desluși bine pe individ, dar văzuse direcția încotro o luase. Apăsă de două ori pe trăgaci, nu auzi însă nici un țipăt. Detunăturile se auziră în toată casa. Gérard nu se mulțumi cu atât. Într-o clipă băgă revolverele și cuțitul în buzunar, legă un capăt al lasoului de piciorul patului și se lăsă jos prin fereastră. Nu trecuse nici un minut de la împușcătură și fu dincolo de zid; stătu s-asculte dacă nu se aude ceva. Auzi la stânga lui sforăitul unui cal. Alergă într-acolo, dar până s-ajungă el, tropotul răsună în tăcerea nopții și se pierdu în întuneric. Omul pe care-l urmărea gonia nebun peste câmp.

Gérard rămase nemișcat. Ar fi fost o mare greșeală să cerceteze locul, deoarece ar fi șters urmele care i-ar putea folosi mai târziu. Se întoarse spre curtea conacului, nu însă pe unde venise, pentru același motiv.

La auzul împușcăturilor cei din casă săriseră speriați în picioare. În poartă îi ieși înainte unul din argați.

— A, senior, vă caută toți pretutindeni, zise argatul îngrijorat.

— Cum putem aduna oamenii conacului cât mai repede la un loc?

— La ușa sălii de mâncare e un clopot mare, sunați și au să alerge toți acolo.

Gérard trase cu putere de clopot și în câteva mințițe încăperea se umplu de lume. Tânărul le povesti întâmplarea, pe urmă întrebă pe arendaș:

— Ce cameră se află sub a mea?

— Bucătăria.

— Argații dorm toți în conac?

— Nu, cei mai mulți stau peste noapte afară la vite.

— Dar vreo servitoare?

— Nu. Seara încui eu ușa bucătăriei și țin cheia la mine, răspunse Maria Hermoyes.

— Ai lăsat fereastra deschisă?

— Da, ca să iasă căldura de peste zi.

— S-ar putea să fi intrat vreunul din argați pe fereastră ca să-și ia ceva din bucătărie?

— Nu cred. Argații noștri au tot ce le trebuie în casa noastră și nu au nevoie să fure. Și-apoi îi cunoaștem și știm

că nu e nici unul hoț printre ei.

— Întreb fiindcă aş vrea să merg la sigur. Să cercetăm mai întâi dacă bucătăria e tot încuiată.

Uşa bucătăriei era așa cum o lăsaseră decuseară. Maria Hermoyes vru să intre înăuntru, dar Gérard o opri.

— Trebuie să fim cu băgare de seamă, îi zise el. Să cercetăm mai întâi prin curte, poate găsim acolo ceva suspect.

Fiindcă se întâmpla adesea să s-arunce apă pe fereastra bucătăriei, pământul era aci umed; Gérard văzu urme de pași care dovedeau că intrase și ieșise cineva pe-acolo.

— Se vede bine că individul a pătruns înăuntru prin fereastră. Nu a fost un argat, căci pare să aibă piciorul mic și nu poartă cizme, ci ghete. O să desenez urma pe o bucată de hârtie, fiindcă nu se știe la ce ne poate folosi. Acum să intrăm în bucătărie, să vedem ce mai găsim.

Nu lăasă însă pe nimeni să intre înaintea lui. Cercetă cu de-amănuntul, dar toate erau la locul lor așa cum fuseseră lăsate decuseară.

— Care a fost cel din urmă în bucătărie? întrebă Gérard.

— Eu, răspunse Maria Hermoyes.

— Ai avut vreo sticlă în mână?

— Nu.

— Hm! Aveți vreo sticlă la care să se potrivească dopul ăsta? zise Gérard aplecându-se și ridicând de jos un dop mititel pe care-l văzu lângă cazan.

Bătrâna vru să-l ia în mână, dar Gérard n-o lăsă.

— Bagă de seamă, poți să vezi dopul și așa.

— N-avem nici o sticlă atât de mică în casă, zise cu mirare Maria Hermoyes.

— Hm! mormăi Gérard învârtind dopul în mână. Văd că e încă ud. Pun capul meu că dopul a fost scos acum de curând din sticlă. Individul ori că l-a pierdut, ori că nu a putut să-l găsească prin întuneric.

— Ce să fi făcut cu sticlă? întrebă mirat Arbellez.

— Să sperăm că o să aflăm în curând, răspunse Gérard apropiindu-se de fereastră. Uite, pe-aici a intrat, zise el arătând o urmă de noroi, apoi urmărind pașii. Văd și lângă cazan alta. Dopul l-am găsit tot lângă cazan, deci aici s-a

oprit. Explicația ar fi că străinul a deșertat sticluța în cazan.

— Așa trebuie să fie! strigă Arbellez încremenit. Dar ce-o fi fost în sticluță?

— M-am uitat bine la apa din cazan. Seniora Maria, ați gătit ceva cu grăsime pe ziua de ieri? Întrebă Gérard pe bătrână.

— Da, dar în cazan nu fierbem decât apa care ne trebuie la gătit și care e întotdeauna foarte curată. Ba ieri am frecat chiar cazanul bine cu nisip, l-am limpezit pe urmă și l-am umplut apoi cu apă curată de la fântână.

— Atunci ce caută ochiurile astea de grăsime deasupra apei? Aveți vreun câine ori vreo pisică mai jigărită prin curte?

— Ei drace! Crezi că e otravă? Întrebă bătrânul Arbellez speriat. Aduceți căteaua aia bătrână și oarbă încoace, porunci el unui argat.

Gérard puse ochiurile de grăsime pe o bucată de pâine și o dădu câinelui s-o mănânce. După două minute câinele își dădu sufletul.

— A otrăvit apa! A otrăvit apa! strigară toți îngroziți.

— Da, cu otrava cea mai puternică, numită de indieni *menelbale*, adică planta morții, răspunse Gérard.

— Ce îngrozitor! exclamă bătrâna Maria Hermoyes făcându-și cruce. A vrut, pesemne, banditul, să otrăvească pe cineva și...

— Nu pe cineva, ci pe noi toți, zise Gérard îngândurat.

Ne putem închipui impresia pe care o făcură cuvintele lui.

— Să mulțumim lui Dumnezeu că te-a adus în casa mea, zise tremurând de spaimă Arbellez. Dacă nu erai dumneata, mâine eram toți morți. Dar cine o fi nemernicul care a pus gând rău unei case întregi de oameni?

— Mai întrebă, senior? Nu vezi că aici era vorba să distrugă tot ce e în legătură cu familia Rodriganzilor?

— Noi nu facem parte din această familie.

— Așa e, cunoașteți însă secretele ei. Sternau, cei doi frați Unger au dispărut împreună cu ceilalți. Mai rămăseserăți numai dumneavoastră, cei de la conac, pe care au vrut să-i otrăvească dintr-o dată.

— Văd și eu. Cine să fie făptuitorul? Cine altul poate să fie decât Cortejo! spuse Maria Hermoyes.

— Cortejo sau o unealtă de-a lui, zise Gérard. Deocamdată am stabilit un lucru: încercarea de asasinat; pe făptuitor îl voi descoperi eu pe urmă și va trebui să mărturisească de cine a fost pus la cale.

— Și dacă n-o vrea?

— Aș vrea să văd eu omul care nu mărturisește când încape pe mâna mea, murmură Gérard-cel-oacheș amenințător. Noi, cutreierătorii savanelor, avem mijloacele noastre.

— Crezi într-adevăr că-l vei putea ajunge? Ți-a luat-o cu mult înainte.

— N-o să-i folosească prea mult. Calul lui trebuie să fie ostenit și sper că mie și argaților care vin cu mine ne veți da cei mai buni cai pe care îi aveți în grajd.

— Asta se-nțelege de la sine, mă tem însă că va fi degeaba. Dacă omul e de prin împrejurimi, va fi avut destulă vreme s-ajungă acasă până ce vei pleca dumneata.

Gérard clătină capul zâmbind.

— Ai venit atât de des în atingere cu vânătorii preiilor, zise el, încât trebuie să știi că nu le scapă nimeni odată ce i-au dat de urmă. Acum să ne ducem la culcare, deoarece am nevoie de câteva ceasuri de odihnă; mâine în zori pornim la drum.

Îndată ce se luminează de ziuă, Gérard se duse împreună cu cei de la conac să găsească locul unde fusese priponit calul străinului.

— Vedeți, aici a fost înfipt țarușul în pământ și calul legat cu un lasou. Ia uitați-vă la cactusul ăsta, zise Gérard.

Planta se afla în imediata apropiere a găurii lăsată de țaruș.

— Eu nu văd nimic deosebit, bodogăni Arbellez după ce se uită cu băgare de seamă unde-i arătase Gérard.

Ceilalți fură și ei de aceeași părere.

— Da, da, răsă tânărul, un vânător vede mai multe decât un arendaș sau un argat. Asta ce e, domnilor? Întrebă el trăgând ceva dintre ghimpii cactusului.

— Un fir de păr din coada unui cal, răspunse Arbellez.

— Și ce culoare are?

— Ai zice că e negru, da parcă nu tocmai.

— Așa e, senior. Calul n-a fost nici negru, nici murg, ci un roib cu părul închis de tot. Calul s-a zbatut nițel în pripon și a nimerit cu coada în cactus. Iarba e bătătorită, dar urme deslușite nu se văd.

— Păcat! exclamă arendașul. Roibii sunt mulți și te poți înșela. Dacă ai avea o urmă de-a calului cum ai de-a omului, l-ai putea recunoaște mai lesne.

— Așa crezi dumneata? Călărețul trebuie să fi trecut pârâul și vom găsi la malul lui o urmă bună de copită, zise el.

— Așa și era. Ajunși la malul apei dădură de urme deslușite de copite și Gérard întipări una pe hârtie.

— Așa! Acum am ce-mi trebuie; e necesar să mă grăbesc ca să nu mai pierd vremea degeaba.

Se duse în camera lui să-și ia armele. Resedilla veni după el ca să-și ia rămas bun. Reuși s-o liniștească repede, făgăduindu-i că o să se cruțe pe cât îi va fi cu putință; apoi coborî în curte, încăleacă și plecă însoțit de cei doi argați. Se ținură după urmele de copită și nu se opriră decât pe- nnoptat, când nu se mai puteau desluși urmele.

— Vom poposi aici, zise el argaților arătând spre un tufiș.

— Eu nu te-aș sfătui, senior, își dădu cu părerea unul dintre ei. Suntem aproape de conacul lui senior Marqueso și sunt sigur că omul va fi poposit la conac.

— Așa crezi? Hm! Un ucigaș caută să fugă cât mai departe de locul crimei, asta e știut, dragul meu. Și-apoi, nu-i prea dă mâna să s-arate când se știe cu musca pe căciulă. De altminteri ne-am apropiat mult de el. Văzui adineauri după urmele copitelor că trebuie să-i fie calul tare ostent; mâine dimineață punem cu siguranță mâna pe el.

A doua zi, când începu să se lumineze de ziuă, porniră iar la drum. Caii erau odihniți și zburau ca vântul pe întinsul câmpiei. Deodată Gérard își struni brusc calul.

— Văd aici iarba călcată, zise el și, sărind de pe cal, examinează locul. Ei drăcie! Unde e conacul despre care spuneți aseară?

— Colo, după tufele celea, răspunse argatul arătând spre dreapta.

— Ticălosul a descălecat în locul ăsta și s-a dus pe jos la conac. Uite țărșul unde și-a priponit calul, pe urmă i-a dat

drumul s-o ia îndărăt pe câmp. Uite și urmele altui cal care duc drept înainte, Voi luați-vă după ele și eu mă reped până la conac, apoi vă ajung din urmă.

Argații porniră drept înaintea lor, pe când Gérard se îndreptă spre conac. Găsi aci pe un bătrân stând întins în hamac și fumând.

— Dumneata ești senior Marqueso? îl întrebă el.

— Da.

— Nu cumva ai vândut ieri cuiva un cal?

— Vândut? Nu, zise arendașul sărind jos din hamac. Mi-a dispărut însă un roib din curte încă de ieri dimineață și nu s-a mai întors.

— Să ți-l fi furat cineva?

— Tot ce se poate. Am bănuیت și eu așa ceva fiindcă mi-am trimis toți argații după el să-l caute și nu l-au găsit.

— Era iute de picior armăsarul?

— Cel mai bun pe care-l aveam.

— Afurisit lucru! Urmăresc de la hacienda del Erina un criminal și socoteam să-l ajung astăzi, dar cu roibul dumitale...

— Fir-ar al dracului! Atunci e adevărat că mi l-a furat! strigă arendașul înfuriat.

— Mai mult ca sigur. Avea roibul vreun semn?

— Da. Botul e jumătate alb, jumătate negru.

— Mulțumesc. Pot să-ți mai spun că o să găsești acolo lângă tufiș urmele calului pe care ți l-a lăsat în locul roibului dumitale. Rămâi sănătos, senior.

Cu aceste cuvinte, Gérard sări în șa și pieri în goana calului. Își ajunsese repede camarazii și le spuse ce aflate de la arendaș, zorindu-i apoi la drum. Totuși, oricât ar fi gonit ei de tare, Gérard înțelese că nu-l va putea ajunge pe fugar.

— Omul ăsta e mai deștept decât m-așteptam eu, mormăi el.

— Pesemne că nu s-a odihnit defel, zise unul din argați.

— Nu. A furat armăsarul și și-a văzut de drum. Are cel puțin patru ceasuri înaintea noastră. Ne-am mai apropiat noi de el, nu-i vorbă, totuși nu-l putem ajunge până ce se va însera.

Presupunerile, lui se adevăriră. Tocmai spre seară văzură

în depărtare orașul Santa Jaga.

— Dacă a trecut prin oraș i-am pierdut urma, zise cu ciudă unul din argați.

— N-avem decât să întrebăm din om în om și să aflăm. De altminteri, dacă a apucat să intre în oraș cred că acolo a rămas, răspunse Gérard. Bănuiesc că locuiește chiar în oraș și vom da tocmai aici de el.

Dădură piteni cailor. Când fură la vreo zece minute departe de Santa Jaga se întâlniră cu un om care mergea lângă un car cu boi.

— Mai e mult până la oraș? îl întrebă Gérard.

— Ia, vreun sfert de ceas, răspunse omul.

— Cunoști pe cineva acolo?

— Păi dacă aici m-am născut și am crescut, cum să nu cunosc?

Gérard văzuse urmele carului mai toată după-amiaza, de aceea întrebă mai departe:

— Dumneata vii dinspre apus, ai întâlnit multă lume în cale?

— Nici țipenie, adică nici un pedestraș.

— Dar un călăreț da? Îl cunoști cine e?

— Hm! mormăi omul clipind șiret, s-ar putea să-l cunosc.

— De ce „s-ar putea”?

— Fiindcă nu vroia să-l cunosc. A făcut un ocol ca să nu dau ochii cu el.

— Așa? Ce fel de cal avea?

— Un roib.

— Cu toate astea îl știi cine e?

— Da, după cum se ținea în șa. Nimeni altul nu stă așa pe cal.

— Cine e?

Omul clipi iar și zise zâmbind:

— După cum văd eu, senior, ai da mult ca s-o afli. Vezi că eu sunt om sărac și de...

Gérard băgă mâna în buzunar și-i aruncă râzând o monedă de argint.

— Să trăiești! Călărețul era senior Hillario.

— Cine e ăsta?

— Un doftor de la spitalul mănăstirii della Barbara, de-aici

din oraș.

— Doctor? Aha! Avea calul vreun semn după care l-am putea recunoaște?

— Da, botul îi era jumătate alb, jumătate negru, măcar că încolo era roib.

— Mulțumesc, seară bună!

În timp ce-și vedea de drum, mii de gânduri îl frământau pe Gérard.

— Ceea ce am aflat, zise el deodată însoțitorilor săi, e de mare însemnătate pentru noi. E mai mult ca sigur că acest ticălos, care a vrut să omoare atâția oameni, locuiește aici în oraș. Vom trage la un han mai bun și vom sta atât cât va trebui ca să dăm de urmele lui.

10. Evadați din temniță

Doctorul Hillario se legăna în iluzia că planul lui criminal reușise pe deplin. Nici pe departe nu bănuia că era urmărit, de aceea descălecă — foarte mulțumit de isprava pe care o făcuse — în curtea mănăstirii, tocmai când începuse să se îngâne ziua cu noaptea. Că furase calul altuia, i se părea un lucru fără cea mai mică însemnătate. Deoarece lipsise câteva zile de acasă, nepotul său Manfredo îl aștepta cu mare nerăbdare.

— În sfârșit! exclamă acesta când îl văzu. Ia spune, unchiule, unde dracu' ai stat atâta vreme?

— Vezi că nu puteam să prevăd că va trebui să mă învârtesc trei nopți în șir în jurul conacului până să pot pătrunde înăuntru.

— Și cum a mers?

Hillario îi povesti ce ispravă făcuse și, deși Manfredo era deprins cu sânge și omor, nu-și putu stăpâni un fior.

— Brr! zise el, e groaznic...

— Pentru ce? întrebă bătrânul cu nepăsare. Orice om trebuie să moară odată și-odată. Țștia au avut o moarte foarte frumoasă. Au adormit fără dureri.

— Ești sigur că n-a scăpat nici unul din ei?

— Din ai casei, nimeni.

— Și pe ceilalți, care știi taina Rodriganzilor, îi avem jos, în lanțuri.

— Nu pe toți, dar o să-i avem în curând și pe ceilalți în mână, când voi fi în México.

— Când vrei să pleci?

— Imediat după ce voi fi mâncat.

— Cum, chiar în astă seară? se miră Manfredo. Nu ești ostenit de drum?

— Ba da, am pierdut însă trei zile încheiate și trebuie neapărat să plec. Călare n-o să pot, fiindcă aş adormi pe cal.

— O să te duci atunci cu trăsura mănăstirii?

— Da. Pune să înhame caii și să tragă la poarta din dos; nu trebuie să știe nimeni că am plecat iar.

Hillario îmbucă la repezeală ceva, se primeni, dădu câteva

instrucțiuni lui Manfredo, pe urmă plecă.

Acesta ascultă până ce hurelul trăsurii se pierdu în depărtare și vru să se ducă apoi în camera bătrânului ca să ia cheile subteranei unde erau închiși prizonierii. Văzu însă deodată un om intrând în curte. Era conspiratorul acela scurt și gros care mai fusese pe-acolo.

— Doctorul Hillario e acasă? întrebă el.

— Nu. A, dumneata ești senior Arrastro?

— Da, Manfredo. Unde e unchiul tău? Când a plecat?

— Chiar acum.

— Cum, de-abia acum? De ce așa de târziu?

— N-a putut mai devreme, zicea însă că o să sosească la timp.

— Se poate. Poți să intri în camerele lui?

— Da, fiindcă acolo locuiesc în lipsa bătrânului.

— Atunci hai înăuntru, am ceva foarte important de vorbit cu tine.

În vremea asta, Gérard-cel-oacheș ajunsese în oraș și trăsesese la un han, unde ceru să i se dea o cameră. Mâncă repede ceva și vru să se ducă la mănăstire. După ce stinse lumânarea, deschise ușa și ieși pe coridor. Se izbi însă de cineva care dibuia și el prin întuneric să coboare scara.

— *All devils!* se văicărea acesta înjurând.

— N-am ce-ți face. N-ai decât să bagi de seamă! zise Gérard scurt.

— Cum, ce-ai spus? Să bag de seamă? Na!

La aceste cuvinte, Gérard se pomeni cu o palmă care-l făcu să vadă stele verzi.

— Fir-ar al dracului! răcni el. Cum îndrăznești... și-l apucă pe individ cu mâna stângă, iar cu dreapta îi cârpi o palmă tot atât de grozavă ca aceea pe care o primise.

Într-o clipă se încăieram pe întuneric și începură să-și care la pumni, care mai de care răcnind:

— Na! Poftim! Satură-te!

La gălăgia pe care o făceau, o ușă din apropiere se deschise și în prag se ivi un tânăr îmbrăcat într-un costum bogat mexican, cu o lumânare în mână.

— Ce se petrece aici? întrebă el când îi văzu pe cei doi

bușindu-se.

— Vreau să-l învăț minte pe nemernicul ăsta, răspunse unul din ei izbind cu sete.

— Și eu să-ți mai îndes câteva scatoalce... gâfâia Gérard.

— Ce-ai cu el, Plisc-de-ului? zise cu mirare tânărul.

Lumina era prea slabă și cei doi beligeranți nu se puteau vedea bine la față.

— Cum? Ce?... Plisc-de-ului?... strigă Gérard dând drumul adversarului său.

Acesta îl întoarse cu fața la lumină și rămase încremenit.

— Ei drăcia dracului! exclamă americanul rămânând cu gura căscată. Pe tine te-am bușit, mă?

— Și eu pe tine?

— Dar de unde vii, omule?

— De la del Erina. Și tu?

— Din capitală.

Acum se amestecă și tânărul în vorbă:

— Ce, vă cunoașteți? întrebă el râzând. Atunci te-aș ruga să-mi spui și mie cine e domnul și pentru ce l-ai salutat atât de prietenește.

— Foarte simplu. El vroia să treacă pe coridor, eu de asemenea. M-a pocnit cu ușa în nas și eu i-am tras o palmă, el mie alta și ne-am hârjonit așa până ce-ai intervenit dumneata. Cine e, o să-ți spun pe urmă, când vom fi în camera dumată, senior Kurt. Hai, mă, înăuntru.

Plisc-de-ului îl apucă pe Gérard de braț și-l trase după el.

După ce închise ușa în urma lor, Plisc-de-ului îi prezentă pe unul celuilalt și peste puțin timp aflară unii de la alții ce i-a adus în Santa Jaga.

— Unde e Grandepriș și marinarul? întrebă Gérard.

— Într-o altă cameră, răspunse Kurt.

— Curios... ținta noastră, a mea și a dumneavoastră, e aceeași: doctorul Hillario. Cunoașteți mănăstirea?

— Noi nu, dar Grandepriș a mai fost pe acolo.

— Tocmai vroiam să mă duc în cercetare.

— Eu de asemenea.

În clipa aceea se deschise ușa și apăru Grandepriș. Mare-i fu mirarea când dădu cu ochii de Gérard. După ce îi spuseră despre ce e vorba, Grandepriș zise plin de bucurie:

— Fericită coincidență. Un vânător iscusit prețuiește mai mult decât alți zece inși și tare m-aș mira să ne scape iarăși Cortejo și Landola din mână.

— Dumneata ai mai fost vreodată în camera doctorului?

— Da. De câteva ori chiar. N-are decât un divan, câteva scaune, o masă, un birou, niște polițe cu cărți, iar pe pereți tablouri și o mulțime de chei.

— La ce slujesc cheile astea?

— Cine știe!

— Hm! Poate că se află în mănăstire încăperi și ganguri tănuite. Ce formă au cheile?

— Cam ciudată și par să fie de un sistem foarte vechi.

— Atunci sunt aproape sigur că vom găsi în subteranele mănăstirii ceea ce căutăm.

— Vrei să spui persoanele dispărute?

— Da, dacă nu le va fi omorât bătrânul. S-ar putea însă să-i găsim pe Cortejo și Landola tot acolo.

— Sfinte Dumnezeule! Dacă-i așa, să nu mai zăbovim nici un minut. Motivul pentru care Hillario s-a amestecat în afacerea asta îl vom afla noi mai târziu. Cine mai locuiește în mănăstire?

— Încă vreo câțiva medici în afară de Hillario. Clădirea, transformată în spital, are trei pavilioane: unul pentru tot felul de boli, altul pentru nebuni, iar cel de-al treilea — cândva locuit de călugări — e acum gol. Mai sunt și alte clădiri mai mărunte, unde stau servitorii și în care sunt bucătăriile și cămărilor.

— Atunci n-avem de ce ne teme. Trebuie să vedem mai întâi dacă doctorul Hillario e acasă; deci să se ducă unul din noi acolo.

— Eu nu pot, fiindcă se poate să mă fi văzut la hacienda del Erina, zise Gérard.

— Nici eu, pentru că mă cunoaște.

— Eu și mai puțin, pentru că nașul meu poate să mă dea de gol.

— Să se ducă Peters, fu de părere Grandepriise.

— O afacere atât de importantă nu se poate încredința unui om simplu ca el, zise Kurt. Pe mine Hillario nu mă cunoaște, deci mă duc eu. Grandepriise, spune-mi, te rog,

cum se poate ajunge în camera bătrânului?

— Treci curtea și urci scara principală. Mai toate încăperile clădirii au un număr pe ușă. A lui Hillario e 25.

— Unde răspund ferestrele?

— Două spre o curte laterală și una spre frontonul casei. Sub aceasta din urmă ne vom posta noi. Așa vom fi siguri că nu i se poate întâmpla nimic lui senior Unger.

— Cel mai indicat lucru ar fi să-l luăm pe doctor prin surprindere. Să nu întrebăm pe nimeni de el și să intrăm de-a dreptul în casă. Ce va urma, vom vedea noi după împrejurări. Senior Unger se duce la el în cameră și noi pândim sub fereastră. Dacă vede că e în primejdie, ne strigă și alergăm toți în ajutorul lui.

Plecară bine înarmați de la han și urcară dealul care ducea la mănăstire. Auziră hurelul unei trăsură care cotea după un colț al zidului; nu bănuia însă nimeni că în ea se afla chiar acela pe care-l căutau. Grandeprise le arătă fereastra camerei doctorului. Poarta era deschisă și Kurt intră în curte. Ferestruica despre care vorbea Grandeprise era luminată și cei trei vânători se uitau mereu spre ea ca să poată sări la cel mai mic semn în ajutorul tânărului. Deodată auziră pași apropiindu-se. Se ghemuiră la pământ ca să nu fie văzuți. O umbră trecu pe lângă ei și pași pe poartă.

Era conspiratorul Arrastro, care se întâlnește apoi în curte cu Manfredo.

În vremea asta, Kurt urcase scara fără să întâlnească pe nimeni. Văzu camera cu numărul douăzeci și cinci și intră fără să bată la ușă. Lampa ardea pe masă, dar înăuntru nu era nimeni. O altă ușă ducea la odaia de dormit a bătrânului. Kurt crezu că-l va găsi pe doctor aici și deschise ușa, dar nu văzu pe nimeni. Tocmai vroia să se întoarcă dincoace, când auzi pași pe coridor. Instinctiv se dădu înapoi și trase ușa după sine, lăsând-o însă întredeschisă. Văzu intrând în cameră două persoane: pe conspiratorul acela mărunț și îndesat și încă un individ pe care-l luă drept servitor.

Burtosul se lăsă greoi pe un scaun, pe urmă îl întrebă pe celălalt:

— Și zi, unchiu-tău a plecat adineauri. Nu știi ce l-a făcut să zăbovească atât?

— Nu.

— Ești singura lui rudă, pare-mi-se, nu-i așa? zise el aruncându-i o privire scrutătoare.

— Da.

— Hm! Mă mir atunci că nu are destulă încredere în tine.

— Ba are.

— De ce nu ți-a spus atunci ce l-a împiedicat să-mi îndeplinească la timp ordinele?

— Nu mi-a spus fiindcă nu l-am întrebat.

— Și știi tu de ce s-a dus bătrânul în capitală?

— Ca să împiedice plecarea împăratului odată cu francezii, pentru ca Maximilian să fie condamnat de Juarez la moarte și executat.

— Bine. Juarez, ucigașul împăratului, își pierde toată popularitatea. În acest chip scăpăm de amândoi și puterea e în mâinile noastre. I s-au dat lui unchiu-tău toate instrucțiunile. Se va întâlni cu Maximilian în Queretaro, nu în México. Până aici lucrurile au reușit perfect, dar s-ar putea să-și vâre dracul coada și cine știe ce întâmplare să-l facă pe împărat să părăsească țara. Prieteni deștepți și binevoitori îl pot face să înțeleagă că nu se mai poate bizui pe nici un sprijin, pe nici un ajutor și pe nici un partizan. Trebuie convins că poporul ține cu el.

— N-o să fie ușor.

— Și greu și ușor, după cum vrei s-o iei. Am dat dispoziții ca împăratul să fie încredințat că, fără știrea celui mai aprig dușman al lui, Juarez, partizanii împăratului se ridică să lupte sub flamura lui. Cum o afla asta, Maximilian rămâne cu siguranță în țară și e, cu tot atâta siguranță, pierdut. Măine vor izbucni în câteva localități răscoale și cea mai importantă aici, în Santa Jaga.

— Aici? zise Manfredo uluit. Toată populația e pentru Juarez.

— Aș! Las' pe mine! Am tocmit vreo două sute de indivizi gălăgioși care vor sosi chiar în noaptea asta la Santa Jaga pentru a manifesta mâine pe străzi pentru împărat.

— Cetățenii au să-i ia la goană.

— N-au să reușească. Mănăstirea a fost clădită pe timpurile când fiecare casă era o adevărată fortăreață. Are

ziduri groase ca ale unei cetăți. Oamenii noștri se vor adăposti în mănăstire.

— Așa se poate.

— Faptul că mișcarea pornește de aci va fi pentru unchiul tău cea mai bună recomandare.

— Știe bătrânul despre planul ăsta?

— Nu, fiindcă nu-l cunoșteam nici eu când am fost ultima dată aici. Tocmai venisem să-i spun, dar zici că a plecat. O va afla la Queretaro și va ști ce are de făcut.

— Cei care vin sunt soldați?

— Hm... sunt oameni bine înarmați, cărora le e indiferent pentru cine luptă.

— Pe când să-i așteptăm?

— La noapte, pe la ceasurile patru. Tu să le dai drumul înăuntru fără să simți ceva. Când se va lumina de ziuă, flamura împărătească va flutura pe zidurile mănăstirii și cetățenii nu vor îndrăzni să crâcnească.

— O s-asculte de mine conducătorul lor?

— N-ai decât să-i spui cuvântul de ordine „Miramar” și va ști că ești de-al nostru.

— N-o să fii și dumneata de față?

— Nu. Trebuie să mă duc chiar în astă-noapte într-altă parte, tot în chestia asta. Vezi de fii tot atât de credincios cauzei noastre și răsplata nu va întârzia, te asigur. Eu mă duc. Ține instrucțiunile acestea scrise pentru conducătorul trupei și să i le dai imediat ce va sosi. Noapte bună!

— Stai să te conduc până jos, să văd dacă n-a închis cineva poarta în vremea asta.

De-abia ieșiră ei și Kurt alergă la fereastră, o deschise și le șopti celor de jos:

— Bătrânul a plecat. Totul merge bine. Stați liniștiți până vin eu. Ascundeți-vă repede, să nu vă vadă cineva.

Kurt închise repede fereastra și se furișă iar în camera de alături. După câteva minute se întoarse și Manfredo și începu să se plimbe îngândurat prin cameră. Tânărul se gândea tocmai să dea buzna peste el și să-l ia la întrebări, când îl văzu pe mexican luând niște chei din perete și îndreptându-se spre ușă. Se răzgândi. Manfredo băgă cheile în buzunar, aprinse un felinar și plecă, lăsând ușa deschisă. Kurt se repezi

la sfeșnicul cu lumânare de pe masă, pornind după el. Lumina felinarului cădea tot în față, de aceea Kurt pășea mereu în umbră. Își descălță binișor cizmele ca să nu facă zgomot, apoi păși mai departe, neslăbindu-l o clipă din ochi pe mexican.

Trecură prin mai multe ganguri umede și strâmte fără ca lui Manfredo să-i vină în gând să întoarcă măcar o dată capul. Gangul în care intrară acum avea mai multe uși. Manfredo se opri la una din ele, trase zăvorul, pe urmă o descuie cu cheia și intră.

„Să fi fost și aci un alt gang sau o temniță” se întrebă Kurt. Stătu s-asculte. Auzi glasuri omenești. Se apropie în vârful picioarelor și vârî nițel capul pe ușă. Văzu o încăpere pătrată și câțiva inși ferecați în lanțuri ele zid. Manfredo pusesese jos felinarul și se oprise în mijlocul încăperii. La lumina aceea slabă nu se putea desluși chipurile întemnițaților.

— Există o singură cale să scăpați de aici, îl auzi el pe mexican zicând.

— Care? întrebă cineva din fundul încăperii.

— Știi că Mariano acesta e adevăratul dumitale nepot și contele Alfonso fiul lui Gasparino Cortejo?

— Da.

— Bine. O să-ți pun două condiții și dacă le îndeplinești, sunteți toți liberi.

— Să le auzim.

Era contele Fernando care vorbea. Manfredo urmă:

— Prima: Să declari că acest Alfonso e un înșelător și să ceri să-și ia pedeapsa atât el cât și toate neamurile lui.

— O voi face.

— A doua: Să renunțe Mariano la drepturile lui și să recunoști că eu sunt copilul furat, căruia i-a fost substituit Alfonso.

Urmă o tăcere.

— Ei, răspunde! porunci Manfredo.

— Așa! zise în cele din urmă don Fernando. Vrei să devii conte de Rodriganda?

— Da. Asta e condiția principală pe care vi-o pun, răspunse cu obraznicie mexicanul.

— Nu mă voi învoi niciodată la o astfel de cerere.

— Atunci o să rămâneți închiși aici în vecii vecilor. Vă las

un ceas de gândire până ce mă întorc cu pâine și apă pentru voi. Zici „da”, bine, „nu”, vă las pe toți să muriți de foame.

— Dumnezeu o să ne salveze.

— Ce stai de vorbă cu nemernicul ăsta? strigă indignat Sternau.

— Nemernic, ai? Stai că-ti arăt eu ție! răcni Manfredo; se apropie de prizonier și ridică mâna să dea, dar în clipa aceea își simți brațul prins ca într-un clește.

Se întoarse speriat și văzu clipind prin întuneric doi ochi fulgerători și țeava unui revolver îndreptată spre el.

— Cine ești și ce cauți aici? întrebă Manfredo îngălbenindu-se.

— O să afli numaidecât, răspuse Kurt. În genunchi, ticălosule! Stai tu, pungașule, o să te leg ca să nu te poți mișca.

Cu aceste cuvinte își desprinsе lasoul din jurul mijlocului și-l legă de mâini și de picioare fără ca Manfredo, îngrozit, să facă vreo mișcare de împotrivire. Acum putu în sfârșit Kurt să răsuflе ușurat.

— Slavă Ție, Doamne, că am reușit! Sunteți liberi.

— Liberi? strigară toți cu bucurie. Cine ești dumneata, senior?

— O să vă spun mai târziu. Deocamdată să vă scot din gaura asta împutită. Puteți umbla?

— Da, răspuse Sternau.

— Știți cum se deschid lanțurile cu care sunteți ferecați? Omul acesta are cheia la el.

Kurt scoase o cheie din buzunarul lui Manfredo și descuie lanțurile prizonierilor, care căzură la pământ zăngănind. Vruă s-alerge toți să-l îmbrățișeze, el însă se feri, deși ochii îi erau plini de lacrimi.

— Nu încă, dragii mei, le zise el. Mai sunt și alți tovarăși de suferință cu voi?

— Nu, răspuse Sternau, care mai avea încă destulă vigoare în el.

— Dar Cortejo și Landola trebuie să fie și ei aici.

— Sunt. Cei doi Cortejo, Landola și Josefa.

— Cu atât mai bine, deși nu înțeleg cum se face asta. Să ieșim acum la aer curat.

Kurt luă cheile de la Manfredo, care zăcea legat burdof la pământ, îl împinse cu piciorul într-un colț și, după ce îi văzu pe toți în gang, încuie bine ușa în urma lui. Mergeau însă foarte încet, căci mare parte din prizonieri de-abia se puteau ține pe picioare.

Aerul devenea tot mai curat cu fiecare pas pe care-l făceau. Ajunși în beciul care răspundea spre scară, Kurt aprinse lumânarea și o înțepeni de un stâlp. Acum se puteau vedea bine la față. Sternau apucă mâna salvatorului său și zise cu glas rugător:

— Senior, cine ești dumneata?

— Acum o să vă spun, zise el cu ochii umezi de emoție. Unul din dumneavoastră trebuie însă s-o afle cel dintâi.

Se uită pe rând la fiecare prizonier în parte și, când fu în fața tatălui său, întrebă cu glas tremurat:

— Vei avea destulă putere să afli o bucurie mare, neînchipuit de mare?

— Da.

Kurt îl cuprinse atunci de gât și strigă plângând ca un copil:

— Tată! Tată dragă!

Unger nu-i putu răspunde căci zăcea leșinat de emoție în brațele lui. Ceilalți îi priveau înduioșați pe când boabe mari de lacrimi li se prelingeau încet pe fețele lor slăbite și palide.

Sternau își veni cel dintâi în fire.

— Kurt! Tu... tu ești Kurt Unger? bâigui el emoționat.

— Da, eu sunt, răspunse tânărul întinzându-l cu băgare de seamă pe tatăl său pe pământ.

— Doamne, Doamne, mari sunt puterile tale!... murmură Sternau cu evlavie. Și-acum, dragul meu, înainte de-a ne răspunde la alte întrebări, spune-mi ce fac ai noștri.

— Sunt toți în viață și sănătoși.

Și Sternau, omul acela voinic cât un munte, care îndurase atâtea în viața lui fără să crâcnească, se lăsă în genunchi, își împreună mâinile și zise printre lacrimi:

— Dumnezeu! Atotputernic, Ție, care vezi toate, care-i pedepsești pe cei răi și-i răsplătești pe cei buni, îți mulțumesc din adâncul sufletului meu că mi-ai dat zile să trăiesc clipele astea de bucurie.

Kurt se simți cuprins iar de două brațe tremurătoare.

— Ah, tu ești unchiul Săgeata-trăsnetului, nu-i așa? strigă el râzând.

— Nu se poate să ne fi salvat numai tu singur, zise Sternau după ce se mai potoliră. Trebuie să mai fie cineva cu tine.

— În mănăstire sunt numai eu, dar camarazii mei sunt afară în curte: Plisc-de-ului, Gérard-cel-oacheș și vânătorul Grandeprise. Să mergem, domnilor, să ieșim de-aici. Nu se știe dacă ticălosul acesta de Hillario n-are complici. Să mergem deci încet ca să nu facem zgomot.

Sprijinindu-l cu o mână pe tatăl său, care se trezise din leșin, cu felinarul în cealaltă, porni înaintea celorlalți, care îl urmau în tăcere. Pa urmă venea Sternau, care ținea lumânarea aprinsă. Ajunseră la locuința doctorului. Era târziu și toți ai casei dormeau. Infirmerii își aveau locuința într-o altă parte a clădirii, așa că nu-i simți nimeni.

În camera lui Hillario ardea lampa. De-abia acum se putură vedea bine la față. Începură iar întrebările, dar Kurt le tăie vorba.

— Mai târziu, mai târziu, acum avem altceva de făcut. Trebuie să vedem cum ieșim mai repede din vizuina asta.

— Ai dreptate, încuviință Sternau. Unde sunt cei trei vânători despre care spuneai?

— Stai că-i chem imediat.

Kurt se apropie de fereastră și zise cu glas scăzut:

— Gérard! S-a întâmplat ceva suspect în curte?

— Nu. Acolo cum stăm? Întrebă Gérard mai mult în șoaptă.

— Bine. Aruncă-mi lasoul tău să-l leg de fereastră, pe urmă urcați-vă sus.

Gérard aruncă lasoul și după ce Kurt îl legă bine se cățără toți trei pe rând și săriră înăuntru. Mare le fu mirarea când se văzură într-o societate atât de numeroasă.

— Uite-i, domnule! zise Plisc-de-ului privindu-i cu ochii holbați.

— Da, noi suntem, răspuse Sternau râzând. Vă datorăm multă recunoștință că ați luat parte la salvarea noastră.

— Ei așa! Dar cum dracu' a făcut băiatul ăsta de-a reușit?

se minună vânătorul, nevenindu-i să-și creadă ochilor.

— O s-o afli mai târziu, zise Kurt. Dumneavoastră rămâneți aici ca să nu li se întâmple iar ceva, eu mai am puțină treabă. Unchiule Sternau, crezi că mai e cineva din mânăstire complice de-al lui Hillario?

— În afară de nepotul său, nu cred.

— O să vedem noi îndată.

Zicând acestea, Kurt alergă spre ușă fără să ia în seamă teama lor.

— Din câteva sărituri fu în curte, a cărei poartă principală era încuiată. La lumina felinarului văzu încă o poartă, care ducea într-o curte laterală, unde era o clădire la care se vedea lumină la una din ferestre. Pe ușa camerei era o tăbliță pe care scria: „Sala de așteptare”. Intră înăuntru. Paznicul sări speriat de la locul lui și-l privea uluit.

— Cine ești dumneata și ce cauți aici? îl întrebă omul încremenit.

— Nu-ți fie teamă, nu-ți fac nimic, răspunse Kurt. Sunt în vizită la nepotul doctorului Hillario. Cine e însărcinat cu conducerea serviciului în lipsa bătrânului?

— Ceilalți doi medici.

— Care din ei e de serviciu în noaptea asta?

— Doctorul Menucio.

— Scoală-l imediat.

— Trebuie? Vezi că dacă nu e ceva grav...

— Foarte grav. Spune-i că-l caută un ofițer.

După câteva minute paznicul veni să-l ducă la doctorul de serviciu. Acesta era somnoros și-l primi cam morocănos.

— Trebuia neapărat să mă scoli din somn? întrebă el necăjit.

— Da. Te amenință o mare primejdie, răspunse foarte grav Kurt.

— Pe mine? Ascultă, domnule, nu sunt dispus la glume.

— Nici eu. Vin să te rog să îngrijești de câțiva bolnavi.

— Nu văd unde ar fi primejdia pentru mine?

— Și totuși așa e. Te rog să-mi spui dacă dumneata cunoști uneltirile criminale ale doctorului Hillario.

— Cine ești, senior, care îndrăznești să vorbești de uneltiri criminale?

— Am tot dreptul să vorbesc astfel, răspunse Kurt și-i povesti pe scurt despre eliberarea prizonierilor.

Doctorul era atât de mirat, încât asculta clătînând numai capul cu neîncredere la cele ce auzea.

— Vreau să mă conving și eu că e adevărat ce-mi spui, zise medicul și se îmbracă în grabă.

Mirarea lui fu de nedescris când dădu cu ochii de nenorociții aceia care zăcuseră atâta timp în întuneric, aproape nemâncați și ferecați în lanțuri.

— V-am adus un medic, le zise Kurt. Ne trebuie o cameră mai spațioasă și o hrană substanțială; de asemenea și ceva întăritor de băut.

Medicului i se părea că visează. Când îl văzu însă pe don Fernando galben ca un mort, întins pe divan, înțelese că tot ce vedea era cruda realitate. Prizonierii nu știau nici ei cărei împrejurări își datorau salvarea, de aceea nu puteau da nici o lămurire precisă. Totuși, din cele ce află de la ei, doctorul înțelese că e de datoria lui să intervină fără cea mai mică șovăire.

Prizonierii fură duși într-o cameră mare și bine aerisită, li se dădură rufe curate și baie la dispoziție, pe urmă ceva de mâncare și de băut, dar ei doreau mai mult să afle cărei împrejurări datorau salvarea decât să mănânce și să bea. În sfârșit, Kurt îl lămuri pe deplin.

— Prieteni, le zise la urmă Sternau, nu trebuie să ne lăsăm pe tânjală și cum eu sunt cel mai în putere, o să am puțină treabă cu Kurt al nostru pe afară.

Ucigătorul-de-bivoli și Inimă-de-urs vrură să-i însoțească, el îi rugă însă să rămână. Luară numai pe Plisc-de-ului și Grandeprise, care nu vroiau să se lase cu nici un preț și ieșiră cu toți pe ușă. Coborâră scara care ducea în subterană și intrară în încăperea unde-l lăsaseră pe Manfredo. Îl găsiră în același loc, căci era atât de strâns legat, încât nu putea nici măcar să se miște.

Mexicanul, laș din fire, văzând că totul era pierdut, vru să iasă basma curată din această afacere.

— Eu nu sunt vinovat... bolborosea el. A trebuit s-ascult de ordinele unchiului meu.

— Nu e o scuză, se răsti Sternau la el. Vreau să știu dacă

e adevărat ce spui, de aceea îți cer să-mi răspunzi la ce te voi întreba. Pentru ce ne-ați închis aici?

— Fiindcă unchiu-meu zicea că vrea să mă facă pe mine conte de Rodriganda.

— Ce idioțenie! Unde sunt lucrurile pe care ni le-ați luat?

— La mine; numai caii i-am vândut.

— Bine. O să mi le restitui pe urmă. Știi unde se află Landola și Cortejo?

— Da. Cheile sunt la domnul de colo, zise el arătând cu capul spre Kurt.

— Să ne duci la ei. Cunoști toate gangurile și încăperile subterane?

— Le cunosc. Bătrânul are în sertarul biroului un plan al clădirii.

— Să mi-l dai. Există vreo ieșire tainică din subterană?

— Da, una singură.

— Unde corespunde?

— La o carieră de piatră, afară din oraș.

— O să ne duci acolo. Unde e unchiu-tău?

— S-a dus în México sau Queretaro; e la împărat.

— Pentru ce?

— Să nu-l lase pe Maximilian să plece din țară...

— Motivul îl știu. Cine era burtosul cu care te-am văzut aseară vorbind?

Manfredo se înspăimântă iar. Așadar și asta o știa Kurt.

— Îl cheamă Arrostro. Vine adesea la bătrân ca să-i aducă ordine.

— De la cine?

— De la o asociație secretă.

— Din ce persoane e alcătuită?

— Nu știu.

— Unde îi e sediul?

— Nici asta nu știu.

— Hm! Primește unchiul tău documente secrete?

Manfredo se codi să răspundă.

— Dacă nu spui, o să te bat până ce-o să-ți deschid pliscul, îl amenință Sternau. Te-am întrebat dacă primește documente secrete.

— Da.

— Și ce face cu ele, le păstrează?
— Da, într-o celulă tănuută.
— Să ne duci acolo. Scoală-te acum și arată-ne unde i-ați închis pe Corteji.

Sternau îi slăbi nițel legăturile de la glezne ca să poată umbla.

— Deocamdată să vedem ce e cu hârțiile pe care le-a adus burtosul ăsta-seară, zise Kurt.

După ce îi scoaseră cheile din buzunar, îl luară pe Manfredo între ei și se duseră la celula unde erau închși ceilalți prizonieri.

Tânărul descuie ușa. Lumina felinarului căzu pe patru trupuri ghemuite jos la pământ.

— Vii să ne dai în sfârșit drumul, ticălosule? răcni un glas răgușit.

Era Gasparino Cortejo, care credea că Manfredo e singur.

— Să vă dea drumul, nemernicilor? strigă Grandeprise, care luase felinarul din mâna lui Sternau și pășise înăuntru.

— Grandeprise! bâigui Cortejo privindu-l îngrozit.

— Da, Grandeprise, care a venit să-ți ceară socoteală ție și preascumpului meu frățior. O, de data asta nu o să-mi mai scăpați, fiți siguri!

— Ce cauți aici? Nu cumva te-a făcut Hillario paznic în locul lui Manfredo? Întrebă Gasparino. Fă-ne scăpați și-ți dau un milion de dolari...

— Un milion, pungașule? Nici un gologan nu-i al tău. O să ți se ia tot, până și ticăloasa ta de viață.

— Pentru ce? Doar n-am făcut nimănuui nimic.

— Nimic zici? Întreabă-l pe acesta și o să-ți spună.

Grandeprise lăsa să cadă lumina felinarului pe chipul lui Sternau care intrase după el.

Cortejo îl recunosc.

— Sternau! scrâșni el îngrozit.

În momentul acela îl recunosc și celălalt Cortejo și Josefa.

— E liber! răcni Josefa.

— Atunci dracul ne-a tras pe sfoară, mormăi Landola cu o înjurătură îngrozitoare.

— Da, v-a tras pe sfoară, zise Sternau. Pedepsa dumnezeiască începe. Veți ieși din această încăpere pentru a

da socoteală judecătorilor de faptele voastre și să vă primiți pedeapsa pe care o meritați.

— Ei așa! râse Landola. Nu ne silește nimeni să mărturisim.

— Nu ne trebuie mărturisirea voastră, faptele vorbesc de la sine. De altminteri, există mijloace destule care să vă facă să mărturisiți.

Încuiară ușa celulei la loc și porniră mai departe.

— Acum să ne arăți planul clădirii și al subteranei, zise Sternau către Manfredo.

Găsiră într-adevăr planul în biroul lui Hillario. Era atât de bine întocmit, încât nu mai era nevoie de ghid. Rămâneau de cercetat documentele secrete ale bătrânului. Fură duși, fără cea mai mică împotrivire din partea lui Manfredo, în încăperea unde copiasse spioana o parte din documente. Sternau își aruncă ochii pe ele, pe urmă cercetă lăzile și cuferele care se aflau acolo. Văzu toate odăjdiile și giuvaierurile pe care le arătase bătrânul și Emiliei.

— Ale cui sunt? îl întrebă Sternau pe Manfredo.

— Ale bătrânului, mormăi el tremurând.

— Minți! De unde le are?

— Când s-a desființat mănăstirea i-au rămas lui.

— Bine. Au să fie predate cui se cuvine. Acum să ne duci la gangul care corespunde afară.

Manfredo se supuse. După vreo zece minute se aflau la ieșirea din gang, acoperită cu o grămadă de bolovani care păreau că se află acolo din întâmplare. Era însă de-ajuns să se dea doi, trei la o parte ca să rămână o gaură destul de mare cât să poată trece un om.

— Se potrivește de minune pentru scopul nostru, zise Kurt către Sternau, de astă dată în limba germană, ca să nu-l înțeleagă mexicanul.

— Care scop? întrebă Sternau cu mirare.

— Gangul prin care trebuiau să pătrundă în mănăstire cele două sute de inși care vor sosi la ora patru.

— Și unde era vorba să-i aștepte ăsta?

— În vale, unde începe urcușul la mănăstire. Se plănuise ca mișcarea care trebuia să împiedice plecarea împăratului să pornească de aci. Se cere să zădărniciți neapărat planul, atât în interesul lui Juarez, cât și al lui Maximilian.

— Eu cred că și în cel al locuitorilor orășelului, deoarece așa-zișii soldați care sosesc nu sunt altceva decât o adunătură de bandiți și tâlhari.

— Nici nu se putea altfel. Dar noi ce facem? Dacă dăm de veste cetățenilor ne expunem primejdiei de a fi trădați.

— Așa e. N-ai vrea tu să primești trupele în locul lui Manfredo?

— Cum să nu?

— Bine. Vorba e să nu ceară să li se dea drumul pe poarta cea mare.

— O să le spun că planul a fost simțit și că Juarez a trimis oameni să împresoare mănăstirea.

— Au să înțeleagă deci că nu pot pătrunde înăuntru fără ciocniri sângeroase.

— Și eu o să le spun că ar fi mai cuminte să-i bag în mănăstire printr-un gang, pe care îl știu numai eu și Hillario.

— Sunt sigur că au să te urmeze fără să șovăie, numai nu știu cum o să reușim să-i facem pe urmă nevătămători.

— Îi închidem și gata.

— Nu se poate, sunt înarmați și vor sparge ușile cu gloanțe sau cu paturile puștilor. Trebuie să găsim un mijloc ca să-i dezarmăm.

— Cu forța nu merge. Stai, mi-am adus aminte de sistemul cu care își dezarmează Hillario prizonierii.

— Vrei să spui gazele? Nu merge, sunt prea mulți.

— De ce nu? Principalul e s-avem praf din acela în cantitate mai mare. Să presupunem că am ajuns într-un gang cu două ieșiri, care e destul de lung ca să încapă toți în el. Presărăm pe jos praful. Eu merg în fruntea lor, tu la coadă, iar ei la mijloc. Când am ajuns la ușă, ne aplecăm și dăm foc pulberii. Flacăra se răspândește într-o clipă în lungul gangului. Tu fugi pe ușa ta, eu pe a mea și încuiem repede ușile în urma noastră.

— Hm! zise Sternau îngândurat. Planul ar putea reuși, dar de unde să luăm pulberea? apoi întorcându-se spre Manfredo: Cine pregătea praful cu care ne-ați amestecat pe noi?

— Bătrânul.

— Cunoști rețeta?

— Nu.

— Se alterează la umezeală?
— Nu. Arde ud tot așa de bine ca și uscat. Noi îl ținem într-o pivniță umedă, dar nu se strică.

— Și se aprinde tot așa de ușor ca praful de pușcă?

— Și mai repede chiar.

— Aveți ceva provizii din el?

— Da, un butoiăș plin.

— Arată-ni-l.

Se întoarseră în gang.

— Gangul acesta pare destul de lung pentru scopul nostru, îi zise Sternau lui Kurt.

— Da, dar cum să știți eu când ai ajuns la capătul lui ca să dau foc pulberii?

— O să te strig pe nume, adică. Manfredo, deoarece trebuie să creadă că ești nepotul lui Hillario.

— Toate bune, ce facem însă cu caii, fiindcă e probabil că vor veni călări.

— Îi vor lăsa desigur în paza câtorva din ei. Pe aceștia, suntem noi destui ca să-i biruim la repezeală.

— Bine zici. Să încercăm mai întâi pulberea.

Manfredo îi duse într-un beci unde se afla un butoiăș pe jumătate plin cu un praf negricios, care n-avea nici un miros.

— Să facem o probă, zise Sternau; luă puțin praf, îl risipi pe jos și-i dădu foc.

Într-o clipă izbucni o flacără gălbuie care răspândi un miros tare și înecăcios.

— Cred că o să reușim, fu el de părere; acum să ne întoarcem la ai noștri.

Îl duseră pe Manfredo iar în celulă, încuiară ușa în urma lor și urcară scara ce ducea la locuința doctorului.

— După cum aud, vii din capitală, îi zise Sternau lui Plisc-de-uliu. Unde e în momentul de față cartierul general al lui Juarez?

— În Zacatecas. Toate localitățile la nord de oraș sunt ocupate de trupele lui.

— Și care ar fi cea mai apropiată de aici?

— Nombre de Dios. Un bun călăreț e în patru ceasuri acolo.

— Ai putea găsi drumul pe întuneric?

— Plisc-de-ului să nu-l găsească! spuse jignit vânătorul.
— Vrei să te duci dumneata?
— Da. Pentru derbedeii care vor sosi la noapte, nu-i așa?
— Da. Vei spune comandantului pieței ce știi și îl vei ruga să-ți dea oameni pentru prinderea lor.

— Am înțeles. Măine până la prânz sunt îndărăt.

— Dar dacă n-au să te creadă?

— Nu se poate. Când am venit înapoi am trecut cu tânărul Unger pe acolo și ne-am dus să facem o vizită comandantului. De altminteri mă cunoșteau dinainte, ne-am întâlnit cu el când aștepta împreună cu Juarez sosirea lordului Dryden. Pe atunci era numai locotenent, azi e maior. În țara asta binecuvântată înaintează omul repede. Acu' mă duc la han să-mi iau calul și în zece minute sunt pe drum.

Sternau le spuse celorlalți ce văzuse și ce găsisese jos în subterană. Când aflară că era vorba să prindă o întreagă armată de oameni, fiecare vroia să fie de față, dar Sternau fu de părere că prea mulți inși ar da loc la bănuiele.

În afară de don Fernando, care era tare slăbit, ceilalți își reveniseră destul de repede. Bucuria revederii și siguranța că se află liberi făcuseră minuni. Din personalul spitalului, pus la curent cu cele întâmplate, se întrecea care mai de care să-i servească pentru a nu fi bănuți de complicitate cu Hillario.

Când fu aproape de ora patru, Sternau se duse să presare pulbere pe gang, în vreme ce Kurt plecă să iasă înaintea trupelor. Coborî dealul și stătu s-asculte. I se păru că aude zăngănit de arme. Deodată un glas lângă el strigă:

— Cine e?

Kurt tresări speriat, căci nu văzuse pe nimeni venind. Omul părea că răsărise din pământ.

— Prieten, răspunse el repede.

— Cuvântul de ordine?

— Miramar.

— Bine. Vino cu mine.

Kurt se simți tras de braț și dus o bucată de drum. Zări un grup de oameni și cai adunați într-un loc.

— A sosit? întrebă cineva.

— Da, uite-l, răspunse omul care îl adusesese.

— Cine ești? întrebă comandantul, care părea să aibă

gradul de colonel.

— Sunt Manfredo, nepotul doctorului Hillario.

— Bine; poarta e deschisă?

— Nu. Ar fi rău de noi dacă aş fi deschis-o, fiindcă m-ar lua imediat la cercetări comandantul.

— Ce fel de comandant? Mie nu mi s-a spus nimic.

— N-aveau cum să-ţi spună, fiindcă au sosit de-abia după miezul nopţii!

— Cine?

— Oamenii lui Juarez. Vreo cincizeci de inşi.

— Să fi simţit vreo mişcare?

— Conducătorul lor m-a întrebat cam în ironie dacă aşteptăm musafiri peste noapte.

— Aha! Bănuiesc probabil ceva. O să-i iasă însă ironia prin nas. Mergem sus şi-i facem pe toţi piftie.

— Numai să se poată, senior. Sunteţi în stare să treceţi prin zid ori printr-o poartă încuiată?

— Asta nu, dar putem sparge poarta.

— Şi în vreme ce-o spargeţi cei dinăuntru o să tragă.

— Aş! Zici că sunt numai cincizeci.

— Da, vezi însă că aceşti cincizeci adăpostiţi după zid sunt mai de temut decât o mie la un loc deschis.

— Aşa e. Ei, drăcia dracului! Ce-i de făcut? Am ordin să pătrund cu orice preţ în mănăstire.

— Şi eu să vă bag înăuntru. Mexicanii noştri au uitat pesemne că vechile mănăstiri au subterane şi ganguri tănuite care duc pe căi întortocheate tot acolo. Un astfel de gang vom folosi şi noi.

— Ce surpriză pentru ei când vor vedea mâine dimineaţă că mănăstirea e în stăpânirea noastră, răsă mulţumit comandantul. Unde e intrarea gangului?

— Foarte aproape de aici, pe stânga.

— Ne trebuie şi felinare?

— Numai două şi pe astea le avem noi.

— Bine, du-ne în gang. Dar cu caii ce facem?

— Lăsaţi câţiva oameni să-i păzească şi mă întorc eu pe urmă să-i pun la adăpost.

Colonelului nu-i trecu nici o bănuială prin gând şi-l urmă pe Kurt fără cea mai mică şovăială.

Când ajunseră la deschizătura gangului auziră pe cineva întrebând cu glas răstit:

— Cine e? Stai!

— Prieten, răspunse Kurt.

— Cuvântul de ordine?

— Miramar.

— Bine, poți să treci.

— Țsta cine e? șopti comandantul.

— Unul de-ai noștri. Trebuie să fim pe puțin doi ca să trecem gangul.

— Hm! Unde e intrarea?

— Aici, zise Sternau luminând cu unul din felinare locul și dându-i-l pe celălalt tânărului.

— Cine merge înainte? întrebă colonelul.

— Eu, răspunse Kurt.

— Și ăsta de colea la urmă?

— Da.

— Ne-ar mai trebui vreo câteva felinare, dar nu mai e vreme să te duci după ele. Înainte deci!

Kurt se așează în fruntea coloanei și intră în gang. Comandantul, imediat după el. Trecură prin mai multe ganguri înguste, unde nu puteau pași decât câte unul, până ce ajunseră la cel mai lung dintre ele, în care era presărată pulberea. Kurt stinse pe furiș felinarul.

— Ce faci, omule? se răsti colonelul îngrijorat.

— Nimic, s-a făcut puțin curent când am ajuns la ușă.

— Aprinde repede lumina.

Kurt se lăsă pe vine și trase un chibrit. Văzu numaidecât pulberea împrăștiată pe jos.

— Manfredo! îl auzi el, din fericire, în clipa aceea pe Sternau strigându-l de la capătul celălalt.

— Ce e? întrebă Kurt și lăsă jos chibritul aprins.

O flacăra gălbuie izbucni în același timp la amândouă capetele gangului. Tânărul sări îndată ca fulgerul pe ușă, trase zăvorul după el și aprinse felinarul.

Ascultă și auzi înjurături și gemete, pe urmă se făcu tăcere. Pulberea își făcuse efectul. Kurt alergă sus să le spună și celorlalți că planul lor reușise pe deplin. Se întoarse, urmat de ei, la gang. Deschiseră cu băgare de seamă ușa ca să nu-i

înăbușe mirosul și văzură că soldații erau întinși, nemișcați, la pământ.

— Kurt! auzi tânărul de la capătul celălalt al gangului, tu ești?

— Da.

— Să-i dezarmăm repede și să încuiem ușile la loc.

După ce sfârșiră se adunară iar cu toții în camera lui Hillario.

— Strașnică păcăleală! zise micul André. Asta n-or s-o uite ei cât or trăi.

— Stai că n-am isprăvit încă. Unde și-au lăsat caii? întrebă Sternau.

— Aproape de șosea, răspuse Kurt. Mă reped până la paznici să le spun că am reușit să pătrundem în mănăstire și să-i biruim pe republicani.

— Crezi că au să ne urmeze de bunăvoie și o să-i avem în mână fără luptă?

— Mai știi! Sunt destul de neghiobi. Cât privește caii ăștia mexicani, te urmează ca niște cățeluși.

— După puțin timp Kurt ieși din mănăstire și o luă fluierând pe drumul unde știa că sunt caii.

— Iacă-mă! zise el cu o voioșie prefăcută.

— Ce-ți veni, mă, să fluieri așa ca sa te audă toată lumea? zise unul din mexicani necăjit.

— Cine vrei să m-audă? Republicanii sunt toți închiși în beci. Până să prindă de veste i-am legat fedeleș și i-am băgat la răcoare.

— Ura! Auziți, măi?

Mexicanii se adunară toți în jurul lui.

— Dar ai noștri ce fac?

— Ce să facă, săracii! Mănâncă și beau de zvântă...

— Auzi ai dracului! Și nouă ni s-a uscat gâtul de sete...

— Păi voi stați să păziți caii.

— Cine-a spus? Colonelul?

— Nu, ăsta e sus la doftor și beau amândoi pe-ntrecute. Altul zicea că...

— Nu ne pasă nouă de ce zice altul; ei să bea și să mănânce și noi să stăm ca bufnițele pe întuneric? Să mă slăbească dumnealui! E mare curtea mănăstirii?

— Destul de mare.

— Încap toți caii ăștia în ea?

— Cum să nu!

— Atunci mergem și noi la mănăstire. Încălecă și tu pe un cal și arată-ne drumul.

— Bine, eu vă duc, dar dacă vi s-o întâmpla ceva să nu ziceți că eu sunt de vină.

— Lasă vorba și fă ce-ți spun.

Tânărul încălecă și porni urmat de ceilalți; caii veneau după ei ca oile. Ajuns sus, dădu un semnal și porțile fură deschise imediat. Îndată ce intrară în curte se închiseră repede în urma lor.

Când mexicanii văzură curtea pustie și întunecoasă, unul din ei întrebă:

— Bine mă, unde ne sunt camarazii?

— În curtea cealaltă; stau și benchetuiesc; haideți să îmbucați și voi ceva.

Descălecară și trecură în curtea de-alături, unde fură dezarmați și legați la repezeală, fără să aibă timp să crâcnească.

De-abia acum se putea spune că farsa reușise pe deplin. După ce-i băgară și pe ei în subterană, trimiseră după alcade. Acesta făcu un raport amănunțit despre cele întâmplate și fu de părere ca Landola, cei doi Cortejo și Josefa să rămână închiși în celulele lor până ce Juarez va afla de prinderea lor și le va hotărî soarta.

Acum rămânea de stabilit ce e de făcut. Era neîndoielnic că procesul în afacerea Rodriganda trebuia să pornească de aci, din México, ceea ce nu se putea deocamdată din pricina tulburărilor care domneau în țară. Francezii plecaseră și tronul împăratului se clătina și amenința să se prăbușească din moment în moment. De-abia pe urmă se vor putea bizui pe ajutorul lui Juarez.

După o matură chibzuință hotărâră ca Sternau, Kurt, Plisc-de-ului, Uciătorul-de-bivoli, Inimă-de-urs, Săgeata-trăsnetului și micul André să se ducă la președinte, ca să-l pună la curent cu cele întâmplate, în timp ce Mariano, Gérard și ceilalți să rămână pe loc, pentru a supraveghea prizonierii. Aduseră și pe cei doi argați de la han și după ce li se spuse și

lor ce s-a întâmplat, îi trimiseră la hacienda del Erina pentru a duce și acolo vestea cea bună că prizonierii fuseseră salvați.

Până la amiază sosi și Plisc-de-ului, care-i comunică lui Sternau că maiorul împreună cu două sute de lăncieri vin și ei în curând.

Într-adevăr, trupa nu întârzie să sosească. Sternau își aminti că îl cunoscuse și el pe maior la Rio Grande del Norte, pe când îl însoțea pe Juarez. Ne putem închipui indignarea ofițerului când auzi ce li se întâmplase. Hotărî ca prizonierii să rămână deocamdată pe loc și să lase o sută de soldați de pază. Aflând apoi că cei salvați vor să se ducă la Juarez, făcu un raport către generalul Escobedo și-l rugă pe Sternau să i-l predea imediat ce vor sosi. Escobedo comanda trupele din nordul Mexicului, pe când Porfirio Diaz se îndrepta cu o întreagă armată spre capitala țării. Juarez își stabilise cartierul general la Zacatecas, unde era în momentul de față și Escobedo.

Rămânea acum de pus la punct chestia odăjdiiilor și a giuvaierurilor mănăstirii din subteranele acesteia, de asemenea și documentele complotului pus la cale de asociația din care făcea parte și Hillario. Împachetară tot ce crezură că i-ar putea fi de folos lui Juarez și luară lucrurile cu dâșii.

11. În Zacatecas

Porniră chiar în după-amiaza aceea și tocmai a treia zi ajunseră la destinație. Întâiul drum al lui Sternau și Kurt fu la președinte. Acesta era din cale-afară de ocupat, dar când auzi cine-a venit, îi primi imediat. Zapotecul, înalt și voinic ca un brad, le ieși înainte în pragul ușii și chipul lui, de obicei grav, strălucea de bucurie.

— Dumneata ești, într-adevăr, senior? îi zise el lui Sternau întinzându-i amândouă mâinile. Nici nu-mi venea să cred când mi s-a spus că vrei să-mi vorbești. Așadar nu-i adevărat ce-am auzit că ți s-a întâmplat iar ceva?

— Ba e foarte adevărat, senior, răspunse grav Sternau. Atât eu cât și tovarășii mei am fost într-o situație disperată din care ne-a scăpat tânărul acesta. Dați-mi voie să vi-l prezint. Căpitanul Kurt Unger, din escorta regală și unul din compatrioții mei.

Juarez îl privi binevoitor, apoi zise scrutându-și memoria:

— Kurt Unger... parc-am mai auzit eu numele ăsta.

— Aveți dreptate, senior, răspunse tânărul. Am primit prin intermediul dumneavoastră o casetă cu bijuterii din comoara mixtecașilor.

— Atunci ești fiul căpitanului de vapor Unger și nepotul lui Săgeata-trăsnetului? întrebă Juarez aducându-și imediat aminte.

— Da.

— Fii binevenit printre noi, căpitane, senior Sternau mi-a procurat o adevărată bucurie dându-mi prilejul să te cunosc. Și-acum, dragă senior Matava-se, te rog să-mi spui și mie cum și unde dispăruseși iar.

Sternau îi povesti peripețiile prin care trecuse. Zapotecul îl ascultă până la sfârșit cu mare atenție.

— Nu pot pune la îndoială cele spuse de dumneata, zise zapotecul când Sternau sfârși, mă întreb însă cum s-a putut petrece așa ceva în Mexic. Acest doctor Hillario nu mi-e necunoscut. Seniorita Emilia l-a demascată, fapt pentru care-i sunt profund recunoscător. Totuși nu-l credeam în stare de atâta mișelie. Care să fi fost scopul pe care-l urmărea nu-

nțeleg. Și cum ați reușit să scăpați?

— Să vă spună tânărul acesta, zise Sternau arătând spre Kurt.

— Povestește-mi și mie, te rog.

Kurt începu mai întâi cu întâlnirea lui cu Plisc-de-uliu în Germania și sfârși cu eliberarea prizonierilor și prinderea trupelor complotiștilor. Uimirea prezidentului creștea clipă cu clipă, pe urmă chipul lui începu să se însuflețească din ce în ce.

— Ceea ce mi-ai spus dumneata, senior, e pentru mine de mare importanță, zise el la sfârșit. Așadar există aici o asociație care voiește să mă forțeze să devin ucigașul lui Maximilian al Austriei.

— Așa se pare.

— Și omul acela mărunț și gras e unul din membrii asociației? Nu știi cum îl cheamă?

— Ba da, Arrastro.

— Fie cine-o fi, voi pune eu mâna pe el. Și doctorul Hillario e unealta lor?

— Fără cea mai mică îndoială.

— Zici că se află acum la Queretaro pe lângă împărat? Atunci e și seniorita Emilia în primejdie, deoarece bătrânul i-a devenit dușman de moarte. O să vedem noi însă ce se poate face. Nici nu-ți închipui, senior, ce serviciu imens mi-ai făcut. Zădărnicierea planului de la Santa Jaga a fost o lovitură de maestru.

În vremea aceasta Kurt scoase o scrisoare din buzunar și o întinse lui Juarez.

— Ce recomandăție excepțională! zise președintele după ce o citi. Ambasadorul dumneavoastră în Mexic îmi scrie foarte elogios despre dumneata.

— Era nevoie de ea pentru a vi-o putea înmâna pe ceastalaltă.

Cu aceste cuvinte Kurt îi întinse un plic mare, sigilat, lui Juarez. În timp ce citea, chipul zapotecului părea din ce în ce mai mirat.

— *Dios mio!* strigă el după ce sfârși. Ceea ce văd eu aici e o distincție deosebită pentru un om atât de tânăr ca dumneata.

Sternau era și el foarte uimit. Deși nu știa ce scrie în scrisoare, bănuia ce poate să fie.

— În afară de câteva merite neînsemnate am avut norocul să mă bucur de bunăvoința unor persoane suspuse, răspunse tânărul cu modestie.

— Da, văd. Mă bucur că aceste persoane au știut să aleagă pe cineva demn de încrederea lor. Sunt împotriva unor tratative pe cale oficială asupra sorții unui om care a contribuit mult la zdruncinarea republicii mexicane, dar admit un schimb de vederi pe cale particulară.

— Toată lumea e de părere că în împrejurările actuale împăratul Maximilian nu poate avea nici un punct de reazem. Dumneavoastră ce ziceți? Întrebă respectuos Kurt.

Juarez făcu un gest de dispreț cu mâna.

— Îl numești împărat? Cu ce drept?

— Pentru că e recunoscut ca atare de toate statele europene.

— Nu și de acelea interesate în cauză. De altminteri, statele despre care vorbești ar fi trebuit să aibă atâta perspicacitate ca să înțeleagă de la început că e vorba de o farsă, care trebuia să se sfârșească odată ce s-ar fi terminat combustibilul. Acum totul s-a isprăvit. Eu n-am recunoscut nicicând și nu recunosc nici acum pe un Max de Habsburg care s-a lăsat ademenit — în paguba lui — de Napoleon al III-lea să joace va banque. Banca a câștigat. Te-aș ruga să nu vorbești niciodată în fața mea de un împărat al Mexicului, care nu există pentru mine. La întrebarea dumitale îți pot răspunde numai atât: domnul acesta nu va fi în stare să se mențină.

— Și care credeți că îi va fi soarta?

— Senior Unger, văd că vorbești limpede și deschis. Voi face și eu același lucru. Dacă acest Max pleacă la vreme, scapă cu viața și se va putea lăuda — dacă va dori — că s-a numit cândva împărat al Mexicului. Dacă se codește însă, atunci e cu siguranță pierdut.

— Ce înțelegeți prin cuvântul „pierdut”?

— Că îi va fi cu neputință să se mai salveze. Statul mexican îl va da în judecată.

— Statul cine e?

— Eu.

Kurt se înclină.

— Veți fi președinte al Mexicului?

Juarez își încruntă sprâncenele.

— Cum, „voi fi”? Nu am fost și până acum?

Kurt nu-și pierde cumpătul.

— Vă atrag atenția, senior, că nu e vorba de părerea mea personală.

— Sau nu mai sunt? zise Juarez cu trufie. Cine m-a înlocuit?

— Napoleon și Maximilian.

— Aș! Aștia doi!... Nici dumneata nu crezi ce spui. Fii sigur că peste câteva săptămâni întreaga țară mi se va supune cu entuziasm. Ți-am spus-o și-ți repet: comedia s-a sfârșit.

— Atunci judecătorul lui Maximilian veți fi dumneavoastră? Și care va fi sentința?

— Moartea prin glonț.

— Nu vă gândiți că membrul unei familii imperiale nu poate fi împușcat așa, pur și simplu?

— Vom institui un tribunal.

— Tribunalul acesta trebuie să ia în seamă cine e acuzatul. Se cer oarecare considerații pentru un arhiduce de Austria.

— Cine vrea să i se dea considerație trebuie să știe să o dea și el altora. Un bandit, un calomniator, un ucigaș, un falsificator, un conspirator trebuie pedepsit, indiferent din ce strat social face parte. Și cu cât e mai inteligent, cu atât trebuie să fie și pedeapsa mai aspră, dacă individul a păcătuțit împotriva legilor pe care el e în măsură să le cunoască mai bine ca un altul.

— Acestea sunt principiile unui judecător neînduplecat.

— Acela sunt eu.

— Dar nu ale unui părinte de stat care are dreptul de-a fi milostiv și iertător.

— Cine-ți spune că nu m-am gândit la iertare?

— Propriile dumneavoastră cuvinte.

— Juarez se ridică de pe scaun și începu să se plimbe agitat prin cameră, apoi se opri brusc în fața lui Kurt.

— După cum înțeleg eu, tinere, scopul venirii dumitale e

transmiterea dorinței statului german ca să fiu îngăduitor și iertător cu Maximilian.

— Ați ghicit, senior.

— Cunoști felul cum au pus stăpânire francezii pe țara noastră pentru a i-o preda lui Maximilian? Știi că eu eram pe-atunci omul ales de Dumnezeu și de popor ca să domnesc peste Mexic?

— Da.

— Și-ai putea susține că mi-am făcut poporul nenorocit?

— Sunt convins de contrariul.

— M-a detronat poporul?

— Nu, deși venise o delegație la Paris să-i ceară împăratului...

— O înscenare stupidă pe care nu o pot crede nici copiii din leagăn. Francezii mi-au fost adevărații dușmani. Lui Maximilian nu-i aduc decât două acuzații: întâi, că s-a învoit orbește la planul unui om care a devenit împărat printr-o mare vărsare de sânge în țara lui și al doilea, că acum, când francezii au părăsit țara, se încapățânează să rămână. Numai bizuindu-se pe sprijinul lui Napoleon a fost în stare să facă unele greșeli care se vor răsfrânge asupra capului lui. Cunoști Comunicatul de la 3 octombrie?

— Da.

— Îl cunoaște și guvernul dumitale?

— Bineînțeles.

— Bine. Ce scrie în comunicat?

— Orice dușman al imperiului e un trădător de țară și revoluționar, care va fi pedepsit cu moartea fără a fi judecat.

— Comunicatul acesta a costat viața multora. Până și cei mai credincioși generali ai mei, Artega și Salazar au fost asasinați fără a fi în prealabil judecați. Trăiam liniștiți și fericiți în țara noastră. Au venit atunci francezii și ne-au spus că nu avem dreptul la pace și liniște și că Max o să ne fie împărat. Au început vărsările de sânge. Cine au fost răzvrățiții, tinere? Noi?

— Hm...!

— Sau francezii? Ori Napoleon și Maximilian?

— Ai dreptate, senior, zise Sternau care ascultase până atunci în tăcere.

— Și totuși noi am fost tratați ca bandiți, urmă Juarez agitat. Conținutul acestui comunicat sângeros nu e altceva decât dictonul acelui biruitor care a zis „Vai de cei învinși!” Am fost cei învinși și a fost vai de noi. Dumnezeu e însă bun și drept și acum suntem noi învingătorii. Putem deci striga la rândul nostru: „Vai de ce învinși!” Și cu mai mult drept. Totuși nu o facem. Nu vrem să fim cruzi și răi. Ne cerem însă dreptul nostru și, odată cu el, libertatea oricărui cetățean al acestei țări. Cunoști, senior, dreptul talionului din Biblie? Dreptul acesta domnește și astăzi în prerii, pretutindeni unde popoarele trăiesc în pace și bună înțelegere.

— E groaznic! îl întrerupse Kurt. Acele popoare care se bucură de binefacerile civilizației...

— Civilizație? Așa credeam și eu mai înainte. Dar când o armată năvălește într-o țară ca tâlharii! Asta e cultură, civilizație? Dacă Pantera Sudului ucide și jefuiește e pur și simplu o fiară cu chip de om și va fi închis în cușcă. Dacă acest Cortejo vrea să fie președinte e nebun sau caraghios. Dacă însă Napoleon și Maximilian al Austriei dau năvală, cu putere armată, într-o țară străină ai cărei locuitori nu le-au făcut nici cel mai mic rău, atunci se aseamănă cu botocuzii, comanșii sau alte neamuri sălbatice pe care le numim barbare. Și dacă te-am întrerupt când ai început să vorbești despre civilizația popoarelor, e că au și ele înscris în legislația lor acest drept al talionului. Nu mai zic însă „ochi pentru ochi și dinte pentru dinte”, dar pedepsesc omorul cu moartea și celelalte crime cu o pedeapsă echivalentă sau amendă în bani. Ai numărat dumneata picăturile de sânge care au curs în timpul ocupației Mexicului?

Kurt clătină cu mâhnire capul.

— Ai dreptate, nu s-ar fi putut număra, urmă Juarez. Au fost râuri întregi. Sunt nedrept dacă osândesc la moarte pe cel care le-a vărsat, când orice judecător dă pe mâna călăului pe oricine a ucis un singur om?

— Repet, senior, că acela despre care vorbești astfel e de viță împărătească.

— Ei și? Cu atât mai rău că nu și-a dat seama ce face. Ce-ar zice austriecii dacă s-ar pomeni că vin în fruntea unei armate să le dovedesc că așa fi un mai bun domnitor decât...

În clipa aceea ușa se deschise brusc și un bărbat care se cunoștea după uniformă și trese că e ofițer superior, dădu buzna în cameră și se repezi cu mâinile întinse la Juarez. Chipul lui oacheș, trăsăturile aspre și ochii lui lucitori dovedeau un temperament energic și o voință extraordinară.

— Senior Juarez! strigă el cu o bucurie nestăpânită.

— Generalul Porfirio Diaz, dumneata aici în Zacatecas! exclamă Juarez strângându-i mâinile. Te credeam mai la nord. Nu cumva s-a întâmplat ceva neplăcut?

— Dimpotrivă, îți aduc o veste cât se poate de bună, răspunse vesel generalul.

— Ah! Vorbește!

Diaz se uită la cei doi germani.

— Senior Sternau și senior Unger, zise Juarez, doi prieteni de care nu mă feresc.

Cei trei bărbați se înclinară politicos.

— Știu că n-ai primit ultimele două scrisori ale mele, începu generalul. Au fost interceptate de dușman. De aceea am venit eu însumi să-ți comunic anumite lucruri. Că francezii au plecat din țară, asta o știi.

— Da.

— Că Max se află la Queretaro, de asemenea.

— Da.

— Nu mai are decât trei orașe în stăpânirea lui: Capitala, Queretaro și Veracruz. În capitală poruncește generalul său Marquez, ticălosul acela care jupoaie populația până la sânge.

— Multă vreme nu o s-o mai faci, fii pe pace.

— Să sperăm. Așteptam instrucțiuni de la dumneavoastră, dar fiindcă nu le-am primit, deoarece trimișii mei au fost prinși și împușcați, am acționat din propria mea inițiativă. Cele trei orașe care mai sunt în stăpânirea lui Maximilian trebuie izolate și comunicația între ele întreruptă; de aceea am luat cu asalt Puebla și am ocupat-o.

— Adevărat? întrebă Juarez cu bucurie. E un mare succes, pentru care îți mulțumesc, generale.

— Acum am venit eu însumi ca să mă înțeleg verbal cu dumneavoastră și cu generalul Escobedo ce mai e de făcut.

— Foarte bine ai făcut, senior. O să te anunț eu când va fi momentul consfătuirii. Deocamdată te rog să primești

ospitalitatea mea; să mergem să-ți arăt camera unde vei fi găzduit pe timpul șederii aici.

Bucuria îl transformase complet pe președinte. Se scuză față de Unger și Sternau, îl luă pe victoriosul general la braț și ieși cu el pe ușă.

Se întoarse radios. Chipul lui sever strălucea de voie bună.

— Dumneata ai mai auzit până acum de acest general Diaz? îl întrebă el pe Sternau.

— Da, foarte mult chiar.

— Când mă gândesc sau mă uit la el, îmi vine numaidecât în minte numele unui mare general de-al lui Napoleon Bonaparte pe care acesta îl numea cel mai viteaz dintre viteji.

— A, vrei să spunei mareșalul Ney?

— Da. Diaz e mareșalul Ney al meu. Nu e numai un militar capabil, ci și un bun diplomat. Sunt sigur că va fi odată și odată succesorul meu. Cunoști Puebla?

— Da, am trecut doar pe acolo.

— Se află situată între capitală și portul din Veracruz. Îndată ce va fi cucerită, Maximilian de Habsburg e pierdut. Legătura cu portul e tăiată, deci nu ne mai poate scăpa.

Kurt își împreună rugător mâinile.

— Senior, vă implor... fiți îndurător...

— Și eu vă fac aceeași rugămintă, adăugă Sternau.

Juarez îi privi clătinând capul. Chipul lui luase o expresie de bunătate care se vedea rar la el.

— Credeam că mă cunoști, senior doctore, zise el.

— Așa și e. Știu că sunteți un om cu o energie de fier, a cărui voință e neînduplecată...

— Altceva nimic?

— ... și a cărui inimă nu e întotdeauna stăpânită de această voință. De aceea nădăjduiesc că rugămintea noastră nu va fi zadarnică.

— Hm! De fapt ce doriți să fac?

— Lăsați-l pe arhiduce să fugă.

— Dar dacă nu stă în puterea mea?

— Atunci procedați în așa fel ca să nu fie condamnat la moarte.

Zapotecul clătină îngândurat capul.

— Cereți cam prea mult de la mine, domnilor. Maximilian

și-a hotărât singur sentința când a semnat comunicatul acela sângeros. Vroiam totuși să fiu îndurător cu el, dar n-a vrut să mă asculte. Nu pot să-l recunosc de împărat al Mexicului, după cum n-a vrut nici el să mă recunoască ca președinte, așa că între noi doi nu pot exista tratative diplomatice. Dar eu nu sunt numai președinte, ci și om și fiindcă e și el om ca și mine, i-am vorbit ca de la om la om. N-a vrut însă să mă asculte.

— Ce nesocotință din partea lui! exclamă Sternau.

— Am trimis-o la el pe seniorita aceea, Emilia. Ea i-a atras atenția asupra celor din jurul lui. I-a dovedit că toți sunt trădători sau oameni fără judecată care nu știu ce fac. Degeaba!

— Atunci e singur vinovat.

— Da. Am pus să i se spună că drumul spre mare îi stă deschis până în ultimul moment. Ce credeți că a făcut? A râs. I-am mai spus că o dată în mâinile oamenilor mei nu-mi va mai fi cu putință să-l scap, a râs iar.

— Altă cale nu există? întrebă Kurt.

Juarez îl privi scrutător.

— Poate, răspunse el îngândurat. Vrei să te însărcinezi dumneata cu afacerea asta?

— Imediat, zise Kurt cu bucurie.

— Va fi de prisos, știu. De altminteri, ești singurul om căruia citez să-i dau o astfel de însărcinare. Crezi că poți să străbați prin avanposturi?

— Vreți să spuneți ale împăratului?

— Da. Pentru ale mele îți voi da eu un permis.

— Am destule acte de legitimație și scrisori de recomandatie la mine, așa că n-au să mă oprească.

— Și crezi că vei putea pătrunde la Maximilian?

— Cu siguranță.

Juarez îl privi iar adânc în ochi, ca și când ar fi vrut să-i citească până în fundul sufletului, pe urmă se așeză la birou și se apucă să scrie ceva. După ce sfârși, întinse foaia de hârtie tânărului și-l întrebă:

— Crezi că va fi de ajuns?

Kurt citi următoarele:

„Prin aceasta interzic oricui să oprească din drum persoanele care vor prezenta aceste rânduri. Dimpotrivă, ordon să li se lase liberă trecerea prin toate posturile noastre și să li se înlesnească pe cât se poate călătoria pentru a putea ajunge la locul hotărât. Cine nu ascultă de ordinul meu va fi pedepsit cu moartea,

Juarez”

— E mai mult decât trebuie, zise cu bucurie Kurt, care se și vedea salvatorul împăratului și sărbătorit ca un erou în patrie.

— Nu prea cred, răspunse cu răceală Juarez.

— Sunt sigur că ordinul va fi ascultat cu sfințenie.

— Asta da, numai de cel interesat în cauză, nu.

— Maximilian? Ar trebui să fie nebun!

— Bine, încearcă!

— Pot să-i arăt și lui biletul de liberă trecere?

— Da.

— Și altora?

— Nu. Te vei servi de el numai în caz de nevoie. De altminteri îți atrag atenția că dacă partizanii mei ar afla că am contribuit la salvarea arhiducelui, sunt pierdut. Cu toate acestea mă dau în mâinile dumitale, deși ești un copil aproape. Sper însă că vei fi vrednic de încrederea pe care ți-o acord.

Kurt vru să spună ceva, zapotecul însă îi curmă repede vorba.

— Eu am făcut, după cum vezi, tot ce se poate face pentru salvarea lui Maximilian. Dacă totuși arhiducele va cădea în mâinile noastre, nu mai există scăpare pentru el. Eu nu sunt un domnitor autorizat cu puteri nelimitate, ci supus voinței poporului. De aceea rog pe Dumnezeu să-ți ajute în îndeplinirea misiunii dumitale.

Cu aceste cuvinte Juarez îi întinse mâna tânărului, apoi adăugă întorcându-se spre Sternau:

— Cred că prietenul dumitale e grăbit și va vroi să plece cât se poate mai repede. Ar fi de dorit să intervină la Queretaro pentru seniorita Emilia, pe care o știu în primejdie

de când se află acolo doctorul Hillario. Cât pentru dumneata, voi face tot ce-mi va sta în putință. Astăzi aș vrea însă să-ți fac eu o mare rugămintă.

— Pe care o voi îndeplini cu mare plăcere.

— Stai, nu te grăbi așa, senior. Ce proiecte ai în momentul de față?

— Deocamdată n-am hotărât încă nimic. Venisem să vă comunic numai ce s-a petrecut. Știți că fără bunăvoința dumneavoastră nu se poate face nimic privitor la afacerea Rodriganda.

— Asta așa e. Cortejo, Josefa, Landola, Hillario și nepotul lui trebuie aduși pe banca acuzaților. Ar fi totuși de dorit să avem o mărturisire completă din partea lor. Și nici atunci chiar, nu vom putea avea o condamnare valabilă.

— Pentru ce?

— Gândește-te la situația noastră actuală. Nu știm încă nici noi ce se va întâmpla. În această afacere se cere ca și un alt stat să legalizeze sentința, mai ales în Spania. Trebuie deci să așteptăm ca și situația Mexicului să se clarifice.

— Neplăcut lucru...

— Sper însă că până în iunie să se sfârșească. Nu mai e mult, după cum vezi. Cum socoți să-ți petreci timpul până atunci?

— Îmi îngăduiți să rămân în apropierea dumneavoastră?

— Cu mare plăcere. Tocmai ce vroiam să te rog. N-ai vrea să intri ca ofițer în serviciul meu?

Sternau clătină încet capul.

— Știți senior că eu...

— Ssst! zâmbi Juarez. Știu ce vrei să spui. Viața dumitale e prea prețioasă unor persoane care ți-au dus atâția ani dorul, încât nu vrei să ți-o primejduiești pentru o cauză care nu te privește direct.

— Așa e. N-aș vrea totuși să fiu judecat fals.

— Deloc, dragul meu. Nu mă îndoiesc nici de curajul și nici de capacitatea dumitale extraordinară; țin însă mult să te am în serviciul meu.

— Dacă nu ca ofițer, atunci nu-nțeleg...

— Ca medic. Suntem în luptă continuă. Medici avem puțini — și ce fel de medici! Rar unul care să se priceapă nițel mai

ca lumea la operații.

— Și pentru cât timp m-ați angaja?

— Fără nici o obligație. Nu vreau să-ți fiu o piedică. Poți pleca oricând vrei.

— Bine, primesc.

— Așadar, ne-am înțeles. Știu că faci un sacrificiu, pentru care îți voi fi întotdeauna recunoscător. Pe cine mai ai cu dumneata?

— Inimă-de-urs, Ucigătorul-de-bivoli, Plisc-de-uliu, Săgeata-trăsnetului și micul André.

— Ei ce-au de gând?

— N-au hotărât încă nimic. Pentru micul André aș avea eu o idee. Tot are senior Unger trebuință de un însoțitor, i l-aș propune pe el.

— Îl iau cu mare bucurie, zise Kurt repede.

— Bine, și-acum mai e ceva. Parcă spuneai de niște odăjdii și obiecte prețioase pe care le-ați găsit în beciul mănăstirii.

— Da, împreună cu scrisorile politice ale lui Hillario.

— Vrei să mi le arăți și mie?

— Vă stau la dispoziție, atât scrisorile cât și celelalte.

— Mulțumesc. De azi înainte vei locui la mine și după ce te vei odihni nițel vom discuta mai departe despre cele ce ne interesează.

12. O hotărâre fatală

Un călăreț singuratic gonea grăbit pe șoseaua care ducea de la México la Queretaro. Între aceste două orașe se află micul orașel Tuia. Călărețul îl străbătu fără să se oprească, deși calul său părea să fie foarte obosit. Când fu însă afară din oraș, lăsă în urmă șoseaua care mișuna de soldați și o luă peste câmp până ce ajunse la ruinele unei clădiri care căzuse probabil nu de mult pradă flăcărilor. Omul descălecă, lăsă calul să pască în voie și se așeză jos, lângă un zid năruit.

Deodată auzi pe cineva că-l strigă încet pe nume:

— Senior Hillario!

Privi în juru-i, dar nu văzu pe nimeni.

— Senior Hillario! Auzi el iar.

Scoase pistolul de la brâu și cercetă cu ochii prin toate ungherele, degeaba.

— Senior Hillario! strigă de astă dată glasul ceva mai tare.

Înțelese acum dincotro venea glasul. Se dădu după zid și văzu că acela care îl strigase nu era altul decât Arrastro.

— Nu te așteptai, nu-i așa? zise conspiratorul rânjind.

— Dumneata?... Ce cauți aici? îl întreabă cu mirare bătrânul.

— Asociația noastră e pretutindeni. Te așteptam. Am fost la Santa Barbara și-am vorbit cu nepotul dumitale. Nu era nici un ceas de când plecaseși. Am vrut să mă iau după dumneata, dar nu știam pe ce drum apucaseși. Cum îți cunoșteam însă ținta călătoriei și aflasem că împăratul nu mai e în capitală, mi-am închipuit că te vei duce de acolo la Queretaro. Am căutat deci un punct între aceste două orașe și ruinele astea mi s-au părut locul cel mai nimerit ca să te aștept.

— Atunci ai să-mi comunici ceva important?

— Da.

— Ce mai era pe la mănăstire?

Arrastro îl privi mirat.

— Pentru ce mă întrebi?

— E foarte natural să te-ntreb. Când pleacă omul de acasă are întotdeauna grijă să nu se întâmple ceva în lipsa lui.

— Așa? La un ceas după plecare... Hm! Ce vrei să se întâmple într-un interval atât de scurt?

— Nu se știe.

— Tare mă tem că dumneata ascunzi ceva, senior.

— Te înșeli. Trăim însă în timpuri tulburi și fiecare clipă poate aduce o schimbare.

— Nu cumva vrei să te joci cu mine de-a v-ați-ascunselea? Nu te-aș sfătui, murmură Arrastro cu glas amenințător.

— N-am nimic de ascuns, răspunse bătrânul cu o nepăsare prefăcută. Ce ziceai că ai să-mi comunici?

— Din ziua când ți-am dat însărcinarea pe care o știi, au survenit unele schimbări. Vin să-ți ușurez simțitor sarcina. Asociația a trimis trupe în unele localități din spatele republicanilor, ca să le împiedice înaintarea.

— Adică să-l țină în loc pe Juarez.

— Da. Mai mult încă. Mișcarea trebuie să pară în folosul împăratului.

— Aha, am înțeles! Maximilian o să creadă că numărul partizanilor săi e mai mare decât s-aștepta. Curajul și încrederea lui o să sporească și n-o să vrea cu nici un chip să plece.

— Întocmai. O să creadă că situația e mai bună decât e în realitate, ceea ce o să-l dea drept în mâna republicanilor. În urma Comunicatului său de la 3 octombrie, aceștia nu-l pot grația și vor trebui să-l execute. Juarez va fi socotit ucigașul lui și hulit de toată lumea.

— Și unde vor avea loc demonstrațiile?

— Prima la Santa Jaga.

— La Santa Jaga? Întrebă bătrânul speriat. De ce tocmai acolo?

— Așa a hotărât asociația secretă...

— Și mănăstirea della Barbara?

— Va fi punctul principal. Clădirea e ca o fortăreață și nu poate fi atacată, de aceea a fost ocupată după plecarea dumitale de-ai noștri.

— Ei drace! Și eu nu sunt acolo... bombăni Hillario necăjit.

— De ce te supără atât lucrul ăsta? îl întrebă burtosul privindu-l bănuitor.

— Cred că nu e greu de ghicit. Ca medic-șef al spitalului

sunt răspunzător de tot ce se petrece la mănăstire.

— Nu mă privește pe mine.

— Dar cu atât mai mult pe mine. Câți soldați ați dus acolo?

— Vreo două sute.

— Am în spital bolnavi, unii mai grav, alții mai ușor, convalescenți și alienați. Îți poți închipui efectul pe care-l va face zgomotul unei ocupații militare.

— N-au decît să crape!

— Îmi compromiteți instituția.

— Aș! Ce ești dumneata vinovat?

— Cu toate acestea eu voi trage consecințele.

— Ah, rîse Arrastro, de cînd ai devenit așa de sensibil? Mă tem că nemulțumirea dumată are o altă cauză.

— Avea dreptate. Bătrânului nu-i era de bolnavi, ci se gîndea la prizonierii lăsați sub supravegherea nepotului său. Ce nu se putea întîmpla! Și ce lesne se putea descoperi taina! Totuși răspunse cu o liniște prefăcută:

— Ce altă cauză poate avea?

— Atunci nu te agita degeaba. Armata a intrat peste noapte în mănăstire și a ocupat a doua zi orașul în numele împăratului.

— Ești sigur?

— Da. Eu n-am fost de față, sunt însă sigur că lovitura a reușit, fiindcă nu era nimeni să opună vreo împotrivire. Astfel de lovituri s-au mai dat și în alte nouă localități. Uite lista, încheie burtosul și-i întinse doctorului o hîrtie.

— S-o păstrez?

— Da, s-o arăți maiorului Orbanez, aghiotantul generalului Miramon la Queretaro.

— Și Orbanez e aliatul nostru?

— Nu te privește. Te duci și te anunți la el, pe urmă o să vezi ce-o să mai fie.

— Celelalte lovituri au reușit?

— Da.

— Atunci sunt sigur că împăratul n-o să plece.

— Și eu. Mai ai să mă întrebi ceva?

— Nu.

— Bine, poți să pleci sănătos. Ne vom revedea îndată ce

va fi nevoie.

- Dumneata unde te duci de-aici?
- La Tuia.
- Deci tot la Queretaro?
- Nu. Nu intru în oraș, îl ocolesc numai.
- Pentru ce? Am putea face drumul împreună.
- E mai bine să nu fim văzuți în același timp. Adios!

Burtosul dispăru după o grămadă de ruine, apăru pe urmă călare și se pierdu în zare. Hillario își urmă și el drumul. Ceea ce aflase îl nemulțumea foarte mult.

Ajuns la Queretaro, se duse de-a dreptul la maiorul Orbanes, a cărui locuință o găsi lesne. Acesta îl privi iscoditor.

— Mi-ai fost anunțat ca doctorul Hillario, îi zise el. Te cunosc eu pe dumneata mai de mult.

— Nu-mi aduc aminte să fi avut onoarea...

— O, îl întrerupse maiorul, vreau să spun că numai din auzite. Știi că ești un foarte bun medic.

— Mă faci curios...

— Și un devotat partizan al Maiestății Sale împăratul. Sau mă înșel...?

— Sunt gata să-mi dau viața pentru suveranul meu.

— Nici nu m-așteptam la altceva. De altfel, vizita dumitale mi-a fost anunțată încă de ieri de un prieten comun pe care nu vreau să-l numesc. Ce veste mi-aduci, domnule doctor?

— Una tot atât de bună pe cât e de importantă: câteva orașe s-au declarat în favoarea împăratului.

— Ah! Ar fi într-adevăr foarte importantă... Ce anume localități?

— Poftim lista.

Ofițerul luă hârtia și o citi.

— Numai orașe din spatele armatelor lui Juarez! zise el cu o mirare prefăcută. Se pot considera aceste mișcări ca izbutite?

— Da, toate. La una din ele am fost și eu martor.

— Vrei să spui Santa Jaga?

— Exact! Am văzut când a intrat armata în oraș și a înălțat în vârful turlei mănăstirii drapelul împărătesc.

— Și populația ce atitudine avea?

— Admirabilă! La ziuă tot orașul saluta cu urale steagul.

— Ai fi dispus să repeți în fața împăratului ce mi-ai spus?

— Cum să nu!

— Bine. Te voi duce la el. Așteaptă, te rog, puțin.

Orbanez trecu în camera de-alături, chipurile să mijlocească o întrevedere cu împăratul, dar aci îl aștepta Arrastro.

— Ei, cum ți se pare?

— Minunat.

— Confirmă totul?

— Mai mult încă. Susține că a fost de față la revolta din Santa Jaga.

— Nu m-așteptam să-l văd atât de supus. E unealta pe care o sfărâmi după ce te-ai slujit de ea.

— Vrei să-l sacrifici?

— Ce alta putem face? Să cădem noi în locul lui? Îți atrag atenția că toate aceste revolte, în afară de cea din Santa Jaga, pe care le are trecute pe listă nici n-au existat. De altminteri, nici o pagubă de bătrânul ăsta șiret. Ascunde în mănăstire taine pe care țin neapărat să le descopăr. Dacă nu dispare el, noi doi — dumneata și cu mine — suntem pierduți, și... Miramon împreună cu noi.

Zise ultimele cuvinte atât de încet, încât celălalt de-abia îl putu auzi.

— Atunci o să-l duc la împărat.

— Mai întâi la Miramon; e la mănăstirea La Cruz, în camera lui de lucru.

— Așa s-a și întâmplat. Și unde ne întâlnim pe urmă? întrebă ofițerul.

— Eu părăsesc imediat Queretaro; îmi vei trimite toate comunicările acasă la mine, în Tuia.

Ieși pe o ușă lateralnică, în vreme ce aghiotantul se întoarce în camera unde-l aștepta Hillario.

— Vom merge întâi la generalul Miramon, îi zise el cu un zâmbet prietenos. Știi și dumneata că nu poți intra așa de lesne la un cap încoronat.

— Mă rog, vă stau la dispoziție.

Trecură printr-un gang, apoi ofițerul deschise o ușă și intrară într-un fel de anticameră. Bătu la o altă ușă și la un „Intră” spus cu glas poruncitor, o deschise. Când ușa se

închise cu băgare de seamă în urma lui se afla în fața faimosului și temutului general.

— Ce te aduce încoa'? Vii cu cineva? îl întrebă el pe ofițer.

— Cu o persoană pe care trebuie să vi-o prezint: doctorul Hillario din Santa Jaga.

— A, unde am trimis noi două sute de oameni? zise generalul. Era acolo când au sosit?

— Nu, plecase.

— Păcat! Atunci nu ne poate da vreo informație mai precisă.

— Ba da. Jură că a fost de față la răscoală.

— Care a reușit pe deplin, nu-i așa? Foarte bine. Ai pus lucrurile admirabil la cale. Când voi fi președinte voi ști să te răsplătesc după merit. Dar, urmă el, stând câteva momente îngândurat, nu crezi că jocul nostru e prea riscant?

Aghiotantul clătină capul.

— Defel.

— Și totuși mă tem. Dăm pe împărat pe mâna lui Juarez. Va voi el să ne fie recunoscător și să ne lase să plecăm nesupărați?

— Cu siguranță.

— Nu uita că pentru a prinde leul trebuie să ne vârm mai întâi în capcana pusă lui. Mai că aş zice că mare prostie ar face Juarez să mă lase pe mine, rivalul lui, liber.

— Îl cunosc eu pe Juarez. E o fire nobilă și recunoscătoare.

— Noblețea lui mă lasă rece, eu pe recunoștință mă bizui. Cheamă-l înăuntru pe omul adus de dumneata.

Hillario păși pragul. Se găsea pentru întâia oară în fața șefului conspirației. Generalul Miramon îl privi scrutător.

— Mi s-a spus că vii din Santa Jaga, începu el. Ce ai să-mi comunici de pe acolo?

— O trupă de imperiali a intrat în oraș și au înălțat drapelul imperiului deasupra mănăstirii.

Miramon se încruntă.

— O trupă de nebuni vrei să spui, fiindcă o astfel de acțiune, care nu e susținută de altele la fel, e o adevărată nebunie.

— Nu e cazul.

— Cum? S-au semnalat și în alte părți astfel de mișcări?

— Da. Poftim lista, senior general. Cred de altminteri că mișcarea se întinde mereu.

— Ah, îmi aduci, văd, o veste foarte bună. Poți dovedi adevărul?

— Răspund cu capul meu, generale.

Miramón citește lista.

— Și rășcoala a reușit pretutindeni?

— Da.

Miramón își stăpânește cu greu un zâmbet, jumătate de milă, jumătate de bucurie.

— Vestea mi-e destinată numai mie? urmărește el.

— Nu, generale. Sper că vestea mea bună îmi va înlesni o audiență la Maiestatea Sa.

— La împăratul? se prefăcu Miramón foarte mirat.

— V-aș ruga...

— Ajunge că mi-ai adus mie vestea. Știi doar că eu sunt comandantul general aici.

— Știu, senior, dar orice supus devotat al Maiestății Sale dorește să vadă măcar o dată în viața lui pe suveranul său la față și sper că vestea mea va contribui să mi se încuviințeze o astfel de favoare.

— Recunosc, zise generalul cu o ezitare bine jucată, că vestea dumitale merită o răsplată. Așadar, garantezi cele ce susții?

— Cu viața și cu capul meu!

— Atunci sunt dispus să-ți înlesnesc audiența.

Miramón își încinse sabia și-i zise lui Orbanes:

— Mulțumesc, maior Orbanes și la revedere!

Ofițerul salută și ieși, iar generalul făcu semn lui Hillario să-l urmeze.

Împăratul Maximilian își făcuse la Queretaro cartierul general în mănăstirea La Cruz.

În timp ce Miramón pune la cale noul plan pentru nimicirea împăratului său, acesta stătea la fereastră și privea dus pe gânduri jos, în grădina mănăstirii, pe când în mijlocul camerei stătea în picioare și aștepta un bărbat mărunț și îndesat, în uniformă bogată de general mexican. Chipul lui pârlit de soare era tot atât de îngândurat ca și al împăratului. Omul acesta — la care se cunoștea foarte bine obârșia

indiană — era generalul Mejia.

Dacă Juarez, vorbind cu Sternau despre generalul Porfirio Diaz îl numise „cel mai brav dintre bravi”, tot astfel ar fi putut să spună Maximilian despre generalul Mejia „cel mai devotat dintre devotați”. După cum Ney și-ar fi dat viața pentru Napoleon, Mejia și-ar fi sacrificat-o pe a sa pentru împăratul său.

Se părea că împăratul avusese tocmai o convorbire serioasă cu generalul Mejia și intervenise o pauză între ei. În cele din urmă Maximilian rupse tăcerea și întrebă fără să se întoarcă:

— Așadar Puebla e pierdută?

— Iremediabil, Maiestate.

— Dar eu cred că localitatea poate fi recucerită. Avem doar aici cinci mii de oameni la dispoziție.

— Nu ne putem lipsi de nici unul din ei, fiind amenințați de Escobedo.

— Acesta se află în Zacatecas, după cât știu.

— Dar și-a întins avangarda atât de departe, încât în trei zile ne poate ajunge.

Împăratul se întoarse brusc.

— Ah! Te temi de Escobedo?

Mejia nu răspunse.

— Ei? Întrebă Maximilian nerăbdător.

— Nu mă tem de el, e însă unul dintre cei mai buni generali din câți cunosc eu. De altminteri, cred că n-am dat încă dovadă să mă fi temut de cineva.

— Văd însă că prea ești prudent.

— Nu pentru mine, ci pentru împăratul meu.

— Tot din prudență vrei să renunți pentru totdeauna la Puebla?

— Pentru că nu avem mijloace s-o recucerim.

— Dacă zici că avem trebuință de armata noastră de-aici, îl avem pe Marquez în capitală și el are forțe destule.

— Îi trebuie aceste forțe. El este amenințat de Diaz.

— Atunci îl crezi pe Diaz tot așa de bun general ca și Escobedo?

— Și mai bun!

— Marquez nu e mai prejos ca el.

— Să-mi dea voie Maiestatea Voastră să mă îndoiesc. Marquez e urât de toți. Domină capitala prin teroare. E prea tăragănat, nu e sincer. Tocmai acestei tăragăneli i se datorează faptul că Diaz a reușit să ne ia Puebla.

— Dumnezeule, ce perspective!

— Din nenorocire, adevărate. Maiestate, suntem încercuiți...

— Vrei să spui că nu ne putem îndrepta spre coastă?

— Da.

— Nici cu armatele reunite? Dispun de peste treizeci de mii de oameni de credință. Dacă m-aș hotărî să plec, aceștia mă pot escorta fără primejdie la Veracruz. Dumneata ce zici, nu cumva te îndoiești?

— Din nenorocire, da.

— Pentru ce? Întrebă Maximilian cu ciudă.

— Întâi, fiindcă n-am încredere în acești oameni „de credință” și al doilea pentru că Porfirio Diaz ne-a tăiat calea.

— Suntem mai tari ca el. Îl înlăturăm și pace!

— Îi va alerga imediat Escobedo în ajutor.

— Îl înlăturăm și pe el.

— Să nu uite Maiestatea Voastră că, dacă renunțăm la Capitală și la Queretaro, ne găsim fără nici un ajutor, pe când așa avem cel puțin o acoperire.

Maximilian nu era tactician și bun strateg; fire impresionabilă, aci spera din toate puterile, aci dispera cu desăvârșire.

— Așadar crezi că totul e pierdut?

— Da, răspunse grav Mejia.

Împăratul își mângâie barba cu o mână tremurândă și se uită cu imputare la general.

— Știi dumneata că nu ești deloc ceea ce se cheamă „un curtezan”?

— N-am fost niciodată, Maiestate. Eu sunt soldat și supus devotat al împăratului meu.

Maximilian îi întinse mâna mișcat.

— Știu. Ești dumneata nițel „cobe”, dar nu din răutate.

— Cobe? replică Mejia impresionat. Nu, Maiestate! V-am prevenit de când ați pus piciorul pe pământul acestei țări. Prevestirile mele s-au adeverit, din nenorocire. Voi pieri

împreună cu împăratul meu.

Urmă iar o pauză, în care timp împăratul privea mâhnit pe fereastră. Se întoarse apoi încet și cu anevoie spre indian.

— Trebuie să-ți mărturisesc, generale, că mă căiesc acum că nu te-am ascultat.

Mejia apucă mâinile împăratului, le acoperi de sărutări și zise cu lacrimile în ochi:

— Mulțumesc, mulțumesc pentru cuvintele acestea, Maiestate, ele mă despăgubesc de toate suferințele pe care le-am îndurat în tăcere.

— Da, da, știu că ești credincios și devotat. Și crezi într-adevăr că trebuie să ne retragem?

— Unde?

— Hm, nu știu...

— Nu mai există scăpare. México și Veracruz vor cădea și vom fi asediați aici.

— Atunci ne vom împotrivi.

— Ca să murim!

— Cuvântul acesta nu-mi place. Nu mi-e frică de o moarte eroică pe câmpul de luptă. Nu cred însă că va îndrăzni cineva să ridice mâna asupra unui fiu al casei de Habsburg.

— Și totuși vor îndrăzni, Maiestate.

— Crezi? zise împăratul amenințător și semeț. Ar fi un asasinat săvârșit împotriva împăratului lor.

— Locuitorii acestei țări zic că ei n-au împărat.

— Mă vor răzbuna!

— Cine?

— Puterile.

— Putut-au Anglia și Spania face ceva? Și-au retras din primul moment trupele. Și Franța? Napoleon și-a scos repede capul din laț și ne-a lăsat pe noi în el. Care din Puteri o să ne răzbune?

— Istoria.

Spuse aceste cuvinte cu o convingere adâncă.

— Istoria? zise Mejia uimit. Ea e întotdeauna nepărtinitoare?

— Nu întotdeauna, dar posteritatea va condamna pe judecătorii și călăii noștri.

— Poate că posteritatea ne va condamna pe noi, judecând

din punctul de vedere al mexicanilor.

— Adică al călăilor noștri?

— Să-mi îngăduie Maiestatea Voastră să privesc acest punct de vedere cu obiectivitate. Adevăratul mexican nu recunoaște pe nimeni de împărat al Mexicului. Numește pe arhiducele de Austria un venetic care a îmbibat pământul țării cu sânge.

— Generale, întrebuințezi expresii prea tari.

— Aceste expresii sunt ale republicanilor. Vă rog să v-aduceți aminte de Comunicatul de la 3 octombrie.

— Nu mi-l mai aminti! strigă Maximilian indignat.

— Totuși trebuie s-o fac, Maiestate. V-am sfătuit atunci să nu-l semnați, dar nu m-ați ascultat. Din momentul când i-am considerat pe republicani asasini și i-am tratat ca atare, aveau și ei, din punctul lor de vedere, dreptul să ne considere și pe noi tot astfel. Cade arhiducele Maximilian al Austriei în mâinile lor, nu se mai sinchiesc de părerea Puterilor și nici de ce va scrie istoria.

— Ar fi groaznic!

— Da, vom fi considerați drept ucigași de rând și vom fi împușcați fără multă vorbă.

— Mai degrabă mor cu sabia în mână!

— Nu întotdeauna ai prilejul să-ți alegi moartea.

— Nu există deci nici o posibilitate să înlături o astfel de soartă?

— Una singură.

— Adică retragerea?

— Retragera, uncie? Excluz! Retragera era posibilă când Bazaine aștepta să ia pe bord pe Maiestatea Voastră. O retragere mai era cu putință — și ultima — când Puebla ne aparținea încă și calea la Veracruz ne mai era deschisă. Acum nu mai e.

— Atunci ce mijloc de salvare zici că ar mai fi?

— Ar fi... fuga.

— Fuga? Pentru nimic în lume!

— Altul nu există.

— Niciodată!

— Eu nu l-aș disprețui.

— Ai fi considerat drept laș.

Mejia înălță cu mândrie capul.

— Maiestate, generalul Mejia e prea bine cunoscut ca să fie considerat laș. Oare laș a fost Napoleon când a fugit din Egipt sau din Rusia? În amândouă împrejurările și-a lăsat armatele în urmă, știind că nu pot obține nimic.

— Napoleon a salvat ideea de Maiestate imperială, nu pe sine.

— Același lucru trebuie să-l facă și Maiestatea Voastră. Încă un exemplu: Fost-a Carol al Suediei un erou când a refuzat să se întoarcă în patrie?

— Acesta a fost un zvăpăiat și un nesocotit.

— Și cel puțin viața nu-i era în primejdie. Pe când aici, moartea cea mai hâdă o așteaptă pe Maiestatea Voastră.

— De altfel, cred că acest mijloc de salvare nici nu mai e cu putință. Toată țara e plină de dușmani.

Mejia puse acum mâna pe spadă și zise cu ochii fulgerători:

— Nu are Maiestatea Voastră câteva sute de husari unguri gata să-și sacrifice viața pentru domnitorul lor? Mă oblig ca împreună cu aceștia să duc pe Maiestatea Voastră la coastă și să-l îmbarc pe un vapor.

— Nu-i pot sacrifica.

— Același lucru se va întâmpla și dacă rămâneți.

— Și dacă plec eu ce se va întâmpla cu generalii mei?

— La fel ca și cu ei.

— Se poate însă interveni...

— Orice intervenție va fi zadarnică.

— Vor fi deci pierduți Marquez, Miramon...

— Ar încerca într-adevăr Maiestatea Voastră să-l salveze și pe acest Miramon? Va fi cel dintâi căruia i se va intenta procesul.

— E sub protecția mea.

— Protecția aceasta nu va fi luată în seamă. Miramon e considerat de toată țara drept trădător.

— Generale!

— Știu eu ce spun.

— Generale! exclamă iar Maximilian cu glas aspru.

Mejia nu se intimidă. Urmă:

— Toată vina pentru cele ce s-au întâmplat lui i se

atribuie.

— Dovedește-o!

— A auzit Maiestatea Voastră despre Jecker?

— Desigur.

— Acest elvețian emigrat în Franța a împrumutat în 1859 președintelui de atunci, Miramon, șapte milioane de franci pentru Mexic. Bani nu i-a înmănat decât trei milioane, restul în titluri fără valoare. În schimb, Miramon, care a fost mituit, a eliberat creanțe de-ale republicii Mexic în valoare de șaptezeci și unu milioane franci. Așadar, peste șaiszeci și opt de milioane au fost escrocate.

— Generale!

— Această datorie fictivă a fost cumpărată de domnul Morny, frate vitreg al lui Napoleon. Și fiindcă Juarez nu a vrut să plătească suma...

— Generale! strigă Maximilian amenințător.

Mejia nu se tulbură și urmă:

— Napoleon a pornit război împotriva țării noastre.

— Și mă faci pe mine părtaș! zise indignat împăratul!

— Departe de mine gândul! Țin numai să atrag atenția Maiestății Voastre asupra glasului poporului, care va fi, poate, odată, glasul istoriei.

— Ești mai mult decât îndrăzneț!

— Sunt, ca să salvez pe Maiestatea Voastră. Trebuie să dovedesc că Miramon nu se poate aștepta nici la milă, nici la iertare. Și nici Marquez, Vidauri sau ceilalți nu vor putea fi salvați dacă Maiestatea Voastră se sacrifică pentru ei. Capul unui împărat e mai scump și mai de preț decât ei toți la un loc. Maiestate, mă asociez la rugămintea tuturor supușilor devotați ai Maiestății Voastre. Cuvântul „fugă” nu are, în împrejurarea de față, înțeles rușinos ca în alte cazuri. Încredeți-vă în mine! Să ne întoarcem în Europa, s-adunăm noi forțe ca să începem lupta din nou și să ieșim biruitori.

Mejia căzuse în genunchi și strângea cu putere mâinile împăratului.

— Nu... pot! murmură el.

Mexicanul își juca acum ultimul și cel mai bun atu.

— Să se gândească Maiestatea Voastră la împărăteasa noastră. Poate că mai există salvare pentru ea. Poate că

ochiul ei se va însufleți iar când îl va vedea pe omul adorat. Să se afunde pentru totdeauna în noaptea neagră a nebuniei, când va afla că omul acesta a murit în ștreang ca un criminal odios?

Împăratul își acoperi fața cu mâinile și îngăimă cu glasul frânt:

— Despre... ci... ne vorbești?

— Despre aceea pe care Maiestatea Voastră o mai poate salva, trebuie s-o salveze salvându-se pe sine.

— Charlotte, o, Charlotte!

La cuvântul acesta lacrimi mari și fierbinți se prelingeau printre degetele lui albe și subțiri.

— Maiestate... șopti generalul cu inima sfâșiată de durere. Maximilian lăsa mâinile în jos și zise plângând.

— Mejia, ai atins acum o coardă la al cărei răsunet nu mă pot împotrivi.

— O, Doamne, să fi îndrumat Tu acum inima împăratului meu pe calea adevărată? strigă generalul și sări în picioare.

— Da, răspunse hotărât Maximilian. Charlotte, soția mea scumpă, va fi scoasă din bezna adâncă a nebuniei, dacă mi-e cu putință să-i redau lumina minții. Și zici că există salvare?

— Da, prin fugă.

— Într-ascuns?

— Nu, la asta se opune și mândria mea. Negreșit că nu trebuie să-știe toată lumea că Maiestatea Sa părăsește țara. În fruntea credincioșilor husari o duc pe Maiestatea Voastră cu siguranță pe bord.

— Dar republicanii?

— Nu mă tem eu de ei.

— Când vor afla, ne vor tăia calea.

— Vor fi nevoiți să ne lase să plecăm.

— Da, după ce-i vom respinge. Eu însă vreau să se verse cât mai puțin sânge.

— N-o să se verse deloc. Juarez ne va apăra.

— Juarez? spuse împăratul uimit. Ce vrei să spui? Juarez să-mi înlesnească fuga?

— Da, răspunse Mejia convins. Își mai aduce aminte Maiestatea Voastră de seniorita Emilia cu care a avut prilejul să stea de câteva ori de vorbă?

- Da, m-a sfătuit în diferite rânduri să plec.
- Referindu-se la Juarez, nu-i așa?
- Da. O credeam însă o aventurieră.
- Poate că și e. Dar Juarez se servește de ea pentru misiuni care nu trebuie să aibă un caracter oficial.
- A, e o spioană?
- Nu, mai degrabă o intermediară.
- Ești și acum în relații cu ea?
- Da.
- Știi că asta te-ar putea face suspect, generale?
- Juarez nu vrea moartea Voastră, Maiestate. Știe că nu vă mai poate salva odată ajuns în mâinile republicanilor, de aceea a trimis-o pe ea, ca să exprime în taină dorința lui. Femeia mi s-a adresat mie.
- Are însărcinări limitate?
- Nu le cunosc încă, dar îndată ce va ști că Maiestatea Voastră îi îngăduie, se va prezenta în audiență.
- Ar fi totuși o nesocotință din partea noastră să comunicăm unei persoane de-a lui Juarez că mă gândesc la fugă. Totuși, vreau să văd ce are să-mi comunice. Trimite s-o cheme.
- E jos, în grădină.
- Așa? Bănuiesc că dumneata ai adus-o sau i-ai spus să vină, nu?
- Iertare, Maiestate! M-am rugat atât lui Dumnezeu ca împăratul meu să-mi asculte ruga! Eram convins că bunul Dumnezeu se va milostivi, de aceea i-am trimis vorbă să vină.
- Bine, du-te de-o adu.
- Mejia plecă. Pe sală se întâlni cu Miramon și încă un bărbat străin. Se salutară cu răceală și trecură nepăsători unul pe lângă altul.
- Așteaptă-mă aici, zise Miramon către Hillario.
- Trimise pe ofițerul de ordonanță să-l anunțe la împărat, pe urmă intră la el. Pe chipul acestuia era ceva ce nu putea înțelege. Mejia ieșea de aici. Trebuia să șteargă impresia făcută de el.
- Ce e nou? întrebă împăratul grav.
- O veste cât se poate de importantă Maiestate, răspunse Miramon înclinându-se adânc.

— Adevărat? Probabil că nu tocmai bună.
— Dimpotrivă, foarte bună chiar.
— M-aș mira, fiindcă nu mai sunt obișnuit cu astfel de vești.

— O, Maiestatea Voastră se va deprinde iar cu ele și va domni încă mulți ani fericit, spre binele și gloria țării noastre. Juarez va renunța la Queretaro.

— Da? spuse împăratul mirat.

— Și Diaz la Puebla.

— Nu înțeleg...

— Juarez e forțat de răscoala partizanilor noștri să dea îndărăt.

— Răscoală? O răscoală împotriva lui Juarez, zici?

— Da. În foarte, foarte multe localități.

— Numește-le!

— Mai întâi Santa Jaga.

— Pe cât știu, orașul acesta e mult mai la nord de Zacatecas. Răscoala ar fi deci în spatele lui Juarez.

— Așa și e.

— Și celelalte?

— Sunt toate înapoia republicanilor.

— De unde ai veștile astea?

— De la o persoană demnă de toată încrederea.

— Unde e persoana?

— La ușa Maiestății Voastre.

— A, ai adus-o cu dumneata?

— Mi-am zis că Maiestatea Voastră va avea dorința să afle o veste atât de importantă din însăși gura acestei persoane.

— Mulțumesc, generale. Cine e persoana?

— Un medic foarte învățat și bine cunoscut în lumea științifică, doctorul Hillario, șeful spitalului de la mănăstirea della Barbara, din Santa Jaga.

— Să intre.

Ciudat, atitudinea împăratului se schimbase ca prin minune. Nu se mai gândea la fugă. Ochii îi sclipeau, obraji i se înroșiseră și se uită cu bunăvoință la cel care trecea pragul.

— Dumneata ești doctorul Hillario? îl întrebă el.

— La poruncă, Maiestate, răspunse bătrânul și se aplecă

până la pământ.

— Faci politică militantă?

— M-am ocupat până acum numai de bolnavii mei, Maiestate.

— Foarte frumos din partea dumitale. Mi s-a spus că instituția pe care o conduci a fost tulburată în ultimul timp.

— Maiestatea Voastră vrea să vorbească despre răscoala care a avut loc la Santa Jaga?

— Da. Mișcarea era serioasă?

— Destul de serioasă. Populația a pactizat cu armata. Toți locuitorii din oraș și împrejurimi au pus mâna pe arme, s-au înălțat steaguri și drapele, s-au tras clopotele la biserici, s-au alcătuit companii, batalioane și regimente de civili care pornesc să-l apere pe împăratul nostru.

— La cât se ridică numărul răsculaților în Santa Jaga?

— Dimineața erau două sute și seara trei mii.

— Am auzit că astfel de mișcări au avut loc și în alte părți.

— Așa și e. Am lista la mine.

— S-o văd și eu.

Bătrânul întinse hârtia. Maximilian o citi, apoi îi zise lui Miramon:

— Toate în spatele lui Juarez.

— Cu atât mai bine pentru noi.

— Vor reuși și acestea ca aceea din Santa Jaga?

— Cu siguranță. Astfel de mișcări se întind ca un incendiu în prerii. După socoteala mea, se află treizeci de mii de oameni în spatele lui Juarez și numărul lor sporește mereu.

— Se cere să le dăm un conducător destoinic.

— Cer voie Maiestății Voastre să-mi îngăduie o discuție în privința aceasta. Vedem însă că ideea de un imperiu a prins rădăcini adânci și nu poate fi distrusă de nici un utopist republican.

— În orice caz efectele acestei comunicări asupra armatei sunt neprețuite.

— Cred și eu. Republicanii vor trebui să-și îndrepte atenția spre noul dușman de la nord, ceea ce ne dă timp și loc pentru noi mișcări.

În vreme ce împăratul discuta cu aprindere despre aceste lucruri, veniră Mejia și seniorita Emilia din grădină.

— E cineva la Maiestatea sa? îl întrebă el pe un lacheu.

— Da.

— Cine?

— Generalul Miramon cu un străin.

Fruntea lui Mejia se încreți. Presimțea o primejdie și, hotărât ca un soldat ce era, îi zise Emiliei.

— Haidem înăuntru!

Era împotriva protocolului ceea ce făcea el. Miramon se încruntă când îl văzu. Împăratul însă se apropie de el și-i zise repede:

— Știi, generale, că nu mai e nevoie de planul nostru?

Miramon tresări. Ce plan se făurea aici fără știrea lui?

Mejia se înclină cu răceală.

— Aș fi fericit să aflu că au survenit noi evenimente care să facă planul nostru de prisos. Aș putea să le aflu și eu?

— Foarte simplu. Poporul se ridică împotriva lui Juarez și chiar în localitățile din spatele lui. E deci silit să dea înapoi, ceea ce ne va da posibilitatea să-l prindem între două focuri.

Inteligentul mexican clătină capul.

— Are Maiestatea Voastră dovezi?

— Da. Vestea ne-a fost adusă de dumnealui.

Generalul se întoarse spre Hillario. Acesta nu îndrăznise să întoarcă capul când auzise ușa deschizându-se, de aceea n-o văzuse încă pe spioană.

— Cine ești dumneata? îl întrebă Mejia.

— E un domn pe care l-am și prezentat Maiestății Sale, zise Miramon cu glas aspru.

Pe buzele lui Mejia flutură un zâmbet.

— Asta nu împiedică să-l cunosc și eu, răspunse el. Maiestatea Sa n-a binevoit încă să-mi spună numele său, de aceea întreb.

— Domnul acesta e doctorul Hillario, de la mănăstirea della Barbara din Santa Jaga, explică împăratul.

Mejia nu-și putu stăpâni un gest de mirate. Aruncă o privire Emiliei, pe urmă bătrânului și se opri privindu-l scrutător.

— Îngăduie Maiestatea Voastră să pun câteva întrebări acestui om?

— Cum să nu! Întreabă-l!

— Cine te-a trimis pe dumneata la Queretaro? îl întrebă Mejia pe Hillario.

— Populația orașului Santa Jaga. S-a declarat, împreună cu locuitorii altor orașe pentru Maiestatea Sa împăratul. Suntem treizeci de mii de oameni bine pregătiți să-i ținem piept lui Juarez.

— Cine e conducătorul vostru?

— N-avem încă și rugăm să ni se dea unul.

— În astfel de cazuri se trimite o delegație și nu un singur om. Unde ți-e delegația?

— O delegație ar fi putut cădea în mâinile lui Juarez, de aceea am venit singur.

— Sper că ești om cinstit. O cunoști dumneata pe doamna?

Bătrânul se întoarse brusc. O recunoscuse imediat, dar avu atâta putere de stăpânire să nu-și trădeze sentimentele!...

— Da, răspunse el liniștit. E o spioană de-a lui Juarez, pe care nu m-așteptam s-o văd aici.

— Ah! exclamă Miramon uitându-se cu atenție la ea.

Mejia îl măsură cu răceală și zise:

— Maiestatea Sa știe cine e doamna. Am aflat de la ea că a fost la mănăstirea della Barbara. Se pare că lucrurile nu sunt tocmai în regulă acolo.

Miramon interveni. Bănuia ce avea să urmeze, de aceea zise repede:

— Chestiunile particulare ale acestui domn nu ne privesc pe noi, ci vestea pe care ne-a adus-o.

— Eu o cred falsă, răspunse Mejia.

— Senior! strigă Miramon indignat.

— Ce ton e acesta în fața Maiestății Sale, suveranul nostru? Repet că nu cred un cuvânt din ce spune omul până nu voi avea dovezi.

Împăratul făcu un gest cu mâna și se adresă lui Miramon:

— Generale, dumneata l-ai introdus. Ești convins că a spus adevărul?

— Da.

— Ajunge! apoi lui Mejia: Nu mai e nevoie de doamna; o poți conduce afară.

Mejia încleștă pumnii dar tăcu. Se înclină adânc, dar

numai înaintea împăratului și ieși cu Emilia, lăsând la împărat pe dușmanul său de moarte. Și de data asta trădătorul îl biruise.

De-abia după un ceas plecă și Miramon cu Hillario. Îi indică acestuia un han și trimise apoi să-l cheme pe aghiotantul său.

— S-a făcut, senior? Îl întrebă Orbanez când intră.

— S-a făcut, dar a mers foarte greu, răspunse dânsul.

— A, împăratul a bănuț ceva?

— Împăratul nu, ci Mejia.

— A fost la împărat cu seniorita Emilia?

— Da. Mejia făcuse un plan cu împăratul despre care nu trebuia să știu eu.

— Pe dracu'! Nu cumva o fi vrând să fugă?

— Așa bănuiesc.

— Trebuie neapărat să-l împiedicăm. Și ce rost avea seniorita în toată afacerea asta?

— Foarte important. Hillario mi-a spus că e o spioană de-a lui Juarez.

— Atunci e de presupus că împăratul cu Mejia vroiau să fugă cu ajutorul lui Juarez, ceea ce nu trebuie să se întâmple cu nici un preț.

— Eu am făcut ce mi-a stat în putință. Împăratul crede ce i-am spus eu și Hillario. E plin de speranță și așteaptă vestea că Juarez a fost atacat pe la spate. Voi trimite un regiment care să simuleze un atac, așa ca Maximilian să fie pe deplin convins și să cadă în cursă.

— Ar fi treaba făcută numai pe jumătate. Ce ușor ar putea să capete bănuț!

— N-a lipsit mult. Această seniorita Emilia trebuie să-i fi spus lui Mejia lucruri prea puțin recomandabile despre Hillario al nostru. Generalul începuse să pomenească nu știu ce, dar l-am întrerupt repede.

— Atunci ar trebui să o îndepărtăm pe spioană.

— În orice caz. Mejia nu va mai avea astfel nici o dovadă și nici ajutorul ei pentru fugă. Bănuțala împăratului va cădea atunci asupra ei și va crede că a șters-o ca să scape de răspundere. Știi unde stă?

— Da. Locuiește la bătrâna seniora Miranda, mătușa mea,

și-ți închipui că nu se poate să nu-i cunosc casa.

— Ai putea s-o ademenești diseară afară, fără să se bage de seamă?

— O să încerc. Și ce facem pe urmă cu ea?

— Împăratul nu trebuie să știe nimic. O trimitem apoi la Tuia și îi facem acolo proces de spionaj. Colonelul Lopez e omul nostru de încredere, așa că ne putem bizui pe el. O s-o ducă el la destinație, fii pe pace.

13. Un atac neizbutit

În timp ce se urzea acest plan împotriva Emiliei, spioana se întoarse acasă necăjită. Înțelegea că rolul ei aici se terminase și ar fi vrut să plece cât mai curând din oraș. Auzi deodată pași la ușă. Bătrâna servitoare a casei băgă capul înăuntru și zise:

— Au venit doi domni care vor să vă vorbească, seniorita. Unul își zice senior Un... Unger și celălalt Straubenberger.

— Nu-i cunosc, dar să poftească.

Erau Kurt și micul André.

Când îl văzu pe André, Emilia se înveseli și îi întinse amândouă mâinile.

— Dumneata, senior? Ce surpriză plăcută! De unde vii? Spune repede, sunt nerăbdătoare...

André se uită cu băgare de seamă în juru-i, pe urmă răspunse în șoaptă:

— De la Juarez.

— De la Juarez? Primejdios lucru. Și domnul cine e?

— N-ai auzit de cei doi frați Unger, care au fost împreună cu senior Sternau?

— Ba da. Vrei să spui Săgeata-trăsnetului și căpitanul de vapor?

— Chiar așa. Domnul acesta e senior Kurt, fiul căpitanului. A venit anume din Germania ca să ne salveze. Fiindcă trebuie să știi că toți am fost prizonieri până acum de curând.

După ce-i povesti André ce-a pățit, Kurt o puse la curent cu scopul venirii lui aici.

— Cum, vrei să vorbești cu împăratul? se miră ea. Pot să te întreb ce?

— Te rog să mă ierți că nu pot să-ți spun, deși sunt convins că ești demnă de toată încrederea.

— Nu face nimic, senior, zise ea cu amabilitate. Rămâneți mai mult timp în oraș?

— Nici eu nu știu, depinde de răspunsul pe care-l voi obține de la împărat. Pe urmă mă întorc iar la Juarez.

— N-ai vrea să mă iei și pe mine? Aici nu mă simt deloc în siguranță.

— Cum să nu! Te luăm negreșit, zise entuziasmat micul André.

— Sunt de părerea prietenului meu, adăugă Kurt.

— Când vă duceți la împărat?

— Imediat.

— Veniți după aceea pe la mine, ca să aflu când plecați. Chiar în astă-seară, nu-i așa? Pe la ora nouă. Trebuie să știți că la noi e obiceiul să se primească vizite până târziu.

— Venim, seniorita. Ce zici, dragă André?

— Cu plăcere.

— Ce bine mi-ar părea să puteți pleca mâine!

— Posibil. O să-ți spunem diseară.

André se duse la hanul unde trăsesese, iar Kurt la mănăstirea La Cruz, unde locuia împăratul. După ce i se luă un foarte sever interogatoriu și prezentă actele sale de legitimație, îl lăsară să intre.

Se afla în sfârșit în fața omului despre care vorbea o lume întreagă, pe care mulți îl ridicau în slava cerului iar alții îl condamnau.

Maximilian se uita cu ochii lui mari și frumoși la el.

— Mi-ai fost anunțat ca ofițer în armata prusacă sub numele de Kurt Unger, nu-i așa? Începu împăratul cu glas prietenos.

— Așa mă cheamă, Maiestate, răspunse tânărul și salută militărește.

— Și vii din Capitală, da?

— Da, Maiestate, dar nu direct.

— Ai fost trimis la mine de ambasadorul dumneavoastră?

— Din nefericire nu, Maiestate.

Chipul împăratului se înăspri.

— Atunci e vreo afacere particulară care te-a adus aici?

— Particulară? Da, mai că aș putea să-i spun așa.

— Adică personală, care te privește pe dumneata?

— Nu, Maiestate. Vin de la Zacatecas.

Împăratul se dădu un pas îndărăt.

— De la Zacatecas, din cartierul general al lui Juarez? Ai fost la Juarez?

— Am și vorbit cu el.

— Ce-ai căutat dumneata ca ofițer prusac la Juarez?

— Nu în calitate de ofițer, ci ca particular am fost acolo, Maiestate. A fost cu mulți ani în urmă prietenul și protectorul unor membri ai familiei mele și în numele acestora m-am dus la el.

— Și cum se face că de la Juarez ai venit la Queretaro?

— Am fost trimis de el la Maiestatea Voastră.

Trăsăturile feței împăratului deveneau tot mai aspre.

— Mă crezi dumneata omul care să intre în tratative cu Juarez? întrebă el cu severitate.

— Nicidecum. Am venit aici din însărcinarea unor persoane de seamă care, deși în anturajul zapotecului, vor numai binele Maiestății Voastre.

— Ce mare cinste! răspunse cu ironie Maximilian. Ei și ce-ai să-mi spui?

— Am adus Maiestății Voastre un document, obligându-mă pe cuvântul meu de onoare să-l distrug, dacă nu voiți să vă serviți de el.

— Adică pot să-l citesc, dar pe urmă să ți-l dau îndărăt.

— Numai în cazul amintit, Maiestate.

— Ce misterios sună! Dă-l încoa'!

Kurt scoase din portofel o hârtie scrisă de Juarez și i-o întinse. Împăratul o citi, la început mirat, pe urmă chipul lui se întunecă din ce în ce.

— Nu-nțeleg ce înseamnă asta... Cine a scris rândurile acestea? întrebă el.

— Juarez, răspunse cu răceală Kurt.

Era destul de inteligent ca să vadă că misiunea lui dăduse greș.

— Semnătura e autentică?

— Maiestate... sunt ofițer!

— Vreau să spun dacă ai fost de față când a scris Juarez documentul.

— Da.

— Pentru care motiv a făcut-o?

— A fost rugat de persoanele despre care am vorbit Maiestății Voastre.

— Presupunea deci că am intenția să fug?

— Nu; e convingerea tuturor partizanilor săi că numai pe calea aceasta Maiestatea Voastră se poate salva.

— Nu uita înaintea cui te afli, tinere!

— Sunt perfect conștient de situația mea, Maiestate!

— Din rândurile de față reiese că mi se oferă o persoană în care mă pot încrede. Cine e persoana?

— Eu.

— Așa? exclamă împăratul uimit. Dumneata ești acela care voiește să mă salveze?

— Da.

— Un simplu căpitan!

— Sunt încredințat că mă pot achita de însărcinare, Maiestate. Aceeași părere și-a exprimat-o și Juarez.

— Ar fi o nebunie! Poftim documentul înapoi.

Tânărul îl băgă în buzunar, apoi zise:

— Cred de datoria mea să atrag atenția Maiestății Voastre că acesta a fost ultimul pas pe care l-a făcut Benito Juarez în problema pentru care am venit.

— Observația dumatăle a fost de prisos.

— A pornit dintr-un sentiment de devotament, Maiestate. Și, deși a fost de prisos, îmi permit să mai fac încă una și cea din urmă: s-a format un complot ca să-l distrugă pe Juarez, silindu-l să devină ucigașul Maiestății Voastre.

— Știi că sună foarte romantic ce spui dumneata!

— Totuși, e adevărat. Și deoarece nu devine ucigaș decât dacă Maiestatea Voastră va cădea în mâinile lui, complotiștii vor face tot ce le stă în putință ca să vă țină în Queretaro.

— De unde ești atât de bine informat?

— Îmi permit mai întâi să pun întrebarea dacă n-a fost aici un anume Hillario, medic la Santa Jaga?

— Consider întrebarea ca inutilă.

— Atunci nu-mi rămâne altceva de spus decât că acest Hillario e unealta complotiștilor și ar fi bine să nu se ia în seamă ce spune el.

— Înțeleg. Juarez nu vrea prăbușirea lui, de aceea mă îndeamnă să fug, ca să nu fie silit să mă prindă.

Împăratul spuse aceste cuvinte cu o intonație insultătoare, dar tânărul căpitan răspunse cât se poate de liniștit:

— Vă dau cuvântul meu de onoare că Juarez nu a fost îndemnat decât de inima lui bună și de rugămintele noastre să

scrie documentul pe care am avut cinstea să-l prezint Maiestății Voastre. Nu e el omul care să se lase influențat de o astfel de mașinație și ar prefera de o mie de ori să fie înfrânt, distrus, decât să facă astfel de calcule, nedemne de un suflet mare și nobil ca al lui, încheie Kurt, apoi se înclină și ieși.

Împăratul rămase mai impresionat decât s-ar fi putut aștepta. Uită să-l întrebe pe tânăr dacă acesta pleacă sau mai rămâne în Queretaro; uită că tactica militară i-ar fi dictat poate să-l aresteze pe acest om care văzuse ce se petrece în oraș și l-ar fi putut trăda față de Juarez. Nu se gândea decât la ultimele cuvinte pe care le auzise. Îi răsunau în urechi ca un tunet îndepărtat dar... lăsa să treacă ceasul salvării fără să se folosească de el.

Kurt nu se simțea dispus să se întoarcă la han. Se plimbă nițel prin oraș până ce se înseră, apoi se duse să cineze împreună cu André, care-l aștepta.

— Ai reușit? îl întrebă acesta când îl văzu.

— Nu. Împăratul tot mai speră să-l doboare pe Juarez.

— O să-i fie cam greu.

Pe la ceasurile nouă, pe când seniorita Emilia își aștepta musafirii, auzi pași la ușă; cineva o deschise atât cât să poată vedea înăuntru și când se încredință că tânăra femeie e singură, intră.

Emilia se sperie, dar când recunoscă în cel care intrase pe aghiotantul lui Miramon se liniști.

— Te rog să mă ierți, seniorita, că am pătruns de-a dreptul la dumneata, începu el, e vorba însă de o afacere secretă. Știu că ai fost astăzi cu generalul Mejia la împărat. Maiestatea Sa n-a putut să-ți acorde toată atenția care ar fi trebuit deoarece Miramon era și el acolo cu o persoană străină. Cum însă Maiestatea Sa ar dori să aibă câteva informații asupra acelei persoane, voiește să-ți vorbească chiar acum.

— Și ai venit să mă duci la împărat?

— Da. Maiestatea Sa dorește să nu afle nimeni de acest lucru.

— E de datoria mea să mă supun, vreau însă să-i spun mai întâi servitoarei mele că...

— Nu, nu, nici ea nu trebuie să știe unde te duci.

— Nici n-am de gând să-i spun. Aștept însă niște persoane și vreau să le las vorbă că mă întorc peste un ceas.

— Bine. Eu mă duc să te aștept afară, zise maiorul Orbanetz și plecă.

Emilia se îmbracă repede și coborî scara. Dădu ordine servitoarei ce avea de făcut, apoi ieși în stradă.

— Așa; acum îți stau la dispoziție, îi zise ea maiorului.

— Nu bănuiește nimeni unde te duci? o întrebă el.

— Nimeni.

— Atunci să mergem.

— Haidem!

Emilia îl urmă, dar de-abia făcu patru pași și fu apucată pe la spate de două brațe puternice.

— Aju...

Mai mult nu putu spune căci simți cum i se astupă gura; o pânză i se puse peste față și cineva o legă zdravăn de mâini și de picioare.

Imediat o urcară pe un cal, unde un călăreț o prinse în brațe și calul porni în galop. De-abia putea respira. Drumul ținu, după cum i se păru ei, o veșnicie, apoi calul se opri. I se scoase călușul din gură și pânza de pe obraz. În sfârșit, putea răsufla în voie.

— Pentru Dumnezeu, ce înseamnă asta? Trebuie să vă fi înșelat asupra persoanei mele... se tângui ea.

— Defel. Știm foarte bine cu cine avem de-a face, râse călărețul.

— Și ce aveți cu mine? întrebă ea cu spaimă.

— Tacă-ți gura! O să ți se răspundă la vreme. Cu muieri ca tine nu ne batem noi prea mult capul. Lațul de gât și... basta!

Cel care vorbea astfel era colonelul Miguel Lopez, unchiul soției mareșalului Bazaine, cavaler al Legiunii de onoare și un musafir foarte bine văzut la curtea împăratului Napoleon al III-lea, la Paris.

— Uite și pentru tine un cal. Nu pot să mă târăsc mereu cu tine în brațe. Vei fi legată pe el. Nu te împotrivi și nu încerca să crâcnești ori să fugi, că te împușc pe loc, m-ai înțeles?

Emilia fu legată pe cal, colonelul luă frâul în mână și porni în galop mai departe. După vreo trei ore de drum ajunseră la o cârciumă singuratică, la marginea șoselei. Printre obloane

se zărea lumină.

— Diego, ia te uită nițel înăuntru și vezi cine e, porunci Dopez.

Soldatul descăleca și se uită pe una din crăpături.

— Câțiva argați, zise el. Văd trei, dar nu cred să fie mai mulți de cinci.

— Să descălecăm și să tragem o dușcă. Dezleag-o pe femeie de pe cal și adu-o înăuntru.

Legară caii de un par și Lopez intră în cârciumă, urmat de ceilalți.

Când cei cinci soldați o legaseră pe Emilia la Queretaro și porniseră cu ea, maiorul Orbanez făcuse imprudența să strige după ei:

— Drum bun la Tuia!

Călăreții nu-l auziră, dar îl auziră alți doi inși, adică micul André și Kurt, care tocmai veneau să facă vizita promisă spioanei. Cum străzile orașului nu erau pavate pe vremea aceea, pașii lor nu fuseseră auziți. Un țipăt: Aju... le ajunse la ureche. Se opriseră mirați și micul André întrebă:

— Parcă a strigat cineva după ajutor?

— Da, era un glas de femeie.

— Da. I s-a băgat un căluș în gură și n-a mai putut sfârși cuvântul.

— Trebuie să vedem ce e. Înainte!

— Stai! Să ne apropiem pe nesimțite, altminteri stricăm totul.

Își înăbușiră pașii pe cât era cu putință și se furișară tiptil până aproape de casa în care locuia Emilia. Văzură un grup de soldați călări; aceștia dădură pintoniailor, care porniră în goană, apoi auziră un glas strigând după ei:

— Drum bun la Tuia!

Într-o clipă Kurt fu lângă el și-l apucă de braț.

— Ce se petrece aici? întrebă tânărul.

— Nimic! șuieră omul printre dinți și cu o smucitură se smulse din strânsoare, apoi o luă la fugă. Kurt rămase cu haina individului în mână.

— Scapă! strigă André și vru să se ia după el.

— Stai, îi porunci Kurt.

André se opri, dar mormăi necăjit:

— Vrei să-l lăsăm să fugă?

— Poate că e mai bine așa. Și dacă presupunerile mele se adevăresc, tot nu ne poate folosi la nimic.

— Cum, presupui ceva? Ori crezi că seniorita Emilia...

— Să ne încredințăm mai întâi.

— Fir-ar ai dracului de ticăloși!

Cu aceste cuvinte micul André urcă scara în fugă. Găsi ușa încuiată și casa cufundată în întuneric. Cobori iar, dar când ajunse în gang îi ieși servitoarea înaintea.

— Pe cine căutați? Întrebă ea.

— Seniorita Emilia e acasă?

— Nu. A, dumneavoastră sunteți pesemne domnii pe care îi aștepta. Mi-a spus să vă întoarceți peste un ceas. A fost pe-aici aghiotantul generalului Miramon și dumneaei a plecat numaidecât după el.

— Ia fă nițică lumină. Așa. Cunoști haina asta?

— Sfântă Fecioară! E haina lui senior Orbanes, nepotul stăpână-mi!

— Bine. Știu ce vroiam să știu. Seniorita a plecat pentru scurt timp în călătorie. Încuie camera și să nu dai nimănui cheia, ai înțeles?

Kurt o lăasă pe bătrână uluită și o luă repede spre han, urmat de micul André, care era indignat.

— Ei drăcie! mormăi el. Seniorita a fost răpită, nu mai încapă îndoială. Și dobitocul ăsta de aghiotant s-a dat singur de gol. Hm, la Tuia... Trebuie să ne ducem după ea.

— Cunoști drumul? Îl întrebă tânărul căpitan.

— Da, am fost de mai multe ori pe-acolo.

Ajunși la han, plătiră repede, încălecară și vrură să plece.

— Plecați, senior? Întrebă hangiu. Degeaba. Nu e voie să iasă nimeni din oraș după ce s-a întunecat.

— Tot ce se poate, pe noi însă nu ne oprește nici întunericul, nici lumina, răspunse micul André jumătate în serios jumătate în glumă. Rămâi sănătos...!

Cu aceste cuvinte dădură pîteni cailor și porniră în goană. La porțile orașului dădură peste o santinelă.

— Stai, cine e? strigă santinela.

— Ofițeri!

— Cu ce însărcinare?

— Trimiși de-ai generalului Mejia.

— Treceți!

— Ia spune, băiatule, n-au trecut pe-aici acum o jumătate de ceas câțiva călăreți? Suntem de-ai lor.

— Ba da, era și colonelul Lopez cu ei.

— Chiar așa. Aveau și o cucoană cu ei?

— Da. Se grăbeau al dracului fiindcă îndată ce-au ieșit pe câmp au luat-o la goană ca nebunii.

— Lasă că-i ajungem noi. Ține!

— Mulțumesc, senior.

În timp ce soldatul prindea moneda de argint din zbor, cei doi călăreți dădură pintoni cailor, care porniră ca săgeata.

— Halal să le fie! Nici măcar un cuvânt de ordine n-au... mormăi André.

— Cu atât mai bine pentru noi.

— Tocmai mă gândeam să-i dau soldatului una cu patul puștii în cap ca să aflu parola.

— Ar fi fost păcat de el, săracul. Și poate o greșeală. Acum, la drum!

Călăreau în galop de câteva ceasuri fără să a de urma răpitorilor, când zăriră o cârciumă de drum, prin ale cărei obloane se vedea lumină.

— Nu cumva vor fi aici? Întrebă André.

— Cu siguranță. Uite colo șase cai, ai lor trebuie să fie.

— Bine zici. Bravo, am pus mâna pe ei!

— Sst! Să-i legăm și pe ai noștri, dar nițel mai departe. Dacă vedem că seniorita e înăuntru, ne facem că n-o cunoaștem și că nu bănuim nimic.

Descălecară. Din cârciumă se auzea zvon de glasuri. Își legară caii și priviră înăuntru printre crăpăturile obloanelor.

— Un ofițer și patru soldați... șopti André.

— Și câțiva argați la o altă masă, adăugă Kurt. Uite-o pe seniorita, colo lângă vatră.

— O văd. Și-acu', bucură-te, colonele Lopez, micul André e aici!

— Să-i cruțăm pe cât va fi cu putință.

— Hm, vom vedea noi...

— Bănuiesc că nici n-au auzit tropotul cailor noștri. Să intrăm.

Kurt avusese dreptate. Când îi văzu în ușă, Lopez sări speriat de pe scaun, dar văzând că nu sunt decât doi se așeză iar la locul lui și-i măsură sfredelitor cu privirea. Fără să le pese, se duseră și se așezară la o masă liberă de lângă ușă, ca să fie siguri că nu le poate scăpa nimeni. Cârciumarul se apropie de ei și-i întrebă dacă vor să bea ceva.

— Trei pahare și o sticlă cu vin, porunci André.

— Trei? Păi văd că sunteți doi...

— Nu e treaba ta!

Colonelul se amestecă acum și dânsul în vorbă.

— Cine sunteți dumneavoastră, senior?

André, care stătea cu spatele la el, se întoarse, îl privi cu obraznicie și mormăi:

— Da curios mai ești dumneata!

— Ce? se răsti Lopez. Știți cine sunt eu?

— Nu ne pasă! Mare lucru n-oi fi...

— Ești nebun, omule? zbieră Lopez și se apropie de masa lor.

Emilia înțelesese, din momentul când îi văzuse intrând pe ușă, că au venit s-o scape, dar nici un mușchi de pe fața ei nu trăda ce se petrece în sufletul ei. Acum însă i se făcu frică pentru André. Acesta se uită fără teamă la colonel și răspunse foarte liniștit:

— Unul din noi trebuie să fie nebun.

— Tu!

— O să vedem noi care...

Cu aceste cuvinte, André dădu un ghiont cu atâta putere în stomacul colonelului, încât acesta se prăbuși la pământ. În clipa următoare îngenunche peste el și-i puse mâna în bregată. Cei patru soldați vrură să sară în ajutorul superiorului lor, dar Kurt întinse revolverul spre ei.

— Nici o mișcare, că trag! le strigă el.

Cuvintele și atitudinea lui erau atât de amenințătoare, încât nici unul nu cuteză să mai facă un pas. Argații și cârciumarul, obișnuiți cu astfel de scene, găseau că e mai bine să nu se amestece.

— Gata cu colonelul? întrebă Kurt.

— Îndată, răspunse André, izbindu-l încă o dată cu pumnii în cap. Așa, acum îi ajunge pentru o bucată de vreme.

— Dă frânghia aceea din cui, să-i legăm nițeluș pe ăștia patru seniori.

Soldații fură legați burduf unul după altul. Nu îndrăzneau nici acum să se împotrivească, căci Kurt îi ținea la respect cu revolverul, pe urmă îl legară și pe colonel, ca să nu facă vreo năzbâtie când și-o veni în simțiri.

— Gata! porunci André. De-acum înainte nu mai iese nimeni din casă fără voia noastră. Care ascultă de poruncă, bine, care nu, îl ia ori pe el, ori pe mine dracul.

Apoi, apropiindu-se de Emilia îi zise:

— Te-ai speriat rău, nu-i așa? Am sosit tocmai în momentul când ticăloșii ăștia porneau în galop cu dumneata. Poftim, seniorita, bea o înghițitură, să-ți mai treacă spaima. Ei, ce zici, cârciumar, așa-i că am avut dreptate când ți-am poruncit s-aduci trei pahare?

Emilia mulțumi cu sufletul plin de recunoștință și duse paharul la gură. În momentul acela se auzi de afară tropot de copite și în clipa următoare apăru în prag... burtosul, agentul Asociației secrete. Îi văzu pe soldați legați și vru să se dea îndărăt, dar André fu mai iute decât el și-l apucă strâns de braț.

— Stai, prietene! Cine-a apucat o dată să intre, nu iese până ce nu-i dăm noi voie.

— Vezi, senior, că vreau numai să beau un pahar cu rachiu și să-mi văd de drum... bolborosi Arrastro, speriat.

— Dinspre partea mea bea și-un butoi întreg, dar de stat trebuie să stai până ce-om isprăvi noi treaba, pe urmă n-ai decât să pleci unde vei voi.

— Asta nu! zise Kurt zâmbind. Domnul va fi așa de bun să ne însoțească la Juarez.

Burtosul se îngălbeni ca un mort.

— La Juarez? Pentru ce?

— Fiindcă președintele dorește foarte mult să te cunoască. Unde-ai fost astăzi?

— La Queretaro și prin împrejurimi. Sunt negustor și călătoresc pentru afacerile mele.

— Da, faci negoț cu minciuni și afacerile dumitale se rezumă la una singură: trădarea.

— Vai de mine, senior! Mă luați drept altcineva... bâigui el

însăimântat.

— Nu cred. Și-apoi, o să vedem noi îndată. Te cunoaște cineva la Santa Jaga?

— Nu, nimeni.

— Dar îi cunoști desigur pe doctorul Hillario și pe nepotul său Manfredo?

— Doamne ferește, nici n-am auzit de ei!

— Minți! Te-am văzut eu cu ochii mei în mănăstirea della Barbara.

— Te înșeli, senior...

Kurt nu se mai putu stăpâni și-i arse o palmă de-l lipi ele perete.

— De ce mă bați, senior...? N-am fost eu, zău așa... Ăla pe care l-ați văzut o fi semănând pesemne cu mine... zise ticălosul ținându-se cu mâna de falcă.

— Semăna atât de bine, că ești chiar tu, nemernicule! N-ai vorbit tu în seara de joi, în camera bătrânului, cu nepotu-său și i-ai spus că vor sosi în noaptea aceea două sute de soldați pe care să-i ascundă în curtea mănăstirii?

Arrastro îl privea cu ochii holbați, totuși avu curajul să tăgăduiască încă.

— Nu... nu... murmură el.

— Soldații aveau ordin să ocupe mănăstirea, ca împăratul să fie ucis și Juarez acuzat de moartea lui.

— Nu. Nici nu m-am gândit la așa ceva...

— Poți tu să tăgăduiești cât vei pofti, dar te vom sili noi să vorbești, fii pe pace! O să te legăm acum pe cal și o să te luăm cu noi. Să plecăm!

Kurt aruncă o monedă de argint pe masă și ieși urmat de André, care-l ducea de braț pe conspirator și de Emilia care, acum liberă, încăleca singură pe cal.

Burtosul fu legat zdravăn și plecară, lăsând în urma lor pe soldați și pe colonelul lor — care între timp se trezise — încremeniți.

Trebuiau acum să treacă prin apropiere de Queretaro, ca s-ajungă la avanposturile lui Juarez. Prudentul și energicul zapotec dăduse ordin armatelor sale să se apropie cât mai mult de oraș, ceea ce nu știa încă nici chiar generalul Mejia, așa că înainte de amiază Kurt se întâlnește cu o coloană în marș

din divizia generalului Belez.

Fură duși imediat înaintea lui. Acesta îl cunoștea pe Kurt, căci îl văzuse la Juarez — de asemenea și pe seniorita Emilia. Era un om aspru și un republican înfocat. Ascultă cu mare atenție la cele ce-i povesti tânărul, apoi porunci să-i fie adus prizonierul.

— Tăgăduiești acuzațiile pe care ți le-a adus acest senior? îl întrebă el arătând spre tânăr.

— Cum să nu tăgăduiesc, dacă nu e adevărat? răspunse el. Pe mine mă cheamă Perdillo și sunt un biet negustor cinstit.

Generalul se uită la el batjocoritor și zise zâmbind:

— Dar ce-o să zici când ți-oi spune că te cunosc eu și încă foarte bine?

— O să spun că te înșeli, senior...

— Câine! Nu mă înșel niciodată când e vorba de o persoană și mai ales de un ticălos ca tine. Ai cunoscut vreodată pe unul Taverna?

Omul se făcu alb ca varul.

— Nu... bolborosi el.

— Care l-a predat francezilor pe generalul Tonamente?

— N... nu l-am... cunoscut nici... odată... senior!

— Nu? Atunci poate că ți-e mai cunoscut numele Arrastro? Burtosul tremura tot.

— Nu... știu despre cine... vorbiți, senior.

— Nemernicule! Pentru toate ticăloșiile ai avut curaj, numai să-ți mărturisești fărădelegile ești prea laș! strigă cu scârbă Belez. Ti-ai zis Perdillo; mai bine-ți ziceai Perdido — Pierdutul, căci pierdut ești! Te-am demascat. Acum câteva luni ai fost condamnat la moarte prin spânzurătoare de către Consiliul de război din Monterey. Ai reușit să fugi, am pus acum mâna pe tine și-ți vei împlini osânda.

Arrastro tremura și bolborosea cuvinte fără șir.

— Sentința va fi executată; spânzurați-l! porunci generalul.

Într-o clipă i se aruncă ticălosului un laț de gât și fu târât spre cel mai apropiat copac.

— Generale, zise Kurt, poate că ne-am mai putea folosi de el ca să aflăm numele complicilor săi.

— Mi-e egal. Sentințele se dau ca să fie executate. Ridicați-l în spânzurătoare, ca să se vadă cum știe armata republicană să-i pedepsească pe trădători.

O smucitură și Arrastro se bălăbănea între cer și pământ. Se zgârci de câteva ori, se întinse iar, apoi rămase nemișcat; se sfârșise cu el pentru totdeauna.

În aceeași zi colonelul Lopez se întoarse la Queretaro și-și poate oricine închipui în ce dispoziție. Datoria lui era să se ducă imediat la Miramon ca să-i raporteze cele întâmplate.

Generalul îl ascultă încremenit.

— Ce? strigă el. V-ați lăsat biruiți de doi inși? Și unde au dus-o pe spioană?

— La Juarez, după cum i-am auzit pe argați spunând.

— Tot e bine și-atât, fiindcă suntem siguri că n-o să mai dea ochi cu împăratul, de aceea o să-ți iert greșeala pe care ai făcut-o. Sper însă că noua însărcinare pe care o să ți-o dau o vei executa cu mai multă grijă și cu mai multă prudență, ca să o duci la bun sfârșit.

Ce fel de însărcinare îl aștepta bănuia el, colonelul, dar se feri să spună Vreun cuvânt deocamdată.

Evenimentele se succedau acum cu repeziciune. Escobedo înainta mereu și înconjura cu douăzeci de mii de republicani ai lui pe cei cincisprezece mii de imperialiști pe care Maximilian îi avea de partea lui; asediul orașului Queretaro începu. Tot astfel înconjură Porfirio Diaz cu armatele lui capitala țării, México, în care izbucni în curând foametea.

Kurt nu vru să stea nici el degeaba. Se alătură armatei de geniu și conduse lucrările de asediu, iar Sternau își dădea concursul în calitate de medic.

Juarez își stabilise reședința în San Louis Potosi. Dryden era cu el. Ne putem închipui bucuria lui când află de salvarea prizonierilor, printre care era și Mariano.

Îndată ce se lăasă liberă comunicația la coastă, Sternau scrise acasă că toți sunt în viață și sănătoși dar nu știe încă data întoarcerii în patrie, la Rheinswalden.

Într-una din zilele următoare, căpitanul Rodenstein stătea în fotoliu la birou și răsfoia niște hârtii. Îmbătrânise rău bietul căpitan și îl chinuia un acces afurisit de gută, de nu mai putea

de dureri.

Ludwig, credincioasa lui ordonanță de odinioară, intră pe ușă, alătură călcâiele și salută militărește, așteptând să fie întrebat.

— Bună dimineața, Ludwig, îi zise căpitanul.

— Bună dimineața, să trăiți, domnule căpitan.

— Ce mai nou? Ați prins vreun braconier? A fătat vreo vacă?

— Nu, să trăiți.

— Să te ia dracu' cu „nu” al tău! Atunci la ce-ai venit? Aoleu! Iar podagra asta..., se văietă bătrânul schimonosindu-se de durere. Mă, Ludwig, mă, ce n-aș da eu să fiu în locul tău și tu într-al meu!

— Ca să mă doară pe mine, nu-i așa, domnule căpitan? Lasă că am și eu necazurile mele...

— Zău? Ce fel de necazuri, mă, tontule?

— Păi... să-mi măriți leafa, să trăiți...!

— Ce face? Ieși afară, nemernicule! Auzi, să-i măresc leafa! Când ți-oi da cu luleaua asta în cap îți iese măritul lefii prin nas! Aoleu! Iar mă doare... Da' ia vezi cine bate.

— Nu știu, să trăiți, domnule căpitan.

— Uită-te, dobitocule!

Ludwig se duse la ușă, o deschise și scoase capul afară.

— Factorul, să trăiți, domnule căpitan.

— Ia vezi ce vrea.

Ludwig ieși și se întoarse fluturând în mână o scrisoare.

— De unde e? Întrebă bătrânul cu nerăbdare.

— Din Mexic, domnule căpitan, ura! Scrisoare din Mexic!

— Din Me... Me... Mexi... De unde, mă?

— Din Mexic, domnule căpitan, n-ați auzit?

Căpitanul făcu ochii mari și strigă:

— Mă Ludwig, mă, să știi că mă găsește damblaua de bucurie! Du-te dracului, babo! O să te schimb cu una mai tânără — și cu aceste cuvinte bătrânul zvârli la pământ luleaua lui veche și afumată, care se făcu praf.

— Să trăiți, domnule căpitan! Mai bine mi-o dădeați mie... zise Ludwig, uitându-se cu părere de rău la cioburile risipite pe jos.

Bătrânul deschise scrisoarea, citi puținele rânduri pe care

Sternau i le scria, comunicându-i pe scurt felul în care fuseseră salvați de Kurt, sări apoi în picioare răsturnând scaunul în spatele lui și începu să strige:

— Salvați! Ura! Toți! De Kurt. Gaudeamus igitur! „În curând o scrisoare mai lungă. În dulci jubilo. Al vostru, Sternau.”

Ludwig îl privea înlemnit.

— Dar bine, domnule căpitan, nu vă mai doare?

— Ce să mă doară, mă?

— Păi... podagra...

Acu' își aduse bătrânul aminte că se văicărise până mai adineauri. Se minună parcă singur, bătu apoi cu piciorul în pământ și zise râzând:

— S-a dus, mă Ludwig, zău s-a dus. Dumnezeu s-o ierte!

— Nu mai spuneți! Cum se poate una ca asta, domnule căpitan?

— De, mă, știu și eu!

— O fi bucuria ori scrisoarea, domnule căpitan?

— Bucuria, mă, dobitocule! Auzi tu, mă, mie, mie mi-a scris întâi! Ce băiat de treabă și Sternau ăsta! Și dă fuga la bucătărie și spune să vă facă o masă mare. Eu mă duc la vila Rodriganda să le arăt scrisoarea.

Și uitând de podagra lui care pierise că prin minune, bătrânul plecă sprinten ca un flăcău să ducă vestea cea bună și celorlalți.

14. La „Izvorul diavolului”

Pe când scrisoarea lui Sternau stârnise mare bucurie alor săi, prizonierii care se aflau în subteranele mănăstirii della Barbara erau foarte îngrijorați de soarta lor. Nu era vorba de soldații aduși de Arrastro — care știau că Juarez nu va fi prea aspru cu ei, ci de cei doi Cortejo, de Josefa, Landola și Manfredo, pe care, o dată liniștea restabilită în țară, îi aștepta un proces atât de senzațional și o pedeapsă exemplară.

Subteranele mănăstirii erau destul de încăpătoare pentru cei două sute de soldați, așa că acești cinci prizonieri periculoși fuseseră băgați — în afară de Josefa și tatăl ei — într-o singură celulă.

Zilele treceau pentru ei într-o disperare adâncă. Pe Josefa o mai chinuiau și durerile pe care le avea în piept. Lui Gérard, care rămăsese la mănăstire cu Mariano, bătrânul conte Fernando, căpitanul Unger, Grandeprise și Mindrello, i se urî în cele din urmă aici. Se duse la cartierul general al zapotecului ca să-i ofere serviciile sale. Energia lui se potrivea mai bine cu fapte de eroism decât să facă pe paznicul unor întemnițați pe care-i știa în destulă siguranță. Să fi bănuît el ce avea să se întâmple în lipsa lui în subterane...

— *Caramba!* — înjura Landola, deprins cu întinsul și vântul mării și pe care întunericul și aerul îmbâcsit îl făcea să sufere cumplit — dacă o mai ține multă vreme așa, înnebunesc! Mai că aș vrea să mă văd o dată în fața judecătorului și să facă pe urma ce-or ști cu mine. Viața însă, în gaura asta puturoasă, n-o mai pot îndura. Cât o fi de când suntem închiși aici? Să mă ia dracu' dacă știu! Am pierdut cu desăvârșire noțiunea timpului.

— Douăzeci de zile, oftă Gasparino cu glas stins. Eu le-am socotit. Ni se dă zilnic câte o pâine și un ulcior cu apă la vremea prânzului. După socoteala mea ni s-au dat până acum douăzeci de pâini.

— Douăzeci de zile! Mi s-au părut o veșnicie. Nici nu-mi mai dau seama de ceea ce se petrece. Gândurile mi se încâlcesc în creier; aerul ăsta înăbușitor și bezna care mă înconjoară îmi sug măduva din oase. Aș da fericirea de apoi —

în care, de altfel, nu cred — să mai văd o dată lumina soarelui și să simt puntea unui vapor sub picioarele mele.

— Cred că nu o să mai simți în curând nimic sub picioare, fiindcă o să aibă grijă călăul să-ți pună ștreangul de gât, ca să n-atingi nici pământul, zise Manfredo. Ah, de-aș avea eu numai mâinile libere, nu mi-ar mai chițcăi șobolanii la ureche...

— Dacă! zise Landola în bătaie de joc. Dacă ăsta e porc-de-câine. Și apoi cum crezi dumneata că ai putea ieși ferice vreodată din afurisita asta de subterană? Știu că mi-ai spus odată că ar exista un gang care duce la o carieră de piatră. Ai mărturisit însă singur că ai fost silit să predai planul dușmanilor noștri și îți închipui că au avut ei grijă să închidă gangul sau să pună pe cineva să păzească ieșirea, așa încât ar fi cu neputință să fugim pe-acolo.

— Așa e, dar nu v-am spus că ar mai fi o ieșire care nu era trecută pe planul pe care i l-am dat afurisitului ăla de neamț. Unchiul meu a lăsat-o dinadins neînsemnată, ca să-și păstreze o portiță de scăpare în cazul când ar reuși cineva să descopere planul mănăstirii.

— Și dumneata cunoști portița asta de scăpare?

— Da, numai că n-are nici un rost să vorbim despre ea atâta timp cât...

Își curmă vorba căci auzi pe cineva trăgând zăvorul. Ușa căptușită cu fier se deschise și intră un om cu un felinar într-o mână, un ulcior în cealaltă și o pâine la subsuoară.

La vederea lui, Manfredo fu cât p-aci să scoată un țipăt, dar se stăpâni, căci omul încruntă sprâncenele și-i făcu semn din ochi spre pâinea pe care o puse jos lângă el.

În clipa următoare omul ieși și se făcu iar întuneric.

— Ce-a fost asta? întrebă Landola. Băiatul parcă vroia să ne atragă atenția asupra unui lucru. De altfel, nu era același care ne aducea până acum mâncarea. Oare ce-o fi însemnând?

— Sst! îl opri Manfredo să continue. Nu vorbi așa de tare, să nu ne audă paznicii. Eu știu cine era. E unul din infirmierii spitalului. I-am făcut odată un serviciu care l-a scos din mare încurcătură și s-ar putea să vrea acum să-și arate recunoștința față de mine. Nu știu însă cum a reușit să i se

dea lui însărcinarea să ne aducă mâncarea. L-am văzut când mi-a făcut semn spre pâine.

Manfredo luă de jos pâinea și o rupse în două. Știu îndată, deși nu putea vedea nimic ce era în ea.

— Cielo! Un amnar din cele care se întrebuințează în prerii, șopti el de-abia stăpânindu-și emoția. Uite și un muc de lumânare!... Și... o bucatăică de hârtie și un creion.

Ceilalți ascultau tremurând de încordare.

— Aprinde repede lumânarea, șopti Landola cu glas răgușit.

— Dar dacă se vede lumina prin crăpăturile ușii?

— Aș! Cum nu se vede de aici lumina când ne aduce mâncarea, n-o să se vadă nici afară. Hai, repede!

Manfredo se supuse. La lumina slabă a mukului de lumânare citi următoarele cuvinte:

„După mari greutateți am reușit să mă trimită pe mine cu mâncarea. Dacă ai vreo dorință, scrie-o în dosul biletului și pune-l în ulcior după ce-l veți goli.”

— *Valgame Dios!* exclamă Manfredo. Suntem salvați!

— Mai va! zise Landola. Cum vrei să-ți desfacă lanțurile dacă n-are cheia?

— Asta ar fi lesne. În camera unchiului meu există un dulăpior în care se mai află încă o cheie. Dacă infirmierul reușește s-o ia, suntem liberi, răspunse Manfredo.

— Bine, bine, dar cum ieșim dintre zidurile mănăstirii?

— Las' pe mine! S-avem numai cheia și un cuțit...

— Atunci sunt de părere să scrii imediat ce ai de scris. Trebuie să economisim lumânarea. De sfătuit ne putem sfătui și pe întuneric.

— Are dreptate, încuviință Cortejo care mai prinsese curaj. Scrie repede biletul.

Manfredo luă creionul, întinse hârtia pe genunchi și scrise pe dosul biletului:

„În camera de lucru a unchiului meu se află atârnat deasupra biroului un dulăpior. În el e cheia care ne poale descuia lanțurile. Procură-mi cheia și un cuțit. Atâta e tot ce-

mi trebuie.”

Stinse mukul de lumânare și îl ascunse, împreună cu celelalte lucruri găsite în pâine, în buzunarul hainei. Să fi intrat acum cineva în celulă, habar n-ar fi avut că în clipa aceea primul pas pentru fuga prizonierilor era făcut.

— Și? întrebă Gasparino după ce se făcu iar întuneric.

— Nimic! răspunse Landola. Trebuie să așteptăm.

— Cât? urmă Gasparino cu îndărătnicie.

— Cel puțin trei zile.

— Trei zile! De ce atât? Cred că nu mai pot indura trei ceasuri.

— Ești un prost, altminteri ar trebui să-ți dai seama că nu se poate mai curând.

— Pentru ce?

— Fiindcă prietenul ăsta al nostru nu are când citi biletul până mâine la prânz când va veni să ne aducă mâncarea; altă zi o să treacă până ce ne-o aduce ce i-am cerut și tocmai a treia zi, când o veni iar cu mâncarea și o fi ușa descurată, ne putem gândi la fugă. Năvălim peste paznic și...

— Îl omorâm?

— Ba bine că nu!

— Și cu salvatorul nostru ce facem?

— Îl legăm zdravăn ca să se creadă că e nevinovat. Dar tot n-am făcut nimic.

— Din nenorocire! S-ar putea să intervină multe care să ne împiedice fuga. Și dacă totuși reușim, ce facem cu fratele meu și cu nepoată-mea care sunt închiși în celula de pe partea cealaltă a gangului? Trebuie să-i eliberăm și pe ei.

— Hm! mormăi Landola. Ți-e într-adevăr atâta milă de ei?

— Hm! repetă și Gasparino. La drept vorbind nu merită.

— Ai dreptate. De altfel trebuie să te gândești că nepoata dumitale ne-ar fi o povară, în starea în care e. Ce să facem noi cu muierea asta, pe care și așa o s-o ia dracu' mâine-poimâine? Lui îi e totuna dacă o ia de aici ori de aiurea, de aceea sunt de părere s-o lăsăm unde e.

Tonul cu care vorbea era revoltător, dar nimeni nu se sinchisi de el. Nu se gândeau decât la salvarea lor, fără să le pese de ceilalți.

— Rolul nostru în afacerea Rodriganda s-a sfârșit, urmă Landola. Nu ne-a mai rămas decât să salvăm ce-om putea din dezastrul planului nostru. Dumneata ce zici, senior Cortejo?

— Nu prea știu ce-am mai putea salva.

— Dumneata nu, dar pe feciorul dumitale Alfonso l-ai uitat?

— Ce vrei să spui cu asta?

— Cred că afacerea e destul de limpede. El e deocamdată moștenitorul averii Rodriganzilor. Vindem proprietățile la repezeală și dispărem cu milioanele pe care le putem realiza de pe urma vânzării.

— Dar dacă Alfonso nu vrea?

— Parcă îi rămâne altceva de făcut? Nu-ți vei fi închipuind că Alfonso își va mai putea juca rolul de conte de Rodriganda! O să fie chiar foarte mulțumit să apuce ce-o putea până a nu fi prea târziu.

— Și cum ai vrea să facem împărțeala?

— Foarte simplu. Suntem trei, adică eu, dumneata și el. Fiecare din noi ia a treia parte.

— L-ați uitat pe al patrulea, zise Manfredo. Ori nu cumva vreți ca eu să nu m-aleg cu nimic?

— Nu te teme, o să primești ce ți se cuvine, zise Landola împăciuitor. Se înțelege de la sine că dumneata, căruia îi vom avea de mulțumit salvarea noastră, trebuie să ai drept la parte egală.

Cuvintele păreau sincere, dar dacă Manfredo ar fi putut vedea prin întuneric zâmbetul drăcesc de pe buzele piratului, s-ar fi îngrozit.

— Cum îți închipui fuga? întrebă iar Cortejo. Ar fi cea mai mare prostie pe care am face-o. Drumul de la Veracruz e tăiat de trupele imperiale și mexicane. Trebuie să căutăm un port de pe partea de vest a coastei, de pildă San Blas sau Manzanillo. Calea până acolo e aproape liberă. Sper că Maximilian o să-i mai dea atâta de furcă indianului ăla Juarez, până ce ne-om vedea noi în siguranță. Principalul pentru noi e deocamdată să câștigăm timp. Până să se sfârșească tulburările în Mexic și să poată ajunge în Spania vestea despre afacerea noastră, noi trebuie să fi isprăvit ce avem de făcut la Rodriganda.

Discutară multă vreme planul în amănunțime apoi se mai liniștiră. De-abia așteptau însă să treacă zilele.

A patra zi, când paznicul veni să-l schimbe pe camaradul său, îl găsi pe acesta într-un lac de sânge și pe infirmier legat cobză și cu un căluș în gură. Prizonierii dispăruseră. În celula lui Pablo Cortejo și a Josefei nimic nu era schimbat. Nenorocita zăcea în chinuri cumplite și tată-său o privea neputincios, ferecat în lanțuri.

Îl dezlegară imediat pe infirmier și aflară de la el ce se întâmplase: ieri, pe când venise s-aducă mâncare prizonierilor, aceștia se repeziseră la el, îl legaseră într-o clipă, fără să-i dea timp să țipe, pe urmă acela care își zicea Landola înfipse cuțitul în inima paznicului și fugiseră cu toții.

— De frică am leșinat și nu știu ce-a mai fost cu ei, încheie infirmierul văicărindu-se.

Cazul fu raportat imediat maiorului, comandantul armatei de ocupație la mănăstire. După cinci minute era la fața locului împreună cu persoanele cele mai interesate în cauză, adică don Fernando, Mariano, Grandeprise, căpitanul Unger și Mindrello.

Grandeprise examinează cu de-amănuntul celula dar nu găsi nimic care ar fi putut lămuri cazul.

Clătină îngândurat capul și-i zise maiorului:

— Senior, dumneavoastră sunteți de părere că fugarii s-au putut elibera fără ajutorul cuiva?

— Exclus! răspunse maiorul.

— Bine, vă rog atunci să-l arestați imediat pe omul care a fost aici legat. Sunt aproape sigur că el i-a ajutat să fugă.

— Pe ce-ți bizui bănuiala?

— Pe multe. Susțineți că prizonierii nu s-au putut elibera singuri. Deci, numai două persoane i-au putut ajuta, adică paznicul sau persoana care le aducea zilnic mâncarea. În severitatea cu care erau păzite ieșirile, ar fi fost cu neputință ca un al treilea să pătrundă înăuntru. Și apoi, de ce l-au omorât fugarii numai pe paznic și pe el nu?

— Ai dreptate, răspunse maiorul. Apoi, întorcându-se spre infirmier, strigă cu glas amenințător: Mărturisește, ticălosule, că tu le-ai înlesnit fuga!

— Vă înșelați, senior, eu nu știu nimic... încercă el să se

apere.

— Bine. Se va dovedi pe urmă. Legați-!l!

Ancheta dovedi că nici unul din paznicii puși la uși nu văzuse în ajun pe nimeni ieșind din mănăstire. Pablo Cortejo și Josefa fură și ei luați la cercetări; nu știau însă nimic. Furia lor când auziră că părtașii crimelor înfăptuite de ei fugiseră lăsându-i aici fu de nedescris.

Problema evadării ar fi rămas poate nedelegată, dacă maiorului nu i-ar fi venit o idee. Aveau pe lângă regiment un copoi care adulmeca urma când vreun soldat dezerta din front. După un sfert de ceas câinele fu adus în celulă, legat de o curea. I se puse sub bot un ghemotoc de paie din culcușul prizonierilor și câinele începu numaidecât să miroasă și să tragă cât putea de curea, încât de-abia îl mai puteau ține.

Fără să se oprească din fugă, câinele alergă pe gang, intră într-o subterană, se opri înaintea unui perete și începu să râcăie zidul cu laba. Se cercetă locul și văzură cu mirare că se află acolo o ușă secretă. Apăsară pe un resort ascuns în zid și în fața lor se căscă o deschizătură.

— Ei drace! exclamă Grandeprise. Doctorul Hillario mai știa de o altă ieșire, neînsemnată pe plan. Mănăstirea asta pare să fie o adevărată vizuină. Repede, mai departe!

Gangul ducea drept înainte, până la un perete vertical, la care câinele începu iar să miroasă. Apăsară și aici pe un resort, o ușă se dădu la o parte și lumina le năvăli în față.

— Ajunși afară, câinele adulmecă urma și vru să pornească din nou, dar Grandeprise îl ținu în loc.

— Stați! Le zise el celor ce-l însoțeau. Știm acum pe unde au fugit bandiții. Trebuie neapărat să ne luăm după ei. Senior maior vreți să-mi mai lăsați câinele?

— Cu plăcere. Nu cumva vrei să pleci singur în căutarea fugarilor? Nu te-aș sfătui.

— Voi lua cu mine încă câțiva inși destoinici care nu se dau în lături de la o vânătoare ca asta, răspunse el.

— Nu se poate, zise Mariano. Uiți că avem și noi o răfuială cu oamenii aceia? Merg și eu cu dumneata.

— Și eu, adăugă Mindrello. Ticăloșii mi-au amărât atâția ani din viață că nici nu mă gândesc să rămân pe loc când e vorba să-și capete pedeapsa pe care o merită.

— Mindrello are dreptate, își dădu cu părerea don Fernando. Nici eu nu mă las. Nu vreau să se spună că...

— Nu! îi curmă Grandeprise vorba. Sarcina asta s-o lași în seama celor mai tineri, domnule conte. Îți jur pe tot ce am mai scump că te poți bizui pe noi și că nemernicii nu vor scăpa. Dumneata ne-ai stingheri numai, căci nu poți ține la drum ca noi aștialaltși. Și-apoi trebuie să rămâi de pază la ceilalți prizonieri, ca să nu scape și ei.

Bătrânul conte și căpitanul Unger n-avură încotro. Maiorul stăruie să-i dea lui Grandeprise câțiva călăreți, dar americanul nu vru să primească, așa că renunță în cele din urmă. Nici nu trecu un ceas și Grandeprise, Mariano și Mindrello ieșeau pe poarta mănăstirii, aprovizionați cu merinde pentru o săptămână. În fruntea lor mergea copoiul cu nasul în pământ și așa ele repede încât de-abia îl puteau urma cailor.

Urmele fugarilor duceau deocamdată în jurul orașului la o depărtare destul de mare. Era vădit că bandiții se fereau să fie văzuți de cineva.

Când se îndepărtară de oraș, câinele porni ca o săgeată spre miazăzi, ceea ce miră foarte mult pe urmăritori, care se așteptau ca fugarii s-o fi luat spre apus, în ținuturi mai puțin locuite.

— Crezi, senior, că-i vom ajunge? îl întrebă Mindrello pe vânător.

— Depinde de când și-au putut procura cai, răspunse el. Dacă le-a reușit repede, atunci va trece mai multă vreme până să dăm de ei. Au doar o după-amiază și o noapte întreagă de drum înaintea noastră.

Din fericire, temerile lui nu se adeveriră. Pe la prânz zăriră o fermă singuratică și câinele o luă la goană într-acolo. Ocoli ferma și se opri la un loc bătătorit de copite de cai. Miroși câțva timp urmele, adu-mecă aerul și se așeză jos dând din coadă. De aici câinele nu-i mai putu urmări pe fugari deoarece pașii încetau.

Grandeprise întoarse calul și goni spre fermă, în poartă îl întâmpină un argat cu privirea posomorâtă.

— *Buenos días, señor*, îl salută vânătorul politico. Ai putea să-mi spui dacă ai văzut trei inși trecând ieri pe-aici?

Bătrânul se întunecă și mai mult la față.

— Sunteți de-ai lor, senior?

— Nu, îi căutăm. Sunt trei criminali care au fugit din închisoare și după socotelile noastre nu se poate să nu-i fi văzut.

— Dacă așa stau lucrurile, răspunse argatul mai luminându-se nițel, o să vă spun. De văzut n-am văzut pe nimeni, dar trei trebuie să fi fost fiindcă ne-au lipsit azidimească trei cai și tot atâtea șei.

— Nu mai încape îndoială că ei au fost, știu acum ce să cred. Mulțumesc, senior și rămâi sănătos!

— Umblă sănătos! Te-aș ruga însă, dacă cumva dai de ei, caută un copac cu crăci cât mai groase și spânzură-i pe toți cu capul în jos și cu picioarele în sus.

— Așa o să și fac, senior, fii pe pace. Adios!

Vânătorul, se întoarce la prietenii săi și examină urmele. Erau vechi de-o zi, așa că avuseseră destulă vreme să se îndepărteze.

Grandeprise luă câinele de curea și porni la drum ținându-se mereu pe urmele lăsate de fugari. Nu-și pierde curajul, știind că aceștia n-aveau la ei nici bani, nici arme și nici merinde, așa că nu vor putea ajunge prea departe.

Pe înnoptate, când nici ochiul cel mai ager n-ar fi putut desluși urma, descălecară să facă popas de noapte. Se aflau pe o hacienda cu iarbă grasă, cea din urmă care se afla în direcția de miazăzi și Grandeprise se duse cu Mariano și schimbă caii cu alții mai odihniți, știind că de acum încolo cu greu ar mai fi avut prilej să găsească alții.

A doua zi porni iar la drum. De astă dată, până și câinele părea descurajat. Soarele se înălța tot mai mult pe cer și dealurile erau tot mai anevoie de urcat. Fiecare din ele părea un vulcan stins, cu valea plină de bolovani enormi de lavă. Deodată între dealurile de acolo se ivi o vale întinsă în mijlocul căreia se vedea un sat. Puținele case erau din bolovani de lavă, iar zidurile, care împrejmuiă niște porumbiști. Sărace, erau tot din bolovani de lavă. Ținând ulița cea mare a satului — de altfel singura care exista — călătorii noștri ajunseră la o clădire, care se deosebea de celelalte numai printr-atât că deasupra gării care slujea de ușă era atârnată o scândură pe care scria cu litere negre: „Hotel

Dolores”.

Cuvântul spaniol „Dolores” nu înseamnă numai un nume de femeie, ci și durere, ca în limba latină. Un alt nume nici că s-ar fi potrivit pentru o mai tristă locuință ca aceea. Când drumeții își opriră caii și îl strigară pe hangiu, apărură un om numai în cămașă și pantaloni, care îi privi cu ochi bănuitori.

— *Buenos días, señor*, începu vânătorul. S-ar găsi ceva de îmbucat în casa dumitale?

— Pe parale se poate.

— De parale să nu duci dumneata grijă, avem, slavă Domnului! Dar ia spune, n-au trecut azi trei călători pe-aici?

Hangiul se încruntă.

— Nu cumva sunteți de-ai lor? Întrebă el și mai bănuitor.

— Să ne ferească Dumnezeu! Avem numai o vorbuliță cu nemernicii aceia. Dar de ce întrebă așa de supărat, nu cumva ți-au făcut vreun pocinog?

— Să-i ia dracu'! strigă hangiul necăjit. M-au amenințat cu bătaia dacă nu le dau numaidecât de mâncare și după ce s-au îndopat bine și le-am cerut plata, m-au luat în râs și s-au dus p-acă încolo.

— De mult au plecat?

— Păi, n-or fi mai mult de două ceasuri...

— *Gracias a Dios!* jubilă Mindrello. Am pus, în sfârșit, mâna pe ei!

— Nu încă, zise Grandepriș. Senior, adăugă el adresându-se hangiului, cum e drumul de-aici în munți?

— Rău, foarte rău. Până la poalele ăluia de colo mai merge, pe urmă să te ferească Dumnezeu! Numai bolovani și râpe, să-ți frângi gâtul, da mai al dracului e ăl de duce sus la *Fuente del diablo*.

— Adică la Izvorul diavolului? Asta ce mai e?

— Senior, aici la noi tot pământul e un vulcan. Craterele sunt toate stinse, nu-i vorbă, dar pe alocuri izbucnesc izvoare clocotite că ți-ai putea fierbe cafeaua în ele. Cel mai mare și mai fierbinte e Fuente del diablo. Țâșnește din adânc și face un fel de lac care, măcar că are scurgere la vale, nu scade niciodată.

— Nouă nu ne pasă ce și cum, pe noi ne interesează numai calea cea mai scurtă ca să ajungem în vârful dealului.

— Hm, mormăi hangiul, aruncând o privire la caii drumeților. Cu ăștia nu puteți ajunge decât pe drumul pe care l-au luat și ceilalți, dar ăsta e groaznic. Pe jos aș ști eu altul mai scurt, numai că e abrupt al dracului, măcar că nu-i mai greu decât celălalt de urcat. Nu cred însă că o să vreți.

— De ce nu?

— Fiindcă ar trebui să vă lăsați caii aici și v-ar trebui pe urmă să vă duceți mai departe.

— Te-nșeli, senior. Drumul nostru e numai până ce-om pune mâna pe oamenii despre ți-am vorbit; dacă i-am prins, ne întoarcem de unde-am venit.

— Așa mai merge. Vă duceți calări până unde se isprăvește poteca, pe urmă vă lăsați caii și urcați cu piciorul. Ori și mai bine, merg eu cu dumneavoastră și aduc caii aici la mine.

— Te poți ține după noi?

— N-avea grijă. Caii vă sunt osteniți; și-apoi am un măgăruș care se ia la întrecere cu ei, fără să rămână de rușine. Dar nu vreți să intrați să luați ceva?

— Mai târziu, acum suntem grăbiți. Trebuie să vedem să nu ne scape tâlharii din mână.

Hangiul clătină capul.

— Eu altminteri zic, senior. Nițică odihnă și ceva de băut și de mâncat nu strică. Vreme, berechet! Pe drumul pe care v-am spus eu ajungeți cu un ceas înaintea lor la Izvorul diavolului.

— Mă tem că o să pierdem vreme căutându-l, fiindcă nu știm unde vine.

— N-are a face. Eu vă însoțesc până la Barranca și de acolo nu vă mai puteți rătăci. Urcați râpa drept înainte și cum ajungeți în vârf ați și dat de Izvorul diavolului. Dacă vreți, vă duc chiar până acolo.

— Mulțumesc, senior, ne ducem singuri; îți suntem însă recunoscători dacă ne însoțești până la râpă și iei caii cu dumneata la han. Cum însă zici că ne putem odihni o jumătate de ceas la han fără să păgubim ceva, primim. Să descălecăm!

În timp ce hangiul își ospăta mușteriii, Grandeprișe îl întrebă:

— N-ai băgat de seamă dacă fugarii se simțeau în siguranță sau se temeau să nu fie urmăriți?

— Aș putea să-ți răspund ceva hotărât, anume că unul din ei, căruia ceilalți îi ziceau Landola, a răspuns râzând unuia din ei la întrebare, că li s-a pierdut de mult urma. Ba, zicea el, după ce-or trece dealul nu mai au să se teamă de nimic și o să trebuiască să facă repede rost de ceva parale, mai ales că acolo are să fie mai lesne ca pe-aici.

— Îmi închipui eu ce credea el. Ca să-și ajungă scopul le trebuie bani și speră să și-i procure prin cine știe ce crimă. Vom avea noi grijă să-i împiedicăm la vreme. Acum să plecăm. Am mâncat și ne-am odihnit destul, să nu mai pierdem vremea degeaba.

Pe când drumeții încălecau, hangiul se duse în ogradă și veni cu un măgăruș slab, să-i numeri coastele. Cu toate acestea urecheatul ducea la drum și se ținea pas cu pas după cai.

După vreun ceas, ajunseră la poalele dealului, începu urcușul. Poteca era plină de bolovani și caii amenințau să se poticnească din clipă în clipă. Se opriră apoi în fața unui povârniș unde cu greu putea urca un om cu piciorul.

— Aici e râpa, zise hangiul. Țineți drumul drept înainte cățărându-vă pe stâncă și după două ceasuri ajungeți în vârful. Acolo e Izvorul diavolului. Calea pe care-au luat-o fugarii călări duce pe partea cealaltă cu multe cotituri și... *Cielo!* Ce-i asta? strigă el arătând spre potecă.

Văzură câinele cu părul zbârlit, înțepenit pe labelle de dinapoi, privind cu ochii scânteietori în sus. Când își îndreptară și ei privirea într-acolo, zăriră ceva întins la pământ, la o depărtare de vreo două sute de metri.

— *Santa Madonna!* Un cal... se minună hangiul.

— Un cal? Ai dreptate, acu îl văd și eu. Să vedem ce e cu el, zise Mariano.

În câteva minute ajunseră la locul arătat de hangiul. Călăreții își struniră caii și scoaseră un țipăt de groază. La picioarele lor zăcea alături de calul lui mort, Manfredo, într-un lac de sânge, cu beregata tăiată.

Descălecară. Grandeprise se aplecă să vadă dacă nenorocitul mai răsuflă, dar se încredință repede că era mort

de câteva ceasuri.

Vânătorul își aruncă ochii la calul ucisului, apoi zise:

— Înțeleg foarte bine ce s-a petrecut. Calul, obosit, s-a poticnit, a căzut și și-a rupt picioarele. Manfredo s-a luat la ceartă cu unul din tovarășii săi ca să-i dea lui calul și în cursul certei a fost înjunghiat. Aș fi însă curios să știu care din ei a fost ucigașul, Cortejo sau Landola?

— Pot să vă spun eu, răspunse hangiu. Am văzut că numai ăla de-i zicea Landola avea un cuțit la el.

— Atunci el a fost. De altfel mi-am închipuit eu. Celălalt n-ar fi avut atâta curaj și nici atâta îndemânare. Va fi însă ultima crimă a ticălosului, jur pe toți dracii din iad!

— Mă îngrozesc de cruzimea acestor oameni, zise Mariano. Manfredo era doar acela care i-a scos din mănăstire și drept mulțumire l-au asasinat mișelește. Nu-i vorbă, nici n-a meritat o soartă mai bună, fiindcă le-a înlesnit fuga, deși știa cine sunt. În sfârșit, așa i-a fost scris! Acum să ne grăbim, ca să nu ne scape criminalii din mână.

Își luară rămas-bun de la hangiu și porniră să urce râpa. Băgară în curând de seamă că se aflau pe un teren care clocotea fără întrerupere. Pe alocuri pământul era crăpat și se auzea dinăuntru fierbând, ca într-un cazan cu smoală, iar apa țâșnea printre bolovani de lavă. Mindrello se opri la un moment dat și băgă mâna în apă însă și-o trase repede, scoțând un țipăt de durere.

— Vai de mine, da fierbinte mai e, frate! Era cât p-aci să-mi opăresc toată mâna.

Cam pe la ceasurile patru ajunseră în vârful dealului. Pământul clocotea sub picioarele lor și după ce mai făcură câțiva pași se și aflau la *Fuente del diablo*. Într-o adâncime, împrejmuită de bolovani de un diametru de vreo zece metri, sclipea o apă neagră ca smoala. Luciul apei apărea numai atunci când o adiere de vânt risipea ceata care se forma din aburii calzi, amestecați cu aerul rece care domnea aici. Împrejurimile lacului erau alcătuite din bolovani și sfărâmaturi de stâncă; părea că în timpuri imemorale se jucaseră aici dracii de-a minge, smulgând în furia jocului lor bucăți întregi de stâncă. În orice caz, aspectul fioros al locului nu-și dezmințea numele. Dacă porneai însă de-aici și te îndreptai

spre apus, aveai înaintea ochilor o priveriște de o frumusețe neîntrecută... Munții înverziți coborâți în pantă lină până departe. Deși oceanul era la o depărtare de două sute de kilometri, aveai impresia că e la numai câțiva, pași de poalele muntelui unde se întindeau încântătoarele șiruri de Sierra.

Grandeprise îl puse pe Mindrello să observe coborâșul dealului care șerpuia în cotituri până departe. Toți tăceau. Deodată Mariano întrerupse tăcerea.

— Ce-o să facem cu prizonierii, după ce-i vom prinde? îl întreabă el pe vânător.

— Spune-mi mai întâi care e părerea dumitale? întreabă acesta în loc să răspundă.

Mariano se gândi câteva momente, pe urmă zise:

— La drept vorbind, ar trebui să-i ducem îndată la Santa Jaga și să vedem pe urmă ce e de făcut cu ei.

— Ca să ne scape iar și probabil pentru totdeauna? Vrei să ți-i iei în spinare? Dar ia spune-mi, rogu-te, pentru ce ești de părere că ar trebui să-i ducem la Santa Jaga?

— Avem nevoie de depozițiile lor în procesul familiei Rodriganda cu frații Cortejo.

— Și ce aștepți din aceste depoziții? Crezi că au să fie atât de proști să mărturisească? Și apoi, îi ai pe Pablo Cortejo și pe fata lui. Dinspre partea mea ține-l și pe Gasparino Cortejo, dar pe Landola — glasul îi tremură când zise aceste cuvinte — pe Landola lăsați-mi-l mie. Nu dau voie nimănui să se atingă de el; e al meu și numai al meu...

Americanul, de obicei atât de calm, nu mai era de recunoscut. Obrajii îi ardeau, ochii îi luceau, pe chipul lui se citea o hotărâre care te înfiora. Să-l fi văzut acum Landola, dușmanul lui de moarte, s-ar fi îngrozit. Mariano vru să spună ceva, dar în momentul acela veni Mindrello și le zise că fugarii se apropiau.

Se făcură repede ultimele pregătiri pentru prinderea lor; Grandeprise rânduie pe camarazii săi de pază după bolovanii de stâncă de la marginea potecii, pe când el aștepta, cu câinele ținut de lanț, venirea dușmanului. Nimeni nu avea voie să tragă, decât în caz extrem și chiar atunci nu în cap sau în piept, căci vroiau să-i prindă pe cei doi bandiți de vii.

După ce fiecare se așeză la postul său, Izvorul diavolului

părea tot atât de părăsit și de înfiorător ca și mai înainte. Răbdarea le fu pusă la grea încercare și Grandeprise începu să creadă că Mindrello s-a înșelat, când auzi un zgomot ca și când o piatră ar fi căzut în prăpastie. Pe urmă răsunară glasuri omenești și-i văzură pe Henrico Landola și Gasparino Cortejo apărând printre bolovani. Erau de nerecunoscut. Mizeria îndurată în subteranele mănăstirii, oboseala drumului, probabil și foamea, lăsaseră urme adânci pe chipurile lor până atunci pline de sănătate. După ce ajunseră în vârful dealului, Gasparino scoase un suspin de ușurare și descălecă, mai bine zis se lăsă să alunece de pe cal. Landola, deși mai rezistent ca el, fu bucuros să găsească un loc de odihnă.

— *Cielo!* Ce drum, zise Cortejo. N-am să-l uit câte zile oi trăi. Un adevărat calvar. Îți foarte mulțumesc pentru ideea pe care ai avut-o să venim încoa'.

— Nici nu m-așteptam la altceva din partea dumitale. În loc să-mi mulțumești, te apuci acum să-mi faci imputări. Mare prost ești, senior Cortejo, dacă nu-ți dai seama că tocmai ăsta e drumul cel mai sigur; oricare altul ar fi fost de-o sută de ori mai primejdios.

— Și acuma crezi că suntem în siguranță?

— În cea mai mare siguranță! Ceea ce ne-a mai rămas de făcut, adică drumul spre coasta Manzanillei, e un fleac pe lângă ăsta pe care l-am făcut. Bizuie-te pe mine. Cunoscut locurile de dincolo de deal și știu mijloace cum să ne pricopsim iar.

— Numai de n-am păți ceva din pricina afacerii cu Manfredo. Dar și dumneata, Landola, prea ești repede de mână când e vorba de viața unui om...

— Aș! Cine dracu' se sinchisește de un nătărău ca ăla! Și-apoi, dacă puneau mâna pe el, tot se bălăbănea în spânzurătoare.

— La drept vorbind, avea omul dreptate. Calul era al lui și ce vină avea el că al dumitale își frânsese gâtul? Să fi mers pe jos.

— Da' ce, eram prost! În astfel de împrejurări nu te mai uiți cine are și cine nu are dreptate. Mie nu-mi pasă, eu fac așa ca să-mi fie mie bine.

— Bine că știu. Adică ai face la un moment dat cu mine

cum ai făcut cu bietul Manfredo, care ne-a scăpat, săracul, din închisoare?

— Nu vorbi prostii! Nu era vorba de dumneata, ci de Manfredo. Ori așa, ori altfel, tot nu scăpa el de moarte. Ori vei fi avut de gând să împărți cu el, cum își băgase dobitocul în cap? Te cunosc eu cine-mi ești. I-ai fi făcut de petrecanie la cea dintâi ocazie. Vezi mai bine dacă poți aprinde oleacă de foc, să frigem bucata asta de carne pe care am tăiat-o din calul lui.

— Carne de cal... brr! mormăi Cortejo, uitându-se cu scârbă și cu jind în același timp la bucata de carne, înfășurată într-o bucată de cârpă. Nu mi-aș fi închipuit că o s-ajung să mănânc scârboșenii de-astea...

— Zii Doamne ferește de mai rău! De altfel te asigur că n-o să țină mult. O s-avem în curând ceva mai bun. Pentru asta ne trebuie însă bani și iar bani. Cum oi întâlni pe cineva în drum, care să mi se pară cu chimirul doldora, n-am ce-i face...

— Nu cumva oi fi eu? se auzi un glas de după bolovani și Grandeprise i se așează în față cu pușca întinsă.

Landola și Cortejo, care numai la asta nu se așteptau, se înspăimântară grozav. Landola însă își veni repede în fire.

— Grandeprise, tu! Dracul te-a adus pesemne în calea mea... El te-a adus, el să te ia!

Într-o clipă smulse cuțitul de la brâu și se repezi ca un tigru la fratele său vitreg. N-ajunse însă până la el. Câinele, care-i urmărise fiecare mișcare, se năpusti mârâind asupra lui Landola și-l trânti la pământ. Cuțitul îi căzu din mână.

Mârâitul câinelui fu ca un semnal pentru tovarășii vânătorului. Săriră din ascunzătoarea lor și năvăliră asupra celor doi bandiți. Gasparino nu făcu nici o mișcare; era atât de uluit, încât nu cutează să se împotrivească. Cu Landola le fu și mai ușor. Câinele stătea pe pieptul lui cu dinții rânjiți, gata să-l apuce de beregată. Într-o clipă fostul pirat fu legat burduf, Cortejo pe urmă.

Îi târără lângă lacul cu apă fierbinte și-i rezemată de un bolovan. Câinele nu se mișca de lângă ei.

— Ei, senior Cortejo — începu Grandeprise după ce aruncă mai întâi o privire plină de ură fratelui său vitreg — așa-i că nu te-așteptai să ne mai cazi o dată în mână?

Acesta tăcea și ținea, ca și celălalt, ochii închiși ca și când n-ar fi auzit.

— Faci pe fudulul, ai și nu vrei să răspunzi? Cu atât mai bine, vom isprăvi mai repede cu voi. Veți fi crezând că o să vă târâm după noi? Nici gând! O să vă judecăm după legile savanelor și o să vă osândim pe loc.

Landola nu se putu stăpâni.

— Nu suntem în savane și nu puteți să ne judecați voi; n-aveți nici un drept s-o faceți, răspunse el dârz.

— Eu sunt un cutreierător al savanelor și nu cunosc alte legi și drepturi.

— Te privește! Noi cerem să fim duși înaintea unui tribunal adevărat.

— Zău? Atunci de ce-ați fugit când erați duși la tribunalul adevărat — cum îi zici? Asta înseamnă că nu vă sinchiseați de el și nu înțelege de ce ne-am sinchisi noi.

— N-aveți dreptul să ne judecați, repetă Landola.

— Așa crezi tu, Landola? rosti Grandepriise cu glas tăios. Tu care l-ai ucis pe tata, mi-ai luat logodnica și mi-ai răpit onoarea și averea. Numai tu ești de vină că a trebuit să hoinăresc o viață de om prin pustiuri, ferindu-mă de oameni ca un ciumat. Și mai îndrăznești să spui că n-am drept să te judec? Ai haz, Landola, zău așa! Te-am urmărit peste munți și văi, peste ape și uscat, neobosit, ca un jidov rătăcitor care nu cunoaște odihna; acum, când am reușit să pun mâna pe tine în sfârșit, nici o putere de pe pământ nu mi te poate smulge din gheare. Ești cel mai odios monstru care există și ca un astfel de monstru trebuie să pieri.

Landola ascultase cuvintele acestea cu o nepăsare aparentă, dar cu destulă teamă în suflet. Știa că nu se putea aștepta de la omul acesta, căruia îi făcuse atâta rău, la nici o cruțare. Deci trebuia să câștige cât mai mult timp, singura posibilitate de scăpare. De aceea, după ce sfârși Grandepriise, zise cu un râs în aparență nepăsător:

— N-o să îndrăznești să te atingi de mine. E doar și senior Mariano pe-aici.

— Te înșeli, Landola, dacă îți închipui că viața dumitale are vreo importanță pentru mine, răspunse Mariano. Nici prin gând nu-mi trece să-ți iau apărarea.

— Dar dacă murim noi, cine vrei să dovedească pe urmă că ești cu adevărat un Rodriganda? Dacă n-ar fi din alt punct de vedere, e de ajuns atât ca să ai tot interesul să trăim.

— Te înșeli și de data asta. Am și-așa destule dovezi, și-apoi îi avem pe Pablo Cortejo și pe Josefa la dispoziție.

— Mărturia noastră e însă cea mai sigură. Numai prin noi poți dovedi că Alfonso ți-a fost substituit dumitale.

— Nu te mai osteni degeaba, Landola. Te faci că nu înțelegi situația în care te afli. N-avem trebuință de mărturia voastră. Depozițiile conților de Rodriganda nu pot fi puse la îndoială. Ești pierdut și nici nu pot, nici nu vreau să contribui la salvarea dumitale.

— Să vă ia dracu'! zise Landola pierzând orice stăpânire de sine. Hai, isprăviți o dată cu comedia asta, ce mai stați?

— Comedia o să se preschimbe îndată în tragedie, zise Grandeprise. Senior Mariano, ce acuzații ridici împotriva acestui individ, zis Landola? Îți atrag însă atenția că nu ți-e îngăduit să vorbești decât despre crimele comise împotriva dumitale cum și a prietenilor dumitale, deoarece judecăm după legile savanelor și nu ale codului penal burghez.

— Am înțeles ce vrei să spui. Îl acuz pe Landola de crima de-a fi răpit libertatea individuală și a fi pus stăpânire pe persoana noastră.

— Față de cine?

— Față de mine și prietenii mei.

— Și dumneata, senior Mindrello?

— Îl acuz de aceleași crime, ca și de faptul de-a ne fi aruncat pe mine și pe contele Fernando de Rodriganda în sclavie.

— Ajunge. Domnilor, nu vreau să mai pomenesc despre cele ce a făcut omul acesta cu mine. Vă întreb însă: ce pedeapsă i se cuvine după legile preiilor pentru răpire de oameni?

Mariano și Mindrello, ajunși pe neașteptate jurații unui tribunal atât de teribil, trăiseră îndeajuns departe de lumea civilizată ca să știe ce trebuie să răspundă. De aceea strigară amândoi într-un glas:

— Moartea!

— Și pentru crimele acestea comise asupra mai multor

persoane?

— De mai multe ori moartea!

— Mulțumesc, domnilor, ați răspuns după cum trebuia. Acum să trecem la senior Cortejo. Ce acuzație îi aduci, senior Mariano?

— Îl acuz de substituirea unui alt copil în locul și drepturile mele, de încercare de asasinat asupra tatălui meu și răpirea averilor mele. Îl acuz de asemenea de complicitate la toate crimele pătașului său, făcute sub îndemnul său.

— Și dumneata, senior Mindrello?

— Îl acuz de răpirea libertății mele, de complicitate la crima de-a mă fi vândut sclav și de suferințele pe care le-am îndurat împreună cu don Fernando în sclavie.

— Ajunge, domnilor. Repet întrebarea de-adineauri: ce pedeapsă i se cuvine după legile preiilor pentru aceste crime?

— Moartea.

— Și pentru repetarea acestor crime?

— De mai multe ori moartea.

— Ați auzit, zise vânătorul cu răceală celor doi acuzați. Sentința a fost dată. Pregătiți-vă de moarte.

Grandeprise tăcu și se uită cu satisfacție la ei să vadă ce impresie făcuse asupra lor osânda.

Landola părea nepăsător, numai ochii lui aruncau fulgere de ură spre judecătorii săi. Altfel era însă cu Gasparino Cortejo. Acesta era mai puțin curajos ca tovarășul său și părea cuprins de-o teamă nebună. Ar fi fost în stare să-și trădeze pe cel mai bun prieten al său, numai să scape.

Deodată Grandeprise sări în picioare. Ochii îi luciră sinistru. Se apropie de lac, ca și când ar fi vrut să încerce apa. Probabil că fu mulțumit, căci dădu de câteva ori din cap. Se așeză apoi iar în fața acuzaților; pe fața lui se citea o expresie înfiorătoare.

— Isprăvește mai repede cu ei; se înserează și mai avem de făcut drumul acesta primejdios înapoi, zise Mariano.

— Mai repede? Cum îți vine să vorbești așa? Repede au trecut oare acești șaisprezece ani de suferință pe care i-ați îndurat, dumneata și Mindrello, din pricina acestui diavol cu chip de om? Și puțin lucru crezi că au fost chinurile sufletești

prin care am trecut eu de când nenorocirea mi l-a scos în cale? Vă asigur că un glonț care ar pune capăt vieții lor ticăloase ar fi o binefacere pentru acești nemernici și eu aș fi cel din urmă de la care se pot aștepta la o astfel de binefacere. Nu, au meritat de zeci de ori moartea și vreau să sufere chinuri atât de groaznice, ca să li se pară că mor de sute și mii de ori.

— Dar ce fel de moarte le-ai hărăzit, senior? întrebă Mindrello. Mare bucurie aș avea să-i văd ducându-se în iad în chipul cel mai plăcut cu putință.

— Nu ghicești? Și totuși e așa de aproape de dumneata! Ai uitat ce-ai simțit când ai băgat mâna în apa aceea clocotită?

— Per todos los Santos! Ideea e minunată! strigă Mindrello cu entuziasm. Ai dreptate. Îi aruncăm pe nemernicii ăștia în *Fuente del diablo* și...

— Îi „aruncăm”? întrebă Grandeprise cu glas tărăgănat. Nici nu mă gândesc! Prea ar muri repede. Altceva vreau eu să fac. O să-i las să alunece cât se poate de binișor înăuntru, ca să simtă încetul cu încetul cum îi cuprinde moartea în ghearele ei. Clipele să li se pară veșniciei, să se zvârcolească în chinuri cumplite și să-și dorească sfârșitul ca o binefacere care să-i...

Un țiپăt grozav îi curmă vorba. Cortejo țiپase astfel. Se uita cu ochii holbați de groază la buzele americanului, ca și când ar fi văzut un strigoi. Numai descrierea celor ce-l așteptau îl zdrobise.

Landola avea nervii mai tari, nu lăsa să se vadă ce simțea, deși cuvintele vânătorului îl izbeau ca niște lovituri de măciucă.

— *Valgame, Dios!* răcni Cortejo îngrozit. Orice, numai asta nu...! Îndurare, senior, îndură-te, de mine, păcătosul... Doamne, Doamne...!

— Nu te văicări așa și nu-l chema pe Dumnezeu în ajutor, ticălosule! Tot nu crezi în El, pentru ce-i batjocorești numele! se răsti vânătorul indignat.

— Dacă faci ceea ce spui nu ești om, ci fiară...

— Noi suntem oameni, fiare ați fost voi, care ați făcut să sufere ființe nevinovate. Nu te mai ruga ca un laș ce ești, că tot degeaba e.

— Nu, nu, nu se poate să fiți atât de neîndurători... Fie-vă milă și lăsați-ne liberi! Jur pe ce am mai scump că nu o să ne mai vedeți niciodată... Senior Mariano, știu că ai o inimă simțitoare și nu o să ne lași să murim în chinuri atât de grozave...

— Taci, dobitocule, nu vezi că le faci numai plăcere tânguindu-te așa! Fii bărbat și nu te mai boci ca o muiere, se răsti Landola la el, apoi se întoarse cu spatele, ca și când ar fi vrut să le dea să înțeleagă că nici nu-i mai păsa de ei.

Deodată, Mariano, care stătuse până atunci deoparte, făcu un semn spre Grandeprise că vrea să-i spună ceva. Acesta bănuia cam ce vrea și se dădură amândoi mai încolo ca să nu fie auziți.

— Senior Mariano, zise americanul, știu ce vrei, dar îți spun dinainte că orice intervenție e de prisos.

— Atunci au dreptate să spună că nu ești om ci fiară, zise indignat Mariano.

Vânătorul îi aruncă o privire aproape dușmănoasă.

— Știu, începu el, că nu ești de părerea mea, cu toate suferințele pe care le-ai îndurat și toți ai dumitale din pricina acestor nemernici. Îți admir mărinimia, dar nu-mi cere să-mi schimb hotărârea. Am dorit cu atâta nerăbdare clipa răzbunării, încât nu pot s-o las să treacă. Am răbdat de foame și frig, m-au bătut ploile și arșița trăind ca fugăr prin pustii, dar n-am disperat; un glas lăuntric îmi spunea că speranțele mele nu vor fi zadarnice. Și ceasul răzbunării a sosit în sfârșit. Da, ți-o spun fără înconjur: eu nu pedeapsă vreau, ci răzbunare! Nu sunt eu de vină dacă simt altfel ca dumneata.

— Bine, în ce-l privește pe Landola o să-ți fac pe voie. Dar ce ți-a făcut Cortejo ca să-l chinuiești?

— Nici nu vreau să-l chinuiesc. Nu-mi pasă mie de el. Trage-i un glonț în cap, dacă se învoiește Mindrello. Mă tem însă că n-o să vrea, fiindcă, pe cât îl cunosc eu, gândește și el la fel ca mine.

Mariano trebuia să recunoască, spre părerea lui de rău, că vânătorul avea dreptate în ce-l privește pe spaniol. De aceea nici nu mai încercă. Zise necăjit:

— Bine, am făcut tot ce mi-a stat în putință să vă schimb hotărârea, dar degeaba. Nu v-așteptați însă de la mine să fiu

de față la cele ce vreți să faceți.

— Nici nu-ți cere nimeni, suntem noi în stare, eu și Mindrello, să ducem la bun sfârșit treaba noastră.

Se întoarseră la locul de adineauri și-l găsiră pe Mindrello făcând din curele un fel de lasou. Pentru care scop, nu era greu de ghicit. Cortejo îi urmărea fiecare mișcare cu ochii holbați de groază, pe când Landola stătea tot cu spatele întors la ei. În cele din urmă, avocatul nu se mai putu stăpâni și strigă cu glas răgușit, care nu mai semăna a glas omenesc:

— Dacă mai aveți o scânteie de simțire omenească în voi, nu se poate să faceți una ca asta. Nu cer să-mi lăsați viața, dar cruțați-mă de o moarte atât de cumplită. Trageți-mi un glonț în piept... vă rog..., un glonț binefăcător.

— Laș și nemernic!

Cuvintele acestea fuseseră spuse de Landola, pe care milogeala lui Cortejo îl scotea din fire. Se rostogolise, legat cum era, până la el și-l privea cu scârbă și dispreț.

— Dacă nu te-am cunoscut bine până azi, acum îmi dau seama ce fel de om ești. Târăște-te la picioarele lor și sărută pulberea pe unde au călcat, zdreanță omenească, lașule! Nu există moarte care să fie prea ușoară pentru un nemernic ca tine. Asta e părerea pe care o am și pe care am avut-o întotdeauna despre tine. Acuma ți-o spun ca să știi!

Cuvintele acestea îl făcură pe Cortejo să uite un moment situația în care se afla. Chipul i se făcu roșu ca para focului, ochii îi scânteiau de mânie.

— Și mi-o spui în față, nemernicule, pungașule care m-ai adus aci! Atunci să-ți spun și eu ce gândesc despre tine. Jur pe toți dracii din iad că dacă e un om care merită să clocotească în cazanul cu smoală de acolo, apăi acela ești tu, Henrico Landola! Ce mai papară pentru Satan!...

Vinele de pe fruntea lui Landola se umflară și o furie nebună îl cuprinse. Se ridică pe cât putu, un horcăit îi ieși din piept. Se zbătea să-și rupă legăturile și reuși în cele din urmă să-și elibereze mâna dreaptă. Repede ca fulgerul își încleștă degetele de brațul lui Cortejo.

— Dacă sunt pierdut și trebuie să mă duc în iad, o să mergi și tu cu mine, canalie! Șuieră el printre dinți.

Se rostogoli până la marginea lacului târându-l pe Cortejo

după el și se aruncă cu un râs sinistru în apa clocotită. Apa tâșni, apoi se potoli iar. Nimic nu mai arăta drama grozavă care se petrecuse cu o clipă înainte.

Mariano rămase câteva momente ca împietrit, apoi zise înfiorându-se:

— S-a sfârșit. Landola și-a împlinit singur osânda. Nu mai e nevoie să ne certăm asupra drepturilor pe care le-aveam asupra lor. Dumnezeu să-i ierte!

Se înserase de-a binelea când cei trei drumeți ajunseră la „Hotel Dolores”. Hangiul îi zorea cu întrebările dar nici unul nu-i răspunse. Se așezară în tăcere la masă și mâncară o „friptură de vacă” pregătită de nevasta hangiului. Friptura, destul de bună la gust, era, de fapt, o halcă de carne pe care hangiul o tăiașe, după ce plecaseră ei, din calul găsit lângă Manfredo.

A doua zi în zori, Grandeprise, Mariano și Mindrello porniră la drum îndărăt spre mănăstire.

15. Asediul orașului Queretaro

Queretaro fu asediat și în curând populația nu mai avea ce mânca. Maximilian încercă să intre în tratative cu Escobedo, oferindu-se să-i predea orașul, cu condiția ca să-l lase să plece împreună cu soldații săi europeni, iar partizanii săi mexicani să nu fie supuși nici unei pedepse. La propunerea aceasta, iată ce răspunse generalul Escobedo:

„Am ordin să ocup Queretaro și să nu tratez cu așa-zisul împărat al Mexicului — care pentru mine nici nu există. De altminteri, sângele acelora care au fost uciși pe nedrept pentru acest imperiu inexistent strigă răzbunare. I s-a oferit arhiducelui Maximilian în diferite rânduri posibilitatea să scape, dar a refuzat. Acum să-și primească pedeapsa pe care o merită.”

Văzându-se respins astfel de Escobedo, Maximilian încercă să se adreseze lui Juarez, dar nu i s-a dat nici un răspuns. Același lucru i s-a întâmplat și lui Miramon. Ambițiosul conspirator, care-l atrăsese atât de perfid pe domnitorul său în cursă, a căzut singur în ea. Stătea acum retras în camera sa și în fața lui se afla colonelul Miguel Lopez, acela care încercase zadarnic s-o înlăture pe Emilia din calea lor. Era cavaler al Legiunii de onoare franceze și considerat ca prieten personal al împăratului fiindcă acesta îi botezase un copil. Maximilian îl făcuse mai întâi mareșal al Curții, pe urmă comandant al gărzii împărătești. Avea deci destule motive ca să fie recunoscător împăratului. Atât el cât și Miramon stăteau posomorâți; fiecare simțea însă în alt fel. Generalul părea omul care se știe pierdut, dar care se agață și de un fir de pai ca să scape, deși nu mai spera nimic. Colonelul Lopez nu se dădea încă bătut și s-ar fi folosit de orice prilej, josnic chiar, ca să iasă din situația disperată în care se afla.

— Nu mai putem rezista decât câteva zile, zise Miramon. Cerro des las Campanas a fost complet distrus de bombele inamicului, orașul e pustiit, întăriturile sunt la pământ, numai

fortul La Cruz mai dăinuiește încă.

— Pe ăsta nu-l distrug ei, fii pe pace, răspunse Lopez.

— Te-nșeli. În curând Escobedo o să fie stăpân pe oraș și o să ne aplice fără milă Comunicatul de la 3 octombrie.

— Oare să nu existe nici un mijloc de scăpare?

— Moartea de erou, cu sabia în mână.

— Ei așa! O fi frumos să mori pentru împăratul tău, dar mai frumos e să trăiești pentru tine însuși, răsese Lopez.

— Poate că ai dreptate, răspunse Miramon îngândurat. Ce înseamnă pentru noi moartea? Renunțarea la tot ce-am clădit ani de-a rândul, la toate speranțele, dorințele și planurile noastre. Nu vreau, nu pot să mor cu ideea că acest Juarez, indianul acesta, va fi iar președinte al Mexicului, sărbătorit ca erou și salvator al patriei.

— Trebuie să găsim un mijloc de salvare.

— Există unul, unul singur pe care aproape nu ți-l poți mărturisi ție însuși, cu atât mai puțin altuia.

— Nici mie?

— Numai dacă știi să taci.

— Sunt mut ca pământul.

— Bine. Mă încred în discreția dumitale. Să rezumăm mai întâi situația în care se află împăratul.

— E pierdut. Odată cu Comunicatul de la 3 octombrie și-a iscălit singur sentința de moarte, care va fi cu siguranță executată.

— Atunci nici sacrificiul nostru nu-i mai poate ajuta nimic.

— Nici lui, nici nouă.

— Mai ales nouă. Dacă am întrebuința acest sacrificiu în sens contrar, ne-ar putea fi chiar de folos.

— Aha, vrei să spui că în loc să-l apărăm pe împărat ar fi mai bine să-l lăsăm în voia sorții?

— Ar fi prea puțin, căci înseamnă să stăm inactivi și pe noi activitatea ne poate salva.

— Am înțeles, zise colonelul cu glas hotărât.

— Bine. Ești dispus să-mi servești de intermediar?

— Da.

— Nu e mult de când din nesocotința dumitale ne-a putut scăpa spioana din mâini. Te-am iertat atunci, știind că o altă însărcinare îți va reuși mai bine. Acum a sosit momentul.

Lopez îi aruncă o privire vicleană.

— Așadar, prevedea încă de atunci o astfel de posibilitate?

— Și mai de mult.

— Cu atât mai bine. Înseamnă că ideea a fost bine chibzuită.

— Așa și e.

— Principalul e să găsim o persoană în care să ne putem încrede fără frică.

— Am și găsit-o. Generalul Velez, cu care am intrat de curând în tratative.

— Velez, care se află în tranșeele din fața mea? Îl crezi nimerit pentru așa ceva?

— Da. E un om aspru, îndrăzneț și știe să-și stăpânească soldații, dar nu și sentimentele. Urăște de moarte pe împărat și ar da orice să se poată spune că el a fost acela care l-a prins pe austriac.

— Crezi că e împluternicit să, încheie o convenție ca aceea proiectată de noi?

— Escobedo va fi mulțumit să pună stăpânire pe oraș fără vărsare de sânge.

— Atunci ar trebui predat în primul rând fortul La Cruz.

— Asta e și părerea mea. Așadar, ești dispus să te însărcinezi cu tratativele?

— Da.

— Bine. Ține cheia. În astă-seară pe la miezul nopții Velez se va furișa la porțile orașului.

— Chiar el?

— Da. Se bizuie pe cuvântul meu că nu i se va întâmpla nimic.

— Ce condițiuni îi vei pune?

— Trecere liberă pentru mine și dumneata.

— Și ce asigurare îi vei cere?

— Nu pot să-i cer să semneze pe hârtie. Nici un general nu e atât de imprudent să-ți dea negru pe alb o astfel de obligație.

— Să ne mulțumim deci numai cu cuvântul lui de onoare?

— E de ajuns. Velez nu și-a călcat niciodată cuvântul.

— În asta constă toată însărcinarea pe care mi-o dai?

— Da. Vreau numai să adaug că ora trebuie respectată exact: miezul nopții. Nu mă culc diseară până ce nu vei veni să-mi spui ce-ai făcut.

Lopez plecă. După ce ieși își încleștă însă pumnii și murmură amenințător:

— Fiecare trebuie să-și primească pedeapsa. Tu ai fost acela care l-ai împins pe împărat la moarte, iar eu voi fi acela care te voi trăda. Să mori și tu odată cu el!

De-abia aștepta miezul nopții. Ziua și seara i se părură o veșnicie. În sfârșit sosi momentul. Se furișă la una din porțile orașului, o deschise încetișor, ieși afară și o închise la loc după el.

Privi în juru-i. Nu departe de el o umbră stătea rezemată de zid.

— Cine e? șopti umbra.

— Trimis de-al lui Miramon, răspunse el.

Umbra se apropie.

— Generalul Velez? Întrebă Lopez.

— Da. Și dumneata?

— Colonelul Lopez.

— A, te cunosc. Mi-ai trimis de curând o fată foarte drăguță... râse generalul înfundat.

— Eu? Habar n-am! zise Lopez mirat.

— Vroiai s-o duci la Tuia ca s-o spânzuri.

— Aha, aia! A fost într-adevăr o afacere penibilă.

— Ce cere Miramon?

— Libertatea pentru mine și pentru el.

— Hm! Nu o merită... N-aș vrea să-l las să scape.

— Nici nu e nevoie.

— Cum ai zis? Întrebă generalul uluit. Parcă ți-e prieten...

— Nu mi-e nici un fel de prieten.

— La dracu'! Ești doar împuternicitul lui.

— Asta da. Dar „trebuie” numaidecât să deschii el porțile? Nu pot s-o fac și eu? Voi face astfel ca să creadă că am convenit cu dumneata ca falsul prieten al împăratului să poată pleca nesupărat.

— O să creadă că eu am procedat necinstit, nu dumneata și n-aș vrea.

— Aranjăm noi. Trebuie să hotărâm ziua. Dacă orașul se

predă cu o zi înainte, o să-și închipuie că a fost o simplă întâmplare.

— Bine zici. Să ne grăbim acum ca să nu se bage de seamă lipsa mea.

— Aștept propunerile.

— Vrei să închei convenția pe propria răspundere fără să ceri sfatul cuiva?

— Da.

— Ia spune, știi unde locuiește împăratul?

— La mănăstirea La Cruz și cunosc chiar și apartamentul.

— Cer să fiu lăsat să intru la o anumită oră.

— N-ai decât s-o hotărăști.

— Mă vei conduce pe urmă la camera lui de dormit. Asta e tot ce-ți cer.

— Se poate, răsse încet Lopez. În schimb cer libertate absolută pentru mine și avutul meu, în care se cuprinde bineînțeles și persoanele care fac parte din casa mea.

— Mă învoiesc.

— În afară de asta să mi se numere o sumă de bani pe care o voi stabili eu.

— Dacă ceri prea mult renunț la afacere. Așadar...

— Zece mii de pesos ți se pare prea mult?

— Aproape, totuși ți se va da. Deci: în noaptea de 14 spre 15 mai îmi vei deschide la ora unsprezece porțița aceasta. Vei găsi alături, într-un plic, suma hotărâtă, în bancnote engleze. Îți dau răgaz până la miezul nopții să le controlezi. Dacă nu-ți ajung, consider pactul încheiat între noi ca nul și încui poarta la loc. La miezul nopții voi sosi eu cu două sute de inși să mă conving dacă te-ai ținut de cuvânt. Mai multe vieți omenești nu vreau să risc. Dacă mă încredințez că te-ai ținut de cuvânt și ai fost discret, trimit după întăriri iar dumneata mă duci la împărat. După ce-mi vei arăta apartamentul lui, poți pleca. În orice caz vei fi luat de formă prizonier și, ca să nu fii bănuțit, va trebui să stai câțva timp închis. Îți dau însă cuvântul meu că în interval de două săptămâni vei fi eliberat și te vei duce unde vei vrea, restituindu-ți-se averea neștirbită. Ne-am înțeles?

— Perfect.

Își strânseseră mâinile și se despărțiră. Generalul Velez se

întoarce în tabără și Lopez se duse la Miramon, care-l aștepta cu înfrigurare.

— Ei, ce-ai făcut? îl întrebă el când îl văzu.

— Sper că vei fi mulțumit, răspunse Lopes zâmbind.

— Slavă Ție, Doamne! răsuflă generalul ușurat. Mă temeam că n-o să se facă. Astfel de tratative sunt totdeauna primejdioase și pot avea urmări neplăcute.

Lopez încruntă sprâncenele.

— Primejdioase? Și cine s-a expus, mă rog, acestor primejdii?

— Noi amândoi!

— Dumneata? Te-ai pus la adăpost și m-ai trimis pe mine să-mi pun viața în joc.

— Da, dar erai împluternicitul meu și n-aveai decât să te referi la mine. Vezi deci că mă găseam și eu în aceeași primejdie ca dumneata.

— Să zicem, acceptă Lopez ca să schimbe vorba. Din fericire, întreprinderea aceasta primejdioasă a reușit.

— Condițiunile?

— Îi deschidem într-ascuns poarta la fort și locuința împăratului ca să-l poată lua prizonier, iar pe noi ne lasă liberi.

— Cu ce te-ai asigurat că va fi așa?

— Cuvântul lui de onoare nu e destul?

Generalul clătină îngrijorat din cap.

— Hm... știu și eu...!

— Cum, te îndoiești de cuvântul generalului Velez?

— Îl cred om cinstit, dar în cazul de față...

Miramon tăcu. Îi venea greu să-și sfârșească gândul. Lopez îl înțelese și întrebă zâmbind:

— Ce te face să crezi că în cazul de față ar face o excepție?

— Pentru că... pentru că... ne consideră trădători.

— Cuvântul nu e frumos, dar adevărat. Unii oameni sunt de părere că față de un tră... în sfârșit, un trădător, nu trebuie să te ții de cuvânt.

— Să fie și Velez dintr-aceia?

— Sper că nu, nu mi-a fost însă cu putință să-i cer altă garanție, fiindcă ne-ar fi cerut și el nouă. Și noi ce puteam să-i

dăm?

— Nimic, decât cuvântul nostru.

— Ei vezi? N-are nici el vreun avantaj...

— Ba da. Situația noastră e alta și știe că va trebui să ne ținem de cuvânt. Dar ce soartă ne așteaptă dacă ne ia prizonieri?

— Plăcută în nici un caz. Dar nici rea, adăugă Lopez cu o intonație ciudată. Toți prizonierii de război sunt eliberați după ce s-a încheiat pacea.

— Eu nu intru în categoria celorlalți.

— Ah! exclamă Lopez cu mirare. (Nu-l iubea pe general și-i făcea plăcere să-l chinuiască.)

— Da, urmă Miramon, noi va trebui să împărțăm soarta împăratului.

— Nu cumva îți închipui că Juarez va executa pe toți oamenii lui Maximilian, începând cu el și sfârșind cu cel din urmă soldat?

— Asta ar fi o nebunie!

— Așadar, vor fi împușcați numai împăratul și câțiva generali de-ai lui.

Miramon se posomorî.

— Colonele, nu e frumos din partea dumitale să mă înspăimânți cu o astfel de perspectivă...

— După înțelegerea pe care am avut-o cu Velez, urmă Lopez, acesta va veni aici cu două sute de oameni; dacă vede că ne-am ținut de cuvânt, va trimite după o trupă mai mare de soldați.

— E prevăzător omul! Pentru când s-a hotărât lovitura?

— Pentru noaptea de 15 spre 16 mai.

— De ce așa de târziu?

Știm că Lopez stabilise cu Velez să vină cu o zi înainte, de aceea colonelul răspunse zâmbind:

— Nu poate mai devreme, deoarece va lipsi până atunci din tabără.

— Atunci n-avem încotro. Ce oră ați hotărât?

— Miezul nopții.

— Să sperăm că noaptea va fi destul de întunecoasă. Dacă lovitura reușește, se-nțelege de la sine că voi avea grijă să te răsplătesc după cum meriți, zise cu mărinimie

generalul.

Lopez dădu zâmbind din umeri.

— Nimeni nu poate pune temei pe făgăduieli, senior.

— Cum, te-ndoiești de cuvântul meu?

— Doamne ferește! Numai că...

— Adică? Întrebă Miramon tărăgănat.

— Trebuie să ne gândim că Juarez nu e numai adversarul, ci și dușmanul dumatăle. El va fi președinte și nu vei avea nici o influență sub stăpânirea lui.

— S-ar putea chiar să fiu expulzat din țară.

— Cu atât mai puțin mi-ai putea fi de folos.

— Hm! Și crezi că eu o să mă supun? Influența mea trece dincolo de hotar și voi întrebuința-o ca să-l răstorn pe Juarez, de asta poți fi sigur.

— Grea problemă, pe care nu cred s-o poată rezolva nici măcar Napoleon, cu atât mai puțin Maximilian de Austria.

— Școala și experiența pe care am făcut-o în timpul din urmă mi-au ascuțit mintea. Să nu-ți închipui că odată liber, o să stea mult la putere Juarez. Miramon se bizuia pe Asociația secretă, cu ajutorul căreia spera să ia el conducerea țării în mână. Plănuia să-i dea acestei asociații o cât mai mare extindere, ca să periclitizeze astfel situația lui Juarez. Bineînțeles că se feri să pomenească față de Lopez despre planurile lui. Urmă: N-a venit încă timpul să discutăm despre asta. Sper însă că o vom face la momentul oportun. Acum să ne despărțim. Noapte bună, colonele.

— Noapte bună, domnule general!

Lopez plecă, în vreme ce Miramon se duse să se culce. Nu bănuia nici pe departe că Lopez plănuia să-l trădeze, după cum îl trădase el pe împăratul său. Ca să-l facă pe Maximilian să se simtă în siguranță, trimisese un om să găsească pe unul din partizanii săi, conducător de trupe, căruia îi scrisese următoarele:

„La primirea prezentei, vei pleca imediat în fruntea armatei dumatăle și vei da un atac de noapte asupra lui Escobedo, având grijă ca soldații și ofițerii să strige lozinci și ordine din care să reiasă că ei ar fi partizani ai împăratului. Atacul va fi fără folos pentru voi, dar cu atât mai mult pentru

mine. Lupta să țină cât mai mult, pe urmă retrageți-vă iar în tabără.

Miramon”

Curierul avea ordin ca în cazul în care nu ar fi reușit să se strecoare printre liniile dușmane, să înghită mesajul, ca nu cumva să fie deconspirat conținutul lui.

Acesta a pornit în misiunea sa la căderea nopții și a reușit să treacă neobservat de asediatori. În timpul aceleiași zile i-a predat destinatarului mesajul secret, acesta trecând deîndată la executarea acțiunii de luptă ce i se ceruse.

Kurt era atașat trupelor de sub comanda generalului Velez. Statul Major al acestuia plănuise un atac prin care să pună stăpânire pe oraș, dar generalul fu de părere că e de prisos, căci el știa că fortul va cădea prin trădare. Deoarece nu putea spune acest lucru Statului Major, se învoise și se aștepta numai asentimentul generalului Escobedo. Pentru aceasta trebuia trimisă o persoană de încredere care să-i expună avantajele planului. Fu ales Kurt Unger.

Kurt plecă chiar în după-amiaza aceea. Îl găsi pe generalul Escobedo în cartierul său general, la o depărtare de un ceas de Queretaro și discuta cu atâta amănunțime planul, încât îi apucă noaptea.

Se întunecase de-a binelea când tânărul porni îndărăt să ducă învoirea lui Escobedo și, ca s-ajungă mai repede, se abătu din cale, ca să nu fie silit să treacă printre armatele de ocupație, ceea ce l-ar fi făcut să piardă prea mult timp. Deoarece era întuneric și nu exista drum bătut, se putea rătăci lesne, ceea ce se și întâmplă. Băgă de seamă și se opri ca să se orienteze.

În timp ce chibzuia pe unde s-o ia, i se păru că aude un sforăit de cal dinspre o dungă mai întunecată, probabil o pădure. Un alt sforăit, încă unul, ca și când s-ar fi aflat mai mulți cai la un loc.

„Unde sunt cai sunt și oameni, își zise el. Să fie prieteni sau dușmani? În orice caz dușmani. Trupele lui Escobedo se găseau de partea cealaltă, pe stânga și n-aveau ce căuta în

pădure.”

Întoarse calul și se înapoie o bucată de drum ca, dacă s-ar întâmpla să răspundă calul lui printr-un nechezat, să nu poată fi auzit de oamenii din pădure. Și-l priponi de un țăruș, apoi se îndreptă binișor spre locul unde auzise sforăitul cailor. Se furișă pe sub copaci și se lăsă jos în iarbă. Nu trecu mult și se auziră deslușit doi inși vorbind.

— Cât să fie ceasul? întrebă unul din ei.

— Dracu' știe! răspunse celălalt. Să tot fie unsprezece.

— Așadar mai avem un ceas.

— Crezi că pe la miezul nopții pornim?

— Da. La unu trebuie să dăm atacul. Un plan idiot. Noi suntem patru sute și dușmanul douăzeci și cinci de mii!

— Prostii! Pe cât știu, o să avem de-a face numai cu o mică parte din ei. Cu toate astea ne ducem la o moarte sigură.

— Eu nu cred că o să fie chiar așa. Pe când stăteam azi de sentinelă, a trecut colonelul cu trimisul lui Miramon pe lângă mine și am prins câte ceva din ce vorbeau. Colonelul era sigur că trebuie să se sacrifice, dar trimisul l-a liniștit zicând că nici nu e vorba de o luptă serioasă, ci se cerea să-l facă pe împărat să creadă că are în spatele dușmanului partizani care sunt gata să lupte pentru el.

— Ei și! Parcă i-ar mai folosi la ceva!

— Nu se știe. Eu nu sunt nici general și nici ministru ca să știu. Atacăm; pe urmă, îndată ce încep să șuiere gloanțele, ne retragem.

— Ori să ne lăsăm împușcați strigând. „Viva Maximiliano”. Mare poftă aș avea s-o șterg și să las pe alții să strige până le-o astupa gloanțele gura.

— Nu cumva ti-e frică?

— Frică? Defel. Dar una e să lupți pentru o cauză care are vreun viitor și alta pentru una pierdută dinainte.

— Pierdută? Vrei să spui a împăratului? Vezi să nu te audă colonelul, te-ar culca pe loc cu un glonte la pământ.

— Nu-l cred așa de prost. Adevărul nu se plătește cu viața.

— Adevărul! Crezi că, fiindcă ne-a mers de-a-ndoaselea până acum, tot așa o să ne meargă mereu? Te înșeli grozav.

Miramon e un om și jumătate, nu degeaba a fost el președinte. Poate că se cere să îl atragem pe Escobedo încoace și să aibă ai noștri vreme să-i gonească pe asediatori.

Pe când vorbeau ei, se apropiară pași pe care Kurt îi auzi dar cei doi nu.

— Cum vă vine să vorbiți atât de tare? întrebă un glas poruncitor.

— Colonelul! ziseră ei sărind drept în picioare.

Kurt presupuse că trupa se afla înăuntrul pădurii, pe când aceștia doi făceau parte din posturile de santinelă de la marginea ei. Presupunerile se adevăra îndată.

— Mai încet! șopti colonelul. Parcă am dat ordin să nu se vorbească în post.

Soldații, simțindu-se vinovați, tăcură.

— E ceva nou? întrebă colonelul.

— Nu, răspunse unul din ei.

— Bine și încetați să mai pălăvrăgiți, în loc s-auziți voi, vă pot auzi alții pe voi. Eu mă duc să dau o raită prin împrejurimi.

Kurt nu-l putea vedea, dar înțelese după pași că se îndrepta spre copacul sub care se întinsese el. Se ridică repede și se ghemui cât putu lângă trunchi.

Ca să nu se lovească de ceva, colonelul mergea cu mâinile întinse înainte. Simți trunchiul și vru să treacă pe lângă el, dar se poticni de piciorul tânărului și căzu.

— Ce dracu să fie asta? mormăi el necăjit. Parcă era o cizmă... la veniți încoa', băieți!

Kurt de-abia avu timp să se furișeze repede pe lângă câțiva copaci și să se ascundă după un trunchi mai gros.

Colonelul se ridică iar în picioare și-i întrebă pe soldați:

— Aveți chibrituri la voi?

— Da.

Kurt se dădu iute îndărăt.

— Aprindeți mai multe odată ca să se vadă mai bine.

Tânărul căpitan auzi pârâitul chibriturilor pe cutie și zări o lumină care nu ajungea însă până la el.

— Ei, se vede ceva? întrebă colonelul.

— Nu, să trăiți, domnule colonel.

— Lăsați lumina spre pământ.

Se uită jos, apoi zise, liniștindu-se:

— Ah, o rădăcină acoperită cu mușchi moale; de aceea mi s-a părut că-i un picior de om.

— Altceva nu poate să fie, întări unul din soldați.

— Se cere să fim cu mare băgare de seamă în situația în care ne aflăm, zise colonelul. De aceea fiți cu ochii deschiși și cu urechile ciulite, ați auzit băieți? Încheie el și plecă.

Kurt răsuflă ușurat, deși colonelul spusese că se duce să dea o raită pimpregjur. Deodată îi trecu un gând prin minte. Ce-ar fi să-l ia pe colonel prizonier? Ușor nu era, dar se simțea în stare s-o facă.

Se luă, îndoit de mijloc, după ofițer. Acesta ieșise din pădure și mergea încet pe lângă copacii care o mărgineau. Când văzu că nu mai poate fi auzit de santinele, se apropie în vârful picioarelor și-l apucă de gât pe la spate. Colonelul scoase un horcăit și bătu aerul cu mâinile. O apăsare mai tare și ofițerul se prăbuși la pământ. Tânărul scoase batista din buzunar, o făcu ghemotoc și i-o vârî în gură, pe urmă îl legă zdravăn cu lasoul său, ca să nu se poată mișca după ce se va deștepta, îl luă în spinare și se îndreptă spre locul unde-și lăsase calul; îl urcă pe prizonier pe cal, încălecă și porni cu el mai întâi la pas, apoi, când fu sigur că nu poate fi auzit, dădu piteni calului și o luă în galop. În loc s-o ia însă în direcția de mai înainte care l-ar fi dus la posturile de avangardă ale republicanilor, se îndreptă direct spre tabăra lor și se opri numai când santinela îi ceru parola de trecere. După ce-o rosti întrebă cu glas poruncitor:

— Cine e comandantul vostru?

— Generalul Hernano, îi răspunse ofițerul de gardă.

— Duceți-mă repede la el. Peste un ceas veți fi atacați.

— Drace! Dar pe cine aduci, senior?

— Un prizonier. N-am timp să-ți explic. Să ne grăbim.

Ofițerul dădu ordin oamenilor săi să fie cu mare băgare de seamă, încălecă și amândoi porniră în goană spre cartierul generalului. Acesta se afla într-un fel de sătuleț, departe, la o jumătate de ceas de Queretaro. Comandantul stătea tocmai la masă cu ofițerii statului său major când îi fu anunțat Kurt.

— Un nume german, mormăi el. Să vedem ce vrea. Să intre!

Tânărul apăru cu prizonierul în spate. La vederea acestuia, ofițerii săriră toți în picioare.

— *Valgame, Dios!* exclamă generalul, ăsta ce mai e?

— Un prizonier, domnule general, răspunse tânărul; îl puse jos pe prizonier și salută militărește.

— Cine e?

— Un colonel din armata imperială.

— Hm! Nu prea are semne... Credeai că ai pus mâna pe un elefant și când colo ai prins un șoarece, zise generalul zâmbind și ofițerii se crezură datori să facă haz de spiritul superiorului lor.

— Mă rog, convingeți-vă, răspunse Kurt fără să se tulbure.

— Nu-l văd în uniforma imperială.

— Totuși e un imperial. Nici eu nu sunt în uniforma generalului Escobedo sau a președintelui, ci sunt îmbrăcat în costumul mexican, ca și prizonierul.

— Și cu toate acestea ești republican. Asta vrei să spui?

— Nu.

— Atunci ce? Mi s-a anunțat un căpitan.

— Ceea ce și sunt. Fac parte din armata germană, am venit în interes de familie în Mexic și, din anumite motive, m-am devotat cauzei președintelui dumneavoastră.

— În ce calitate?

— În calitate de inginer. Am fost atașat trupelor de geniu.

— Hm! Eu, drept să-ți spun, sunt pentru cavalerie. Inginerul e un fel de rămă care se sfiește de lumina zilei. Mi s-a spus că te cheamă Ummer. Numele mi-e cu totul necunoscut.

Kurt pricepu ce înseamnă asta, totuși răspunse cât se poate de cuviincios.

— Probabil că domnul ofițer care m-a anunțat n-a auzit bine sau nu e familiarizat cu numele german. Pe mine mă cheamă Unger și nu Ummer.

Generalul ridică repede capul.

— Unger? Faci parte din trupele generalului Velez, nu?

— Da.

— A, atunci se schimbă lucrurile. Iartă-mă, te rog. Dacă mi s-ar fi spus numele dumitale exact, primirea pe care ți-o făceam ar fi fost alta. Domnilor, am onoarea să vă prezint pe

unul din cei mai destoinici și mai importanți reprezentanți ai lucrărilor noastre de asediu.

Ofițerii se apropiară de tânăr și-i strânseră călduros mâna.

— Și acum, urmă generalul, să revenim la prizonierul dumitale. Crezi într-adevăr că e un colonel din armata imperială?

— Da, deși sunt de părere că e mai degrabă un conducător de bandă. Am auzit când i-au spus doi de-ai lui „colonel”.

Kurt povesti întâmplarea din pădure; cei de față îl ascultară cu atenție, apoi generalul strigă, după ce sfârși el:

— Ei drace! Vor să ne atace și noi pierdem timpul flecărind.

— Nu din vina mea, zise Kurt înălțând din umeri.

— De ce nu mi-ai spus de la început despre ce e vorba?

— Sunteți general și eu numai un simplu căpitan, răspunse tânărul malițios. Nu mi-era îngăduit să vorbesc neîntrebat în fata superiorului.

— Hm... mormăi generalul prefăcându-se că nu înțelege ironia. Voi trimite imediat o trupă de oameni la pădurea despre care mi-ai spus și te rog să o iei sub comanda dumitale.

— Vă stau cu plăcere la dispoziție. V-aș ruga însă să vă ocupați nițel de acest colonel.

— Pentru ce? Timpul ne zorește...

— Nu atât cât să nu rămână vreme să-i puneți câteva întrebări și să-i scotociți buzunarele.

— Bine zici. Spuneai parcă adineauri că atacul va fi dat la ora unu din noapte și că trebuie să fie pregătiți încă de la miezul nopții, nu-i așa?

— Da.

— Acum de-abia a trecut de unsprezece. Dezlegați-l!

În timpul acesta prizonierul își venise în simțiri. Deschise ochii și se uită înfuriat de la unul la altul.

Îl dezlegară, îi luară călușul din gură și-i porunciră să se ridice în picioare.

— Cum te cheamă? îl întrebă generalul.

Își spuse numele.

— Ai auzit ce-a spus domnul acesta?

— Da.

— Mărturisești că e adevărat?

— Dumneavoastră ca general veți recunoaște singur că nu pot răspunde la întrebare.

— Vrei să spui că datoria dumată e să nu răspunzi? Bine.. Admit. Totuși trebuie să te întreb dacă-i adevărat că s-a pus la cale un atac asupra noastră.

— Nici acum nu pot să răspund.

— De la cine ai primit ordinul să...

— Stați! strigă Kurt întrerupându-l brusc pe general.

Văzuse cum prizonierul vârâse binișor mâna în buzunar și se căznea acum s-o ducă la gură nebăgat în seamă de ceilalți. Tânărul îi urmărise însă mișcarea și-l apucase la vreme de braț, oprindu-l. Prizonierul făcea eforturi disperate să-și desfacă brațul, apoi văzând că nu reușește, aplecă repede capul. Înainte ca să-l poată opri cineva fu cât p-aci să vâre în gură ceea ce ținea în mână. Kurt îl pocni însă ca fulgerul cu pumnul în tâmplă și omul se prăbuși leșinat la pământ.

— Ce-a fost asta, domnule! se răsti generalul.

— Avea nu știu ce în mână și vroia să-l înghită, răspunse tânărul, gâfâind încă de lupta cu prizonierul.

Desfăcu pumnul încleștat al acestuia și scoase din el o hârtie mototolită. O netezi și i-o întinse generalului.

— Un ordin de-al lui Miramon, zise acesta după ce-o citi. Ordinul dovedește, urmă el, sau că orașul nu e complet împresurat, sau că santinelele noastre nu veghează îndeajuns.

Le citi și ofițerilor ce era scris, pe urmă încheie astfel:

— Miramon a înțeles că atacul nu va fi de vreun folos imediat. Posturile noastre de avangardă ar fi dat alarma. Totuși vorbește în scrisoare de un avantaj; oare care să fie?

— După părerea mea, zise unul din ofițeri, Miramon încearcă după miezul nopții un atac ca să ne îndrepte atenția în altă direcție.

— Părerea mea e alta, observă Kurt. Toate atacurile de până acum ale lui Miramon au fost respinse. Ultimul de la 5 mai i l-am zădărnicit chiar eu cu o singură mână, așa că, fie el numai un militar mediocru, nu se poate să nu-și dea seama că toate întăriturile lui sunt împrăjuite de minele noastre.

Oriunde ar încerca să dea atacul, îl aruncăm în aer. Nu, nu, intenția lui e alta. Vrea să-l distrugă pe împărat, făcându-l să creadă că în spatele nostru se află partizani de-ai lui în număr destul de mare care să ne atace și să ne îndepărteze de oraș.

— Atunci totul să nu fie decât o șarlatanie?

— Care urmărește un anumit scop. Credeți că e imposibil ca împăratul să mai poată fugi într-ascuns? Trimisul lui Miramon a reușit să se strecoare printre trupele de asediu, de ce n-ar reuși și Maximilian?

— Hm... Va trebui să fim atenți.

— Pentru a înlătura gândul fugii din mintea lui, Miramon simulează o posibilitate de rezistență, chiar de biruință, a trupelor imperiale.

— Ce folos poate să aibă el de pe urma prinderii împăratului?

— Poate că speră să-și salveze prin asta capul.

— Crezi?

— Da. Știu că se fac într-un anumit loc sforțări ca împăratul să fie înșelat. În orice caz e nevoie să fie transmis ordinul lui Miramon comandantului suprem și să fie înștiințat de atacul plănuit și mijloacele ca să se împiedice neapărat atacul.

— Se va face. Da cât se ridică numărul acestor *guerillas*?

— La vreo patru sute, pe cât am înțeles.

— Călăreți sau pedestrași?

— Am auzit cai sforăind și mi s-a părut că santinelele aveau piteni la cizme, după zăngănitul pe care l-am auzit. Și-apoi, bandele acestea sunt de obicei călări.

— Ești de părere să preîntâmpinăm atacul sau să-l lăsăm să se producă?

— Nu, fiindcă nu se poate să nu cadă și din oamenii noștri.

— Atunci să-i atacăm noi mai întâi?

— Nici. Ei sunt acoperiți de copacii din pădure; deși prin întuneric nu pot ținti bine, ne expunem totuși la gloanțele lor. Cel mai bun lucru ar fi să-i împresurăm.

— Au să rupă rândurile.

— N-au să reușească, fiindcă veți avea prevederea să trimiteți un număr cât mai mare de soldați.

— Negreșit. Dar încercarea lor de-a face o spărtură între

rânduri ar însemna pentru noi morți și răniți, ceea ce trebuie să împiedicați cu orice.

— Îi vom împiedica, nelăsându-le vreme s-ajungă la încercarea de-a face spărtura. Împrejmuiim pădurea și-i avertizăm printr-un trimis de-al nostru.

— Primejdios lucru! Indivizii aceștia nu știu multe; au să-l omoare.

— Nu cred că au s-o facă, dacă trimiteți pe cineva care să se priceapă cum să le vorbească.

— Uiți că nu ai de-a face cu o trupă de armată regulată, ci cu oameni de adunătură. Nici unul din ofițerii mei n-o să îndrăznească să se ducă.

— Atunci mă duc eu.

— Dumneata? Vrei să tratezi dumneata cu ei? se minună generalul. Îți pot spune categoric că te poți considera de pe-acum un om mort.

Kurt clătină capul.

— Credeți-mă că n-am de fel poftă să mor înjunghiat ori împușcat de unul din ei. Știu eu ce fac. Pun însă o condiție. Să mi se dea o copie de pe scrisoarea lui Miramon.

— Se va face imediat, înainte chiar de raportul pe care-l vom redacta pentru generalul-șef al armatelor.

După ce dădu ordin în consecință, Hernano urmă:

— Ce părere ai, ajung două batalioane?

— Cu siguranță, răspunse Unger. Alegeți numai buni trăgători și împărțiți oamenilor rachete și facle, deoarece vom fi siliți să luminăm locul.

Generalul dădu ordinul, apoi cercetară buzunarele prizonierului. Nu se găsi la el nimic important; îl predară soldaților ca să fie ținut sub pază. După puțin timp tânărul pornea în fruntea a două batalioane de soldați și chiar înainte de miezul nopții pădurea fu înconjurată din toate părțile.

Înțelegerea era ca imediat după ce Kurt va aprinde o rachetă, soldații să facă același lucru ca să înțeleagă cei din pădure că sunt într-adevăr împresurați și nu mai au pe unde fugi.

16. Osândit

Acum venise pentru Kurt momentul să se apuce de treabă.

Înaintă spre pădure, căutând ca pașii lui să se audă deslușit.

— Cine e? Stai! îl întâmpină un glas de sub copaci.

— Un intermediar, răspunse el.

— Stai, ori trag! se răsti iar glasul.

Tânărul se opri. Urmă o pauză în care nu se auzea decât fâsâitul frunzelor și trosnetul ușor al crengilor. I se păru însă, cu tot întunericul care domnea, că zărește câteva țevi de pușcă îndreptate spre el. De-abia după ce trecu o bucată bună de vreme, auzi un alt glas întrebând:

— Cine ești?

— Trimis de-al generalului Hernano.

— Ei drace! Ce i-a venit?

— O să-ți spun după ce mă vei lăsa să mă apropii.

— Câți sunteți?

— Unul singur.

— Bine, așteaptă!

Cu toate că își ținea auzul încordat, Kurt n-auzi nimic, dar în clipa următoare șase umbre săriră ca din pământ înaintea lui fără să-i fi simțit venind. Una din ele îl întrebă:

— Cine ești dumneata?

— Îi voi spune locțiitorului colonelului și nimănui altuia. Vă rog să mă duceți la el.

Câteva mâini se întinseră spre tânăr și se simți târât de ele. Nu se împotrivi defel. După câteva momente se opriră înaintea unui grup de oameni.

— L-am adus, domnule maior, zise unul din cei care îl târâseră acolo.

— Țineți-l bine, răspunse un glas sforăitor. Are arme asupra lui?

— Nu l-am întrebat.

— Căutați-l, dobitocilor!

— Ca intermediar, am venit dezarmat, zise Kurt.

— Taci! se răsti maiorul. Căutați-l, v-am spus!

Nu găsiră nimic la el decât racheta pe care o ținea în mână.

— Ce-i asta? îl întrebă maiorul.

— O rachetă.

— Ce să faci cu ea?

— O să vă spun după ce mă veți fi ascultat.

— Să mă ierți dumneata! O să-ți luăm mai întâi racheta și o să te ascultăm pe urmă. Legați-l!

I se luă racheta, dar, când vrură să-l lege, Kurt zise — fără însă să se opună:

— Bine, vă las să mă legați, deși, după drepturile popoarelor, nu e îngăduit ca solul să fie legat.

— Dar nici nu e îngăduit ca solul să poarte la el rachete, mormăi maiorul.

— Așa e. Nu am adus-o cu intenții rele, după cum vă veți convinge mai târziu. Faptul că am venit singur în mijlocul dumneavoastră dovedește că vin cu gânduri cinstite.

— Vom vedea noi. Ei, ați isprăvit?

— Da, răspunse unul din cei care-l legaseră.

— Atunci putem începe. Așadar, cine te-a trimis la noi?

— Generalul Hernano, după cum i-am mai spus domnului locotenent.

— Hernano? se miră maiorul. Ce i-a venit omului ăstuia să te trimită aici?

— Foarte simplu: fiindcă știa că vă aflați aici.

— Nu se poate! De unde a aflat?

— A venit astăzi un trimis de-al lui Miramon la dumneavoastră cu un ordin al generalului. Cunoaștem ordinul pe care vi-l pot repeta cuvânt cu cuvânt după o copie pe care o am la mine.

— Asta ar însemna trădare în toată regula. Zici că ai copia la dumneata?

— Da. E în buzunarul drept al pantalonului și n-a fost observată când m-au căutat.

Simți cum i se ia hârtia din buzunar, apoi fu înmânată maiorului.

— Faceți lumină! porunci acesta.

După un moment licări lumina unui felinar și maiorul citi biletul.

— Trădare de neiertat! strigă el înfuriat.

Un om care stătea lângă el îi șopti:

— Se potrivește, domnule maior?

— Perfect. Ce zici de asta, senior?

— Nu înțeleg nici eu, singur Miramon știe de ordinul acesta.

— Erai de față când l-a scris?

— Da. Nu mai era nimeni în afară de mine și am plecat imediat după asta.

— Să fi spus chiar Miramon cuiva sau... A, nu, nu se poate, zise maiorul ca și când ar fi vrut să înlăture un gând din minte. Apoi adresându-se iar lui Kurt: Știi cum a ajuns ordinul acesta în mâinile alor dumitale?

— Da, dar nu mi-e îngăduit să vă spun.

Urmă o tăcere adâncă. Luminița felinarului se răsfrângea pe chipul încruntat al maiorului, figurile celorlalți de-abia se zăreau și vârfurile copacilor se pierdeau în întuneric. Sunteți împresurați din toate părțile, continuă Kurt. O ieșire din pădure e imposibilă. Predați-vă mai bine, decât să provocați o vărsare de sânge care nu v-ar ajuta la nimic.

— Pentru nimic în lume! zbieră maiorul aruncând pe jos hârtia și călcând-o în picioare.

Se auzi un murmur de indignare printre ofițeri și soldați.

— Tăcere! se răsti maiorul la ei, apoi întorcându-se spre sol: Cine ne-a împresurat?

— Un detașament al generalului Hernano.

— Din câți oameni?

— Senior, răspunse tânărul, sunt ofițer și nu pot trăda secrete militare. Sunt însărcinat să-ți spun numai că generalul Hernano a trimis o trupă destul de puternică, în stare să biruiască un număr de cinci ori mai mare ca al vostru. Suntem perfect informați și știm că nu aveți decât patru sute de oameni.

— Trădare, iar trădare, de o sută de ori trădare!

— Trebuie să recunoașteți că odată ce cunoaștem numărul vostru, e firesc să se fi trimis destui oameni ca să nu mai puteți face nimic. Pădurea e atât de bine încercuită, încât nici unul din ai voștri nu poate-scăpa. Vă sfătuiesc să nu faceți greșeala pe care a făcut-o colonelul, superiorul vostru,

în interesul dumneavoastră propriu.

— Colonelul? A, mă mir chiar că nu s-a întors încă...

— E foarte explicabil, deoarece e în mâinile noastre.

— Ce-ai spus? Prizonier? Acum înțeleg eu de unde știți toate... De la el, nu-i așa?

— Nu sunt îndreptățit să vi-o spun.

— Cu toate acestea nu poate fi altfel. Suntem trădați din toate părțile. Știi, senior, că nu vei ieși viu de aici?

— Hm! Atunci mort...

— Și te faci că nu-ți pasă?

— Ce vrei să fac? Sunt în puterea dumneavoastră. Ai noștri au însă ordin să vă împuște pe toți, până la cel din urmă, dacă până într-o oră nu sunt înapoi.

— O să le fie cam greu, fiindcă știm și noi să ne apărăm.

— N-o să vă ajute la nimic, tot o să vă biruim. De altminteri venisem la dumneavoastră crezând că am de-a face cu șeful unei trupe regulate, nu cu o căpetenie de bandă.

— Dacă ți se pare că e vreo deosebire, te rog să te explici.

— Foarte simplu. Cum mă veți trata, așa veți fi tratați în schimb. Mă omorâți? Veți fi împușcați toți ca ucigași. Respectați însă dreptul popoarelor? Veți fi considerați prizonieri de război și veți fi eliberați după încheierea păcii.

— Ceri deci să ne predăm?

— Da. Orice împotrivire v-ar fi zadarnică și vă dau cuvântul meu de onoare că am spus adevărul.

— Așadar, dacă ne predăm, suntem numai prizonieri de război și ni se lasă și avutul nostru personal?

— Bineînțeles. În orice caz veți fi dezarmați. Juarez nu e însă omul iubitor de vărsări de sânge ca să-și ucidă prizonierii.

— Cu ce ne poți dovedi că suntem împresurați și că o împotrivire ar fi zadarnică?

— Pentru asta adusesem doar racheta. Îndată ce o voi arunca în aer, oamenii noștri vor lumina întregul cerc din jurul pădurii, ca să vă convingeți că am spus adevărul.

Să fi fost indignarea împotriva trădătorilor, lașitate sau înțelesese maiorul că nu are încotro?

Scurt, nu mai stătu la îndoială și zise:

— Bine, vreau să mă încredințez mai întâi, senior

Gardenas, dacă te pricepi să umbli cu rachete.

— Da, răspunse unul din ofițeri.

— Domnii ofițeri să se împrăstie în jurul pădurii ca să poată cuprinde cu ochii cercul. Gardenas să arunce racheta, pe urmă întoarceți-vă să-mi raportați. Puteți pleca! ordonă maiorul.

Urmă o tăcere de vreo cinci minute, apoi acesta îi făcu un semn lui Gardenas. Racheta şuieră în aer și luminează o dungă întunecată care se întindea nu prea departe.

— Sunt oamenii voștri, senior? întrebă maiorul arătând spre ea.

— Da, răspunse Kurt.

— Nu se deslușește bine ce e.

— Așteptați puțin. A, uite!

În clipa aceea se auzi în afara pădurii un ordin dat cu glas puternic, ordin transmis din om în om și după un moment se văzu înălțându-se în văzduh scânteii și flăcări care luminau în jurul pădurii ca ziua.

— Ei drăcia dracului! zise maiorul. E deci adevărat...

Zărise un cerc de soldați cu puștile întinse.

— V-ați convins, domnule maior? întrebă Kurt după ce se făcu iar întuneric.

— Mai așteaptă puțin.

Nu trecu mult și ofițerii se întoarseră impresionați de numărul mare al soldaților care încercuiau pădurea.

— Ce ziceți, domnilor? întrebă maiorul.

— Orice împotrivire ar fi zadarnică, îndrăzni unul să spună.

— Așa cred și eu. Nu sunt deci nebun să ne expunem viața de prisos, cu atât mai mult cu cât văd că am fost trădați. Dezlegați-l pe parlamentar.

Când Kurt fu iar liber și vru să se întoarcă la generalul Hernano, se simți apucat de braț de trimisul lui Miramon.

— Stai, senior, o întrebare: Voi fi și eu considerat în rândurile militare?

— Faci parte din trupă?

— Nu.

— Hm! Ești numai trimisul lui Miramon, dar nu și militar. În cazul acesta intri în altă categorie. Știi cum se numesc aceia care transmit ordine secrete furișându-se dintr-o fortăreață?

— Sper că nu voi fi luat drept... drept spion...

— Tocmai asta vroiam să spun.

— Eu nu sunt spion.

— Zău? Nu vei fi vrând să spui că ești aghiotantul lui Miramon?

— Nu.

— Sau poate ofițer?

— Nu.

— Atunci cum se face că transmiți ordine militare?

Militarul tăcu.

— Nu răspunzi. Te condamni deci singur.

— Senior, nu cunoșteam importanța misiunii mele.

— Nu faci impresia. Scuzele dumitale cad de la sine.

În momentul acela maiorul întrerupse convorbirea.

— Domnule, zise el, îți atrag atenția că nu mă predau decât cu condiția ca toți care se află aici să fie considerați prizonieri de război.

— Voi stărui pe lângă comandantul meu să se ia în vedere cererea dumneavoastră, domnule maior.

— Nu e de ajuns. Vreau să-mi dai cuvântul de onoare că această persoană va intra în aceeași categorie cu noi toți.

Kurt se gândi un timp, pe urmă răspunse:

— Bine. Cred că președintele nu va avea nimic împotrivă, așa că mă învoiesc la cererea dumneavoastră.

Tânărul habar n-avea cine era omul căruia îi dăruise viața.

Republicanii erau siguri de la început că Unger nu se va mai întoarce, dar când văzură racheta începură să spere și-l primiră acum cu strigăte de bucurie. Comandantul se învoi cu tot ce făgăduise el; recunoștea că era singura cale de a se împiedica o vărsare de sânge.

După un sfert de ceas, Kurt, comandantul, maiorul și însoțitorii săi stabileau condițiile. Principala era ca prizonierii să predea chiar în noaptea aceea armele, apoi să aștepte să se facă ziuă ca să fie duși în tabăra de la Queretaro.

Negreșit că nici nu fu vorba de somn. Ofițerii prizonieri își dădură cuvântul de onoare că nu vor fugi, de aceea le era îngăduit să se miște liberi. Mai era cineva care ar fi vrut grozav să se bucure de acest avantaj și anume... trimisul lui Miramon.

Crezuse că va găsi în Kurt un suflet milos și îngăduitor și trimise după el, cerându-i o întrevedere.

— Ce dorești? îl întrebă tânărul.

— Aș vrea să vă cer o informație. Nu-i așa că ofițerii sunt liberi pe cuvânt? Nu s-ar putea să mi se dea și mie această îngăduință?

Kurt fu atât de mirat de cererea lui încât nu știu un moment ce să-i răspundă.

— Dumitale? zise el apoi. Bine, omule, nu ești în toate mințile? Parcă ți-am spus că indivizii care fac ceea ce ai făcut dumneata intră în categoria spionilor. Mulțumește-te că ai scăpat cu viață.

— Pe care ți-o ofer din toată inima.

— Foarte mulțumesc! Zici că vrei să te las liber pe cuvânt de onoare. Unde-ai mai auzit ca un spion să aibă onoare?

— Senior, nu știi cine sunt. Mă numesc Flores, sunt medic și locuiesc la mănăstirea La Cruz din Queretaro.

— Nu te mai osteni degeaba. Pentru mine nu ești decât un spion care duce ordine secrete. Nu poți fi lăsat liber.

Deși nu se luminase încă bine de ziuă, Kurt zări ochii medicului lucind ca ai unei pisici sălbatrice, gata să-ți sară în față. Totuși omul zise cu glas umil:

— Mă judeci rău, senior. Credeam că-mi slujesc împăratul.

— Din partea mea, n-am nimic de zis; nu tot așa vor judeca însă ceilalți. Așadar, ești un credincios partizan al împăratului?

— Da. Mărturisesc aceasta unui partizan al lui Juarez, dându-ți în același timp dovada că nu sunt nici spion și nici laș.

Spuse aceste cuvinte cu o lucire sinistră în ochi, pe care și-o potoli repede, dar care nu-i scăpă lui Kurt.

— Ce privire! își zise el. Omul acesta trebuie să fie foarte primejdios și n-ar fi rău să mă feresc de el.

În sfârșit, se luminează de ziuă și putură porni spre Queretaro. Prizonierii fură încadrați de soldații republicani. Drumul ducea la un moment dat printr-o văgăună mărginită de o parte de-un povârniș acoperit cu tufe dese. Medicul nu mai putea de necaz că nu i se îngăduise și lui să meargă călare precum ofițerii prizonieri. Acum, la lumina zilei, vedea

viitorul mai puțin trandafiriu de cum și-l închipuise peste noapte. Va fi dus deocamdată la cartierul general, pe urmă la Queretaro. Dacă va fi recunoscut și se va afla că nu e medicul Flores de la mănăstirea La Cruz ci doctorul Hillario din Santa Jaga? Fuga era singura lui salvare. Căuta zadarnic un prilej. Acum însă, când ajunseră în văgăună, crezu că a sosit momentul.

Drumul era îngust. Atât pedestrașii cât și călăreții erau nevoiți să treacă numai câte unul. Falsul Flores privi în juru-i. Nimeni nu se uita la el. Dacă reușea să ajungă la tufe, s-ar putea ascunde în ele și nici un glonț nu l-ar mai putea nimeri. La capătul văgăunii se mai uită o dată în preajmă-i, apoi... tuști! sări în stânga.

— Stai! strigă cineva după el.

De-abia acum băgară și ceilalți de seamă fuga lui. Îl văzură alergând în salturi mari spre tufiș. Zece, douăzeci de împușcături răsunară în același timp după el, dar nici una nu-l nimeri.

Pătrunse în tufiș. Bucuria lui fu așa de mare încât scoase un chiot de biruință.

Se bucurase însă prea curând. Unul singur din toți nu-l slăbise un moment din ochi, Kurt Unger. Călărea calm în spatele lui și când ajunseră la capătul văgăunii se apropiase și mai mult, fără ca Hillario să bage de seamă. Când îl văzuse acum pierind în tufiș dădu pintenii calului, urcă râpa și merse o bucată de drum pe marginea ei până înțelese că trecuse de locul unde dispăruse fugarul.

Se opri, descălecă, își legă calul de un copac, se lăsă binișor la vale și se ghemui la pământ. N-așteptă mult. Auzi crengile trosnind și un găfâit de om. Câteva clipe numai și tufe se dădură la o parte, iar din ele apăru doctorul. Câțiva pași îl despărteau de pădure. Dacă reușea să dispară pe sub copaci nu mai avea de ce să se teamă, era ca și scăpat.

Kurt se ridică în picioare și-l întâmpină cu un zâmbet ironic:

— Bună dimineața, senior. Unde te duci așa grăbit? zise el râzând.

Hillario rămase un moment ca împietrit, privindu-l cu ochii holbați. Îl știa pe Kurt în urmă și i se părea ceva cu totul

imposibil să-l vadă acum răsărind, ca din pământ, în fața lui.

— Afurisitele! mormăi el, în sfârșit și încercă să urce povârnișul.

— Stai, ori trag! strigă tânărul îndreptând revolverul spre el.

— Trage, câine! scrâșni Flores/Hillario și se cățăără de zor, sperând că glonțul va da greș.

Peste câteva momente va fi sus.

Kurt se răzgândi. Poate că era mai bine să-l lase în viață. Într-o clipită își desfăcu lasoul din jurul mijlocului și în cealaltă parte făcuse un laț din el. Îl învârti deasupra capului: un șuierat în aer și lațul se lăsă în jos.

— Fir-ar... mormăi doctorul.

Tocmai ajunsese deasupra povârnișului și se credea scăpat, când își simți brațele prinse în laț și cu o smucitură puternică rostogolit iar în râpă. I se părea că a căzut din rai de-a dreptul în iad.

Închise ochii. Când îi deschise se afla jos, legat de mâini și de picioare.

— Ei, senior Flores, cum ți s-a părut rostogolirea? îl întrebă Kurt râzând.

— Să te ia dracu'! răspunse Hillario înfuriat. Pentru ce nu m-ai lăsat să fug?

— Pentru că ești un spion și cu spionii trebuie să fim fără milă.

— Dacă aș ști că nu s-a observat prinderea mea, zise Hillario stăpânindu-și mânia, ți-aș face o propunere care poate că ți-ar conveni.

— S-auzim.

— Dezleagă-mă mai întâi, pe urmă îți spun.

— Nu se poate, dragul meu. S-ar putea întâmpla să trebuiască să te prind iar cu arcanul și m-ar dura sufletul să te chinuiesc din nou.

— Mă iei în râs? Nici nu-ți închipui dumneata ce bogat te pot face eu dacă mă lași liber.

— Libertatea dumitale nu prețuiește un gologan.

— Te înșeli. Lasă-mă să fug și-ți dau cinci mii de dolari. Am bani mulți, foarte mulți...

— Așa? Atunci poți da și mai mult.

— Bine, atunci îți ofer zece mii.

— Zău? Pesemne că ai mare trebuință de libertate.

— Ai ghicit! Am acasă câțiva bolnavi grav care vor muri dacă nu sunt acolo să le dau ajutor la timp.

— Îmi pare foarte rău de bolnavi, dar nu și de medic. Mă tem că n-o să facem târgul. Haidem, senior!

Cu aceste cuvinte tânărul îl ridică pe prizonier ca să-l urce pe cal.

— Cincisprezece mii! strigă el.

— Aș!

— Douăzeci!

— Nu-mi mai bate capul degeaba. N-am eu trebuință de banii dumitale, zise Kurt și-l așează în șa în fața lui.

— Atunci îndură-te din milă... se rugă bătrânul eu disperare. Îți dau treizeci de mii de dolari... O avere!

Tânărul dădu pintenii calului.

— Fă bine și încetează! se răsti el supărat, dacă nu vrei să-ți vâr un căluș în gură; cu cât îmi oferi mai mult, cu atât devii mai suspect. Trebuie să fie motive puternice ca să vrei să scapi, motive pe care trebuie să le aflu în cele din urmă.

Falsul Flores nu mai zise nimic. În curând ajunseră aproape de tabără. Bătrânul părea că s-a resemnat. Îl dădură jos de pe cal ca să facă restul drumului în rând cu ceilalți prizonieri, care îl înghionteau de necaz pe înfundate. Rezultatul încercării lui de-a fugi fu că îl închiseră, pe când pe ceilalți îi lăsară în tabără, unde li se ușura pe cât era posibil situația.

Generalul Hernano era foarte mulțumit de succesul obținut.

La auzul numelui falsului Flores, dădu ordin să se facă imediat cercetări amănunțite asupra acestei persoane.

După ce fu felicitat de toți, Kurt Unger tocmai se pregătea să plece, când văzu un călăreț venind în goana calului spre tabără. Îl recunoscă de departe. Era doctorul Sternau.

— Dumneata aici? strigă Unger când îl văzu. Ce surpriză!

— Pe tine te căutam, dragul meu. Am profitat de faptul că lucrurile s-au potolit de câțva timp și veneam să te văd. Mi s-a spus că te afli la Escobedo, dar că te vei întoarce chiar în seara aceea. Văzând însă că nu mai vii, am plecat după tine.

— Ca să-mi faci o mare bucurie, răspunse tânărul, fericit.

— Bucurie împărtășită, dragul meu. Dar ia spune-mi, unde ai fost până acum?

— Am trecut printr-o întâmplare ciudată, care s-a sfârșit, din fericire, cu bine. Nu vrei să descaleci și să stăm nițel de vorbă? Sper că se va găsi un locșor în tabăra lui Hernano unde să nu ne deranjeze nimeni și să putem bea în liniște un pahar cu vin.

Găsiră ce le trebuia și Kurt începu să povestească. Sternau îl ascultă cu atenție și zise după ce sfârși:

— Curios! Cunoști tu bine situația actuală a mănăstirii La Cruz?

— Nu.

— Atunci cei de la cartierul general sunt mai bine informați. Foștii locatari au fost evacuați și pe cât știu nu se află acum nici un medic acolo. N-ai vrea să mi-l descrii și mie pe acest doctor Flores?

— Cu plăcere!

Din ce vorbea Kurt, din ce-l asculta mai cu atenție Sternau. Când tânărul isprăvi, doctorul sări drept în picioare.

— Nici nu bănuiești cine e persoana pe care ai reușit s-o prinzi. Trebuie să fie bătrânul Hillario. Ai intrare liberă în închisoare?

— Da.

— Atunci să mergem imediat la el. Eu o să te las pe tine să intri întâi, apoi vin și eu. Vreau să-i rezerv o surpriză.

— Bine. Vai de el dacă e cine spui! Mă duc pe urmă la general să-l vestesc.

Plecară imediat la închisoare. Aceasta era beciul unei case singuratice, rămasă acolo din vremuri vechi. Era o clădire masivă, cu zidurile groase de peste o jumătate de metru și cu gratii de fier la ferestre. Soldatul pus de pază îl recunoscuse imediat pe Kurt și-l lăsă să intre. Ușa rămase întredeschisă, ca să poată auzi Sternau ce se vorbește înăuntru.

— Dumneata la mine? mormăi prizonierul când îl văzu pe tânăr intrând și se sculă de jos.

— După cum vezi, răspunse Kurt, cu o privire care îl sperie pe bătrân.

— Și ce te aduce, mă rog?

— O să afli îndată. Ți-am spus când mi-ai oferit un preț atât de mare ca să te fac scăpat, că mi-ai trezit bănuiele și că voi face cercetări în privința dumatăle. N-ar fi mai bine să mă scutești de osteneală și să-mi mărturisești singur pentru care motiv te temi atât să nu fii recunoscut?

— Recunoscut? De cine? Nu mă tem de nimeni. Cine-l cunoaște pe doctorul Flores nu poate decât să depună favorabil pentru mine.

— Hm! Cereai cu atâta stăruință să fii liber nu pentru că ai bolnavi de îngrijit, ci prizonieri de supravegheat. De pildă unul Gasparino Cortejo, pe urmă altul care-și zice Henrico Landola...

Hillario se văzu descoperit. I se păru că l-a izbit cineva cu o măciucă în cap. Totuși ticălosul reuși să se stăpânească.

— Nu știu despre cine vorbești, zise el cu o nepăsare bine jucată.

— Atunci poate că-l cunoști mai bine pe Pablo Cortejo și pe fata lui, Josefa?

— Numele acestora le-am mai auzit într-adevăr. Orice mexican știe rolul ridicol pe care l-au jucat ei în politica țării.

— Rolul pe care-l joacă ei acum închiși în subterana mănăstirii della Barbara din Santa Jaga nu mai e ridicol, ci tragic.

Kurt vorbea trăgănat, lăsând cuvintele să cadă ca picăturile de apă, una după alta. Bătrânul se îngălbeni ca un mort. Glasul îi tremura când întrebă bolborosind:

— Ce vrei să spui? Nu te-nțeleg... nu știu despre cine vorbești...

— Zău? Atunci o să-ți mai spun încă vreo câțiva. De pildă contele Fernando de Rodriganda y Sevilla. Îl cunoști?

— Nu... răspunse Hillario și genunchii îi tremurau.

— Mariano, Unger, micul André... Sau poate că-l cunoști pe Inimă-de-urs, pe Ucigătorul-de-bivoli...?

— Nici pe ei.

— Dar pe Sternau nu se poate să nu-l cunoști.

Hillario se rezemă de perete ca să nu cadă.

Totuși putu bolborosi:

— N-am... n-am auzit... încă niciodată numele... numele ăsta...

— Toți aceștia stăteau legați într-o altă subterană, păziți de Manfredo, nepotul dumitale. Am reușit să-i eliberez și acum sunt toți liberi.

— Ce... ce...? răcni bătrânul.

— Și l-am închis în locul lor pe Manfredo, care își așteaptă pedeapsa, pe care o vei împărtăși cu el.

Hillario îl privi înlemnit. Când se petrecuseră toate acestea? Și unde erați soldații din mănăstire?

Explicația veni imediat.

— Și celelalte mașinațiuni ale dumitale au fost descoperite, urmă Kurt. Aliatul dumitale, care te-a trimis la Queretaro, a fost prins și spânzurat. Seniorita Emilia și micul André au fost salvați de mine. Și ce e mai important: asasinatul în masă de la del Erina, plănit de dumneata, a fost zădărnicit. Nimeni n-a băut din cazanul în care aruncaseși otrava.

Era mai mult decât putea îndura bătrânul. Ochii lui priveau sticlos, ca ai unui mort. Auzea nume și fapte pe care le credea tănuite pe veci. Se simțea pierdut; încercă totuși să tăgăduiască; deși limba i se împleticea în gură:

— Nu... în... înțeleg... ni... mic...

— Nu, nemernicule! tună un glas la ușă și statura voinică a lui Sternau apăru în prag.

Hillario îl zări. Bătu aerul cu mâinile.

— Ster... Ster... Ster...

Vru să pronunțe numele, dar nu-l putu spune până la sfârșit. Glasul i se stinse într-un horcăit. Se clătină câțva timp pe picioare, pe urmă se prăbuși grămadă la pământ cu spume la gură.

Kurt întoarse capul, dar Sternau se lăsă în genunchi și zise după ce-l examinează:

— Pe acesta nu-l vom mai judeca noi, l-a judecat Cel-de-Sus.

— E mort?

— Nu încă.

— Mai poate fi judecat?

— Nu. Va muri încetul cu încetul în chinuri cumplite. După cum văd în privirea lui, mintea i-a rămas perfect lucidă.

— Ce grozăvie!

— Eu rămân lângă el, deși nu cred că o să mai poată vorbi.

— Aude ce spunem noi acum?

— Cu siguranță. Nu vezi spaima din ochii lui?

— Ba da. Dumnezeu nu lasă nimic nepedepsit. Dacă moare, rămân o mulțime de crime de-ale lui nedescoperite.

— De asta nu mă tem. Avem destui martori și dovezi. Din gura lui Hillario nu vor mai ieși decât cuvinte neînțelese, dar cu timpul nu va mai fi în stare nici atât. Conștient de tot ce se petrece cu el și în jurul lui, se va stinge încetul cu încetul, dându-și seama că moare.

Îl chemară pe paznic și-i spuseră ce s-a întâmplat. Peste puțin, păcătoasa zdreanță omenească a celui care fusese doctorul Hillario fu transportată la infirmeria taberei.

Sternau se duse apoi să raporteze generalului Hernano cele petrecute, în vreme ce Kurt încălecă și plecă la postul său, pe care-l părăsise din ajun și unde era poate nevoie de prezența lui.

17. Ziua de 19 iunie

În drum, Kurt se întâlnește cu o doamnă voalată care călărea pe un catâr, cu un servitor după ea și escortată de câțiva cavaleriști. Deoarece calul lui mergea mai repede ca al acestora îi ajunse repede din urmă.

Ca om politicos ce era, își scoase pălăria și salută când trecu pe lângă ea. Mare îi fu mirarea când o auzi pe doamnă zicând:

— Oare nu mă-nșel? Dumneata aici, domnule căpitan?

Deoarece cuvintele acestea îi fuseseră adresate în limba germană, răspunse și el în aceeași limbă.

— A, am onoarea să vorbesc cu o doamnă germană?

— Da. Nu-i așa că ești căpitanul Kurt Unger, din armata germană?

— Da. De unde mă cunoașteți dumneavoastră?

— Ne-am văzut la Viena și la Darmstadt, la curtea Marelui Principe. Sper că-ți mai aduci aminte de mine.

Cu aceste cuvinte, doamna își ridică voalul și tânărul văzu cu surprindere un chip pe care-l cunoștea.

— Cum, sunteți aici, stimată doamnă? Ați avut curajul să ieșiți afară din oraș?

— Știai că mă aflu în Queretaro?

— Știam numai că sunteți devotată soțului, pe cât e el de devotat împăratului. Am urmărit cu viu interes soarta dumneavoastră.

— Mulțumesc și uite mâna mea. Dar ce vânt te aduce în Mexic?

Kurt duse la buze mâna care i se întindea. Era prințesa Salm, măritată cu prințul Salm, aghiotantul lui Maximilian și omul care a împărtășit până la sfârșit soarta tragică a împăratului său.

— Vă aduceți poate aminte, stimată doamnă, că am discutat odată, pe când vă aflați în Germania, despre familia Rodriganda.

— Desigur. Și?

— Din cauza acesteia am fost nevoit să trec Oceanul. Rezultatul, deși a trebuit să-l aștept cam mult, e satisfăcător.

— Mă bucur. Și ce cauți acum în lagărul dușman? Pari să fii bine cunoscut și chiar respectat.

— Ce cauți? răspunse el zâmbind. Asediez Queretaro.

— Cum și dumneata? zise ea tot zâmbind, crezând că tânărul glumește.

— Da și eu. Sunt atașat la lucrările de asediu.

— Serios?

— Foarte serios.

Expresia feței ei se schimbă.

— Nu se poate!

— Nu numai că se poate, dar e chiar adevărat. M-am pus singur la dispoziția lui Juarez și a lui Escobedo.

— Dumneata, un neutru? se minună ea jumătate în glumă, jumătate în serios.

— Sunt sigur că mă veți ierta, doamnă. Îmi dați voie să vă încredințez un secret?

— Fii sigur că n-o să-l trădez.

— Ba trebuie și vă rog să-l trădați, dar numai la două persoane.

— Și care sunt acele persoane.

— Împăratul și soțul dumneavoastră.

— Nu înțeleg...

— Totuși e ușor de-nțeles. Din nenorocire, insistențele mele de până acum au fost zadarnice.

— Ca și ale noastre. Vin tocmai de la Juarez.

— De la Juarez? Mă interesează extraordinar de mult ceea ce-mi spuneți.

— M-a primit și am putut vorbi cu el.

— În misiune?

Prințesa se uită atent în jurul ei, apoi zise:

— La drept vorbind, inima mi-a dictat să mă duc la zapotec, dar fiindcă te cunosc, îți pot spune confidențial că mi s-a dat și o misiune din partea unei persoane pe care nu cred că e nevoie s-o mai numesc. M-am adresat lui Escobedo să-mi dea o escortă, așa că am putut ajunge până la Juarez.

— Și?

— Din nenorocire mă întorc fără nici o speranță.

Ochii prințesei înotau în lacrimi.

— Doamne, urmă ea, ce om fără inimă!...

Kurt clătină din cap.

— Vă înșelați, doamnă. În aparență pare să fie un om aspru și neînduplecat, dar în pieptul lui bate o inimă simțitoare și miloasă.

— Nu, nu, nu poate să fie cum zici. M-a ascultat cu răceală și nepăsare, pe urmă m-a lăsat să plec.

— Cu răceală și nepăsare? Credeți? Vroia numai să pară astfel. E indian și un indian nu-și manifestă simțămintele decât rareori față de un bărbat și niciodată față de o femeie.

— Dacă e simțitor într-adevăr, atunci trebuia să-mi asculte rugămintea.

— Și ce i-ați cerut?

— Viața împăratului. Răspunsul a fost aspru, nepolitic, aproape grosolan. Zicea că împăratul a dispus singur de viața lui și că el, președintele, nu mai poate face nimic, că e o imprudență din partea mea să-i cer un astfel de lucru și că speră să nu i se mai facă din partea nimănui, o astfel de rugămintă. Nu-i o josnicie, chiar o insultă ce mi-a spus?

— Nu găsesc.

— Cum, nici dumneata n-ai inimă, suflet, de vorbești așa?

— Nu e vorba de mine, ci de zapotec și înțeleg că n-a spus decât adevărul.

— Atunci nu-l mai înțeleg pe împărat...

— Să vă spun ceva. Juarez a avut dreptate când v-a spus că împăratul și-a hotărât singur soarta. Juarez a vrut să-l salveze; mai mult încă, a trimis la el diferite persoane cu însărcinarea să-l salveze. Eu însumi am fost una din aceste persoane. Președintele mi-a dat o legitimație ca să pot trece printre posturile republicane, amenințând cu moartea pe cine nu va lua în seamă ordinul lui.

— Doamne, dacă mi-ar spune-o altul nici nu l-aș crede! Și ai ajuns până la împărat?

— Da. Acum câteva zile. N-am obținut însă nici un rezultat. Împăratul a citit ordinul de trecere al lui Juarez, dar mi l-a dat îndărăt și mi-a spus să plec.

— Nici asta n-o înțeleg...

— Într-o oarecare privință, nici eu. Adică m-am mulțumit că n-am fost declarat „propagandist republican” și împușcat de imperiali.

— Nu ți se pare că exagerezi?

— Nicidecum. O altă persoană care se afla de mai multă vreme în apropierea împăratului, trimisă anume de Juarez ca să stăruiască pentru salvarea lui...

— Cine e această persoană?

— Iertați-mă, doamnă, dar nu sunt îndreptățit să vă spun numele. Această persoană a reușit să câștige încrederea generalului Mejia...

— Mejia e devotat și curajos.

— Și-au dat amândoi toată osteneala să-l convingă pe împărat; — degeaba. Miramon, pe care toți îl știm un trădător, a împiedicat încercarea de salvare. Are de partea lui o Asociație secretă care nu urmărește alt scop decât să hotărască pe împărat să rămână în țară până ce nu va mai fi nici o posibilitate de plecare. Moartea lui va fi atribuită lui Juarez, arătându-l apoi pe președinte ca pe un asasin al împăratului, lucrând astfel la răsturnarea lui.

Kurt povesti prințesei pe scurt evenimentele din ultimele zile.

— Nefericitul nostru Max! șopti ea cu adâncă mâhnire. Voi istorisi totul soțului meu, care va stăruia să fie imediat primit de împărat.

Tânărul înălță din umeri.

— Mă tem că va fi de prisos. Vedeți deci că Juarez a vrut numai binele împăratului care, respingând toate propunerile lui, și-a iscălit singur sentința de moarte.

— Nu știu ce să-ți răspund, dragă căpitane. Parcă mă cuprinde disperarea...

— Juarez i-a întins în diferite rânduri colacul de salvare, dar a fost disprețuit. Indianul nu era persoana cu care poți trata, căreia să-i datorezi viața. E de demnitatea lui ca președinte să mai încerce încă o dată, acum, când nici nu mai poate fi vorba de salvare?

— Recunosc că nu. Ca om însă trebuie să se îngrozească la gândul că se poate vărsa sângele unui cap încoronat. Și totuși m-a respins.

— Acum. Să revenim la ceea ce ați numit dumneavoastră mojicia lui. Spuneți-mi, vă rog, dacă putea face fățiș ceea ce a făcut până acum pentru împărat?

— De ce nu?

— Și-ar fi atras ura partizanilor săi. Toată considerația de care se bucura ca președinte și om politic s-ar fi năruit într-o clipă. Vă mirați, da? Și totuși așa e. Sunt convins că președintele e și acum dispus să contribuie la salvarea vieții împăratului.

— Da? exclamă ea cu bucurie. Așadar mai e vreo speranță?

— Dacă trebuia s-o tăinuiască la început, cu atât mai mult acum. După ce republicanii vor fi siguri că-l au pe împărat în mână, vor căuta să-l țină cu orice preț. Numai prin șiretenie le poate scăpa.

— Așa cred și eu.

— Pașii pe care-i va face Juarez în această direcție trebuie ținuți în mare secret. Nimeni să nu bănuiască nici pe departe că președintele nutrește un astfel de gând.

— Recunosc, nu înțeleg însă ce urmărești cu explicația aceasta amănunțită.

Kurt făcu un gest cu mâna și urmă:

— Iar dumneavoastră vă duceți în văzul tuturor să-i cereți să cruțe viața împăratului? În văzul și auzul tuturor care nu așteaptă decât s-audă și să vadă ca să-l condamne.

— Doamne, acum înțeleg eu ce vroiai să spui!

— Vă întreb atunci: Are sau nu dreptul Juarez să vă considere imprudentă?

— O, mai mult decât atât!

— Chiar faptul că a pronunțat acest cuvânt înseamnă că dorește prudență, deci îl preocupă gândul pe care vroiați să i-l sugerați.

— Domnule căpitan, murmură prințesa apucându-i mâna, dumneata îmi prezinți lucrurile într-o lumină pentru care n-am cuvinte să-ți mulțumesc.

— Am vrut numai să demonstrez că Juarez nu a fost necuviincios față de dumneavoastră, ci a căutat pe o cale diplomatică să vă asigure că va face tot ce-i va sta în putință să vă împlinească dorința.

Prințesa se mai înveseli.

— Mi-ai dat o lecție la care nu m-așteptam, zise ea. Te știam un ofițer capabil, dar văd că poți fi și un foarte bun

diplomat.

— Mă copleșiți, doamnă! zise Kurt râzând. Să revenim însă la subiectul convorbirii noastre. Va pot da chiar dovada că judec răspunsul pe care l-ați avut de la Juarez în adevăratul lui înțeles. Vă spuneam adineauri că-l asediez pe împărat numai ca să-l scap. Juarez știe foarte bine că Mexicul nu mă privește întru nimic, că mi-e perfect egal dacă țara aceasta e stăpânită de un monarh sau de un președinte. Știe de asemenea că nu entuziasmul pentru republică mă îndeamnă să stau aici, la porțile Oueretaro-ului și să lucrez la facerea unei spărturi în zidurile orașului.

— Vrei să spui că-ți cunoaște intențiile și le aprobă?

— Cu siguranță! Altminteri nu mi-ar procura el singur toate înlesnirile.

— Ți-a spus-o pe față?

— Pe față nu, dar m-a lăsat să înțeleg.

— Așadar, crezi că mai e vreo speranță de scăpare pentru împărat?

— Da, deși salvarea lui ar fi ceva foarte greu; el nu poate fi salvat decât dacă vrea să fie salvat. Până acum însă n-a vrut.

— Trebuie convins.

— Ceea ce s-ar putea face numai în cazul când ar putea fi sustras influențelor unor persoane care nu urmăresc decât pierzania lui. Pentru aceasta timpul e scurt, de aceea se cere să procedați cu mare iuțeală. Mijloacele vi le-am dat în mână.

— Îți sunt foarte recunoscătoare și voi căuta să mă servesc de ele fără zăbavă. Pot să-i vorbesc despre dumneata?

— Da. Asigurați-l, vă rog, de tot devotamentul meu și rugați-l cu insistență să m-asculte când mă va vedea iar în fața lui.

— Și anume...?

— Când Queretaro va fi luat cu asalt.

— E groaznic! Crezi că orașul va cădea?

— Peste câteva zile. Voi fi fericit să-l văd în haine civile și dezarmat. Să urmeze întocmai semnul pe care i-l voi face și sper să-l pot salva. Acum să ne despărțim, doamnă.

— Nu dorești să mă însoțești?

— Nu. Vă rog să mă iertați, dar se știe pentru ce v-ați dus la Juarez și dacă ne vor vedea împreună s-ar putea să fiu suspectat, ceea ce nu trebuie. Mai mult încă, voi face un ocol.

Se despărțiră cu o strângere de mână cordială și prințesa duse cu sine o speranță pe care o pierduse după plecarea ei de la Juarez.

Trecură câteva zile. Veni ziua de 14 mai. Kurt fu chemat la generalul Velez, cu care avu o lungă convorbire. După ce se sfârși întrevederea, tânărul se întoarse mai grav ca oricând în cortul său.

Îl găsi pe micul André, care-l aștepta.

— Ce s-a întâmplat domnule căpitan, ce e fața asta gravă la dumneata?

Kurt nu răspunse și se plimbă câțva timp îngândurat, cu pași mari, prin strâmta încăpere. Se opri apoi în fața lui André.

— Unde e Sternau? îl întrebă el.

— În lagărul lui Escobedo.

— Pune șeile pe cai, trebuie să ne ducem imediat acolo.

— Pentru ce?

— Nu mai întreba.

Peste zece minute zburau în galop spre cartierul generalului-comandant. André avusese dreptate; îl găsiră pe Sternau chiar în locuința lui. Fu întrucâtva mirat când îi văzu intrând înfierbântați de drum.

— Ce s-a întâmplat? întrebă el. Trebuie să se fi petrecut ceva grav ca să veniți după mine.

— Într-adevăr, răspunse Kurt. Putem vorbi fără să fim deranjați?

— Da. Dar de ce?

— Pentru ca am să-ți comunic ceva foarte important.

— Bine. Ședeți.

Sternau încuie ușa, le oferă câte o țigară, își aprinse și el una și așteptă în felul lui liniștit comunicarea.

— Ceea ce am să-ți spun, începu Kurt, trebuie să rămână între noi. La noapte Queretaro va fi în mâinile noastre.

André sări drept în picioare.

— Zău? În sfârșit! N-ai idee ce bine-mi pare...

— Vor să dea asaltul definitiv? întrebă Sternau. Escobedo

nu mi-a spus nimic despre asta.

— Nu e vorba de un asalt, orașul va cădea prin trădare. Colonelul Lopez va preda lui Velez cheia uneia din porțile orașului. Îți spun asta pentru că am nevoie de tine pentru îndeplinirea unei misiuni foarte grele. Vreau să-l scap pe împărat.

Sternau clătină încet capul și zise zâmbind:

— Crezi că e cu putință?

— În anumite împrejurări, chiar foarte lesne, înainte de miezul nopții porțile va fi deschisă. Velez se strecoară înăuntru cu două sute de oameni și...

— A, îl întrerupse Sternau, mare pișicher! Vrea să se convingă mai întâi dacă nu i s-a întins o cursă.

— Așa e. Are încredere în mine și mi-a încredințat comanda unei unități din aceste două sute. Se va duce imediat la împărat ca să-l aresteze, dar sper să i-o iau eu înainte. Împăratul a fost înștiințat de mine să fie în haine civile și...

— Prin prințesa Salm, probabil.

— De unde știi?

— Că ai vorbit cu ea când se întorcea de la Juarez? După cum vezi, știu mai mult decât bănuiești tu.

— Ai ghicit. La poartă rămâne numai un soldat de santinelă. Dacă se ivește ceva neprevăzut, Velez va trimite după ajutoare. Din momentul când vom pătrunde în fortul La Cruz, până la sosirea ajutoarelor, voi avea destulă vreme să-l scot pe împărat pe ascuns afară din fort.

— Și santinela?

— Nu contează.

— Dacă se va observa că împăratul a dispărut și se va afla că ai ieșit tu pe poartă cu un civil, bănuielile vor cădea imediat asupra ta.

— Există destule pretexte ca să îndepărtiez santinela pentru câteva momente.

— Bine, să zicem. Și pe urmă unde-l duci pe împărat?

— Mai întâi la mine în cort, unde-l va aștepta André.

— Eu? Să-l salvez eu pe împărat? întrebă acesta entuziasmat.

— Da. Eu trebuie, firește, să mă întorc în fort. Dumneata îl

scoți tiptil din tabără și mă aștepți la locul pe care-l vom hotărî dinainte.

— Locul e hotărât de pe acum, zise Sternau zâmbind.

— Care e?

— Aici, în locuința mea.

— Mult prea primejdios. Să-l aduc pe împăratul fugar chiar în cartierul general al lui Escobedo?

— În unele împrejurări ești mai sigur în cușca leului decât aiurea. Tu îngrijește-te de o travestire pentru el și André îl aduce călare aici.

— Bine, bine, dar nu poate rămâne multă vreme...

— Numai cinci minute. Un loc de refugiu a și fost stabilit de mai înainte și oamenii mei așteaptă numai instrucțiunile.

— Ce vrei să spui? Despre ce loc de refugiu vorbești?

— N-ai ghicit încă? Trebuie să fie foarte retras, unde nu i-ar trece nimănui prin gând să-l caute pe împărat și unde poate sta ascuns până ce i se va înlesni calea spre mare. Locul acesta e hacienda del Erina.

— Da, la hacienda... încuviință André, dând din cap.

— N-am fost încă pe-acolo, zise Kurt, însă cred că o alegere mai nimerită nici că se putea. Dar cine să-l ducă acolo?

— Eu, răspunse Sternau.

— Dumneata? Ar fi trebuit atunci să-ți iei un concediu.

— Nu e nevoie. Sunt stăpân pe persoana mea și pot să plec și să vin când vreau.

— Ce-o să zică Juarez?

— O să tacă, ba în sinea lui o să se bucure că nu i-am spus unde mă duc.

— Cum? Crezi că bănuiește ceva?

— Juarez e mai inteligent decât îți închipui și mai bun decât îl crede lumea.

— Dar dacă Velez, Escobedo și ceilalți prind de veste și-i iau urma?

— Îi rămâne împăratului partea neruinată a peșterii comorilor, unde nu-l poate găsi nimeni.

— Ai și vorbit cu Ucigătorul-de-bivoli despre asta?

— Da. El și Inimă-de-urs îl vor însoți împreună cu mine pe

împărat.

— Ce... Ce spui? N-au luptat și ei împotriva împăratului?

— Atât timp cât a fost împărat. De îndată ce nu mai e decât un simplu om ca și noi și are nevoie de ajutor, suntem datori să-l ajutăm. Sunt hotărâți să-l apere și să lupte pentru el până la ultima picătură de sânge.

— Ce suflute alese! Dar ce se întâmplă cu prizonierii noștri de la Santa Jaga dacă pleci?

— Mă întorc doar. Și-apoi te poți bizui fără grijă pe Juarez în privința asta.

Planul era pus la cale, rămâneau de discutat acum numai amănuntele, ceea ce făcură; pe urmă Kurt și micul André se întoarseră în tabăra lor.

Această zi atât de importantă pentru Mexic era pe sfârșite. Se înserase. Timpul era atât de plăcut, încât soldații aflați la Queretaro își făcură tabăra pe străzile orașului. Așezară puștile în piramide și stăteau de vorbă pe șoptite.

Împăratul hotărâse pentru a doua zi dimineață un atac împotriva asediatorilor, sperând să aibă mai mult succes decât cu celelalte, care fuseseră toate respinse. Va fi o luptă dârză fără îndoială, de aceea soldații se gândiră că au nevoie de odihnă.

Încetul cu încetul se făcu liniște. Orașul dormea. Numai santinelele vegheau, ocărând în gând că nu le e dat și lor să se odihnească. Maximilian nu-și găsea astâmpăr în apartamentele lui, de aceea coborâse cu prințul Salm, aghiotantul lui, în grădină, fără să fie observat de cineva. Nădăjduia să găsească mai multă odihnă în cortul lui decât între zidurile înăbușitoare ale mănăstirii. Era miezul nopții. O umbră se strecură prin portița grădinii afară. Se auzi un scârțâit de cheie și poarta se deschise. Lângă ea se afla o geantă îndesată pe care omul — era colonelul Lopez — o luă, apoi se dădu înapoi în gang, scoase un felinar, îl aprinse și cercetă conținutul genții. Stinse pe urmă felinarul murmurând:

— Totul e în regulă. Generalul s-a ținut de cuvânt, sper că o să fie mulțumit de mine.

În vremea asta se făcuse și afară, în tabără, liniște. Nimeni nu bănuia ce se pregătea. În interiorul orașului stătea

mereu un regiment pregătit pentru orice eventualitate, deoarece se puteau aștepta oricând la un atac. În lagărul republicanilor însă se aduna în tăcere un detașament de două sute de soldați înarmați până în dinți. Pași ușori se apropiară de cortul lui Kurt, perdeaua fu dată la o parte și un glas înăbușit întrebă:

- Ești gata, senior?
- Da, generale.
- Atunci haidem.

Se îndreptară amândoi spre grupul celor două sute de soldați și se puseră în fruntea lor. Generalul dădu un ordin și trupa se puse încet și cu băgare de seamă în mișcare.

Cerul sclipea de stele. Ar fi fost mai bine pentru cele ce aveau să urmeze să-și ascundă fața în nori, ca să nu vadă cum trădarea și necredința învinge adesea pe lume credința și devotamentul.

Când ajunseră la portiță o găsiră numai rezemată. Velez o întredeschise puțin și vârî binișor capul în gang.

- Senior, șopti el cu glas scăzut.
- Generale! i se răspunse tot în șoaptă.
- Cum stăm?
- Bine. Toți dorm, fără să bănuiască nimic.
- Împăratul unde e?

— S-a dus de mult să se culce. De altfel e bine că am ales ora asta. Înainte de-a se lumina de ziuă o să aibă loc un atac.

- Hm! Nu ne-ar fi convenit defel. Ne conduci?
- Da.
- O sută de oameni intrară în curtea mănăstirii.
- Și ceilalți?
- O să-i împrăști pe afară.
- Atunci să mergem.

Generalul scoase sabia din teacă, în stânga luă revolverul, pe urmă ceata se strecură înăuntru, cu Lopez și cu generalul în frunte.

Kurt avea numai cincisprezece soldați la dispoziție. Când pătrunse în grădină, le porunci să înconjoare gardul, ca să nu se poată strecura nimeni afară. Când îi văzu plecați se îndreptă binișor spre cort.

Deodată se auzi zăngănit de arme din interiorul

mănăstirii. Maximilian se trezi și ieși din cort.

— Ce e?...

— Sst! Tăcere, pentru Dumnezeu! îl întrerupse Kurt în șoaptă, Maiestate!

— Ei, eu sunt, ce vrei?

— Să vă salvez. Urmați-mă.

— Să mă salvezi? Cine ești și ce s-a întâmplat?

— Sunt căpitanul Unger și...

— A, dumneata? Cum ai intrat în mănăstire?

— Velez a pătruns înăuntru prin trădare, cu oamenii săi. Vă implor, Maiestate, urmați-mă repede.

— Doamne! Unde?

— Afară la câmp. Calea e încă deschisă, peste un minut poate nu va mai fi.

— Și pe urmă?

— Câțiva prieteni stau de veghe. Pe dată ce veți trece poarta sunteți în siguranță.

Maximilian nu răspunse. Cele ce auzea îl doborau. Kurt îl apucă de mână și-i zise rugător și stăruitor:

— Vă rog, pentru Dumnezeu, nu mai zăboviți o clipă, ca să nu fie pe urmă prea târziu.

Împăratul se reculese.

— Mulțumesc, căpitane. Dacă e vreo posibilitate de scăpare nu mă împotrivesc, dar nu plec fără credinciosul meu Mejia și acela de colo, zise el arătând spre cort.

— Cine e? întrebă tânărul gâfâind.

— Prințul Salm, aghiotantul meu.

— Bine, fie! Și Mejia unde e?

— La Cerro de las Campanas.

— Atunci nu poate fi salvat.

— Dacă-i așa, rămân și eu.

Zăngănitul se auzea acum mai tare. Kurt auzi oameni alergând spre poarta gangului să aducă ajutoare.

— Pentru Dumnezeu, Maiestate, nu mai stați la îndoială! Peste câteva minute vor fi în grădină și republicanii pătrund în oraș.

— Nu plec fără Mejia! răspunse cu îndărătnicie împăratul.

— Vă rog, vă implor în numele partizanilor Voștri, în numele a tot ce-aveți mai scump, în numele patriei Voastre,

urmați-mă! Eu voi... Ah! Prea târziu, prea târziu! Veniți, veniți!

Îl apucă pe împărat de braț și-l trase într-o alee de frunziș, urmat de aghiotant. Generalul Velez coborâse cu ceata lui în grădină și strigă înfuriat:

— Nu e înăuntru... Nu e în mănăstire! Căutați-l aici, aici, aici!

De afară se auzea armata venind în pas alergător. Velez intrase în grădină și gangul rămase un moment pustiu. Kurt îl trase pe împărat într-acolo.

— Dumnezeule, pentru fugă e prea târziu... suspină el. Să ieșim repede afară și la Cerro de las Campanas, Maiestate!

Îl trase pe Maximilian, îl împinse de la spate cu de-a sila împreună cu aghiotantul și ieșiră din grădină, dar aici le ieși înaintea o ceată de republicani.

— Stați! Cine sunteți și încotro? strigă conducătorul lor punându-le sabia în piept.

— Ce-ți veni, Orbejo? răspunse Kurt. Nu vezi că dumnealor sunt niște cetățeni pașnici care își văd de drum?

— Să-i spui altuia nu mie! Și-apoi, dumneata cine ești? Se apropie de tânăr ca să-l vadă mai bine și-l recunosc. A, dumneata ești, senior Unger? Păi atunci se schimbă treaba! Dar ce caută ăștia doi hidalgo aici?

Se întorceau oamenii de la cârciumă și s-au oprit curioși când au auzit gălăgie.

— Aha, au auzit gălăgie! Altă dată să facă bine să stea acasă la ei când aud gălăgie. Hai, lăsați-i să treacă!

Republicanii se îndreptară apoi spre grădină.

— Să plecăm repede, repede! îi zorea Kurt, trăgându-l pe împărat după el.

Deodată Maximilian se opri.

— Lasă, zise el cu o liniște admirabilă. Recunosc și eu acum că ar fi trebuit să te ascult. Prințesa Salm mi-a vorbit despre dumneata. N-am vrut să te iau în seamă. Ai vrut să mă salvezi, dar n-ai putut fiindcă destinul a fost mai puternic și a trebuit s-ascult de el. Acum e prea târziu. Lasă-mă să-ți mulțumesc din suflet și du-te cu Dumnezeu. Îi strânse mâna tânărului cu un oftat înăbușit.

— Maiestate, Dumnezeu să vă apere mai bine decât am știut eu să vă apăr... răspunse Kurt izbucnind în plâns.

Împăratul cu aghiotantul său dispărură în întunericul nopții, pe când el rămase nemișcat în loc, ascultând pașii care se îndepărtară tot mai mult. Deodată îl zgâlțâi cineva de umeri.

— Ce stai mă și te zgâiești? Hai la biruință, n-auzi? Trăiască republica! Trăiască Juarez! Trăiască Escobedo și Velez al nostru!

Pe Kurt îl cuprinse o furie grozavă. Ridică brațul și pumnul lui căzu ca un ciocan în capul republicanului și-l culcă la pământ.

— Na! Satură-te! scrâșni el. Dacă aș putea aș omorî pe toată lumea... Acum să plec, să plec cât mai repede, nu mai am ce căuta aici!

O luă ca un nebun peste câmp și se opri de-abia când se văzu în cortul său.

— În sfârșit! zise micul André când îl văzu. Unde e împăratul?

— Acolo, răspunse el arătând spre oraș.

— Cum, n-a reușit?

— Ar fi reușit, dar n-a vrut el.

— N-a vrut? Ce nebunie! Bine domnule căpitan, de ce n-a vrut?

— Lasă-mă în pace, altminteri te pocnesc acu' cum am pocnit și pe celălalt!

Se întinse în pat și vârî capul sub pătură fără să-i pese de ce se întâmplă afară. Așa îl găsi Sternau a doua zi după prânz când veni ca să-l întrebe cum a dat greș lovitura. Așteptase în zadar și zadarnic luase toate măsurile pentru a înlesni fuga împăratului.

Când se lumineă de ziuă, fortul La Cruz și orașul Queretaro se aflau în stăpânirea lui Escobedo, care alergase mirat auzind că nu fusese nevoie de nici o luptă. Cerro de las Campanas, unde împăratul putuse ajunge fără vreo piedică, nu putuse rezista decât vreo câteva ceasuri.

La ora șapte Maximilian trimise un parlamentar care să trateze capitularea și la opt și-a predat sabia generalului Escobedo.

La o lună, adică la 21 iunie, s-a predat și capitala México generalului Porfirio Diaz, după ce nemernicul comandant

general Marquez a fugit pe ascuns din oraș, iar la 27 din aceeași lună trupele președintelui își făceau intrarea triumfală în Veracruz.

Întreaga republică fu reconstituită și lui Juarez i se recunosc titlul și atribuțiile de președinte.

În ziua de 15 mai, generalul Escobedo trimise ministrului de război al președintelui Juarez, la San Luis Potosi, următorul raport:

„Azi dimineată la ora trei trupele noastre au luat cu asalt fortul La Cruz biruindu-i pe dușmanii lor, iar pe la ora opt Maximilian s-a predat la Cerro de las Campanas, fără nici o împotrivire. Vă rugăm s-aveți bunătatea să trimiteți cetățeanului președinte felicitările mele pentru această victorie a neamului.

General Escobedo”

În acest comunicat nu se amintește, bineînțeles, trădarea colonelului Lopez, dar ofițerii superiori republicani ziceau de câte ori venea vorba despre el: „Astfel de oameni sunt buni numai să te servești de ei, pe urmă să le dai un picior...”

Îndată ce se răspândi vestea despre căderea împăratului, toți reprezentanții Puterilor își încordară forțele ca să-l salveze pe prizonier. Juarez însă a rămas surd. Cum ar fi putut el lua în seamă stăruințele lor când aceste Puteri îngăduiseră umilirea lui aprobând ideea imperiului!

Ambasadorul austriac la Washington se adresa Uniunii Statelor Americane cu rugămintea ca aceasta să intervină pentru ca împăratului să i se acorde grațierea. Uniunea interveni; răspunsul zapotecului a fost scurt și cuprinzător:

„Recunosc că prințul ispășește vina altuia mult mai vinovat ca el. Totuși domnia lui a fost un atentat la neatârnamarea poporului meu, de aceea e cu neputință să fie grațiat. Să-l lăsăm noi ca un pion central al unor viitoare mașinațiuni? Ar fi într-adevăr o glorie pentru republică să i se cruțe viața, dar și un pericol, astfel că siguranța statului pretinde executarea lui.

La 21 mai împăratul avu o întrevedere cu Escobedo. Se oferì să abdice, cerând în schimb să fie lăsat să plece împreună cu ofițerii și soldații germani, de asemenea, cu Mejia și cu secretarul său particular. Miramon a fost exclus.

Juarez respinse propunerea. Era de părere că un împărat captiv, fără țară și supuși, nu poate vorbi de abdicare. Și totuși încercă și de data asta să-l salveze aducându-l în fața unui consiliu de război anume instituit, în loc să lase să fie judecat de tribunalele civile.

Vroia să câștige astfel timp, până ce se vor potoli spiritele. În vremea asta va putea interveni ca împăratul să fie condamnat de către consiliul de război la expulzare și nu la moarte. Și poate că intențiile lui s-ar fi realizat, dacă însuși omul pe care vroia să-l salveze n-ar fi lucrat chiar el împotriva.

Acesta scrisese o proclamație prin care abdică în favoarea bătrânului și neputinciosului Iturbide și-i numi pe Pareze, Lakunza și Marquez membrii regenței: toți dușmani neîmpăcați de-ai lui Juarez.

Se mai făcură și din alte părți intervenții pentru eliberarea lui Maximilian, ceea ce-i îndârji și mai mult pe republicani, așa că Juarez se văzu silit să renunțe la tot ce-ar fi putut întreprinde în favoarea împăratului.

În ziua de 13 iunie începu procesul în fața consiliului de război. În noaptea de 14 iunie la ora unsprezece se dădu sentința. Toți trei fură condamnați la moarte prin decapitare. Singura favoare care li se făcu era preschimbarea executării. În loc să moară pe eșafod li se încuviință moartea prin împușcare.

Împăratul era acuzat de conspirație, în complicitate cu Mejia și Miramon.

Execuția trebuia să aibă loc a treia zi, dar li se mai acordă un termen de încă trei zile ca să aibă timp să-și aranjeze afacerile familiale. Răgazul acesta dădu loc la o intervenție pentru salvarea împăratului. Domnul von Magnus, ambasadorul Prusiei, adresă Președintelui Curții Supreme de

Justiție următoarea scrisoare:

„Excelenței Sale senior Sebastian Lerdo de Tejada

Sosit astăzi în Queretaro, am constatat că prizonierii condamnați în ziua de 14 iunie sunt încă de duminică, 16 c., morți moralicește. Toată lumea va recunoaște acest lucru: condamnații, care își așteptau executarea sentinței pentru ziua aceea, erau distruși cu desăvârșire. Spiritul umanitar al secolului nostru nu poate îngădui să se repete mâine o tortură atât de groaznică. În numele umanității și al onoarei vă conjur să fie grațiați. Vă repet convingerea mea că Maiestatea Sa Regele Prusiei și toate capetele încoronate ale Europei vor fi dispuși să vă garanteze că nici unul din condamnați nu va mai călca vreodată pământul mexican.”

Era însă prea târziu. Răspunsul Președintelui Curții a fost următorul:

„Cu regret vă înștiințez că, după cum v-am mai comunicat alaltăieri, președintele republicii nu e de părere, în folosul siguranței statului și al dreptății, să-l grațieze pe Maximilian de Habsburg.”

Maximilian ceruse să i se aducă condei și cerneală și scrise în ultima noapte două scrisori: una soției și alta mamei sale, arhiducesa Sofia, în cea dintâi scria:

„Mult iubita mea Charlotta,

Dacă se va milostivi Dumnezeu să te tămăduiești și să poți citi rândurile mele, vei înțelege toată grozăvia destinului care mă lovește mereu de la plecarea ta în Europa. Ai luat cu tine sufletul și norocul meu. De ce n-am ascultat de glasul tău? Atâtea evenimente, atâtea, vai! Atâtea lovituri au năruit toate speranțele mele, așa că moartea va însemna pentru mine o eliberare fericită și nu un chin: voi muri glorios ca un soldat, ca un rege înfrânt, dar nu dezonorat.

Suferințele mele sunt cumplite. Dar dacă Dumnezeu îmi

va îngădui să mă întâlnesc în curând cu tine, voi binecuvânta mâna Lui divină.

Rămâi cu bine.

Nefericitul tău Max”.

Adăugă la scrisoare o buclă din părul său, o sărută și lipi plicul.

Cu totul alta a fost atitudinea celorlalți doi condamnați. Credinciosul Mejia primi sentința de moarte cu mult sânge rece. Era indian și indienii nu se tânguiesc când simt dureri trupești sau sufletești, cea mai mare glorie pentru ei e să moară pentru prietenul pe care-l stimează și-l respectă.

Altfel au stat lucrurile cu Miramon. În noaptea trădării se deșteptase speriat și trimisese imediat după Lopez, care veni numaidecât.

— Ce s-a întâmplat, ce e zgomotul ăsta? îl întrebă el.

Lopez înălță cu nepăsare din umeri și răspunse:

— Au intrat republicanii în oraș.

— Cum, l-au luat cu asalt?

— Nu.

— Atunci pe unde-au pătruns înăuntru?

— Nu se știe.

— Cine e în fruntea lor?

— Velez.

— Parcă era vorba pentru mâine seară.

— Nu s-a ținut de cuvânt, după cum vezi.

Tonul cu care vorbea îl uimi pe general. Începu să bănuiască adevărul.

— Dar față de dumneata, da?

— Mai știi!

— Trădătorule!

— Dumneata ce ești? Să le spun tuturor că m-ai însărcinat să tratez cu Velez? Ai căzut singur în cursa pe care voiai să o întinzi și vei împărtăși soarta împăratului, pe care l-ai trădat.

Cu aceste cuvinte Lopez ieși râzând batjocoritor din cameră.

Miramon se înarmă repede, dar își dădu imediat seama că orice împotrivire ar fi de prisos. Fu luat prizonier împreună cu

Mejia și cu Maximilian.

De atunci, stătea în închisoare posomorât tot timpul și nu scotea un cuvânt.

Fusese un neîmpăcat dușman al lui Juarez, voise să-l răstoarne, simțind totuși că nu are destule forțe să îndeplinească singur o astfel de lovitură. În México a fost cu neputință să găsească un aliat, așa că s-a gândit să-l răstoarne pe Juarez cu ajutorul unui străin, a cărui domnie să dureze cât mai scurt timp. El a fost unul dintre cei care au adus pe arhiducele Maximilian al Austriei ca împărat. Prințul acesta a fost unealta lui Napoleon al III-lea ca și a lui.

De la venirea prințului în țară, Miramon s-a declarat fățiș partizanul său, lucrând însă în ascuns pentru binele lui propriu. Convins că imperiul va fi de scurtă durată, pescuia în ape tulburi; dar socotelile lui s-au izbit ele îndărătnicia lui Juarez. Încercase pe toate căile și cu toate mijloacele să-l înlăture, n-a fost însă chip. Ultima încercare fusese trădarea împăratului, dar căzuse singur în propria lui capcană.

Acum vedea că totul e pierdut. O singură speranță îi mai rămăsese: grațierea împăratului. Dacă-l grația pe el, nici generalii lui n-ar fi fost îpușcați. Ar fi fost în cazul cel mai rău o expulzare, ceea ce i-ar fi dat prilej lui Miramon să-și reînceapă uneltirile împotriva președintelui.

Acesta fusese și motivul pentru care ideea grațierii fusese înlăturată. Nu numai că ar fi existat încontinuu un pretendent la tronul Mexicului, dar ar fi rămas în viață Miramon și partizanii săi, care ar fi adus mereu tulburări și agitații în țară.

Și acum, Miramon vedea cu ciudă că toate speranțele lui se năruiseră. Nu că l-ar fi chinuit remușcărilor, ci furia și ura împotriva lui Lopez, care-l trădase, îi clocotea în piept. Ca să se răzbune împotriva lui, Miramon trimise după unul din judecătorii de instrucție și-i destăinuî fapta colonelului, fără să pomenească de complicitatea lui.

— Pentru care motiv îmi vorbești despre această afacere tenebroasă? îl întreabă judecătorul după ce-l ascultă cu răbdare.

— Ca să spuneți împăratului cine a fost trădătorul, răspunse Miramon.

— La ce i-ar folosi? Nu mai are decât câteva ceasuri de

trăit.

— Să știe cel puțin cine e vinovat de moartea lui.

— Știe.

— A aflat și el despre trădarea lui Lopez?

Judecătorul îl privi neclintit și răspunse rar și apăsător:

— Împăratul știe foarte bine — după cum știm toți — că trupele noastre n-au pătruns în oraș luând cu asalt fortul La Cruz și că Lopez n-a fost altceva decât unealta unui general de-al său.

Miramón se stăpâni și zise cu o liniște prefăcută:

— Asta e ceva nou și mi se pare imposibil. Nu poate să fie decât o născocire de-a lui Lopez ca să-și justifice fapta.

— Te înșeli, senior. Nici nu i-a trecut prin minte lui Lopez să pomenească despre așa ceva, deci nu poate fi vorba de-o justificare.

— Aș vrea să știu și eu numele persoanei a cărei unealtă zici că a fost.

— Îl cunoști mai bine ca oricine.

— Eu? sări Miramón eu o mirare bine jucată.

— Da, fiindcă persoana ești chiar dumneata.

— Cum îți vine, domnule... izbucni trădătorul.

Judecătorul îl întrerupse cu un gest.

— Mai bine să nu mai vorbim despre asta.

— Ba, dimpotrivă, țin să vorbim. Nu vreau să planeze asupra mea o acuzație atât de rușinoasă.

— Acuzație care va rămâne ca o pată pe numele dumitale, zise eu dispreț judecătorul. Cunoaștem discuția pe care ai avut-o cu Lopez.

— N-am avut nici o discuție cu el relativ la afacerea asta. Și-apoi, așa să fie, cine putea s-o divulge? Nu cumva însuși Lopez?

— Nu e atât de prost! O să-ți dezvălui misterul. Generalul cu care ai intrat în tratative e cunoscut ca om deștept și foarte șiret...

— Care general?

— Nu e nevoie să pronunțăm nume. Și-apoi, îl știi tot așa de bine ca și mine. Acest ofițer știa perfect primejdia la care se expunea. A vrut să se convingă dacă ești de bună-credință și a reușit să câștige de partea lui pe cineva din imediata

dumitale apropiere, care era în același timp în foarte bune relații cu Lopez.

— Cine e ticălosul? întrebă Miramon înfuriat.

— Repet că nu e nevoie să spun nume. Caută printre... aghiotanții dumitale.

— Atunci declar afirmația aceasta o minciună sfruntată.

— Declarația e de prisos. Persoana respectivă te-a supravegheat zi și noapte și a auzit cuvânt cu cuvânt convorbirea.

— Și totuși e o minciună!

— Protestele dumitale n-au nici o valoare, zise judecătorul cu dispreț. Se știe perfect ce s-a petrecut. Când cei trei condamnați vor fi la locul de execuție, Maximilian va fi compătimit, Mejia admirat, iar dumneata... nu mă sili să spun epitetul pe care îl meriți...

Apoi judecătorul îi întoarse spatele și ieși.

Miramon rămase într-o stare de nedescris.

— Disprețuit... voi fi disprețuit, a vrut omul acesta să mă facă să înțeleg, mormăi el. Ah, de-aș fi iar liber! Făpturile acestea ale zapotecului... le-aș învăța eu nu numai să mă respecte, dar să se și teamă de mine!

Nu era în stare să se pocăiască și nici preotul care veni să-l spovedească nu reuși să-i schimbe sentimentele.

Iată ce zicea, printre altele, un raport american din 30 mai:

„Măine vor fi probabil condamnați la moarte Maximilian și cei mai distinși generali ai săi”.

Se știa deci și în străinătate soarta prizonierilor. Orice stat are latitudinea să acuze și să pedepsească pe toți aceia care caută, prin silnicie sau vicleșug, să contribuie la distrugerea organizației de stat. După acest principiu s-au condus și judecătorii lui Maximilian când l-au condamnat la eșafod, preschimbându-i apoi osânda la moarte prin împușcare. Execuția trebuia să aibă loc în ziua de 19 iunie la Cerro de las Campanas, la sud de orașul Queretaro.

Împăratul desconsiderase salvarea pe care i-o oferise Kurt; se refugiasse la Cerro, hotărându-și astfel singur sentința

de moarte.

În dimineața execuției domnea în Queretaro o liniște apăsătoare, deși nimeni nu închisese ochii în noaptea aceea.

Mexicanul se scoală de obicei foarte de dimineață; străzile orașului erau încă de la ora șase înțesate de mii de oameni. Burghezi, soldați, argați călări și pe jos, indieni și albi, negri, mulatri etc. Oameni de toate neamurile și în toate porturile, stăteau înghesuiți în piețele publice sau cutreierau străzile în tăcere, așteptând să vadă execuția unui împărat. În ochii acestor oameni numai pe jumătate civilizați nu se citea satisfacție, chipurile lor grave și serioase exprimând mila și compătimirea pe care și un barbar o simte pentru un nenorocit lovit de soartă. Toți vorbeau în șoaptă, ca și când s-ar fi aflat în biserică sau în casa unde a murit cineva.

La ora șapte condamnații fură scoși, din celulele lor, fiecare fu urcat într-o trăsură separată, înconjurată de o escortă puternică. Pe strada principală cele trei trăsură se întâlneau și porniră la pas una după alta. Convoiul era însoțit de un escadron de cavalerie și de o lume imensă care-l conducea pe împărat la locul de execuție. O muzică militară cânta un marș funebru. În urma fiecărei trăsură câte patru indieni duceau sicriele, deasupra cărora se aflau crucile ele care urmau să fie legați condamnații ca să primească gloanțele dătătoare de moarte. Când ajunseră în strada principală, Mejia strigă cu glas răsunător ca să fie auzit de toți:

— Maiestate, dați-ne pentru cea din urmă oară o pildă de curajul și simțămintele Voastre înălțătoare. Noi Vă urmăm la moarte fără nici un regret în suflet!

În momentul acela trecea procesiunea călugărilor franciscani în frunte cu episcopul din México. Doi călugări duceau crucifixul și agheasma, ceilalți purtau făclii aprinse în mână. Pe chipul lui Maximilian era o expresie pe care nimeni care l-a văzut pe împărat trădat și oropsit în ultimele lui momente nu o va putea uita vreodată.

După ce trăsură ieși din oraș, ochii lui mari și frumoși se ațintiră neclintiți spre răsărit unde era patria lui și tot, tot ce lăsase în urmă ca să urmeze un miraj care-l ducea acum în mormânt.

Depart, dincolo de mare, era și falnicul Miramar, acolo nenorocita împărăteasă Charlotta, cu mintea întunecată, rătăcea ziua și noaptea prin încăperile și grădinile palatului fără ca ochii ei să vadă frumusețile care o înconjurau. Un zâmbet dureros îi flutura pe buze. Cu o mână se rezema de pernele trăsorii, iar cu cealaltă își mângâia barba lui mătăsoasă. Când convoiul ajunsese la locul de execuție, mulțimea fu respinsă și trupele formară un pătrat, lăsând doar un singur loc de trecere. Escobedo, însărcinat cu execuția, se apropie de cele trei trăsuri și zise condamnaților să coboare.

— *Vamos nos a la libertad!*¹ zise Maximilian privind încă o dată soarele pe care-l vedea pentru cea din urmă oară.

Scoase apoi ceasul din buzunar și apăsă pe un resort. Capacul se deschise și se văzu chipul împărătesei. O sărută, întinse pe urmă ceasul duhovnicului și zise:

— Să predați, vă rog, amintirea aceasta soției mele în Europa. Dacă va mai putea vreodată să vă înțeleagă, spuneți-i că am închis ochii cu imaginea ei în minte și în suflet.

Clopotele băteau jalnic, într-o limbă. În fața zidului care împrejmua mănăstirea, condamnații se opriră. Li se arătară locurile. Maximilian păși mândru, cu capul ridicat spre cruce. Mejia de asemenea, dar Miramon șovăia, se clătina pe picioare, ca un om beat. Privirile lui se îndreptau rătăcite în toate părțile, ca și când ar fi cerut ajutor.

Se citi sentința de moarte, apoi li se îngădui condamnaților să-și spună ultima lor dorință. Miramon bolborosi câteva cuvinte neînțelese. Mejia făcu un gest disprețuitor cu mâna. Împăratul însă făcu un pas înainte și zise, fără ca glasul să tremure:

— Mor pentru o cauză dreaptă, pentru libertatea și neatârarea Mexicului. Fie ca sângele meu să cruțe țara de orice nenorocire care s-ar putea abate asupra ei!

Cuvintele lui nu găsiră nici un răsunet în sufletele asistenților.

Se formară trei plutoane, compuse din câte cinci soldați și doi sergenți, care se apropiară la trei pași de condamnați.

Împăratul făcu semn subofițerului care comanda

---

¹ Să murim pentru libertate!

plutoanele, scoase un pumn de monede de aur din buzunar și i le dădu zicând:

— Împarte banii aceștia soldaților după moartea mea. Spune-le să țintească drept în piept... în inimă și să nu dea greș.

Împăratul se dădu iar înapoi.

Soldații îndreptară armele. Miramon se rezemă de crucea care i se arătă. Maximilian îmbrățișă pe Mejia. Acesta răspunse la îmbrățișare murmurând câteva cuvinte pe care nimeni nu le putu înțelege, apoi credinciosul general încrucișă mâinile pe piept așteptând cu bărbăție gloanțele ucigătoare.

Episcopul se apropie acum de Maximilian.

— Maiestate, dați prin persoana mea țării și poporului mexican sărutarea de împăcare. Iertați în ultimele momente tot și tuturor.

Împăratul se lăsă îmbrățișat și sărutat. Era prea emoționat. Știa ce vroia să zică episcopul. O luptă lăuntrică se clădea în sufletul său. Pe urmă se liniști și zise cu glas tare:

— Spuneți-i lui Lopez că-l iert pentru trădarea lui. Mulți plângeau. Ce va fi simțit Escobedo n-ar fi putut ghici nimeni. Chipul lui era grav și împietrit parcă. *A la disposicion de usted*² — zise acum Maximilian, întorcându-se spre el și se lipi de stâlpul crucii hotărâtă lui.

Sergentul se uita la Escobedo. Acesta dădu din cap și comandă:

— *Adelante*³.

Soldații se apropiată. Se văzu o sabie sclipind și țevele puștilor se lăsară în jos. Sabia se ridică pentru a doua oară. Împușcături, tobe, trâmbițe... apoi o liniște de moarte și împăratul se prăbuși cu inima ciuruită de gloanțe, peste crucea de care stătea rezemat. Îl ridicară imediat și-l întinseră în sicriu.

Miramon se rostogoli în țărână, mort și el. Numai Mejia rămase în picioare, bătând aerul cu mâinile.

Nu-l nimeriseră bine. Unul din subofițeri se apropie de el, îi puse țeava pistolului în dosul urechii și apăsă pe trăgaci. Glonțul tras atât de aproape îl culcă pe devotatul general la

² Sunt la dispoziția dumitale (span.).

³ Înainte! (span.).

pământ.

— *Libertad y independencia!*⁴ răsună până dincolo de cele trei sicrie.

Acesta a fost singurul discurs pronunțat la înmormântarea împăratului și a celor doi generali ai săi de națiune mexicană.

În ziua de 30 iunie, împăratul Franz Josef al Austriei, care se afla pe atunci la München, primi vestea morții lui Maximilian. În ziarul Wiener Fremdenblatt scria următoarele despre împușcarea nenorocitului său frate:

„Împăratul Maximilian al Mexicului nu mai e. Din expediția temerară a unui arhiduce curajos și inteligent s-a născut o tragedie pe care imaginația celui mai genial poet n-ar fi putut-o închipui.

Împăratul, pornit să înfăptuiască o operă de civilizație, zace acum ucis de vrăjmașii săi pe câmpiile Mexicului, iar împărăteasa răătăcește nebună prin încăperile castelului din Miramar.

Într-adevăr, istoria a dat viitoarelor generații o problemă din cele mai grele și mai misterioase de dezlegat.

Noi însă zicem: Așa a murit Maximilian al Austriei. Era demn să moară pentru o cauză mai bună; dovada a dat-o prin atitudinea pe care a avut-o în ultimele zile ale vieții sale.”

---

⁴ Libertate și independență! (span.).

18. Ecouri

Juarez era din nou atotstăpânitor în Mexic. Kurt nu fusese de față la execuție. Simțămintele sale nu se puteau împăca de fel cu moartea unui om pe care se trudise atât de mult să-l scape, în timp ce avea loc funebra ceremonie stătea cu micul André în cortul său, cu chipul întunecat și inima strânsă de durere.

Detunăturile puștilor ajunseră până la ei.

— Auzi? Acum i-a... i-a împușcat... sunt morți! glăsuie André sugrumat.

— Maximilian putea fi considerat mort din clipa când n-a vrut să mă asculte, răspunse Kurt.

— Nu mai era într-adevăr nici un mijloc de salvare? Poate că ar fi fost chip să-l scoți din închisoare pe furiș.

— Înainte ca Maximilian să fi fost captiv îl puteam scăpa, fără să comit o crimă.

— Pe urmă s-ar fi numit crimă?

— Desigur și încă una pe care orice text de lege o pedepsește foarte aspru: participare la evadarea unui prizonier.

— Atunci și ceea ce voiai înainte era tot împotriva legii.

— Nu. Era încă liber printre ai săi. De îndată însă ce-a căzut în puterea republicanilor a trebuit să mă țin deoparte.

— Hm! Ai dreptate. Ce să-i faci dacă n-a vrut!...

— De aceea nu avem de ce ne face imputări. Aici nu mai avem ce căuta. Am vrut numai să fiu martor la una din cele mai mari tragedii istorice care au existat, acum pot pleca.

— Ceri concediu sau îți dai demisia?

— Nici una, nici alta. Nu depind de Escobedo.

— Și unde ne ducem?

— La Juarez. Încalecă, te rog și du-te de-i spune doctorului Sternau să-l găsesc gata când voi veni.

A doua zi dimineața Sternau, Kurt și micul André călăreau însoțiți de cele două căpetenii indiene, spre San Luis Potosi. Când ajunseră la Guanajuato, André se opri.

— Ia uitați-vă la calul de colo, îl cunoașteți? zise el arătând un cal înșeuat, care stătea legat de un stâlp din fața unei

cârciumi.

— Calul lui Gérard cel oacheș! se miră Sternau. Trebuie să fi tras aici la han. Haidem în cârciumă să vedem.

Dar Gérard îi și văzuse și le ieși înainte. Fusese la Santa Jaga să-i caute, ca să le spună despre fuga lui Landola și Cortejo din mănăstire și moartea lor la Izvorul-diavolului.

Lui Sternau nu-i plăcu defel vestea, deoarece prezența lor la proces ar fi fost de mare importanță; așa, însă, era de prevăzut că procesul va dura ceva mai mult.

Plecară mai departe împreună cu Gérard și, cum ajunseră la Potosi, Sternau și cu Kurt se duseră la președinte, care îi primi imediat, deși era foarte ocupat.

— Aduceți o veste tristă? întrebă el cu chipul întristat și grav.

— Da, aduc ecoul împușcăturilor care au pus capăt vieții lui Maximilian de Austria, răspunse Kurt îndurerat.

— Ai fost de față la execuție?

— Nu. La ce bun să văd cu ochii mei o tragedie pe care o vedeam venind?

— Trimisul lui Escobedo a ajuns înaintea dumneavoastră. Mi s-a spus că Maximilian a murit ca un bărbat. Eu am fost adversarul său politic, dar nu și dușmanul lui personal.

Era ca și când ar fi căutat să se dezvinovățească în fața lor, de aceea Sternau îl întrerupse repede:

— Noi o știm mai bine ca oricine, senior.

— Așa? exclamă Juarez cu un ușor zâmbet misterios. Atunci m-ați înțeles și v-ați dat osteneala să...

— A fost de prisos. L-a respins și pe căpitanul Unger ca și pe mine.

— Credeai deci că ar fi fost cu puțință, ca arhiducele... înțelegi ce vreau să spun?...

— Nu numai cu puțință, dar și foarte lesne, răspunse tânărul.

Juarez clătină din cap, se apropie de fereastră și privi multă vreme îngândurat afară. Pe urmă se întoarse repede și zise:

— A fost voința lui care l-a dus la moarte. Să-l lăsăm să se odihnească în pace. Dumneavoastră însă vă mulțumesc că mi-ați înțeles gândul și v-ați dat osteneala să-l puneți în

aplicare. Că n-a fost de folos — nu e vina noastră. Lumea mă va judeca pe nedrept; mă cunoașteți mai bine, deși va trebui să nu spuneți nimănui nimic, atâta timp cât voi fi însărcinat să conduc afacerile țării. În vremea aceasta nici un republican nu trebuie să afle ce-am vrut și ce-am făcut. Dar după ce voi pleca de la cârma statului sau voi fi murit, aduceți-vă aminte că a sosit momentul să afle lumea întreagă cât am luptat să-mi salvez adversarul. E testamentul meu moral pe care vi-l încredințez când veți părăsi țara care a fost teatrul unei tragedii îngrozitoare, pe care n-am dorit-o și pe care n-am înfăptuit-o eu.

Vorbea cu glas mișcat și ochii aproape umezi. Cei doi germani îl ascultau, tot atât de mișcați și de gravi.

Urmă o pauză, pe urmă Juarez îi întrebă:

— Probabil că veți pleca în curând?

— Sperăm. Va trebui însă să mai rămânem câtva timp sub ocrotirea dumneavoastră.

— Mă bucur. Voi face tot ce-mi va fi cu putință. Cred că acum a sosit timpul să ne ocupăm și de afacerea Rodriganda.

— Cărui magistrat să ne adresăm?

— Mie. Mă însărcinez eu să dau această afacere în mâini bune ca să vi se facă dreptate. Prizonierii se află tot în mănăstirea della Barbara? Aduceți-i. Să vină și Maria Hermoyes, bătrânul arendaș Arbellez cu fiică-sa și indiana Karja.

— Aici la Botosi?

— Nu. Mă duc eu în capitală. Acolo să fie aduși și prizonierii.

— Veți face o anchetă oficială?

— Bineînțeles.

— N-aș fi de părere. Până să sfârșim noi, acuzații care se află în Spania vor prinde de veste și vor căuta să se sustragă justiției.

— Bine zici. Vom proceda deci cât se poate mai discret și voi preveni autoritățile din Spania dând adevăratul motiv, ca să fie cu mare băgare de seamă să nu se afle nimic acolo. Cât îl privește pe așa-zisul conte Alfonso de Rodriganda, să fie ținut sub o severă supraveghere polițienească. Ajunge atât?

— Da, senior.

— Pentru aducerea prizonierilor de la Santa Jaga vă pun la dispoziție un detașament de soldați. Când vreți să plecați?

— Măine dimineată. Până atunci caii noștri se vor fi odihnit îndeajuns și apoi mai avem și câte ceva de vorbit cu Săgeata-trăsnetului și Plisc-de-uliu.

— Bine. Avem destul timp ca să dau ordinele trebuincioase.

Sternau și Kurt se duseră să-l caute pe lordul Dryden, a cărui misiune se încheiase.

Se sfătuiră apoi cine să plece la hacienda ca să-i aducă pe Maria Hermoyes, Pedro Arbellez, Emma și Karja. Hotărâră să plece Săgeata-trăsnetului, Gérard și Inimă-de-urs.

După ce făcură cu toții o vizită senioritei Emilia, care se afla tot la Potosi plecară a doua zi de dimineată spre del Erina.

Peste puțin timp Juarez, ales în unanimitate președinte al republicii mexicane, își făcu iar intrarea în capitală: fu primit cu un entuziasm de nedescris. Orașul era decorat, se ridicaseră arcuri de triumf și o adevărată grădină de flori ploua peste calul său care pășea falnic, conștient parcă de solemnitatea momentului. Dar încă de-a doua zi entuziasmul se potoli și fiecare aștepta cu îngrijorare ce avea să vină. Cu nepărtinire și dreptate, Juarez se apucă să selecționeze. Cercetă cine fusese amestecat în politica din timpul ocupației franceze și rolul pe care-l jucase în tot acest timp.

Alegea cum s-ar zice, neghina din grâu. Unde era posibil să ierte, ierta; unde vedea însă că indulgența ar fi fost o primejdie pentru binele obștesc, pedepsea cu aprigă duritate.

În curând ordinea domnea în țară și viața își reluă cursul ei normal.

Într-o seară, pe când locuitorii capitalei se lăsau furați de cel dintâi somn, un convoi de călăreți se apropia de oraș dinspre miazănoapte.

Luna lumina ca ziua și se putea vedea deslușit, un prizonier păzit de soldați. Prizonierul era legat în șa; pe doi catări era așezată o targă acoperită din care se auzeau mereu gemetele unei femei, ceea ce nu părea să înduioșeze de fel pe însoțitorii ei. Convoiul intră în oraș, trecu prin mai multe străzi și se opri apoi în fața unei clădiri impunătoare.

Călăreții descălecară și unul din ei se apropie de santinelă.

— Președintele nu s-a culcat încă? Întrebă el.

— Nu. Lucrează în toate nopțile până spre ziuă, răspunse santinela.

— Bine. Du-te de mă anunță. Numele meu e Sternau.

— Sternau? Nu cunosc. Nu e voie s-anunțăm acum pe nimeni. Vino mâine dimineață.

— Când să vin nu e treaba dumitale. Anunță-mă imediat, ai înțeles?

Cuvintele acestea fură spuse cu atâta hotărâre, încât santinela nu mai îndrăzni să spună ceva. Se întoarse aproape îndată și-i zise lui Sternau că președintele îl pofteste la el.

Neamțul vru să ceară scuze lui Juarez că-l deranjează, acesta însă îl întrerupse exclamând:

— Ai venit, în sfârșit! De când te așteptam!

— N-am putut mai devreme, senior. A trebuit s-așteptăm persoanele de la hacienda și în intervalul acesta Josefa Cortejo s-a îmbolnăvit atât de grav încât n-am putut-o transporta la oraș.

— Și acum s-a restabilit?

— Nu. După cum știți a fost izbită cu cizma în piept de un argat la del Erina; fiind greșit tratată la început, starea ei s-a agravat în beciurile de la Santa Jaga.

— Nu se mai poate vindeca?

— Imposibil. Am întrebuințat toate mijloacele de care dispune știința medicală ca să o pot transporta până aici. Suferă însă dureri cumplite. Geme zi și noapte. De îndată ce aceste mijloace își vor pierde efectul, moare.

Juarez dădu din cap îngândurat.

— Însuși Dumnezeu a pedepsit-o înainte de-a o pedepsi legile omenești, zise el. Dar vreo mărturisire ai putut obține de la arestați?

— Din nenorocire nu.

— M-așteptam. Criminalii aceștia vor tăgădui cu încăpățănare până la sfârșit. Noroc că avem în mână scrisoarea pe care a scris-o Josefa de la hacienda del Erina tatălui ei și care e o dovadă importantă.

— Eu sper totuși ca Josefa să mărturisească totul în cele din urmă. Avem un puternic aliat în durerile pe care le suferă.

Am căutat să i le alin nițel cu mijloacele de care vă vorbeam adineauri. Nu o voi mai face însă, ca să o forțez să mărturisească. Sunt sigur că durerile vor deveni de nesuportat și atunci îndărătnicia ei va fi înfrântă.

— Ca om, mi-e milă de ea, ca jurist însă pot spune că și-a meritat soarta. Senior Sternau, vă rog să fiți oaspetele meu. Palatul e destul de încăpător pentru toți. Pe Corteji voi pune să-i supravegheze cu strășnicie.

Sună și dădu ordinele necesare.

A doua zi începu interogatoriul acuzaților. Cum era de așteptat, Cortejo și demna lui fiică tăgăduiră toate acuzațiile care li se aduceau. Când judecătorul îi puse sub ochi epistola pe care o scrisese cu mulți ani în urmă nepotului său, Cortejo îndrăzni să susțină că e falsificată de dușmanii lui ca să-l piardă.

Nimeni nu fu mai revoltată de minciuna asta a lui decât Karja, sora căpeteniei indiene Ucigătorul-de-bivoli care, după cum știm, luase într-ascuns scrisoarea de la Alfonso, la hacienda del Erina.

Primul interogatoriu n-avu deci nici un rezultat, dar nu trecu mult și se dovedi că prevederile lui Sternau erau întemeiate. Durerile pe care le simțea Josefa deveniseră de neîndurat. Sternau sfătui ca să fie chemat Cortejo la ea în celulă.

Oricât de ticălos era omul acesta, suferințele copilului său îl doborau. Văzu că Josefa nu mai are decât puține ore de trăit, ore de chinuri cumplite, chinuri care erau poate o pedeapsă dumnezeiască pentru păcatele și crimele înfăptuite de ei. Simțea în suflet o deznădejde adâncă și o durere sfâșietoare. Un preot venit s-o împărtășească se folosi de aceste momente ca să-i facă pe cei doi să se spovedească și să-și salveze astfel măcar sufletele lor încărcate de păcate. Josefa, simțind că moare, zise cu glas tremurător că vrea să mărturisească totul; tatăl ei nu mai avu curajul să se împotrivească.

Juarez veni imediat cu alți câțiva martori; printre altele află și de existența celui de-al doilea testament, pe care don Fernando îl făcuse înaintea duelului și care fusese ascuns de Pablo Cortejo.

Josefa dezvălui locul unde se afla testamentul, care se găsi într-adevăr ascuns în palatul Rodriganda. Nu mai rămânea acum nici o îndoială de vinovăția acuzaților.

După câteva ore Josefa își dădu sufletul.

A doua zi vecinii palatului Rodriganda, care stătuse pustiit de la plecarea francezilor, văzură că se află în palat mult mai multe persoane decât înainte de-a fi fost locuit de francezi, dar cine erau aceste persoane nu știa nimeni. Trebuia să se țină ascuns faptul că don Fernando — pe care toți îl credeau mort de mult — trăiește, pentru ca zvonul să n-ajungă încă în Spania, înaintea lui.

Erau încă multe de făcut în pripă.

După câțva timp, ieși pe poarta de din dos a palatului o trupă de călăreți, însoțind câteva trăsură, care luă drumul spre Veracruz.

Nu trecu mult și se zvoni că Pablo Cortejo fusese condamnat la moarte ca agitator și încă pentru alte motive, ba chiar împușcat în curtea închisorii.

Curând după aceasta muri și doctorul Hillario, în chinuri cumplite.

Aici poate ar fi locul să-i înfățișăm cititorului, pe scurt, care a fost soarta personalităților istorice menționate în cartea noastră.

Benito Juarez a ocupat funcția de președinte al Mexicului până s-a stins din viață, la 18 iulie 1872, în vârstă de 66 ani.

Câțiva ani mai târziu, conducerea țării i-a revenit celui mai capabil dintre generalii săi, Porfirio Diaz. Acesta a condus cu mână forte Mexicul, atât de tulburat de neîncetatele războaie. El a deținut președinția țării din 1877 până în 1880 și în perioada 1884-1911. În 1911, la vârsta de 81 de ani, a fost silit să-și părăsească funcția și să se expatrieze. El a murit în exil, la Paris, în 1915, la vârsta de 85 de ani. Urmașul său, Madero, a fost obligat să facă față unor noi lupte îndârjite între partidele politice.

Napoleon al III-lea, împăratul Franței, cel care a avut ultimul cuvânt în tragedia lui Maximilian al Mexicului, și-a pierdut libertatea și coroana la 2 septembrie 1870, la Sedan, unde armata franceză a capitulat, ca urmare a înfrângerii suferite în fața armatei imperiale germane. El a murit în exil,

la Chiselhurst, lângă Londra, la 9 ianuarie 1873. Soția sa, împărăteasa Eugenia, a murit la 94 de ani, la 11 iulie 1920, în Spania.

Și viața reprezentantului lui Napoleon în Mexic, generalul Bazaine, a coborât, din înălțimile la care ajunsese la un moment dat, la un nivel deosebit de scăzut. El, cel mai glorios dintre comandanții de oști ai lui Napoleon al III-lea, care în războiul germano-francez din 1870-1871 avusese, alături de generalul Mac-Mahon, comanda supremă a armatelor franceze, a fost nevoit să se predea inamicului, ca și generalul Mac-Mahon. Acesta din urmă a reușit să-și refacă cariera, ajungând chiar președinte al Republicii Franceze. Soarta lui Bazaine a fost însă cu totul alta. El a fost dat în judecată pentru înaltă trădare, fiind acuzat de lașitate în fața inamicului și chiar de a se fi lăsat corupt de acesta. A fost condamnat la moarte, dar a reușit, cu ajutorul bogatei sale soții creole, să evadeze, scăpând cu viață, pentru a se sfârși în cele din urmă, la Madrid, la 77 de ani, în sărăcie și disprețuit de toți.

Soția lui Maximilian, împărăteasa Charlotta, a murit la 19 ianuarie 1927, la 87 de ani, la castelul Bouchout din Bruxelles, unde și-a petrecut ultimii ani din viață, fără să-și fi revenit din starea de nebunie, agravată și de moartea tragică a soțului ei.

Locuitorii frumosului castel Rodriganda erau la curent cu toate întâmplările din Mexic. Cu puțin timp înainte fuseseră înștiințați din Spania, prin scrisoarea lui Sternau, că acolo totul era în regulă și că falsul Alfonso se află, împreună cu mama sa Clarissa, în închisoare. Totodată, notarul unei comune din Pirinei se prezentase în fața autorităților, spunând că dorește să depună o mărturie importantă. Cu mulți ani în urmă îl vizitase căpetenia unei cete de bandiți de prin preajma locului și-i lăsase un document, într-un plic sigilat, cu mențiunea ca acesta să fie deschis după trecerea unei perioade de timp, în cazul că el nu ar mai apărea pe acolo. După trecerea timpului respectiv și deoarece căpetenia nu se mai arătase — cititorul știe din ce cauză — primarul a deschis plicul și a constatat că era vorba de o declarație dată

de Gasparino, în care acesta recunoștea răpirea micului conte Alfonso.

Speriat de cele citite în documentul ce-i fusese încredințat, el s-a apucat să se intereseze de întâmplările survenite de-a lungul anilor la Rodriganda. Ceea ce a aflat l-a determinat să se adreseze autorităților și să le aducă la cunoștință tot ce se petrecuse.

La descoperirea adevărului au contribuit și mărturiisrile scrise ale cerșetorului Tito Sertano, pe care acesta le încredințase, înainte de a muri, lui Mariano și din care reieșea cu certitudine că acesta din urmă era veritabilul conte de Rodriganda, iar falsul Alfonso un escroc. Astfel că nimic nu mai putea sta în calea recunoașterii lui Mariano de către autoritățile judecătorești competente ca fiu al contelui Manuel.

Constatând evoluția favorabilă, a lucrurilor, Sternau a ajuns la concluzia că în două săptămâni ar putea să pornească acasă, spre Rheinswalden.

Primirea veștii sosirii sale i-a umplut de bucurie pe toți cei prezenți la conac și la Rodriganda.

Don Manuel, Don Fernando și Sir Henry Dryden stăteau laolaltă în jurul unei mese rotunde și discutau cu însuflețire și bucurie epilogul fericit al evenimentelor petrecute în anii din urmă. În fața lor era Rosetta cu soțul ei și Mariano/Alfonso, cu Amy. Alături ședea sora și mama lui Sternau.

Röschen, Trandafirașul de pădure, îl întâmpinase cu toată dragostea pe tatăl ei iubit. După puțin timp ea se retrăsese, ca să-i lase singuri pe părinții ei, care nu se văzuseră atâta amar de vreme. Inima ei era atât de plină, încât nici nu observase intrarea lui Kurt, care, după ce își salutase mai întâi mama și pe căpitanul von Rodenstein, precum și pe bătrânul Ludwig, se apropiase încet de ea și o ajunsese din urmă tocmai când ea voia să intre în camera ei.

La vederea noului venit, Röschen nu-și putu reține un gest de bucurie și fericire:

— Kurt, dragul meu Kurt, strigă ea, aruncându-se cu un suspin în brațele acestuia.

Puțin după aceasta, în altă încăpere a conacului, bravul Ludwig Straubenberger discuta cu bătrânul Rodenstein

despre ultimele întâmplări, când cineva îl bătu pe umăr. Se întoarse și văzu lângă el un om mărunț de statură.

— Ludwig Straubenberger, nu mă recunoști? îl întrebă noul venit.

Cel întrebat se uită atent la interlocutorul său, dădu din cap și spuse:

— Cred că am mai văzut această față, dar mă întreb oare unde? Nu-mi aduc aminte.

— Ei, atunci, ca să scurtăm vorba, am să-ți spun eu. Sunt fratele tău, Andreas Straubenberger.

Ludwig rămase înmărmurit de uimire și bucurie.

— Chiar este adevărat? se bâlbâi el.

— Bineînțeles că e adevărat. Plisc-de-uliu mi-a povestit atâta despre tine, că a trebuit să vin să te mai văd odată în viață. După asta am să mă întorc în singurătatea savanelor și pădurilor mele.

Cei doi se îmbrățișară fără să scoată vreun cuvânt.

Abia după ce s-au regăsit cu toții la o masă festivă, Sternau avu prilejul să le relateze întâmplările prin care trecuseră cei mai mulți dintre cei prezenți, despre procesul și judecata din Spania, care între timp se sfârșise și prin care Mariano fusese recunoscut oficial ca fiind adevăratul conte Alfonso de Rodriganda y Sevilla. Clarissa fusese condamnată la închisoare pe viață. Și falsul Alfonso trebuia să-și petreacă restul zilelor după îndărătul gratiilor. La capătul relatării sale, Sternau anunță logodna fiicei sale, Röschen, cu tânărul ofițer Kurt Unger.

Impresia, produsă de această din urmă veste a fost de nedescris. Toată lumea striga, se minuna, se bucura, îi felicita pe tineri și pe părinții lor. Cei, doi stăteau îmbrățișați într-un colț al încăperii, fericiți și emoționați, în mijlocul părinților lor.

Zilele de sărbătoare și de veselie durară cât durară, dar în cele din urmă viața își luă cursul obișnuit. Așa că nu ne mai rămâne mult de povestit.

Contele Fernando nu s-a mai întors în Mexic. El își vându toate bunurile de acolo și se stabili cu Manuel în Rodriganda germană. Mariano, tânărul conte, locuia fericit cu soția sa Amy în Rodriganda spaniolă, dar era adesea oaspetele rudelor sale germane. Devotatul Mindrello a fost răsplătit din

belșug pentru devotamentul său față de casa de Rodriganda. El primi postul de administrator al castelului, bucurându-se încă mulți ani de o viață tihnită și fericită. Bravul Pedro Arbellez, împreună cu fiica sa Emma și ginerele său, gospodăreau hacienda del Erina. La ei se stabilise și micul André, dar nu pentru a se odihni, ci pentru a-și continua, de fapt, viața aventuroasă de vânător, ca unul care inspirase mult prea mult aerul și trăise viața preriei, ca să le mai poată părăsi vreodată. Nici Săgeata-trăsnetului nu putea să uite viața liberă din savană, deși alături de el se afla Emma, iubita lui soție. Adesea prindea un mustang din herghelie și pornea, împreună cu André, în lungi expediții prin sălbăticiile îndepărtate. Mulți ani încă numele de Săgeata-trăsnetului era cunoscut și temut în wigwamurile pieilor-roșii, iar la focurile de tabără ale trapperilor se mai povestea despre faptele sale curajoase. Gérard-cel-oacheș trăia împreună cu Resedilla și bătrânul Pirnero în Guadalupe, unde adesea primeau vizita lui Plisc-de-ului și a lui Grandeprise. Uciătorul-de-bivoli vână încă multă vreme bizoni și urși și își făcea și el adesea apariția la prietenii săi. Inimă-de-urs luase cu el pe Karja, care-i devenise *squawă*, în locurile de vânătoare și pășunat ale apașilor. Dar și peregrinările sale îi duceau adeseori la vechii săi prieteni.

Sfârșitul volumului 5 și al ciclului: „De pe tron la eșafod”.

5

**karl
may**

OPERE

DE PE TRON LA ESAFOD

Cu volumul de față se încheie serialul
„De pe tron la eșafod”. În continuare,

„Satan și Iscariotul“

o trilogie fascinantă, având în centrul
acțiunii pe îndrăgiții și nemuritorii

OLD SHATTERHAND și WINNETOU

cu aventuri proiectate pe fundalul preriei
americane, cu criminali odioși, cu prieteni
și dușmani din triburile indiene, eroi
înlănțuiți într-o luptă aprigă, extrem de
dură, pentru triumful dreptății și onoarei.

Cuprinsul primului volum :

CAPCANA

Mormonul * Corabia cu emigranți * „R. W.” *
Hacienda del Arroyo * Pe urmele yumașilor *
O uneltire diabolică * Spre stâlpul de tortură *
Yuma-shetar * Victoria neînsângerată * Din suc-
ces în succes * Măsluitorul * Spre Almaden-
alto * În calea primejdiei * O răzbunare dreaptă.